Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle eläkesäätiöitä, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevaksi lainsäädännöksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle eläkesäätiöitä, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevaksi lainsäädännöksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 28/2021 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:
- talousvaliokunta TaVL 14/2021 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut (etäkuuleminen):
- neuvotteleva virkamies Riitta Kokko-Herrala, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimistopäällikkö Tarja Taipalus, Finanssivalvonta
- lakimies Ismo Heinström, Eläkesäätiöyhdistys - ESY ry
- edunvalvontajohtaja Nikolas Elomaa, Työeläkevakuuttajat TELA ry
- toiminnanjohtaja Anneli Kaartinen, Vakuutuskassat ry

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:
- oikeusministeriö
- Eläketurvakeskus
- Akava ry
- Finanssiala ry
- STTK ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Valiokunta on saanut ilmoitukset, ei lausuttavaa:
- valtiovarainministeriö
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Yrittäjät ry

Valmis
5.0

Valiokunnan mietintö StVM 19/2021 vp

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista, laki lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista sekä uusi vakuutuskassalaki. Voimassa oleva eläkesäätiölaki ja vakuutuskassalaki sekä laki maksuperusteisista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiöissä ja eläkekassoissa kumottaisiin. Lisäksi tehtäisiin tarvittavat muutokset työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ja työntekijän eläkelakiin. Ehdotuksella ei ole vaikutusta eläkkeisiin tai muihin etuuksiin.

Ehdotuksen tavoitteena on voimassa olevaa eläkesäätiölakia ja vakuutuskassalakia rakenteellisesti selkeämpi sääntely, jossa erilaista sosiaalista vakuutustoimintaa harjoittaviin laitoksiin sovellettavat säännökset erotettaisiin toisistaan. Ehdotetun lain voimaantulon jälkeen perustettava eläkesäätiö ja -kassa, joka harjoittaa lakisääteistä eläkevakuuttamista, ei saisi harjoittaa lisäeläkevakuuttamista. Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annettua lakia sovellettaisiin eläkesäätiöön ja eläkekassaan, joka harjoittaa työntekijän eläkelaissa tarkoitettua vakuutustoimintaa sekä eläkekassaan, joka harjoittaa yrittäjän eläkelaissa tarkoitettua vakuutustoimintaan. Lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annettua lakia sovellettaisiin vapaaehtoiseen lakisääteistä eläketurvaa täydentävään eläkevakuutustoimintaan. Vakuutuskassalakia sovellettaisiin sairausvakuutuslain mukaista toimintaa harjoittaviin työpaikkakassoihin ja sairauskassoihin, jotka harjoittavat lakisääteistä turvaa täydentävää vakuutustoimintaa, sekä hautaus- ja eroavustuskassoihin. Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annettu laki olisi yleislaki, jota monin osin sovellettaisiin lisäeläkesäätiöihin ja -kassoihin sekä vakuutuskassoihin. Lisäeläkesäätiöistä ja -kassoista annetussa laissa sekä vakuutuskassalaissa annettaisiin eläkesäätiö- ja eläkekassalakia täydentävät säännökset.

Ehdotuksen tavoitteena on, että eläkesäätiöt ja -kassat säilyvät toimivina ja omat erityispiirteensä omaavina vaihtoehtoina työnantajalle järjestää työntekijöilleen lakisääteinen eläketurva ja vapaaehtoinen lisäeläketurva. Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen perustamista ja toiminnan jatkamista edistettäisiin mahdollistamalla nykyistä pienempien laitosten toiminta. Vakuutuskannan siirtoa työeläkevakuutusyhtiöstä lakisääteistä toimintaa harjoittavaan eläkesäätiöön ja -kassaan helpotettaisiin muuttamalla siirrettävän kannan kokoa ja vastaanottavan laitoksen vakavaraisuuspääoman täydentämistä koskevia vaatimuksia. Työeläkeyhtiöstä vastaanottavalle eläkelaitokselle siirtyvä vakavaraisuuspääoma laskettaisiin käyttämällä työeläkelaitosten keskimääräistä vakavaraisuusastetta.

Eläkesäätiön ja eläkekassan selvitystilaa ja konkurssia koskevaa sääntelyä selkeytettäisiin. Työntekijän eläkelain säännöstä eläkelaitosten oikeudesta sopia varojen käytöstä selvitystilassa tai konkurssissa olevan eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamiseksi täsmennettäisiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2022 alussa.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Eläkesäätiöitä, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena on voimassa olevaa eläkesäätiölakia ja vakuutuskassalakia rakenteellisesti selkeämpi

sääntely, jossa erotetaan nykyistä paremmin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa ja vapaaehtoista lisäeläketoimintaa koskeva sääntely. Uudistuksen myötä uusi perustettava eläkesäätiö tai -kassa, joka harjoittaa lakisääteistä eläkevakuuttamista, ei saa enää harjoittaa vapaaehtoista lisäeläkevakuuttamista. Ehdotuksen mukaan eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annettu laki on yleislaki, jota monin osin sovelletaan myös esimerkiksi vakuutuskassoihin. Vapaaehtoista lisäeläkevakuuttamista koskevassa lisäeläkesäätiöistä ja -kassoista annetussa laissa sekä sairauskassoja ja hautaus- ja eroavustuskassoja koskevassa vakuutuskassalaissa annetaan eläkesäätiö- ja eläkekassalakia täydentävät säännökset.

Esityksen toinen keskeinen tavoite on edistää eläkesäätiöiden ja -kassojen säilymistä työeläkeyhtiöiden rinnalla sekä madaltaa kynnystä perustaa uusia eläkesäätiöitä ja -kassoja. Esitys sallii aikaisempaa pienempien eläkekassojen ja säätiöiden perustamisen. Esityksen mukaan eläkesäätiössä ja eläkekassassa tulee olla vähintään 150 vakuutettua, kun nykyinen raja on 300 vakuutettua. Lisäksi vakuutuskannan siirtoa työeläkevakuutusyhtiöstä kassaan tai säätiöön pyritään helpottamaan muuttamalla siirrettävän kannan kokoa ja vastaanottavan laitoksen vakavaraisuuspääoman täydentämistä koskevia vaatimuksia.

Esityksessä ehdotetaan myös muutoksia, joiden tavoitteena on täsmentää ja selkeyttää eläkesäätiöiden ja -kassojen selvitystila- ja konkurssisäännöksiä erityisesti lakisääteisen eläkevakuutustoiminnan osalta.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kannattaa esityksen tavoitetta rakenteellisesti selkeämmästä sääntelystä ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä. Voimassa oleva lainsäädäntö on jäänyt jälkeen yhteisölainsäädännön kehityksestä, ja siihen tehdyt lukuisat osittaiset muutokset ovat tehneet kokonaisuudesta vaikeasti hahmottuvan. Valiokunnan näkemyksen mukaan esityksessä ehdotetut muutokset myös vahvistavat hajautettua työeläkejärjestelmää ja tarjoavat työnantajille lisää mahdollisuuksia lakisääteisen eläketurvan järjestämiseksi työntekijöilleen.

Valiokunta toteaa, että eduskunta on jo 25.2.2009 hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön (StVM 3/2009 vp) perusteella lausuman, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee eläkerahastoja koskevan kokonaisuudistuksen, joka sisältää uudet lisäeläkejärjestelyt ja joka turvaa vakuutettujen ja työnantajien oikeudet ja velvollisuudet sekä eläkesäätiöiden ja kassojen toimintaedellytykset tarkoituksenmukaisella tavalla (HE 152/2008 vp — EV 8/2009 vp), ja pitänyt tarpeellisena, että eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain kokonaisuudistus saatetaan mahdollisimman pian eduskunnan käsittelyyn.

Nyt ehdotetun kokonaisuudistuksen valmistelu aloitettiin vuonna 2013 työryhmässä, jonka loppuraportista järjestettiin lausuntokierros vuonna 2016. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että lausuntokierroksen jälkeen eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain kokonaisuudistuksesta järjestettiin kuulemistilaisuus vuoden 2020 alussa, mutta esitysluonnoksesta ei ole järjestetty lausuntokierrosta. Valiokunta toteaa, että kyseessä on erittäin laaja ja osin vaikeasti hahmottuva kokonaisuus. Esityksen perustelujen mukaan ehdotettu sääntely vastaa monelta osin nykyistä sääntelyä ja ehdotetuissa erillislaeissa on paljon viittauksia yleislakina pidettävään lakiin eläkesäätiöistä ja eläkekassoista. Esityksen ymmärrettävyyttä vaikeuttavat lisäksi puutteet säännösten yksityiskohtaisissa perusteluissa, joissa osittain vain toistetaan säännösten sanamuoto tai viitataan kumottavaan lainsäädäntöön eikä anneta lisätietoa ehdotettujen säännösten sisällöstä.

Valiokunnan mietintö StVM 19/2021 vp

Säännösten soveltamisala

Esitykseen sisältyy ehdotus voimaanpanolaiksi, jonka perusteella nykyisin voimassa olevia lakeja sovelletaan edelleen eläkesäätiöihin ja -kassoihin useissa tilanteissa kolmen uuden lain rinnalla. Voimassa olevien lakien edelleen sovellettavat kohdat koskevat pääosin lisäeläkevakuuttamista kuten ylikatteen ja ylitteen siirtoa osastojen välillä, eläkekassan takuupääomaa, eläkesäätiön hallintoneuvostoa, etuuksien vähentämistä ja poistamista sekä eläkekassan vapaakirjaa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta jakaa talousvaliokunnan lausunnossaan esittämän näkemyksen siitä, että voimaanpanolaki ja kumoutuneiden lakien soveltaminen ei toteuta erityisen hyvin hallituksen esityksen tavoitetta lainsäädännön selkeyttämiseksi. Talousvaliokunta esittää lausunnossaan, että siltä osin kuin vanhaa sääntelyä joudutaan noudattamaan nykyisten laitosten koko olemassaolon ajan, olisi voimassa oleva sääntely kirjoitettava osaksi uusia lakeja tai siirrettävä voimaanpanolakiin.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan saaman selvityksen mukaan tarve soveltaa tiettyjä voimassa olevan eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain säännöksiä johtuu siitä, että lakisääteistä työeläkevakuuttamista ja vapaaehtoista lisäeläkevakuuttamista ei ehdotettavien uusien lakien voimaantultua saisi enää harjoittaa samassa eläkelaitoksessa. Uusi perustettava eläkesäätiö tai eläkekassa harjoittaisi joko lakisääteistä työeläketoimintaa (niin sanottu B-eläkelaitos) tai vapaaehtoista lisäeläketoimintaa (niin sanottu A-eläkelaitos). Olemassa olevat sekä lakisääteistä työeläketoimintaa että lisäeläketoimintaa harjoittavat AB-eläkesäätiöt ja AB-eläkekassat saavat jatkaa toimintaansa kuten nykyisin siten, että A- ja B-toimintaa harjoitetaan erillisissä osastoissa. A-osastoon sovelletaan lakia lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista ja B-osastoon lakia eläkesäätiöistä ja eläkekassoista lukuun ottamatta eräitä voimaanpanolaissa säädettyjä osastojakoon liittyviä erityiskysymyksiä. Koska lakisääteistä työeläketoimintaa ja vapaaehtoista lisäeläketoimintaa säänneltäisiin jatkossa omissa erityislaeissaan, AB-eläkelaitoksia koskevia säännöksiä, joissa säädetään tähän laitosmuotoon liittyvistä erityiskysymyksistä, ei ole katsottu esityksen valmisteluvaiheessa tarkoituksenmukaiseksi kirjoittaa osaksi uusia lakeja.

Voimassa olevien lakien edelleen sovellettavat kohdat koskevat pääosin lisäeläkevakuuttamista. Lisäeläkejärjestelyt lisäeläkesäätiöissä ja -kassoissa ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta suljettuja eli niiden piiriin ei enää oteta uusia vakuutettuja. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan saaman selvityksen perusteella voimassa olevan sääntelyn siirtäminen osaksi ehdotettuja lakeja tai voimaanpanolakia voi johtaa epäselvyyksiin lain tulkinnassa, koska sääntely irrotettaisiin ympäröivästä sääntelystä. Voimaanpanolakiin sisältyvien viittauksien perusteella varmistetaan nykyisten säännösten soveltaminen vakiintuneen tulkintakäytännön mukaisesti.

Talousvaliokunta on nostanut lausunnossaan erityisesti esille sekä lakisääteistä että lisäeläketoimintaa harjoittavien AB-eläkelaitosten aseman ja pitänyt tärkeänä, että ehdotettua sääntelyä täsmennetään näiden osalta. Voimaanpanolain 3 §:n 1 momentin perusteella AB-eläkelaitoksiin sovelletaan pääsääntöisesti uusia lakeja. Koska AB-eläkelaitoksilla on kuitenkin yhteinen hallinto, voi syntyä tilanteita, joissa yhden eläkelaitoksen hallintojärjestelmään sovelletaan sekä eläkesäätiö- ja eläkekassalain että lisäeläkesäätiö- ja lisäeläkekassalain osin erilaisia säännöksiä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämä johtuu Euroopan unionin säännöksistä, joita sovelletaan vapaaehtoista lisäeläketoimintaa harjoittavan A-osaston toimintaan. B-osastoa koskeva sääntely on puolestaan kansallista ja kuuluu yksinomaan kansallisen toimivallan piiriin. Vapaaehtoista lisäeläketoimintaa harjoittavan A-osaston toimintaan sovellettavan Euroopan unionin direktiivin 2341/216/EU ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta säännökset ovat osin kansallisia säännöksiä yksityiskohtaisempia ja lisäävät hallinnollista taakkaa. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, ettei ole tarkoituksenmukaista ulottaa direktiivipohjaista sääntelyä koskemaan lakisääteistä eläkevakuuttamista. Lisäeläketoimintaan sovellettavat säännökset eivät myöskään kaikilta osin soveltuisi työeläketoimintaan.

Lisäksi talousvaliokunta toteaa, että ehdotuksessa ei ole kaikilta osin huomioitu sitä, että pieniin laitoksiin tulevat osin sovellettaviksi samat säännökset kuin suuriinkin laitoksiin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annettu direktiivi 2341/2016/EU mahdollistaa osittain kevyemmän sääntelyn soveltamisen pieniin lisäeläkelaitoksiin, joilla on alle 100 vakuutettua, ja ehdotuksessa on täysimääräisesti käytetty direktiivin mahdollistama kansallinen liikkumavara.

Selvitystila ja konkurssi

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kannattaa talousvaliokunnan tavoin esityksen tavoitetta selkeyttää eläkesäätiön ja -kassan selvitystilaa ja konkurssia koskevaa sääntelyä, jotta selvitystilassa tai konkurssissa olevan laitoksen vakuutuskanta voitaisiin luovuttaa toimivaan eläkelaitokseen nykyistä sujuvammin. Valiokunta pitää kuitenkin tarpeellisena, että eläkelaitosten selvitystilaa ja konkurssia koskevan sääntelyn kehittämistä kokonaisuutena jatketaan.

Talousvaliokunta ehdottaa lausunnossaan, että sosiaali- ja terveysvaliokunta harkitsisi, onko lakiin välttämätöntä ottaa ehdotettua nykytilaa väljempää sääntelyä, jonka perusteella selvitystilassa ja konkurssissa vakuutuskanta tai sen osa voitaisiin luovuttaa eläkekassaan toimintapiirisääntelyn estämättä (1. lakiehdotuksen 13 luvun 17 §:n 1 mom. ja 14 luvun 9 §:n 1 mom.). Talousvaliokunta toteaa lausunnossaan, että eläkekassan toimintapiiri on keskeinen osa tämän laitosmuodon ominaispiirteitä, ja nykyisillä riskiä rajaavilla säännöksillä on mahdollistettu perusteltuja, muista eläkevakuuttajista poikkeavia ratkaisuja.

Eläkesäätiöiden ja -kassojen toiminta rajoittuu niiden laissa säädettyyn toimintapiiriin, joka käsittää osakkaana olevan työnantajan tai tietyn konsernin työntekijät ja johdon taikka tiettyyn ammattialaan kuuluvat yrittäjät tai rekisteröidyn yhdistyksen jäsenet. Toimintapiirin sääntelyn tarkoituksena on erottaa eläkesäätiötoiminta markkinoilla toimivista työeläkeyhtiöistä ja lisäeläkesäätiötoiminta henkivakuutusyhtiöistä. Koska eri laitosmuotoja koskevassa sääntelyssä on eroja, eläkekassat eivät saa vapaasti kilpailla markkinoilla asiakkaista työeläkevakuutusyhtiöiden kanssa. Vaikutukset tasapuoliseen kilpailuun jäävät kuitenkin vähäisiksi, kun kyse on selvitystilassa tai konkurssissa olevan laitoksen niin sanotun päättyneen vakuutuskannan luovuttamisesta toimivaan eläkekassaan. Päättyneellä vakuutuskannalla tarkoitetaan vakuutuskantaa, jonka osalta vakuuttava työnantaja on siirtynyt vakuuttamaan toisessa eläkelaitoksessa. Kyse on siten vastuuvelan ja sitä kattavien varojen sekä mahdollisen vakavaraisuuspääoman siirtämisestä, eikä työnantaja tule kannan mukana osakkaaksi vastaanottavaan eläkekassaan.

Eläkekassan toimintapiirisäännöksillä suojellaan lisäksi kassassa vakuuttavia osakkaita liialliselta riskinotolta suhteessa osakkaiden maksukykyyn. Eläkekassan osakas vastaa tiettyyn laissa määriteltyyn rajaan saakka eläkekassan toiminnassa realisoituvista riskeistä. Toimintapiirisääntely estää vakuuttamasta eläkekassassa työntekijöitä tai yrittäjiä kassan toimintapiirin ulkopuolella olevalta toimialalta, jotta voidaan estää vieraan toimialan mukanaan tuomaa liiketoimintariskiä ja riskien realisoitumisen aiheuttamia lisämaksuja osakkaille. Päättyneen vakuutuskannan siirrossa edellä mainittuja riskejä ei siirry kannan vastaanottavaan eläkekassaan, koska kannassa ei enää vakuuteta tulevaisuudessa tehtävää työtä. Vakuutuskannan siirto edellyttää Finanssivalvonnan lupaa, ja sen on myönnettävä lupa, jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja ja jollei sen voida katsoa vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä.

Saamansa selvityksen perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta katsoo, että ehdotettu sääntely, joka mahdollistaa selvitystilassa tai konkurssissa olevan eläkesäätiön tai eläkekassan päättyneen vakuutuskannan luovuttamisen toimivaan eläkekassaan, ei ole vastoin toimintapiirisääntelyn tavoitteita. Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on löytää keinoja, joilla vakuutuskanta saataisiin luovutettua. Selvitystilan pitkittyminen johtaa lopulta menetettyjen tuottojen ja hallintokulujen vuoksi eläkelaitoksen konkurssiin ja sitä kautta kuluihin koko eläkejärjestelmälle yhteisvastuun kautta.

Talousvaliokunta pitää lausunnossaan myös tärkeänä, että työeläkelain 185 §:n säännöksiä täydennettäisiin sen osalta, että eläkelaitoksen selvitystila- ja konkurssitilanne sekä niihin mahdollisesti liittyvä yhteisvastuun toteutuminen voitaisiin ratkaista ilman yksittäisen laitoksen veto-oikeutta. Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että ehdotettu uusi työntekijän eläkelain (395/2006) 185 §:n 2 momentin mukainen eläkelaitosten sopimisoikeus ei edellytä kaikkien yksityisen alan eläkelaitosten mukana oloa. Säännöksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan kyseessä on vapaaehtoinen sopimus, jonka sisältöä tai sopimusosapuolia ei lailla säänneltäisi.

Julkisen hallintotehtävän hoitaminen ja ulkoistaminen

Hoitaessaan lakisääteiseen sosiaaliturvaan kuuluvia julkisia hallintotehtäviä eläkekassat ja -säätiöt sekä vakuutuskassat ovat osa välillistä julkista hallintoa. Perustuslain 124 §:n nojalla julkinen hallintotehtävä voidaan lailla antaa muulle kuin viranomaiselle, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Esitys ei muuta nykytilaa eläkesäätiöiden ja -kassojen tai vakuutuskassojen harjoittaman julkisen hallintotehtävän hoidon osalta, mikä on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Eläkesäätiöt ja -kassat harjoittavat 1. lakiehdotuksen 1 §:n perusteella työntekijän eläkelaissa ja yrittäjän eläkelaissa (1272/2006) tarkoitettua eläkevakuutustoimintaa. Työpaikkakassat puolestaan harjoittavat 3. lakiehdotuksen 3 §:n 2 kohdan mukaan sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista toimintaa. Vakuutettujen ja vakuutuksenottajien oikeudelliseen asemaan sovelletaan edellä mainittuja sisältölakeja, hallintolakia (434/2003) ja muita hallinnon yleislakeja.

Talousvaliokunnan lausunnossa ja valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on nostettu esille kysymys julkisen hallintotehtävän siirtämisestä säätiöiden ja kassojen ulkopuolisten palveluntarjoajien hoidettavaksi. Talousvaliokunta katsoo, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan olisi perusteltua kiinnittää mietinnössään huomiota siihen, että hallituksen esityksessä ei käsitellä julkisen hallin-

totehtävän ulkoistamista säätiöistä ja kassoista ulkoisille palveluntarjoajille. Talousvaliokunta toteaa, että julkista hallintotehtävää hoitava vakuutustoimija ei voi siirtää tätä tehtävää edelleen, ellei siirtämisestä ole säädetty yksityiskohtaisesti laissa, eikä hallituksen esityksessä ole tällaista mahdollisuutta säädetty. Tämä koskee myös tehtävien siirtämistä toiselle toimiluvalliselle toimijalle.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan saaman selvityksen perusteella vakuutustoimialalla on yleisesti vuosikymmenien ajan ollut vakiintuneena käytäntönä ulkoistaa toimintaa ulkoisille palveluntarjoajille tai esimerkiksi keskittämällä tiettyjä toimintoja ryhmittymän sisällä. Ulkoistaminen on mahdollistanut pienten laitosten toiminnan ja tuonut kustannussäästöjä. Perustuslain 124 § asettaa kuitenkin rajat sille, millaisia toimintoja lakisääteistä vakuutustoimintaa harjoittavat vakuutuslaitokset voivat edelleen ulkoistaa.

Valiokunta toteaa, että kysymys julkisen hallintotehtävän edelleen ulkoistamisesta koskee nyt käsiteltävänä olevien eläkevakuutustoimintaa harjoittavien laitosten lisäksi niitä lakisääteistä vakuutustoimintaa harjoittavia vahinkovakuutusyhtiöitä, jotka harjoittavat liikennevakuutusta, työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta tai potilasvahinkovakuutusta. Valiokunta pitää asiantuntijalausuntojen ja saamansa selvityksen perusteella tärkeänä, että sosiaali- ja terveysministeriö käynnistää työn oikeustilan ja sen tulkinnan selkeyttämiseksi.

Perustuslain 124 §:ää ei sovelleta vapaaehtoiseen lisäeläketoimintaan. Myös Euroopan unionin sääntely vaikuttaa kysymykseen lisäeläketoimintaan liittyvien tehtävien ulkoistamisesta. Unionin oikeuden perusperiaatteisiin kuuluu tavaroiden, palveluiden ja pääomien vapaa liikkuvuus. Palveluiden vapaasta liikkuvuudesta säädetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 49—55 artikloissa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sopimuksen 49 artiklaa voidaan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella tulkita siten, että se velvoittaa jäsenvaltiot pidättäytymään toimenpiteistä, jotka ovat omiaan estämään, haittaamaan tai vaikeuttamaan palvelujen rajat ylittävää tarjontaa tai käyttöä. Ulkoistamisen kielto voisi kohtuuttomasti haitata ulkomaisten toimijoiden markkinoille tuloa rajat ylittävästi. Lisäksi unionin oikeudessa on toimialakohtaista erityissääntelyä, jossa ulkoistaminen tietyin edellytyksin sallitaan.

Eläkesäätiöiden ja -kassojen hallitusten jäsenten valinta

Talousvaliokunnan lausunnossa ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota eläkesäätiöiden ja -kassojen hallitusten jäsenten valintaan. Ehdotettu lainsäädäntö asettaa lakisääteistä eläketurvaa hoitavien eläkesäätiöiden ja -kassojen hallitusten jäsenille samat taidolliset vaatimukset kuin työeläkevakuutusyhtiöissä. Ehdotetun eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 7 §:n 2 momentissa rajataan kuitenkin vakuutettujen mahdollisuutta valita hallitukseen henkilöitä vakuutettuna olevien henkilöiden ulkopuolelta, koska kyseisen säännöksen mukaan vakuutetut valitsevat keskuudestaan hallitukseen vähintään kaksi jäsentä ja yhden varajäsenen. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotettu säännös vastaa voimassa olevan eläkesäätiölain sääntelyä. Vakuutuskassalaissa vastaavaa säännöstä ei sen sijaan ole ollut, sillä eläkekassan vakuutetut valitsevat hallituksen jäsenet kassankokouksessa.

Valiokunnan mietintö StVM 19/2021 vp

Talousvaliokunta pitää lausunnossaan tarkoituksenmukaisena, että säännöksessä ei rajoitettaisi henkilöpiiriä ja säännöksestä poistettaisiin sana "keskuudestaan", jotta vakuutetuillakin olisi mahdollisuus valita eläkesäätiön tai eläkekassan hallitukseen esimerkiksi sijoitusasiantuntemusta omaavia henkilöitä, jos omasta toimintapiiristä ei sellaisia löydy tai se katsotaan muutoin perustelluksi. Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa, että eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 7 §:n 2 momenttia muutetaan talousvaliokunnan ehdottamalla tavalla.

Muita huomioita

Valiokunta ehdottaa talousvaliokunnan lausunnon ja asiantuntijakuulemisten perusteella jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin kuvattuja muutoksia muun muassa tietojen luovutusta koskeviin säännöksiin, konkurssia ja selvitystilaa koskeviin säännöksiin, säännösten soveltamiseen pieniin lisäeläkelaitoksiin sekä rangaistussäännöksiin. Lisäksi valiokunta ehdottaa useita täsmentäviä ja teknisluonteisia muutoksia lakiehdotuksiin.

Talousvaliokunta esittää lisäksi lausunnossaan sosiaali- ja terveysvaliokunnan harkittavaksi, että lakisääteistä toimintaa harjoittaville eläkesäätiöille ja -kassoille säädettäisiin laissa velvollisuus sisäisen tarkastuksen järjestämiseen. Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että ehdotuksessa nostetaan eläkesäätiöiden ja -kassojen hallinnolle asetettavia vaatimuksia verrattuna nykytilaan. Ehdotukseen sisältyvät myös säännökset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Hallituksen kelpoisuusvaatimuksia nostetaan edellyttämällä hallituksen jäseniltä hyvää työeläkevakuutustoiminnan tuntemusta, ja lisäksi hallituksessa on oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Hallitus vastaa eläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä mukaan lukien sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Valiokunta katsoo, että eläkesäätiöiden ja -kassojen hallinnolle asetettavia vaatimuksia nostetaan uudistuksessa riittävästi, eikä katso tarpeelliseksi säätää eläkesäätiöille ja -kassoille velvollisuutta sisäisen tarkastuksen järjestämiseen.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota myös eläkelaitoksen määritelmään ja katsoo, että 1. lakiehdotuksen 12 lukua vakuutuskannan luovutuksesta tulisi tältä osin täsmentää. Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että eläkelaitos on määritelty 1. lakiehdotuksen 1 luvun 2 §:n 1 kohdassa siten, että sillä tarkoitetaan lakisääteistä työeläkevakuuttamista harjoittavaa eläkesäätiötä ja eläkekassaa. Valiokunta toteaa, ettei eläkesäätiö- ja eläkekassalaissa voida säätää, mihin toimenpiteisiin vakuutuskannan luovuttavan tai vastaanottavan työeläkevakuutusyhtiön on ryhdyttävä, sillä työeläkevakuutusyhtiöiden toiminta ei kuulu 1. lakiehdotuksen 1 §:ssä määriteltyyn soveltamisalaan. Työeläkevakuutusyhtiön toimintaan sovelletaan lakia työeläkevakuutusyhtiöistä ja 1. lakiehdotuksen 12 luvun 2 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain säännöksiä vakuutuskannan luovuttamiseen tai vastaanottamiseen liittyvästä päätöksenteosta ja menettelytavoista sovelletaan silloin, kun luovuttavana tai vastaanottavana vakuutuslaitoksena on työeläkevakuutusyhtiö.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista

2 luku

Perustaminen, osakkaat ja säännöt

3 §. Perustajan kotipaikka. Valiokunta ehdottaa, että pykälään lisätään siitä puuttuva sana "jos".

4 luku

Hallinto

7 §. Hallituksen jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtaja. Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa 2 momenttia muutettavaksi talousvaliokunnan lausunnon johdosta siten, että vakuutettujen ei tarvitse valita hallitukseen jäseniä keskuudestaan. Näin ollen vakuutetut voivat valita eläkesäätiön tai eläkekassan hallitukseen esimerkiksi sijoitusasiantuntemusta omaavia henkilöitä, jos omasta toimintapiiristä ei sellaisia löydy tai se muuten katsotaan perustelluksi.

9 luku

Eläkelaitoksen valvonta sekä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteri

5 §. Muutosilmoitus. Ehdotetussa eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 5 §:n 3 momentissa edellytetään Finanssivalvontaa poistamaan rekisteristä lain 9 luvun 4 §:n 1 momentin kohtien 4 ja 6—8 mukaiset henkilötiedot rekisteritietojen muutosilmoituksen saapumisen jälkeen. Henkilötiedot koskevat eläkelaitoksien perustajaosakkaita, hallituksen jäseniä ja varajäseniä, toimitusjohtajaa, eläkekassan edustajiston jäseniä sekä nimenkirjoitusoikeuden omaavia. Talousvaliokunta huomauttaa lausunnossaan, että säännös ei ole yhdensuuntainen sen sääntelyn kanssa, jota finanssialalla on muualla vastaavasti säädetty, ja että henkilötietojen poistaminen ehdotetulla tavalla edellyttää muutoksia Finanssivalvonnan tietojärjestelmiin. Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että säännökselle ei ole enää tietosuojalain (1050/2018) voimaantulon jälkeen tarvetta, ja ehdottaa momenttia poistettavaksi sekä täsmennettäväksi pykälän otsikkoa.

14 luku

Konkurssi

3 §. Etuoikeutetut velkojat. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että siinä viitataan konkurssimenettelystä ja eläkelaitoksen toiminnasta johtuvien juoksevien hallintokulujen sijasta konkurssilain 16 luvun 2 §:ssä tarkoitettuihin velkoihin, koska konkurssipesän on pystyttävä maksamaan ko. pykälässä tarkoitetut velkansa.

12 §. Konkurssin päättyminen selvitystilaan. Valiokunta ehdottaa, että pykälä poistetaan tarpeettomana, koska konkurssilaissa säädetään konkurssin päättymisen jälkeen tapahtuvasta jälkiselvityksestä.

Valiokunnan edellä ehdottaman 14 luvun 12 §:n poistamisen johdosta kyseisen luvun pykälänumerointi muuttuu siten, että hallituksen esityksen mukainen 13 § muuttuu 12 §:ksi.

16 luku

Rangaistussäännökset

3 §. Eläkelaitosrikkomus. Valiokunta ehdottaa teknistä täsmennystä 1 momentin 9 kohtaan.

17 luku

Erinäiset säännökset

6 §. Sosiaali- ja terveysministeriön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Ehdotetun pykälän mukaan sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä Finanssivalvonnalle, jos tiedot ovat tarpeen sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa pykälän muuttamista niin, että tietojen saanti rajoittuu rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi tai Finanssivalvonnan lakisääteisten tehtävien hoitamisen kannalta välttämättömiin tietoihin. Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä yleensä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojenluovuttamismahdollisuus ovat valiokunnan mukaan voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (esim. PeVL 17/2016 vp, PeVL 10/2014 vp, s. 6/II).

Lisäksi valiokunta ehdottaa teknistä täsmennystä pykälään.

2. Laki lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista

1 luku

Lain soveltaminen ja toiminnan keskeiset periaatteet

10 §. Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain soveltaminen. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 2 momenttia muutetaan siten, että lisäeläkelaitokseen, jossa on vähintään 100 vakuutettua, ei sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 25 §:ää Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudesta, sillä määräystenantovaltuudesta säädetään lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista

annetun 2. lakiehdotuksen 3 luvussa. Lisäksi valiokunta ehdottaa talousvaliokunnan lausunnon johdosta lisättäväksi pykälän 2 momenttiin säännös siitä, että alle 100 vakuutetun lisäeläkelaitoksen osalta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 22 ja 24 §:n soveltamista rajattaisiin siten, että niihin ei sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 22 §:n 3 momenttia eikä 24 §:n 2 momenttia. Talousvaliokunnan lausunnon mukaan pienien lisäeläkelaitosten hallinnollinen taakka voi nousta kohtuuttoman suureksi, jos niiltä vaadittaisiin jatkossa kyseisissä säännöksissä tarkoitettua riskienhallintatoimintoa ja säännösten noudattamista valvovaa toimintoa.

13 §. Säännökset, joiden soveltaminen riippuu vakuutettujen lukumäärästä. Valiokunta ehdottaa yksinkertaistettavaksi pykälän otsikon sanamuotoa.

3 luku

Johto ja hallintojärjestelmä

18 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Valiokunta ehdottaa, että 3 lukuun lisätään uusi säännös Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudesta. Säännöksen perusteella Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 5 §:ssä tarkoitetusta hallintojärjestelmästä, 8 §:ssä tarkoitetusta riskienhallintatoiminnosta ja riskienhallintajärjestelmästä sekä 12 §:ssä tarkoitetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä.

6 luku

Varojen sijoittaminen ja vastuuvelan kattaminen

11 §. Vastuuvelan kattaminen osaksi saamisilla, rahasto-osuuksilla ja muilla sijoituksilla.

Valiokunta ehdottaa, että 2 momentin 5 kohdassa oleva viittaus 7 §:ään korjataan koskemaan 7 §:n 2 momentin 5—7 kohdissa tarkoitettua omaisuutta.

12 §. Vastuuvelan kattaminen osaksi sijoitusrahasto- ja vaihtoehtorahasto-osuuksilla. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan pykälään on jäänyt virheellinen sanamuoto, jota valiokunta ehdottaa korjattavaksi niin, että rahasto-osuudet luetaan 11 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin sijoituksiin, jos sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoja sijoitetaan muuhun kuin 8—10 §:n ja 11 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun omaisuuteen. Lisäksi 3 momentissa oleva viittaus 7 §:n 5 kohtaan korjataan koskemaan 7 §:n 2 momentin 5—7 kohdissa tarkoitettua omaisuutta.

16 §. Säännellyn markkinan ulkopuolelle sijoittamista koskevat rajoitukset. Pykälän 2 momentin 4 kohtaa voidaan tulkita virheellisesti siten, että kohdalla rajoitettaisiin sijoituksia kiinteistöihin. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että pykälän 3 momenttiin lisätään uusi 2 kohta, jonka mukaan pykälän 2 momenttia ei sovelleta 7 §:n 2 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun kiinteistöomaisuuteen.

7 luku

Lisäeläkejärjestelystä annettavat tiedot

13 §. Kestävyyteen liittyvien tietojen antaminen. Voimassa olevaan eläkesäätiölakiin on lailla 385/2021 lisätty säännös kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta, jossa viitataan tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2019/2088 sekä kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2020/852. Valiokunta ehdottaa, että kyseinen säännös lisätään myös eläkekassoista ja -säätiöistä annettavaan lakiin.

15 luku

Lisäeläkelaitoksen ja ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen valvonta sekä tietojen antaminen

6 §. Rikemaksun määrääminen. Valiokunta ehdottaa täsmennettäväksi 1 momentin 2 ja 3 kohtaa niin, että niistä käy selkeämmin ilmi sanktioitava teko. Valiokunta toteaa, että ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetussa direktiivissä 2341/2016/EU edellytetään laajaa direktiivin vastaisen toiminnan sanktiointia. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä hallinnollisia seuraamuksia, joita sovelletaan kaikkeen direktiivin täytäntöön panemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen.

11 §. Euroopan parlamentin tutkintaoikeus. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön perusteella valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin muuttamista niin, että Euroopan parlamentin tietojensaantioikeus kytketään Euroopan parlamentille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 226 artiklassa säädetyn tutkintaoikeuden toteuttamista varten välttämättömiin tietoihin. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän sanamuodon teknistä täsmentämistä.

16 luku

Rangaistussäännökset

2 §. Lisäeläkelaitosrikos. Valiokunta ehdottaa pykälän teknistä tarkennusta niin, että säännöksen loppuosa erotetaan säännöksen 4 kohdasta.

3. Vakuutuskassalaki

1 luku

Lain soveltaminen ja toiminnan keskeiset periaatteet

6 §. Täydennyskassan vakuutetut. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin sanamuodon täsmentämistä niin, että täydennyskassan osakkaan sijasta käytetään käsitettä täydennyskassan toimintapiiriin kuuluva työnantaja, koska täydennyskassassa ei ole aina osakasta.

3 luku

Hallinto ja tilinpäätös

5 §. Työpaikkakassan vakuutustoiminnan ulkoistamisen kielto. Ehdotetun pykälän mukaan työpaikkakassa ei saa ulkoistaa vakuutustoimintojaan. Pykälän perustelujen mukaan Kansaneläkelaitos on antanut tietylle työpaikkakassalle suostumuksen harjoittaa toimintaa, eikä tämä suostumus ole siirrettävissä. Säännös vastaa perustelujen mukaan nykyistä käytäntöä, vaikka asiasta ei ole nimenomaista säännöstä voimassa olevassa vakuutuskassalaissa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on nostettu esille pykälän tulkinnanvaraisuus, koska siinä ei määritellä, mitä Kansaneläkelaitoksen antama suostumus kattaa, mikä olisi sallittua ja mitä olisivat sellaiset toiminnot, jotka eivät olisi siirrettävissä ja ulkoistuksina kiellettyjä esimerkiksi suhteessa perustuslain 124 §:n määräyksiin julkisen hallintotehtävän hoidosta. Valiokunta ehdottaa pykälän poistamista ja pitää perusteltuna, että ulkoistamiskysymystä käsitellään osana valiokunnan edellyttämää ja valiokunnan saaman tiedon mukaan jo sosiaali- ja terveysministeriössä käynnistynyttä laajempaa ulkoistamisselvitystä.

9 luku

Lakisääteinen selvitystila ja purkaminen

9 §. Etuoikeutetut velkojat. Pykälässä säädetään velkojien etuoikeudesta vakuutuskassalain selvitystilassa. Pykälän 1 momentin mukaan vakuutetuilla ja edunsaajilla on osuudestaan vastuuvelkaan samanlainen etuoikeus kassan omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla. Pykälän 3 momentin mukaan 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta työpaikkakassaan eli tämä etuoikeus ei koske työpaikkakassan vakuutettuja ja edunsaajia. Valiokunta ehdottaa 3 momenttia muutettavaksi niin, että 1 momenttia sovelletaan työpaikkakassan omaisuuteen siltä osin, mikä vastaa vakuutettujen ja edunsaajien rahoittaman lisäturvan osuutta työpaikkakassan vastuuvelasta, koska työpaikkakassoissa on sairausvakuutuslain mukaisen toiminnan lisäksi vakuutettujen itsensä rahoittamaa lisäturvaa.

9. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Esityksen antamisen jälkeen lakia on muutettu laeilla 235/2021 ja 524/2021, mikä on otettava huomioon johtolauseessa.

4 §. Valvottavat. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi laista 235/2021 johtuvat muutokset.

23 §. Tietojensaantioikeus muussa yrityksessä kuin valvottavassa. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö huomioon ottaen valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin muotoilemista niin, että Finanssivalvonnan tietojensaantioikeus rajautuisi Finanssivalvonnan valvontatehtävän hoitamisen kannalta välttämättömiin tietoihin.

29 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi laista 524/2021 johtuvat muutokset.

10. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Esityksen antamisen jälkeen lain 5—6 §:ää on muutettu laeilla 531/2021 ja 601/2021, mikä on otettava huomioon johtolauseessa.

4 §. Suhteellinen valvontamaksu. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi laista 531/2021 johtuvat muutokset.

5 §. Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi laista 601/2021 johtuvat muutokset.

6 §. Muun maksuvelvollisen perusmaksu. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi laista 601/2021 johtuvat muutokset.

18. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

19 §. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun peruste. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi laista 914/2020 johtuvat muutokset.

21. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

Luvun otsikkoon ehdotetaan tehtäväksi laista 523/2021 johtuvat muutokset.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

> *Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 28/2021 vp sisältyvät 4.—8., 11.—17., 19., 20. ja 22.—28. lakiehdotuksen.*
>
> *Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 28/2021 vp sisältyvät 1.—3., 9., 10., 18. ja 21. lakiehdotuksen.* ***(Valiokunnan muutosehdotukset)***

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

eläkesäätiöistä ja eläkekassoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Lain soveltaminen sekä eläkesäätiön ja -eläkekassan toiminnan keskeiset periaatteet

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn eläkesäätiöön, joka harjoittaa työntekijän eläkelaissa (395/2006) tarkoitettua eläkevakuutustoimintaa, ja Suomen lain mukaan rekisteröityyn eläkekassaan, joka harjoittaa työntekijän eläkelaissa tai yrittäjän eläkelaissa (1272/2006) tarkoitettua eläkevakuutustoimintaa.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan, jollei työntekijän eläkelaissa tai yrittäjän eläkelaissa toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *eläkelaitoksella* 1 §:ssä tarkoitettua eläkesäätiötä ja eläkekassaa;

2) *osakkaalla* työnantajaa tai yrittäjää, joka on velvollinen maksamaan eläkelaitokselle vakuutusmaksua;

3) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

4) *työeläkevakuutusyhtiöllä* työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä;

5) *konsernilla* kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia.

3 §

Toimintapiiri

Eläkesäätiön säännöissä tulee määritellä toimintapiiri siten, että säätiön osakkaana voi olla työnantaja tai työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, jotka kuuluvat samaan konserniin. Sen lisäksi eläkesäätiö voi yhdessä edellä tarkoitetun työnantajan tai työnantajien kanssa kuulua omaan toimintapiiriinsä osakkaana.

Eläkekassan säännöissä tulee määritellä toimintapiiri siten, että kassan osakkaana voivat olla:

1) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joilla on taloudellinen tai toiminnallinen yhteys;

2) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen taikka, jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;

3) yrittäjät yhdessä sellaisten yrittäjien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen taikka, jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden.

Eläkekassatoiminnan harjoittamisen yhdessä 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetussa usean työnantajan tai yrittäjän muodostamassa toimintapiirissä tulee olla tarkoituksenmukaista.

Eläkelaitoksen toimintapiirin voi muodostaa myös määrätty osa 1 tai 2 momentissa tarkoitetusta toimintapiiristä.

4 §

Toiminnan tarkoitus

Eläkelaitoksen tehtävänä on muutoin kuin liikemäisesti harjoittaa sosiaaliturvaan kuuluvaa lakisääteistä eläkevakuutusliikettä hoitamalla työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisen eläketurvan toimeenpanoa ja laitokselle kertyviä varoja vakuutettujen edut turvaavalla tavalla.

Eläkelaitos ei saa harjoittaa muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua toimintaa.

Eläkelaitos saa harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa vain 3 §:ssä tarkoitetussa toimintapiirissään.

5 §

Oikeushenkilöllisyys ja osakkaiden vastuu

Eläkelaitos on osakkaistaan erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröimisellä ja lakkaa, kun eläkelaitos on purettu.

Eläkesäätiön osakas on vastuussa säätiötä kohtaan säätiön varojen riittävyydestä säätiön vastuuvelan ja muiden velkojen sekä vakavaraisuusvaateen kattamiseen siten kuin tässä laissa säädetään ja säätiön säännöissä määrätään.

Eläkekassan osakas on rajoitetussa vastuussa kassaa kohtaan kassan varojen riittävyydestä kassan vastuuvelan ja muiden velkojen sekä vakavaraisuusvaateen kattamiseen siten kuin tässä laissa ja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa kassan vakuutusmaksun laskuperusteissa sekä kassan säännöissä määrätään.

6 §

Eläkelaitoksesta eroaminen ja erottaminen

Eläkelaitoksen osakas voi erota eläkelaitoksesta. Eläkesäätiön osakas voi erota tai tulla erotetuksi eläkesäätiöstä kuitenkin vain, jos eroavan osakkaan osakaskohtainen vakuutuskanta on luovutettu toiselle eläkelaitokselle tai työeläkevakuutusyhtiölle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun eläkesäätiön osakas lopettaa toimintansa 3 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toimintapiirissä.

7 §

Yhdenvertaisuus

Eläkekassan kassankokous tai edustajisto taikka eläkelaitoksen hallitus, toimitusjohtaja tai 4 luvun 18 §:ssä tarkoitettu muu edustaja ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on omiaan tuottamaan osakkaalle, vakuutetulle tai muulle henkilölle epäoikeutettua etua eläkelaitoksen, toisen vakuutetun tai toisen osakkaan kustannuksella.

8 §

Tahdonvaltaisuus

Eläkelaitoksen toiminnasta voidaan määrätä sen säännöissä. Sääntöihin ei saa ottaa lain tai hyvän tavan vastaista määräystä.

2 luku

Perustaminen, osakkaat ja säännöt

1 §

Eläkelaitoksen perustaja

Eläkesäätiön voi perustaa työnantaja tai 1 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut työnantajat yhdessä.

Eläkekassan voivat perustaa 1 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut työnantajat yhdessä tai mainitussa momentissa tarkoitetut yrittäjät yhdessä.

2 §

Perustajan kelpoisuus

Eläkelaitoksen perustaja ei saa olla vajaavaltainen tai konkurssissa eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

3 §

Perustajan kotipaikka

Eläkelaitoksen perustajan tulee olla luonnollinen henkilö, yhteisö tai säätiö. Eläkelaitoksen perustajalla tulee olla kotipaikka ETA-valtiossa. Avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö voi olla perustajana, jos yhtiön velvoitteista henkilökohtaisessa vastuussa olevilla yhtiömiehillä on kotipaikka ETA-valtiossa.

4 §

Eläkelaitoksen vähimmäiskoko

Eläkelaitoksessa tulee olla vähintään 150 vakuutettua.

5 §

Perustamissopimus

Eläkelaitoksen perustamista varten on tehtävä perustamissopimus, joka on päivättävä ja kaikkien perustajien allekirjoitettava.

Perustamissopimukseen on sisällytettävä toimintasuunnitelma ja ehdotus eläkelaitoksen säännöiksi. Lisäksi siinä on mainittava:

1) perustajan nimi sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka ja postiosoite;
2) perustamispääoman määrä, jos eläkelaitoksella on perustamispääomaa;
3) ensimmäisen hallituksen jäsenet;
4) toimitusjohtaja, jos toimitusjohtaja on valittu, ja tilintarkastajat.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetun toimintasuunnitelman sisällöstä.

6 §

Osakasluettelo

Eläkelaitoksen on pidettävä osakasluetteloa, johon merkitään osakkaiden nimet ja yhteisötunnus.

Osakasluettelon muutoksista on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

7 §

Toiminimi

Eläkelaitoksella on oltava joko suomenkielinen tai ruotsinkielinen nimi. Eläkesäätiön suomenkieliseen nimeen on sisällytettävä sana ”eläkesäätiö” ja ruotsinkieliseen nimeen sana ”pensionsstiftelse”. Eläkekassan suomenkieliseen nimeen on sisällytettävä sana ”eläkekassa” ja ruotsinkieliseen nimeen sana ”pensionskassa”.

Eläkelaitoksen nimen on selvästi erotuttava muiden eläkelaitosten nimistä. Nimi ei saa olla hyvän tavan tai yleisen järjestyksen vastainen eikä omiaan johtamaan harhaan. Jos eläkelaitoksen toiminimi ilmaistaan useilla kielillä, ilmaisujen on sisällöltään vastattava toisiaan.

8 §

Säännöt

Eläkelaitoksella tulee olla säännöt, joissa on määrättävä:
1) toiminimi ja jos se ilmaistaan useammalla kielellä, toiminimen erikieliset ilmaisut;
2) kotipaikkana oleva Suomen kunta;
3) harjoitettava eläkevakuutustoiminta;
4) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu toimintapiiri;
5) ketkä ovat eläkelaitoksessa vakuutettuja;
6) hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärä sekä toimikausi;
7) hallituksen jäsenille suoritettavan palkkion peruste;
8) tilintarkastajien ja varatilintarkastajien toimikausi;
9) jos eläkekassalla on edustajisto, edustajiston jäsenten ja varajäsenten toimikausi, valitsemistapa sekä jäsenille suoritettavan palkkion peruste;
10) miten vastuu maksukyvyttömän osakkaan vakavaraisuuspääomaa koskevista velvoitteista jakautuu osakkaiden kesken;
11) vakavaraisuuspääoman täydentämiseksi osakkaalta perittävän maksun perusteet siirrettäessä osakaskohtaista vakuutuskantaa 12 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa;
12) eläkelaitoksen selvitystilassa vakavaraisuuspääoman täydentämiseksi perittävän maksun määräytymisen perusteet;
13) eläkelaitoksen varojen ja vastuiden jakautuminen osakkaiden kesken eläkelaitosta purettaessa.

Eläkekassan säännöissä tulee sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään määrätä:
1) miten kutsu kassankokoukseen toimitetaan;
2) miten osakkaiden äänioikeus ja äänimäärät jakautuvat kassankokouksessa;
3) jos eläkekassalla on edustajisto, edustajiston jäsenten määrä, toimikausi, valitsemistapa, osakkaan äänimäärä edustajistossa sekä edustajiston jäsenille suoritettavan palkkion peruste;
4) miten osakaskohtainen vakuutusmaksu määräytyy;
5) miten osakas eroaa ja millä perusteella osakas voidaan erottaa eläkekassasta.

Eläkesäätiön säännöissä tulee sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään määrätä:
1) hallituksen jäsenten ja varajäsenten valitsemistapa;
2) miten osakaskohtaiset vakuutusmaksut määrätään, jos eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää;
3) miten osakkaiden osuus 7 luvun 10 §:ssä tarkoitetusta ylikatteesta lasketaan tasaavaa kirjanpitojärjestelmää noudattavassa eläkesäätiössä.;
4) miten osakkaiden vastuu maksukyvyttömän osakkaan vakuutusmaksuista määrätään eläkesäätiön konkurssissa.

9 §

Sääntöjen vahvistaminen

Eläkelaitoksen säännöille ja niiden muutoksille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Hakemukseen on eläkelaitosta perustettaessa liitettävä perustamissopimus, osakasluettelo ja selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 4 luvun 8 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset sekä, jos laitokselle on valittu toimitusjohtaja, selvitys siitä, että toimitusjohtaja täyttää mainitussa pykälässä säädetyt vaatimukset.

Finanssivalvonnan on vahvistettava eläkesäätiön säännöt tai niiden muutokset, jos säännöt ovat lainmukaiset.

Finanssivalvonnan on vahvistettava eläkekassan säännöt ja niiden muutokset, jos säännöt ovat lainmukaiset eikä aiotun vakuutustoiminnan katsota vaarantavan alan tervettä kehitystä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen sisällöstä sekä hakemukseen liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista.

10 §

Rekisteröiminen

Eläkelaitos on ilmoitettava rekisteröitäväksi 9 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on vahvistanut säännöt.

Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että eläkelaitoksen perustamisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä.

11 §

Rekisteröimisen oikeusvaikutukset

Perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tehdystä toimesta tai perustamissopimuksessa yksilöidystä, enintään vuosi ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista tehdystä toimesta aiheutuneet velvoitteet siirtyvät eläkelaitokselle rekisteröimisellä.

12 §

Toiminta ennen rekisteröimistä

Ennen rekisteröintiä eläkelaitos ei voi hankkia oikeuksia, tehdä sitoumuksia eikä olla asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Eläkelaitoksen puolesta ennen sen rekisteröintiä tehdystä toimesta vastaavat toimesta päättäneet tai siihen osallistuneet yhteisvastuullisesti.

Hallitus ja toimitusjohtaja voivat ilman henkilökohtaista vastuuta käyttää puhevaltaa eläkelaitoksen perustamista koskevissa asioissa.

13 §

Oikeustoimet rekisteröimättömän eläkelaitoksen kanssa

Jos eläkelaitoksen sopimuskumppani tiesi, ettei eläkelaitosta ollut rekisteröity, hän voi, jollei toisin ole sovittu, luopua eläkelaitoksen kanssa tehdystä sopimuksesta, jos rekisteröintiä ei ole tehty 10 §:n 1 momentin mukaisessa määräajassa tai jos rekisteröiminen on evätty. Jos sopimuskumppani ei tiennyt, ettei eläkelaitos ollut rekisteröity, hän voi luopua sopimuksesta, kunnes eläkelaitos on rekisteröity.

14 §

Perustamisen raukeaminen

Eläkelaitoksen perustaminen katsotaan rauenneeksi, jollei eläkelaitosta ole ilmoitettu rekisteröitäväksi 10 §:n mukaisesti tai jos rekisteröinti evätään.

Jos perustaminen raukeaa, hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisvastuullisesti perustamispääoman sekä sen tuoton palauttamisesta. Palautettavasta määrästä vähennetään eläkelaitoksen puolesta 12 §:n 3 momentissa tehdyistä toimista syntyneet tavanomaiset kulut.

15 §

Sääntöjen muuttaminen

Eläkesäätiön sääntöjen muuttamisesta päättää eläkesäätiön hallitus 4 luvun 3 §:ssä säädetyllä tavalla. Jos sääntöjen muutos koskee välittömästi osakkaan oikeuksia tai velvollisuuksia, on sen lisäksi, mitä mainitussa pykälässä säädetään, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä, että osakas, jonka oikeuksia tai velvollisuuksia muutos koskee, on hyväksynyt muutoksen.

Eläkekassan sääntöjen muuttamisesta päättää kassankokous. Jos sääntöjen muutos koskee välittömästi osakkaan oikeuksia tai velvollisuuksia on, sen lisäksi, mitä 3 luvun 19 §:ssä säädetään, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä, että osakas, jonka oikeuksia tai velvollisuuksia muutos koskee, on hyväksynyt muutoksen. Jos eläkekassassa on useita osakkaita, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä on sen lisäksi, mitä mainitussa pykälässä säädetään, että vähintään kaksi kolmasosaa kaikista osakkaista on hyväksynyt muutoksen. Lisäksi muutoksen hyväksyneiden osakkaiden äänimäärän tulee olla vähintään kaksi kolmasosaa äänimäärästä, joka osakkailla yhteensä olisi ollut, jos kaikki osakkaat olisivat olleet edustettuina kassankokouksessa.

3 luku

Eläkekassan kassankokous ja edustajisto

1 §

Kassankokous ja edustajisto

Eläkekassassa ylintä päätösvaltaa käyttää kassankokous. Kassankokous päättää sille tämän lain nojalla kuuluvista asioista. Eläkekassan säännöissä voidaan määrätä, että kassankokous päättää toimitusjohtajan ja hallituksen yleistoimivaltaan kuuluvasta asiasta.

Sääntöihin otetun määräyksen nojalla kassankokouksen sijaan päätösvaltaa voivat käyttää vakuutettujen ja osakkaiden keskuudestaan valitsemat edustajat (*edustajisto*).

Jos eläkekassalla on edustajisto, kassankokousta koskevia tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös edustajiston kokoukseen sekä vakuutettujen ja osakkaiden oikeuksia ja velvollisuuksia kassankokouksessa koskevia säännöksiä edustajistoon, ellei tässä luvussa toisin säädetä.

2 §

Edustajiston valinta

Edustajistoon kuuluu vähintään kuusi jäsentä. Edustajiston jäsenten toimikausi on enintään neljä vuotta kerrallaan.

Sama henkilö ei saa olla samanaikaisesti sekä edustajiston että hallituksen jäsen.

3 §

Varsinainen kassankokous

Varsinainen kassankokous on pidettävä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Varsinaisessa kassankokouksessa on:

1) esitettävä tilinpäätös ja tarkastuskertomus;

2) päätettävä edellisen vuoden tilinpäätöksen vahvistamisesta;

3) päätettävä toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen ylijäämä tai alijäämä antaa aihetta;

4) päätettävä vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;

5) valittava hallituksen jäsenet ja heidän varajäsenensä;

6) valittava tilintarkastajat;

7) käsiteltävä muut asiat, jotka tämän lain tai eläkekassan sääntöjen mukaan ovat varsinaisessa kassankokouksessa käsiteltäviä asioita.

4 §

Ylimääräinen kassankokous

Ylimääräinen kassankokous on pidettävä, jos

1) säännöissä niin määrätään;
2) hallitus katsoo siihen olevan aihetta;
3) vakuutetut ja osakkaat, joiden äänimäärä on vähintään yksi kymmenesosa kaikkien vakuutettujen ja osakkaiden äänimäärästä, sitä kirjallisesti vaatii; tai
4) Finanssivalvonta sitä kirjallisesti vaatii.

Ylimääräinen kassankokous on pidettävä myös, jos tilintarkastaja taikka osakkaat tai vakuutetut, joilla on yhteensä säännöissä määrätty pienempi osa kuin kymmenesosa vakuutettujen ja osakkaiden yhteenlasketusta äänimäärästä, vaativat sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelemistä varten. Kokouskutsu on toimitettava kahden viikon kuluessa vaatimuksen esittämisestä.

5 §

Oikeus saada asia käsiteltäväksi

Vakuutetulla ja osakkaalla on oikeus saada haluamansa asia kassankokouksen käsiteltäväksi, jos hän sitä vaatii kirjallisesti niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

6 §

Osallistumisoikeus ja ilmoittautuminen

Jokaisella vakuutetulla ja osakkaalla on oikeus osallistua kassankokoukseen ja käyttää puhevaltaa.

Säännöissä osakkaan tai vakuutetun kassankokoukseen osallistumisen edellytykseksi voidaan asettaa ilmoittautuminen vakuutuskassalle viimeistään tiettynä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen päivää ennen kokousta. Viimeinen ilmoittautumispäivä on mainittava kokouskutsussa.

7 §

Läsnäolo-oikeus

Hallituksen jäsenellä ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä kassankokouksessa, jollei kassankokous yksittäistapauksessa päätä toisin.

Kassankokous voi sallia myös muiden henkilöiden läsnäolon.

8 §

Asiamies ja avustaja

Osakas tai vakuutettu saa käyttää oikeuttaan kassankokouksessa asiamiehen välityksellä. Osakkaalla tai vakuutetulla tai asiamiehellä saa olla kokouksessa avustaja.

Asiamies saa edustaa enintään säännöissä määrättyä osakkaiden tai vakuutettujen määrää. Asiamiehen on esittävä päivätty ja yksilöity valtakirja tai hänen on muutoin luettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakasta tai vakuutettua. Valtuutus koskee yhtä kokousta, jollei valtuutuksesta muuta ilmene.

Edustajiston jäsen ei voi käyttää oikeuttaan asiamiehen välityksellä. Edustajiston jäsen saa käyttää avustajaa vain, jos säännöissä niin määrätään tai edustajiston kokous niin päättää.

9 §

Osallistumistapa

Säännöissä voidaan määrätä, että kassankokoukseen saa osallistua postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Myös hallitus voi tehdä tätä koskevan päätöksen, jos eläkekassan säännöissä ei toisin määrätä. Edellytyksenä menettelyn käyttämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa kassankokouksessa noudattaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Tällaisesta osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä ja menettelystä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on myös mainittava, jos kokoukseen teknisen apuvälineen avulla osallistuvan vakuutetun tai osakkaan oikeutta puhevallan käyttämiseen on rajoitettu.

10 §

Kokouspaikka

Kassankokous on pidettävä eläkekassan kotipaikassa, jos säännöissä ei toisin määrätä. Kokous voidaan erityisen painavista syistä Finanssivalvonnan suostumuksella pitää muullakin paikkakunnalla.

11 §

Kokouksen koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu kassankokouksen koolle.

Jos hallitus ei kutsu koolle kassankokousta, joka tämän lain, sääntöjen tai kassankokouksen päätöksen mukaan on pidettävä, Finanssivalvonnan tulee kutsua kokous koolle eläkekassan kustannuksella.

12 §

Kokouksen kutsuaika

Kutsun kassankokoukseen saa toimittaa aikaisintaan neljä viikkoa ja se on toimitettava viimeistään viikkoa ennen kassankokousta tai 6 §:n mukaista viimeistä ilmoittautumispäivää. Jos kuitenkin kassankokous kutsutaan koolle 4 §:n 3 tai 4 kohdan nojalla, kokouskutsu on toimitettava kahden viikon kuluessa mainituissa lainkohdissa tarkoitetun vaatimuksen esittämisestä.

Kokouksen kutsuajasta säädetään lisäksi:

1) sulautumista koskevan 10 luvun 9 §:ssä;
2) jakautumista koskevan 11 luvun 10 §:ssä;
3) vakuutuskannan siirtämistä koskevan 12 luvun 9 §:ssä;
4) selvitystilaa koskevan 13 luvun 5 §:ssä.

13 §

Kokousasiakirjojen nähtävänä pitäminen

Päätösasiakirjat sekä, jos kassankokouksessa käsitellään tilinpäätöstä, tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus on vähintään viikon ajan ennen kokousta pidettävä vakuutettujen ja osakkaiden nähtävänä eläkekassan toimistossa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäväksi kassankokouksessa. Kokousasiakirjat on viipymättä lähetettävä niitä pyytävälle vakuutetulle ja osakkaalle, jos asiakirjoja ei voi tallentaa ja tulostaa eläkekassan internetsivuilta.

14 §

Kokouskutsun sisältö

Kutsussa kassankokoukseen on mainittava kokousaika ja -paikka sekä kokouksessa käsiteltävät asiat. Jos kokouksessa käsitellään eläkekassan sääntöjen muuttamista, kutsussa on mainittava muutoksen pääasiallinen sisältö. Kokouskutsussa on ilmoitettava 13 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen nähtävänä pitämisestä.

Kokouskutsun sisällöstä säädetään lisäksi:

1) sulautumista koskevan 10 luvun 8 §:ssä;
2) jakautumista koskevan 11 luvun 9 §:ssä;
3) vakuutuskannan siirtämistä koskevan 12 luvun 10 §:ssä.

15 §

Päätöksenteko

Kassankokouksessa voidaan päättää vain asioista, jotka on mainittu kokouskutsussa. Jos kuitenkin asia tämän lain tai eläkekassan sääntöjen mukaan on kokouksessa käsiteltävä, kokouksen on käsiteltävä asia, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Varsinaisessa kassankokouksessa voidaan lisäksi päättää 5 luvun 6 §:ssä tarkoitetun erityisen tarkastuksen määräämisestä, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kassankokous voi 1 momentin estämättä päättää uuden kokouksen koolle kutsumisesta ja asian siirtämisestä jatkokokoukseen.

16 §

Äänimäärä

Kassankokouksessa kullakin vakuutetulla on yksi ääni. Jos päätösvaltaa käyttää kassankokouksen sijaan edustajisto, edustajiston kokouksessa kullakin vakuutettujen edustajalla on yksi ääni.

Osakkaalla on kassankokouksessa säännöissä määrätty äänimäärä. Jos päätösvaltaa käyttää kassankokouksen sijaan edustajisto, edustajiston kokouksessa kullakin osakkaan edustajalla on säännöissä määrätty äänimäärä.

Osakkaalla tai osakkailla ei saa olla kassankokouksessa suurempaa äänimäärää kuin kokouksessa edustettuina olevien vakuutettujen äänimäärä on yhteensä.

17 §

Puheenjohtaja ja pöytäkirja

Kassankokous valitsee kokouksen puheenjohtajan. Säännöissä voidaan määrätä, että kokouksen puheenjohtaja on valittava osakkaiden keskuudesta.

Puheenjohtajan on huolehdittava pöytäkirjan laatimisesta. Pöytäkirjaan merkitään tehdyt päätökset sekä mahdollisen äänestyksen tulos. Puheenjohtajan ja yhden kokouksessa pöytäkirjan tarkastajaksi valitun henkilön on allekirjoitettava pöytäkirja. Pöytäkirjat on numeroitava juoksevasti ja säilytettävä luotettavalla tavalla.

Pöytäkirja on viimeistään kahden viikon kuluttua kokouksesta pidettävä eläkekassan toimitiloissa tai muutoin osakkaiden ja vakuutettujen nähtävänä. Osakkailla ja vakuutetuilla on oikeus saada jäljennös pöytäkirjasta ja sen liitteistä.

18 §

Ääniluettelo

Kassankokouksen puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että läsnä olevista osakkaista ja vakuutetuista, asiamiehistä ja avustajista laaditaan ääniluettelo, johon merkitään kunkin osakkaan ja vakuutetun äänimäärä. Ääniluettelon on oltava nähtävänä kassankokouksessa. Ääniluettelo otetaan tai liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

19 §

Enemmistöpäätös

Kassankokouksen päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä, jos tässä laissa tai eläkekassan säännöissä ei edellytetä määräenemmistöä. Jos äänet menevät tasan, päätökseksi tulee se ehdotus, johon puheenjohtaja yhtyy. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Äänten mennessä tasan, vaali ratkaistaan arvalla.

20 §

Kyselyoikeus

Eläkekassan hallituksen ja toimitusjohtajan on kassankokouksessa vakuutetun tai osakkaan pyynnöstä annettava tarkempia tietoja seikoista, jotka voivat vaikuttaa kokouksessa käsiteltävän asian arviointiin. Jos kokouksessa käsitellään tilinpäätöstä, velvollisuus koskee myös eläkekassan taloudellista asemaa yleisemmin. Tietoja ei saa antaa, jos niiden antaminen tuottaisi eläkekassalle olennaista haittaa.

Jos kysymykseen voidaan vastata vain sellaisten tietojen perusteella, jotka eivät ole kokouksessa käytettävissä, vastaus on annettava kahden viikon kuluessa kirjallisesti. Vastaus on toimitettava kysymyksen esittäneelle ja muulle kassankokokseen osallistuneelle, joka sitä pyytää.

21 §

Muotovaatimusten sivuuttaminen

Asiasta, jonka käsittelyssä ei ole noudatettu tämän lain säännöksiä menettelytavoista tai eläkekassan sääntöjen kokouskutsua koskevia määräyksiä, saadaan tehdä päätös vain, jos ne vakuutetut ja osakkaat, joita laiminlyönti koskee, antavat siihen suostumuksensa.

Kassankokous on laillinen kokouskutsusta riippumatta, jos päättämisvalta kassankokouksessa on valituilla edustajilla ja kaikki edustajat ovat kokouksessa saapuvilla.

22 §

Jatkokokous

Kassankokous voi päättää asian käsittelyn siirtämisestä jatkokokoukseen.

Varsinaisen kassankokouksen tilinpäätöksen hyväksymistä koskeva asia on siirrettävä jatkokokoukseen, jos ne, joilla on vähintään puolet kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä sitä kannattavat. Jatkokokous on pidettävä aikaisintaan kuukauden ja viimeistään kahden kuukauden kuluttua varsinaisesta kassankokouksesta.

23 §

Kutsu jatkokokoukseen

Jatkokokoukseen on toimitettava kutsu, jos se pidetään myöhemmin kuin neljän viikon kuluttua kassankokouksesta. Kutsu jatkokokoukseen voidaan aina toimittaa viimeistään neljä viikkoa ennen kokousta.

Jos sääntöjen mukaan päätöksen pätevyyden edellytyksenä on päätöksen tekeminen kahdessa kassankokouksessa, kutsua jälkimmäiseen kokoukseen ei saa toimittaa ennen kuin ensimmäinen kokous on pidetty. Kutsussa on mainittava edellisessä kokouksessa tehty päätös.

24 §

Esteellisyys

Vakuutettu, osakas, edustajiston jäsen, hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa ottaa osaa päätöksen tekemiseen asiassa, joka koskee kannetta häntä itseään vastaan taikka hänen vapauttamista vahingonkorvausvelvollisuudesta tai muusta velvoitteesta eläkekassaa kohtaan. Hän ei myöskään saa ottaa osaa päätöksen tekemiseen asiassa, joka koskee kannetta muuta henkilöä vastaan tai tämän vapauttamista velvoitteesta, jos hänellä on asiassa odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa eläkekassan edun kanssa.

25 §

Kokouksen päätöksen moittiminen

Eläkekassan osakas ja vakuutettu voi moittia kassankokouksen päätöstä eläkekassaa vastaan ajettavalla kanteella, jos:

1) asian käsittelyssä ei ole noudatettu menettelyä koskevia tämän lain säännöksiä ja virhe on voinut vaikuttaa päätöksen sisältöön tai muuten osakkaan tai vakuutetun oikeuteen;

2) päätös on muuten tämän lain, eläkekassan sääntöjen tai vakuutusta varten vahvistettujen perusteiden vastainen.

Moitekanne on nostettava kolmen kuukauden kuluessa kassankokouksen päätöksen tekemisestä. Sulautumis- ja jakautumispäätöstä koskevaa kannetta ei kuitenkaan saa nostaa, kun yli kuusi kuukautta on kulunut sulautumisen tai jakautumisen rekisteröimisestä. Jollei kannetta nosteta määräajassa, on päätöstä pidettävä pätevänä.

26 §

Kokouksen päätöstä koskeva tuomio

Tuomioistuin voi kantajan vaatimuksesta julistaa kassankokouksen päätöksen pätemättömäksi tai muuttaa sitä. Tuomio, jolla kassankokouksen päätös on julistettu pätemättömäksi tai päätöstä on muutettu, on voimassa myös niihin osakkaisiin ja vakuutettuihin nähden, jotka eivät ole yhtyneet kanteeseen. Kantajan vaatimuksesta voidaan samalla kieltää eläkekassaa panemasta pätemätöntä päätöstä täytäntöön. Kassankokouksen päätöstä voidaan muuttaa vain, jos voidaan todeta, minkä sisältöinen päätöksen olisi pitänyt olla.

Jos kassankokouksen päätös kumotaan tai sitä muutetaan se, mitä voitetaan, tulee eläkekassalle. Kanteen nostaneet ovat kuitenkin oikeutettuja saamaan eläkekassalta korvauksen oikeudenkäyntikuluistaan siinä määrin kuin eläkekassan oikeudenkäynnillä voitetut varat siihen riittävät.

27 §

Kokouksen päätöksen mitättömyys

Kassankokouksen päätös on mitätön, jos:

1) kokoukseen ei ole toimitettu kutsua tai kokouskutsua koskevia tämän lain säännöksiä tai eläkekassan sääntöjä on olennaisesti rikottu;

2) päätös on selvästi 1 luvun 7 §:ssä säädetyn yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen eikä ole saatu sen osakkaan tai muun henkilön suostumusta, jonka yhdenvertaisuutta on loukattu;

3) päätöstä ei olisi lain mukaan saanut tehdä edes kaikkien osakkaiden tai vakuutettujen suostumuksella; taikka

4) päätökseen vaaditaan lain tai eläkekassan sääntöjen mukaan kaikkien tai tiettyjen osakkaiden tai vakuutettujen suostumus eikä sellaista suostumusta ole annettu.

Mitättömään päätökseen ei sovelleta, mitä 25 §:n 2 momentissa säädetään moitekanteen nostamisesta määräajassa. Sulautumis- tai jakautumispäätöstä koskevaa kannetta ei kuitenkaan saa nostaa, kun yli kuusi kuukautta on kulunut sulautumisen tai jakautumisen rekisteröimisestä.

4 luku

Hallinto

1 §

Johto

Eläkelaitoksella on oltava hallitus ja toimitusjohtaja.

Hallituksen ja toimitusjohtajan on huolellisesti toimien edistettävä eläkelaitoksen etua.

Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava eläkelaitosta ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

2 §

Hallituksen yleiset tehtävät

Hallitus huolehtii eläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallitus vastaa eläkelaitoksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

3 §

Hallituksen päätöksenteko

Hallituksen päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä, jollei muualla tässä laissa tai säännöissä edellytetä määräenemmistöä. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Jos äänet menevät puheenjohtajan vaalissa tasan, eikä hallitusta valittaessa tai säännöissä muuta määrätä, vaali ratkaistaan arvalla.

Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet hallituksen jäsenistä, jollei säännöissä edellytetä suurempaa määrää. Määrää laskettaessa esteellisten jäsenten ei katsota olevan paikalla. Päätöstä hallituksen kokouksessa ei saa tehdä ellei kaikille hallituksen jäsenille ole varattu mahdollisuutta osallistua asian käsittelyyn. Jos hallituksen jäsen on estynyt, tilaisuus on varattava varajäsenelle. Jos päätös tehdään pitämättä kokousta, päätös on kirjattava, allekirjoitettava, numeroitava ja säilytettävä kuten hallituksen kokouksen pöytäkirjasta 6 §:ssä säädetään.

4 §

Hallituksen jäsenen esteellisyys

Hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja eläkelaitoksen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa osallistua eläkelaitoksen ja kolmannen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, jos hän on palvelussuhteessa kolmanteen, kolmantena olevan yhteisön tai säätiön toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa tai hallituksen, hallintoneuvoston tai nii-

hin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka jos hänelle on odotettavissa sopimuksesta olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa eläkelaitoksen edun kanssa.

Mitä tässä pykälässä säädetään sopimuksesta, sovelletaan vastaavasti muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen.

5 §

Hallituksen kokoontuminen

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Jollei hallituksen puheenjohtaja vaatimuksesta huolimatta kutsu kokousta koolle, kutsun voi toimittaa hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja, jos vähintään puolet hallituksen jäsenistä hyväksyy koolle kutsumisen.

Hallitus voi päättää, että muukin kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksessa. Toimitusjohtajan oikeudesta osallistua kokoukseen säädetään 14 §:ssä. Läsnäolosta voidaan määrätä myös säännöissä.

6 §

Hallituksen kokouksen pöytäkirja

Hallituksen kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja pöytäkirjan laatija jollei säännöissä toisin määrätä. Pöytäkirjaan merkitään tehdyt päätökset ja mahdollisen äänestyksen tulos. Hallituksen jäsenellä ja toimitusjohtajalla on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan. Pöytäkirjat on numeroitava juoksevasti ja säilytettävä luotettavalla tavalla.

7 §

Hallituksen jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtaja

Eläkesäätiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi jäsentä ja vähintään kaksi varajäsentä. Eläkekassan hallitukseen kuuluu vähintään neljä jäsentä ja vähintään kaksi varajäsentä.

Vakuutetut valitsevat ~~keskuudestaan~~ hallitukseen vähintään kaksi jäsentä ja yhden varajäsenen.

Osakkaat valitsevat hallitukseen muut jäsenet.

Jos eläkelaitoksen sääntöjen mukaan hallitukseen kuuluu enemmän jäseniä kuin 1 momentissa säädetään, vakuutettuja ja osakkaita edustavien hallituksen jäsenten lukumäärien suhteen tulee kohtuullisessa määrin vastata 2 momentissa säädettyä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Puheenjohtajana ei saa toimia eläkelaitoksen toimitusjohtaja eikä vastuullinen matemaatikko.

8 §

Hallituksen jäsenen kelpoisuus

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksessa on myös oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty henkilö ei voi olla hallituksen jäsen.

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenellä on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan myös hallituksen varajäseneen.

Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että hallitus täyttää sille tässä laissa säädetyt vaatimukset.

9 §

Hallituksen jäsenten valinta

Eläkekassan hallituksen jäsenet valitaan kassankokouksessa, ellei päätösvaltaa ole säännöissä siirretty edustajistolle. Osakkailla ei ole äänioikeutta vakuutettuja edustavien hallituksen jäsenten vaalissa eikä vakuutetuilla ole äänioikeutta osakkaita edustavien hallituksen jäsenten vaalissa.

Eläkesäätiön säännöissä voidaan määrätä, että edustajat valitsevat vakuutettuja edustavat hallituksen jäsenet, jolloin säännöissä on määrättävä myös siitä, miten edustajat valitaan ja ketkä ovat edustajia ammattinsa puolesta ja miten he suorittavat hallituksen jäsenten valinnan.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, eläkelaitosta perustettaessa osakkaat valitsevat väliaikaisesti hallituksen jäsenet ja heidän varajäsenensä. Näistä kahden jäsenen ja heidän varajäsentensä on oltava henkilöitä, jotka voivat olla vakuutettuina eläkelaitoksessa sen tultua rekisteröidyksi. Osakkaan on kuultava henkilöitä, jotka voivat olla eläkelaitoksessa vakuutettuina sen tultua rekisteröidyksi, valitessaan edellä tarkoitettujen henkilöiden edustajia hallitukseen. Jos osakkaana olevaan työnantajayhteisöön sovelletaan yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia (334/2007), osakkaan on edellä tarkoitettuja edustajia valitessaan kuultava yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa tarkoitettuja henkilöitä. Eläkelaitoksen tultua rekisteröidyksi on eläkelaitoksen vakuutettuja edustavien hallituksen jäsenten ja heidän varajäsentensä valinta suoritettava viipymättä.

10 §

Hallituksen täydentäminen säännöissä

Jos hallituksen jäsenen tehtävä tulee avoimeksi kesken toimikauden tai jos hallituksen jäsen menettää 8 §:ssä tarkoitetun kelpoisuuden, jäsenen tilalle tulee varajäsen sen mukaan kuin määrätään tai jäsentä valittaessa on päätetty. Jos varajäsentä ei ole, hallituksen muiden jäsenten on huolehdittava uuden jäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jos jäljellä oleva hallitus on varajäsenet mukaan luettuna päätösvaltainen ja hallituksessa on sekä osakkaiden että vakuutettujen edustus, uutta jäsentä ei tarvitse valita. Eläkekassassa hallituksen jäsenen valinta voidaan siirtää seuraavaan kassankokoukseen tai edustajiston kokoukseen, jossa hallituksen jäsenten valinta on muutenkin toimitettava.

Jollei eläkelaitoksella ole toimivaltaista hallitusta eikä asiantilaa ole Finanssivalvonnan kehotuksesta huolimatta korjattu, Finanssivalvonnan on määrättävä yksi tai useampi toimitsija hoitamaan eläkelaitoksen asioita uuden hallituksen valintaan ja rekisteriin ilmoittamiseen saakka.

11 §

Hallituksen toimikausi

Hallituksen toimikausi päättyy viimeistään neljäntenä valinnan jälkeisenä tilikautena, joko uuden hallituksen valinneen kokouksen tai edellä tarkoitetun tilikauden päättyessä.

12 §

Hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen

Hallituksen jäsen voi erota tehtävästään ennen toimikauden päättymistä. Eroaminen tulee voimaan aikaisintaan, kun siitä on ilmoitettu hallitukselle.

Hallituksen jäsenen voi ennen toimikauden päättymistä erottaa se, joka hänet on hallitukseen valinnut. Erotetun jäsenen toimikausi päättyy välittömästi, jollei erottamisen yhteydessä muuta päätetä.

13 §

Toimitusjohtajan yleiset tehtävät

Toimitusjohtaja hoitaa eläkelaitoksen juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon järjestämisestä luotettavalla tavalla. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä eläkelaitoksen toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta eläkelaitoksen toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on niin pian kuin mahdollista annettava tieto toimesta.

14 §

Toimitusjohtajan läsnäolo hallituksen kokouksessa

Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja käyttää siellä puhevaltaa, vaikka hän ei olisi hallituksen jäsen, jollei hallitus yksittäisessä tapauksessa toisin päätä.

15 §

Toimitusjohtajaan ja hänen sijaiseensa sovellettavat säännökset

Toimitusjohtajaan sovelletaan lisäksi, mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenten esteellisyydestä ja kelpoisuudesta.

Mitä tässä laissa säädetään toimitusjohtajasta, sovelletaan myös hänen sijaiseensa.

16 §

Toimitusjohtajan valinta, eroaminen ja erottaminen

Hallitus valitsee toimitusjohtajan.

Toimitusjohtajalla on oikeus erota tehtävästään. Eroaminen tulee voimaan aikaisintaan, kun siitä on ilmoitettu hallitukselle.

Hallitus voi erottaa toimitusjohtajan tehtävästään. Erottaminen tulee voimaan välittömästi, jollei hallitus päätä myöhäisemmästä ajankohdasta.

Jollei eläkelaitoksella ole toimitusjohtajaa eikä asiantilaa ole Finanssivalvonnan kehotuksesta huolimatta korjattu, Finanssivalvonnan on määrättävä yksi tai useampi toimitsija hoitamaan eläkelaitoksen asioita uuden toimitusjohtajan valintaan ja rekisteriin ilmoittamiseen saakka.

17 §

Edustaminen ja nimen kirjoittaminen

Hallitus edustaa eläkelaitosta ja kirjoittaa sen nimen. Toimitusjohtaja voi edustaa eläkelaitosta asiassa, joka 13 §:n nojalla kuuluu hänen tehtäviinsä.

Säännöissä voidaan määrätä, että toimitusjohtajalla tai hallituksen jäsenellä on oikeus edustaa eläkelaitosta ja kirjoittaa sen nimi tai että hallitus päättää edustus- ja nimenkirjoitusoikeuden rajoista.

Hallitus voi milloin tahansa peruuttaa antamansa oikeuden eläkelaitoksen edustamiseen.

18 §

Muut edustajat

Säännöissä voidaan määrätä, että hallitus voi antaa oikeuden edustaa eläkelaitosta tai kirjoittaa sen nimen muullekin kuin 17 §:n 2 momentissa tarkoitetulle henkilölle. Hallitus voi milloin tahansa peruuttaa antamansa valtuuden.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenten esteellisyydestä ja kelpoisuudesta, sovelletaan vastaavasti sellaiseen muuhun edustajaan, joka ei ole hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja.

19 §

Edustamisoikeuden rajoitukset

Jäljempänä 9 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin voidaan merkitä ainoastaan sellainen edustamis- ja nimenkirjoitusoikeuteen kohdistuva rajoitus, jonka mukaan kahdella tai useammalla henkilöllä on vain yhdessä nimenkirjoitusoikeus.

20 §

Edustajan toimien sitovuus

Edustajan eläkelaitoksen puolesta tekemä oikeustoimi ei sido eläkelaitosta, jos:
1) edustaja on toiminut vastoin tässä laissa säädettyä kelpoisuuden rajoitusta;
2) edustaja on toiminut vastoin 19 §:ssä tarkoitettua rajoitusta; taikka
3) edustaja on ylittänyt toimivaltansa ja se, johon oikeustoimi kohdistuu, tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää toimivallan ylityksestä.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa riittävänä osoituksena siitä, että oikeustoimen kohteena oleva tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää toimivallan ylityksestä, ei voida pitää pelkästään sitä, että toimivallan rajoitukset on merkitty 9 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

21 §

Kielto panna toimeen pätemätön päätös

Eläkelaitoksen edustaja ei saa noudattaa kassankokouksen, hallituksen tai muun toimielimen päätöstä, joka on tämän lain tai sääntöjen vastaisena pätemätön.

22 §

Riskienhallinta

Eläkelaitoksella on oltava laitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa laitokseen kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:
1) varojen ja vastuiden hallinta;
2) sijoitukset;
3) maksuvalmius;
4) keskittymäriskin hallinta;
5) operatiivisten riskien hallinta.

Eläkelaitoksella on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavista toiminnoista.

23 §

Riski- ja vakavaraisuusarvio

Eläkelaitoksen hallituksen tulee tehdä strategisen päätöksenteon ja riskienhallinnan osana riski- ja vakavaraisuusarvio, jossa arvioidaan:

1)oleellisten riskien vaikutus eläkelaitoksen toimintaan;

2)toimenpiteet, jotka ovat aiheellisia arvioinnissa esiin nousseiden riskien hallitsemiseksi.

Riski- ja vakavaraisuusarvio on päivitettävä säännöllisesti sekä viipymättä, jos riskit ovat merkittävästi muuttuneet.

Eläkelaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle yhteenveto riski- ja vakavaraisuusarviosta sekä siitä tehdyt johtopäätökset. Finanssivalvonnalle toimitettavan yhteenvedon tulee sisältää ainakin riski- ja vakavaraisuusarvion tulokset, kuvaus käytetyistä menetelmistä ja tärkeimmät oletukset.

24 §

Sisäinen valvonta

Eläkelaitoksella on oltava laitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta, joka kattaa laitoksen kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen eläkelaitoksen kaikilla organisaatiotasoilla.

Sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto. Toiminnon on myös arvioitava säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi eläkelaitoksessa tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä.

25 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä hallituksen ja toimitusjohtajan kelpoisuutta koskevasta selvityksestä.

26 §

Vastuullinen vakuutusmatemaatikko

Eläkelaitoksella on oltava vastuullinen vakuutusmatemaatikko, jonka kelpoisuuden sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut vakuutusyhtiölain 31 luvun 6 §:n perusteella tai jonka kelpoisuus on mainitun luvun 7 §:n nojalla rinnastettavissa tähän.

Eläkelaitoksen vakuutusmatemaatikon on suoritettava laitoksen tilasta vakuutustekninen tutkimus vähintään joka toinen vuosi sekä muulloinkin, jos Finanssivalvonta pitää sitä tarpeellisena.

Vastuullisen matemaatikon nimittämisestä ja erottamisesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

27 §

Poikkeusoloihin varautuminen

Eläkelaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla vakuutusalan valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein. Finanssivalvonta voi myöntää poikkeuksia tästä velvollisuudesta, jos se on perusteltua eläkelaitoksen toiminnan laadun tai laajuuden taikka muun erityisen syyn vuoksi.

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä eläkelaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

5 luku

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus eläkekassassa

1 §

Sovellettava laki

Eläkelaitoksen tilintarkastuksesta säädetään tässä luvussa ja tilintarkastuslaissa (1141/2015).

2 §

Tilintarkastajan valinta

Eläkelaitoksessa on oltava vähintään yksi tilintarkastuslaissa tarkoitettu tilintarkastaja. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava KHT -tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja.

Tilintarkastajan tai tilintarkastajat valitsee eläkesäätiössä hallitus ja eläkekassassa kassankokous.

3 §

Tilintarkastajan riippumattomuus ja esteellisyys

Sen lisäksi mitä tilintarkastuslain 4 luvun 6 ja 7 §:ssä säädetään tilintarkastajan riippumattomuudesta ja esteellisyydestä, tilintarkastajana ei saa olla:

1) se, joka on osakkaaseen tai osakkaan konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa tai muutoin alistus- tai riippuvuussuhteessa osakkaaseen, sen hallituksen jäseneen tai siihen, jonka tehtävänä on tämän osakkaan kirjanpidon tai varojen hoito tai hoidon valvonta;

2) 1 kohdassa tarkoitetun henkilön aviopuoliso tai hänen kanssaan avioliitonomaisissa olosuhteissa elävä henkilö, veli tai sisar tai se, joka on häneen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa tai sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

4 §

Tilintarkastajan toimikausi

Tilintarkastajan eläkelaitoksen säännöissä määrätyn toimikauden tai peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto saa olla enintään kymmenen vuotta. Enimmäisajan jälkeen eläkelaitoksen tilintarkastaja saa osallistua uudelleen eläkelaitoksen tilintarkastukseen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua tilintarkastustehtävän päättymisestä. Jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, tässä momentissa säädettyä ei sovelleta tilintarkastusyhteisöön, vaan ainoastaan päävastuulliseen tilintarkastajaan.

Tilintarkastajan toimikausi päättyy sen kokouksen päättyessä, jossa käsitellään tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tilintarkastuskertomus hänen toimikauteensa sisältyvältä viimeiseltä tilikaudelta.

5 §

Tilintarkastajan määrääminen

Finanssivalvonnan on ilmoituksesta määrättävä eläkelaitokselle kelpoisuusvaatimukset täyttävä tilintarkastaja tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tai jos tilintarkastaja on tämän luvun 3 §:n mukaan esteellinen.

Ilmoituksen 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa saa tehdä kuka tahansa. Hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei se, jolle tilintarkastajan valitseminen kuuluu, viivytyksettä valitse kelpoisuusvaatimukset täyttävää tilintarkastajaa.

Finanssivalvonnan on pyydettävä Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunnalta lausunto tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa riippumattomuutta tai esteellisyyttä koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu määräys annetaan, eläkelaitoksen hallitusta on kuultava. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Määräys on voimassa siihen asti, kunnes eläkelaitokselle on säädetyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja Finanssivalvonnan määräämän tilintarkastajan tilalle. Määräystä ei voida antaa sen jälkeen, kun kyseistä tilikautta koskeva tilinpäätös on vahvistettu ja sitä koskeva päätös on saanut lainvoiman.

6 §

Erityinen tarkastus eläkekassassa

Eläkekassan osakas voi vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä varsinaisessa kassankokouksessa tai siinä kokouksessa, jossa asia on kokouskutsun mukaisesti käsiteltävä. Jos vähintään yksi kolmasosa kokouksessa edustetusta äänimäärästä on kannattanut ehdotusta, osakas voi kuukauden kuluessa kokouksesta hakea Finanssivalvonnalta tarkastajan määräämistä.

Ennen tarkastuksen määräämistä Finanssivalvonnan on kuultava eläkekassan hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, myös tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Finanssivalvonta voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan.

Mitä tilintarkastuslain 1 luvun 2 §:n 1—5 kohdassa, 2 luvun 1 ja 7 §:ssä, 3 luvun 7, 9 ja 10 §:ssä, sekä 4 luvun 6—8 §:ssä säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan tässä pykälässä tarkoitettuun tarkastajaan. Tarkastajaan sovelletaan, mitä tilintarkastuslaissa säädetään tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

7 §

Tarkastuslausunto ja kustannukset erityisen tarkastuksen suorittamisesta

Edellä 6 §:ssä tarkoitetusta erityisestä tarkastuksesta on annettava lausunto kassankokoukselle. Lausunto on vähintään viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä vakuutettujen ja osakkaiden nähtävänä eläkekassan toimistossa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäväksi kassankokouksessa. Kokousasiakirjat on viipymättä lähetettävä niitä pyytävälle vakuutetulle tai osakkaalle.

Tarkastajalla on oikeus saada palkkio eläkekassalta.

8 §

Tilintarkastajan siirtyminen tarkastetun eläkelaitoksen palvelukseen

Tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön puolesta tilintarkastuksen suorittava päävastuullinen tilintarkastaja ei saa ottaa vastaan tarkastamansa eläkelaitoksen tai sen osakkaan tai tarkastamansa eläkelaitoksen osakkaan kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan tehtävää, ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut tilintarkastus toimeksiannon päättymisestä.

9 §

Laaduntarkastus

Tilintarkastusvalvonta määrää eläkelaitoksen tilintarkastajan laaduntarkastukseen vähintään joka kolmas vuosi.

6 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

1 §

Kirjanpitolain soveltaminen

Eläkelaitoksen kirjanpidosta sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen sovelletaan kirjanpitolakia siltä osin kuin tästä laista tai sen nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä ei muuta johdu.

Kirjanpitolain 3 luvun 2 §:n 4 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 9—12 §:ää sekä 13 §:n 3 momenttia, 4 luvun 1 ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää ja 2 a §:n 6 momenttia sekä 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a lukua sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkelaitoksen tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen laatimiseen. Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohtaa ei sovelleta Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvän työeläkevastuun käsittelyyn. Lisäksi eläkekassan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen ei sovelleta kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pysyviä vastaavia ovat eläkelaitoksen taseessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden erät tavaravarastoja lukuun ottamatta. Tavaravarastot luetaan mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitetuksi vaihto-omaisuudeksi. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan muutoin kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, jollei 2 momentista muuta johdu. Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kirjanpitolain 5 luvun 13 ja 16 §:ää sovelletaan tässä momentissa tarkoitettuihin eriin. Tavaravarastoihin sovelletaan kuitenkin kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta 2 momentissa mainittuja lainkohtia ja kirjanpitolain 5 luvun 16 §:ää.

2 §

Tilikausi

Eläkelaitoksen tilikausi on kalenterivuosi. Eläkekassan toiminnan alkaessa ja päättyessä tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pidempi. Tilikausi saa olla kuitenkin enintään 18 kuukautta.

3 §

Tasaava ja osakaskohtainen kirjanpito eläkesäätiössä

Eläkesäätiö voi laatia kirjanpitonsa joko tasaavaa tai osakaskohtaista järjestelmää noudattaen.

Osakaskohtaisessa järjestelmässä kirjanpito on laadittava siten, että siitä käyvät selville kunkin eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan osalta erikseen tuloslaskelmaan ja taseeseen päättyvät erät. Osakkaan eläkesäätiölle antamat varat on katsottava kyseisen osakkaan hyväksi.

Tasaavassa järjestelmässä eläkesäätiölle suoritettava vakuutusmaksu jaetaan kunkin osakkaan hyväksi eläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla. Osakkaan eläkevastuun katteena on eläkevastuuta vastaava suhteellinen osa eläkesäätiön varoista.

4 §

Toimintakertomus

Eläkelaitoksen tilinpäätökseen on liitettävä kirjanpitolain 3 luvun 1 a §:ssä tarkoitettu toimintakertomus.

Toimintakertomuksessa hallituksen on tehtävä esitys eläkekassan ali tai- ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

5 §

Käyttö- ja sijoitusomaisuus

Eläkelaitoksen käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena.

Sijoitusomaisuutta ovat varojen sijoittamiseksi tai sijoitusten turvaamiseksi hankitut hyödykkeet.

Käytöltään jaetut hyödykkeet kuuluvat eri omaisuusryhmiin käyttötarkoituksesta saadun jakosuhteen perusteella jaettuina.

6 §

Taseeseen merkittävät erät

Eläkelaitoksen taseeseen merkitään:

1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;

2) vastuuvelka 7 luvun säännöksiä noudattaen laskettuun arvoon;

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

7 §

Sijoitusten arvostusperiaatteet

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen sekä kaluston hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluiksi. Jos sijoitusomaisuuden käypä arvo on tilikauden päättyessä hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettynä hankintamenoa pienempi, erotus on kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta kuluksi kirjaaminen voidaan jättää suorittamatta, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainojen ja muiden vastaavien raha- ja pääomamarkkinavälineiden hankintamenona käytetään jaksotettua hankintamenoa, joka saadaan jaksottamalla joukkovelkakirjalainan ja muun vastaavan raha- ja pääomamarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintamenon erotus korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi joukkovelkakirjalainan taikka raha- tai pääomamarkkinavälineen juoksuaikana ja merkitsemällä vastaerä joukkovelkakirjalainan taikka raha- tai pääomamarkkinavälineen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Jaksotetusta hankintamenosta kirjataan arvonalennus 1 momentin mukaisesti alimman arvon periaatteella tai jaksotettua hankintamenoa alennetaan vain muilla kuin yleisen korkotason vaihtelusta johtuvilla arvonalentumisilla. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi. Arvostustapa valitaan tase-eräkohtaisesti ja sitä noudatetaan johdonmukaisesti.

Jos maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen käypä arvo on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, taseeseen saadaan merkitä vielä poistamatta olevan hankintamenon lisäksi enintään käyvän arvon ja poistamatta olevan hankintamenon erotuksen suuruinen arvonkorotus. Arvonkorotusta vastaava määrä on merkittävä sijoitusomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta omaan pääomaan sisältyvään arvonkorotusrahastoon. Jos arvonkorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloslaskelmaan merkitty arvonkorotus on oikaistava tulosvaikutteisesti ja arvonkorotusrahastoon merkitty arvonkorotus on peruutettava.

8 §

Arvostusperiaatteiden yhdenmukaisuus

Eläkelaitoksen tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos eläkelaitos valitsee arvostusperiaatteeksi kirjanpitolain 5 luvun 2 a tai 2 b §:n mukaisen arvostamisen, se ei saa soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti tämän luvun 7 §:ssä tarkoitettuja arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa on noudatettava johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 7 §:ssä tarkoitetun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan mainitussa pykälässä tarkoitettuja arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää.

Johdannaissopimuksiin sovelletaan 1 momentissa säädetyllä tavalla joko 7 §:n 1 momenttia tai kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:ää.

9 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuus

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa eläkelaitosten vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoista, toimintakertomuksesta, tilinpäätöksen liitetiedoista, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

10 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa eläkelaitosten vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvia tarkempia määräyksiä:

1) eläkelaitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta;

2) sijoitusten käyvän arvon määrittämisestä, kun ne arvostetaan taseessa hankintamenoon, ja sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenon esittämisestä tase-eräkohtaisesti liitetiedoissa;

3) tarvittaessa rahoitusvälineiden ja sijoituskiinteistöjen esittämisestä tilinpäätöksessä kun ne arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2 a tai 2 b §:n mukaisesti;

4) 7 §:n 1 momentin mukaisesti kirjattujen johdannaissopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä.

11 §

Poikkeusluvat

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa eläkelaitoksen hakemuksesta erityisistä syistä määräajaksi myöntää luvan poiketa:

1) sosiaali- ja terveysministeriön antamista tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoja, toimintakertomusta, tilinpäätöksen liitetietoja sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyitä koskevista säännöksistä;

2) 10 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta;

3) kirjanpitolain 3 luvun 6 §:ssä säädetystä tilinpäätöksen laatimisajasta.

12 §

Kirjanpitolautakunnan lausunto

Jos tässä luvussa tarkoitettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus taikka Finanssivalvonnan määräys tai lupa on kirjanpitolain tai sen nojalla annetun asetuksen tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, asetuksesta, määräyksestä tai luvasta on ennen sen antamista pyydettävä kirjanpitolautakunnan lausunto.

13 §

Tietojen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Eläkesäätiön on vuosittain viiden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä tai Finanssivalvonnan määräämänä myöhempänä ajankohtana toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätös, toi-

mintakertomus, tilintarkastajien lausunto sekä vahvistetun kaavan mukainen tilastokertomus toiminnastaan.

Eläkekassan on vuosittain kuukauden kuluessa siitä kassan kokouksesta, jossa tilinpäätös on vahvistettu, toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastajien lausunto sekä vahvistetun kaavan mukainen tilastokertomus toiminnastaan.

7 luku

Vastuuvelka, vakuutusmaksut ja vakavaraisuus

1 §

Vastuuvelka

Eläkelaitoksen sääntöjen mukaisista sitoumuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvelaksi, jonka muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

2 §

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten pääomaarvoa siltä osin kuin eläkelaitokselle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta, jota voidaan käyttää sijoitustoiminnan ja vakuutusliikkeen tappion kattamiseen, vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion kattamiseen sekä vakuutusmaksujen alentamiseen. Vakuutusmaksuvastuuta laskettaessa otetaan sen määrää kasvattavana tai vähentävänä eränä huomioon työntekijän eläkelain 168 §:ssä tarkoitetun osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä.

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä siltä osin kuin eläkelaitokselle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti.

4 §

Vakuutusmaksut

Eläkesäätiön osakkaan on maksettava vakuutusmaksuja tai asetettava hyväksyttäviä vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vuosittain vähintään siten, että ne yhdessä eläkesäätiön mui-

den tuottojen kanssa riittävät kattamaan eläkkeistä aiheutuneet suoritukset, eläkesäätiön muut kulut sekä vastuuvelan vuotuisen muutoksen ja täydentämään eläkesäätiön vakavaraisuuspääomaa siten, että sen määrä vastaa vähintään 6 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuusrajaa. Jos eläkesäätiön varat eivät riitä vastuuvelan ja muiden vastuiden kattamiseen, erotus merkitään taseen vastaavien puolelle vastuuvajauksena.

Vakuutusmaksuja on rahana suoritettava vähintään määrä, joka tarvitaan eläkelaitoksen maksuvalmiuden ylläpitämiseen. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun vakuuden hyväksyttävyydestä.

5 §

Vakavaraisuuspääoma

Eläkelaitoksen vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkelaitoksen varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ylittävät eläkelaitoksen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin 2 ja 3 momentissa säädetään. Vakavaraisuuspääoman määrää laskettaessa vastuuvelan määrästä vähennetään 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisävakuutusvastuu.

Eläkelaitoksen vakavaraisuuspääomaan luetaan:

1) perustamispääoma;

2) oman pääoman rahastot;

3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;

4) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisävakuutusvastuu;

5) kirjanpitolain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitetut verotusperusteiset varaukset;

6) omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;

7) osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, joka on enintään 4 prosenttia eläkelaitoksessa vakuutettujen palkkasummasta, jos erä täyttää 11 §:ssä säädetyt vaatimukset;

8) eläkelaitoksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella muut 1—7 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Eläkelaitoksen vakavaraisuuspääomasta vähennetään:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen kirjanpitoarvojen ja omaisuuden käypien arvojen positiivinen erotus;

3) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä.

Eläkelaitoksen on jatkuvasti täytettävä tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakavaraisuuspääomaan luettavista ja siitä vähennettävistä eristä.

6 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (315/2015).

Eläkelaitoksen vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta.

7 §

Lisävakuutusvastuu ja vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä

Eläkelaitoksen tulee siirtää vuotuinen sijoitustoiminnan tulos 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Sijoitustoiminnan tuloksen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2 momentissa säädetään tai purkaa siten kuin 8 §:ssä säädetään. Lisäksi eläkelaitos voi purkaa lisävakuutusvastuuta vakavaraisuuspääoman ylitteen palautuksena siten kuin 9 §:ssä säädetään.

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia vastuuvelasta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu. Eläkekassan vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia vastuuvelasta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

8 §

Lisävakuutusvastuun purkaminen ja vahvistaminen

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Jos eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma on enintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

Jos eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, lisävakuutusvastuuta ei saa purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen. Jos vakavaraisuutta ei voida muulla tavalla vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla. Jos vakavaraisuuspääoma kuitenkin alenee 7 §:n 1 momentin mukaisen sijoitustoiminnan tappion siirtämisen jälkeen alle vakavaraisuusrajan, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajaan saakka.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos eläkelaitos on selvitystilassa.

9 §

Vakavaraisuuspääoman ylite ja vakuutusmaksujen alentaminen

Jos eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, sen lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava vakuutusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä,

jolla eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkelaitoksen on järjestettävä toimintansa siten, että vakavaraisuuspääoman määrä alenee enimmäismääräänsä pienemmäksi.

10 §

Vakavaraisuuspääoman ylitteen palauttaminen osakkaille

Jos eläkelaitoksen työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylittää enimmäismääränsä, ylite voidaan 9 §:ssä säädetyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille.

11 §

Osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä

Sovellettaessa 7—9 §:ää vakavaraisuuspääomasta vähennetään 5 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettu osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä.

Edellytyksenä 5 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaisen osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän lukemiselle vakavaraisuuspääomaan on, että eläkelaitos kuvaa 4 luvun 23 §:n mukaisessa riski- ja vakavaraisuusarviossa, mitä erällä tavoitellaan, mitä vaikutuksia erällä on eläkelaitoksen sijoitussuunnitelmaan, vakavaraisuuteen, sijoitusjakaumaan ja tuotto-odotukseen sekä missä tilanteessa vakavaraisuutta kartutetaan vakuutusmaksuilla tai vakuutusmaksujen alennuksia rajoitetaan. Eläkelaitoksen osakkailla tulee olla saatavissa tieto erän käyttämisestä vakavaraisuuspääomassa.

Osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä tulee mitoittaa ottaen huomioon sille asetettu toteuttamiskelpoinen tavoite. Eläkelaitoksen tulee seurata erän käytölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Eläkelaitos ei voi lukea erää vakavaraisuuspääomaan, jos eläkelaitoksen toiminta ei vastaa erän käytölle asetettuja tavoitteita.

Jos osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä on luettu vakavaraisuuspääomaan, eläkelaitoksen on seurattava vakavaraisuutensa suhdetta työeläkejärjestelmän keskimääräisen vakavaraisuuden tasoon. Jos eläkelaitoksen vakavaraisuus suhteessa työeläkejärjestelmän vakavaraisuuden keskimääräiseen tasoon alenee siten, että poikkeama lisää merkittävästi eläkelaitoksen toiminnan riskejä, eläkelaitoksen tulee rajoittaa lisävakuutusvastuun käyttöä vakuutusmaksujen alentamiseen tai vahvistaa vakavaraisuuspääomaa lisämaksuilla.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvan erän seurannasta ja ottamisesta huomioon riski- ja vakavaraisuusarviossa.

12 §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän muodostuminen

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkelaitoksen vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muusta kuin 5 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitetusta osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvasta erästä. Finanssivalvonta voi sallia erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavarai-

suuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 28 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

13 §

Tervehdyttämissuunnitelma ja rahoitussuunnitelma

Eläkelaitoksen, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, on laadittava ja viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi eläkelaitoksen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma ylittää vakavaraisuusrajan vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin vuoden tai erityisistä syistä Finanssivalvonnan luvalla enintään kahden vuoden kuluessa tervehdyttämissuunnitelman hyväksymisestä.

Eläkelaitoksen, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä, on laadittava ja viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma ylittää vakavaraisuuspääoman vähimmismäärän vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa rahoitussuunnitelman hyväksymisestä. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä tervehdyttämissuunnitelman ja rahoitussuunnitelman laatimisesta ja toimittamisesta sen hyväksyttäväksi.

8 luku

Varat ja sijoittaminen

1 §

Varojen sijoittaminen

Eläkelaitoksen varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti sekä maksuvalmius varmistaen.

Eläkelaitoksen sijoitusten hajauttamisesta säädetään eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa.

2 §

Varojen käyttö

Eläkelaitoksen varoja ei saa käyttää laitoksen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen 1 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnan tarkoituksen vastaisesti

3 §

Lainoja ja takausta koskevat rajoitukset

Eläkelaitoksen on sopeutettava toimintansa sellaiseksi, että se on mahdollista ilman lainanottoa. Eläkelaitos voi kuitenkin ottaa lainaa, kun kysymyksessä on:

1) maksuvalmiuden hoitamiseen tarvittava lyhytaikainen laina,

2) omien toimitilojen hankkimiseen tarvittava laina;

3) muu erityisen painavasta syystä tarvittava laina, jonka ottamiselle on saatu lupa Finanssivalvonnalta.

Eläkesäätiöllä on oikeus antaa varojaan vakuutta vastaan velaksi osakkaalle, jonka on suoritettava tästä ja myös muulla perusteella syntyneestä velastaan eläkesäätiölle korkoa. Eläkesäätiön osakkaan suorittaman koron on oltava vähintään työntekijän eläkelain 166 §:n 2 momentissa tarkoitetussa laskuperusteessa käytettävän perustekoron suuruinen.

Eläkelaitos ei saa antaa takausta.

4 §

Omistusrajoitukset

Eläkelaitos saa omistaa osakasyrityksestä enintään 20 prosenttia ja sijoittaa osakasyritykseen enintään 20 prosenttia varoistaan.

Mitä 1 momentissa säädetään omistusrajoituksesta, sovelletaan osakaskohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavassa eläkelaitoksessa lisäksi kuhunkin osakkaaseen erikseen. Eläkelaitos ei saa olla osakkaana yrityksessä, jossa se joutuu rajoittamattomaan vastuuseen yrityksen sitoumuksista.

5 §

Sijoitussuunnitelma

Eläkelaitoksen hallituksen on laadittava varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*), jossa on erityisesti otettava huomioon eläkelaitoksen vakuutusliikkeen luonne lakisääteisen sosiaaliturvan osana sekä tämän luvun vaatimukset eläkelaitoksen toiminnalle. Sijoitussuunnitelmaan on liitettävä eläkelaitoksen vakuutusmatemaatikon lausunto siitä, täyttääkö eläkelaitoksen sijoitussuunnitelma vastuuvelan luonteen asettamat vaatimukset eläkelaitoksen sijoitustoiminnalle. Eläkelaitoksen hallituksen tulee soveltaa suunnitelmaa vuotuisen vakuutusmaksutason asettamisessa.

Sijoitussuunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä sijoitussuunnitelmasta.

6 §

Omistajaohjaus

Eläkelaitoksen hallituksen on vahvistettava periaatteet siitä, miten sen omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään (omistajaohjauksen periaatteet). Omistajaohjauksen periaatteissa on arvioitava myös eläkelaitoksen toimitusjohtajan ja palveluksessa olevien henkilöiden muiden yhteisöjen ja säätiöiden hallintoelinten jäsenyydet ottaen huomioon eläkelaitoksen edut.

Omistajaohjauksen periaatteissa on kuvattava yleisellä tasolla sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen kohdeyhteisöjen osalta, joiden osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Euroopan talousalueella:

1) miten omistajaohjaus liittyy sijoitusstrategiaan;

2) menettelytavat kohdeyhteisöjen toiminnan seuraamiseksi sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa;

3) menettelytavat äänioikeuden ja muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttämiseksi kohdeyhteisöissä;

4) miten eläkelaitos käy vuoropuhelua kohdeyhteisöjen, niiden muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa;

5) miten eläkelaitos tunnistaa, ehkäisee ja estää vaikuttamiseen liittyviä eturistiriitoja.

Eläkelaitoksen on julkistettava internetsivuillaan tai pidettävä muutoin vastaavalla tavalla yleisesti saatavilla maksutta omistajaohjauksen periaatteet.

Eläkelaitoksen on julkistettava internetsivuillaan tai pidettävä muutoin vastaavalla tavalla yleisesti saatavilla maksutta 2 momentissa tarkoitetut tiedot ja niiden osalta vuosittainen selvitys omistajaohjauksen periaatteiden täytäntöönpanosta. Jos eläkelaitos ei kuitenkaan omistajaohjauksen periaatteissaan laadi kuvausta 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista kokonaan tai osittain taikka julkista niitä tai niitä koskevaa selvitystä omistajaohjauksen periaatteiden täytäntöönpanosta, sen on julkistettava selvitys poikkeamisen syistä.

9 luku

Eläkelaitoksen valvonta sekä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteri

1 §

Eläkelaitoksen valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että eläkelaitos noudattaa eläkelaitostoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja eläkelaitoksen sääntöjä. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että eläkelaitoksen vakavaraisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjestetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla ja että laitoksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat.

Eläkelaitosten valvonnassa Finanssivalvonnan on otettava huomioon myös kilpailun vaatimukset. Finanssivalvonnan ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

2 §

Omaisuuden luovutus- ja panttauskielto

Jos Finanssivalvonta katsoo eläkelaitoksen joutuneen tai olevan joutumassa tilaan, jossa eläkelaitos on purettava, Finanssivalvonta voi kieltää eläkelaitosta luovuttamasta tai panttaamasta eläkelaitoksen omaisuutta.

3 §

Rekisterinpito ja rekisterin käyttötarkoitus

Finanssivalvonta pitää eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriä. Sen mukaan kuin tässä laissa säädetään rekisteriin merkitään eläkelaitosta koskevat ilmoitukset sekä viranomaisen päätökset ja tiedonannot. Rekisterin käyttötarkoituksena on eläkelaitosten 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa varten tarpeellisten tietojen rekisteröinti.

Jokaisella on oikeus saada rekisteristä tietoja, otteita ja todistuksia.

Rekisteristä voidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tietoja sähköisessä muodossa. Tieto henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta luovutetaan rekisteristä vain, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja. Muutoin ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteen sijasta luovutetaan tieto henkilön asuinmaasta.

4 §

Perustamisilmoitus

Eläkelaitoksen perustamisesta on eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin merkitsemistä varten tehtävä jokaisen hallituksen jäsenen allekirjoittama perustamisilmoitus, jossa on mainittava:

1) eläkelaitoksen toiminimi ja sen ilmaisut eri kielillä;
2) kotipaikkana oleva Suomen kunta;
3) eläkelaitoksen yhteystiedot;
4) eläkelaitoksen perustajaosakkaat;
5) päivä, jona eläkelaitoksen säännöt on vahvistettu;
6) hallituksen jäsenen ja varajäsenen sekä toimitusjohtajan henkilötiedot;
7) jos eläkekassalla on edustajisto, sen jäsenten henkilötiedot;
8) jos eläkelaitoksella on sääntömääräys eläkelaitoksen nimen kirjoittamisesta, niiden henkilötiedot, joilla on sääntöjen nojalla oikeus eläkelaitoksen nimen kirjoittamiseen.

Rekisteriin merkittävistä luonnollisista henkilöistä rekisteriin merkitään täydellinen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, rekisteriin merkitään syntymäaika. Ulkomailla asuvista luonnollisista henkilöistä rekisteriin merkitään kotikunnan sijasta kotiosoite.

Oikeushenkilöstä rekisteriin merkitään toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä muu rekisteri, johon oikeushenkilö on merkitty.

5 §

Muutosilmoitus ~~ja henkilötietojen poistaminen~~

Jos asiantilassa, josta on tieto eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisterissä, tapahtuu muutos, siitä on viivytyksettä tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkitsemistä varten. Ilmoitus on vähintään yhden hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan allekirjoitettava.

Finanssivalvonnan vahvistamat sääntömuutokset, Finanssivalvonnan 4 luvun 10 §:n 2 momentin sekä Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n 8 momentin ja 29 §:n perusteella antama määräys sekä tämän luvun 2 §:n mukainen kielto on merkittävä rekisteriin ilman erillistä ilmoitusta.

~~Finanssivalvonnan on poistettava 4 §:n 1 momentin 4 ja 6—8 kohdassa tarkoitetut henkilötiedot rekisteristä, kun Finanssivalvonta on saanut tämän pykälän 1 momentissa tarkoitetun rekisteröityjä henkilötietoja koskevan muutosilmoituksen.~~

6 §

Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, tuomioistuimen on viipymättä toimitettava tieto Finanssivalvonnalle eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin merkittäväksi, kun:

1) eläkelaitoksen velkojille on annettu julkinen haaste;

2) eläkelaitos on asetettu konkurssiin;

3) eläkelaitoksen konkurssi raukeaa tai peruuntuu taikka kun päätös konkurssiin asettamisesta on kumottu;

4) lainvoiman saaneella ratkaisulla on todettu rekisteriin merkitty tieto pätemättömäksi tai virheelliseksi.

7 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava eläkelaitokselle tieto 6 §:ssä tarkoitetusta rekisterimerkinnästä.

8 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä luvussa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä, ilmoituksiin liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista sekä rekisterinpitoon liittyvistä teknisistä seikoista.

10 luku

Sulautuminen

1 §

Sulautumisen yleiset edellytykset

Eläkesäätiö voi sulautua 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun eläkesäätiöön ja eläkekassa mainitussa pykälässä tarkoitettuun eläkekassaan, jos sulautuvan eläkelaitoksen osakkaat täyttävät mainitun luvun 3 §:ssä säädetyt vastaanottavan eläkelaitoksen toimintapiiriä koskevat vaatimukset.

Sulautuvan eläkelaitoksen vakuutustoiminta, joka sisältää vastuuvelan ja muut velat ja varat, siirtyy selvitysmenettelyttä vastaanottavalle eläkelaitokselle.

2 §

Sulautumisen toteuttamistavat

Sulautuminen voi tapahtua siten, että:

1) yksi tai useampi sulautuva eläkelaitos sulautuu vastaanottavaan eläkelaitokseen (absorptiosulautuminen); tai

2) vähintään kaksi sulautuvaa eläkelaitosta sulautuu perustamalla yhdessä vastaanottavan eläkelaitoksen (kombinaatiosulautuminen).

3 §

Sulautumissuunnitelma

Sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten hallitusten on laadittava kirjallinen sulautumissuunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Sulautumissuunnitelmassa on oltava:

1) sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot sekä kotipaikat;

2) selvitys sulautumisen syistä;

3) absorptiosulautumisessa ehdotus vastaanottavan eläkelaitoksen mahdollisesta sääntömuutoksesta sekä kombinaatiosulautumisessa ehdotus perustettavan eläkelaitoksen säännöiksi ja siitä, miten perustettavan eläkelaitoksen toimielinten jäsenet valitaan;

4) selvitys sulautuvan eläkelaitoksen vakuutuskannan sekä muiden velkojen ja varojen siirtymisestä vastaanottavalle eläkelaitokselle;

5) selvitys siitä, että vastaanottava eläkelaitos täyttää sulautumisen jälkeen tämän lain 7 luvun ja eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain vakavaraisuusvaatimukset;

6) selvitys sulautuvan eläkelaitoksen varoista, veloista ja omasta pääomasta ja niiden arvostamiseen vaikuttavista seikoista, sulautumisen suunnitellusta vaikutuksesta vastaanottavan eläkelaitoksen taseeseen sekä sulautumiseen sovellettavista kirjanpidollisista menetelmistä;

7) ehdotus sulautumisen täytäntöönpanoon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta, joka saa olla enintään kuuden kuukauden kuluttua sulautumissuunnitelman tekemisestä;

8) selvitys tai ehdotus sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle ja tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

9) ehdotus mahdollisiksi muiksi sulautumisen ehdoiksi.

Sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten on toimitettava Finanssivalvonnalle kaikki 2 momentissa tarkoitetut asiakirjat hakiessaan 4 §:ssä tarkoitettua Finanssivalvonnan suostumusta sulautumiselle.

4 §

Finanssivalvonnan suostumus ja sulautumissuunnitelman rekisteröinti

Kuukauden kuluessa sulautumissuunnitelman allekirjoittamisesta sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten on haettava Finanssivalvonnan suostumusta sulautumiselle ja sulautumissuunnitelmalle sekä ilmoitettava sulautumissuunnitelma merkittäväksi eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin. Samalla niiden on haettava Finanssivalvonnan vahvistus sääntömuutoksille ja kombinaatiosulautumisessa uuden eläkelaitoksen säännöille.

Jos Finanssivalvonnan suostumusta sulautumiseen ei haeta tai sulautumissuunnitelmaa ei ilmoiteta rekisteröitäväksi 1 momentissa säädetyssä ajassa, sulautuminen raukeaa. Jos sulautumiseen ei ryhdytä sulautumissuunnitelman mukaisesti, sulautumisen raukeamisesta on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäväksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä.

5 §

Kuulutus velkojille

Niillä sulautuvan eläkelaitoksen velkojilla, joiden saatava on syntynyt ennen sulautumissuunnitelman rekisteröimistä, on oikeus vastustaa sulautumista. Sama oikeus on myös velkojalla, jonka saatava on verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) tarkoitetulla tavalla ulosottokelpoinen, jos saatava on syntynyt viimeistään 2 momentissa tarkoitettuna määräpäivänä.

Jollei Finanssivalvonta katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, sen on kuulutettava sulautumista koskevasta hakemuksesta sulautuvan eläkelaitoksen kustannuksella Virallisessa lehdessä sekä merkittävä kuulutus eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin. Kuulutuksessa on mainittava velkojan oikeudesta vastustaa sulautumista ilmoittamalla siitä kirjallisesti Finanssivalvonnalle viimeistään sen määräämässä ajassa, jonka tulee olla vähintään kuukausi ja enintään kaksi kuukautta kuulutuksen julkaisemisesta. Jos velkoja on vastustanut sulautumista, Finanssivalvonnan on ilmoitettava tästä eläkelaitokselle viipymättä määräpäivän jälkeen. Jos velkoja vastustaa sulautumista, sulautuminen raukeaa kuukauden kuluttua määräpäivästä. Finanssivalvonnan on kuitenkin lykättävä asian käsittelyä, jos eläkelaitos osoittaa kuukauden kuluessa määräpäivästä panneensa vireille kanteen sen vahvistamiseksi, että velkoja on saanut maksun tai turvaavan vakuuden saatavastaan, taikka jos eläkelaitos ja velkoja yhdessä pyytävät asian käsittelyn lykkäämistä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta vakuutettuihin, eläkkeen- tai muun etuuden saajaan eikä edunsaajaan.

6 §

Kuulutuksesta ilmoittaminen ja tiedottaminen

Sulautuvan eläkelaitoksen on viimeistään kuukausi ennen 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräpäivää lähetettävä kuulutuksesta kirjallinen ilmoitus sellaisille mainitussa momentissa tarkoitetuille tunnetuille velkojilleen, joiden saatava on syntynyt ennen sulautumissuunnitelman rekisteröimistä. Mitä edellä säädetään, ei sovelleta vakuutettuun, eläkkeen- tai muun etuuden saajaan eikä edunsaajaan.

Sulautuvan eläkelaitoksen on tiedotettava kuulutuksesta sulautuvan eläkelaitoksen ilmoitustaululla tai internetsivuilla. Sulautuvan eläkekassan on lisäksi viipymättä tiedotettava kuulutuksesta osakkaille kassan säännöissä määrätyllä tavalla.

7 §

Sulautumisesta päättäminen

Eläkekassassa sulautumisesta päättää kassankokous. Eläkesäätiössä sulautumisesta päättää eläkesäätiön hallitus.

Sulautumisesta päättävä kassankokous on pidettävä tai hallituksen sulautumispäätös on tehtävä neljän kuukauden kuluessa sulautumissuunnitelman rekisteröinnistä tai sulautuminen raukeaa.

Jos sulautumista ei hyväksytä sulautumissuunnitelman mukaisesti muutoksitta kaikissa sulautumiseen osallistuvissa eläkelaitoksissa, sulautuminen raukeaa. Päätös sulautumisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä sulautumisen raukeaminen on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle rekisteröitäväksi.

8 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen sekä uusien tietojen ilmoittaminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen sulautumisesta päättävää kassankokousta pidettävä vakuutettujen, osakkaiden ja edustajiston jäsenten nähtävänä kunkin sulautumiseen osallistuvan eläkekassan toimistossa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäväksi eläkekassan kassankokouksessa:

1) sulautumissuunnitelma;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista;

3) kunkin sulautumiseen osallistuvan eläkekassan kolmen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset;

4) kunkin sulautumiseen osallistuvan eläkekassan viimeisen tilikauden jälkeen mahdollisesti tekemät varojen jakamista koskevat päätökset;

5) kunkin sulautumiseen osallistuvan eläkekassan hallituksen selostus tilinpäätöksen jälkeisistä eläkekassan asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat on viipymättä lähettävä niitä pyytävälle vakuutetulle, osakkaalle ja edustajiston jäsenelle, jos asiakirjoja ei voi tallentaa ja tulostaa eläkekassan internetsivuilta.

Eläkelaitoksen on ilmoitettava muille sulautumiseen osallistuville eläkelaitoksille sellaisista muista eläkelaitoksen asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista, joista eläkelaitos saa tiedon ennen sulautumispäätöksen tekemistä.

9 §

Kutsu kassankokoukseen

Kutsua sulautumisesta päättävään kassankokoukseen ei saa toimittaa ennen sulautumissuunnitelman rekisteröimistä. Kutsu on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja, jollei eläkekassan säännöissä määrätä pidempää aikaa, viimeistään kuukautta ennen kassankokousta. Sulautuvassa eläkekassassa kutsu on sen lisäksi, mitä kassan säännöissä määrätään, lähetettävä kirjallisesti jokaiselle vakuutetulle ja osakkaalle, jonka osoite on kassan tiedossa. Kutsussa on mainittava 8 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen nähtävinä pitämisestä.

10 §

Finanssivalvonnan suostumus ja vastuun siirtyminen

Eläkelaitoksen hyväksyttyä sulautumissuunnitelman Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa sulautumiseen, jos:

1) sulautuminen ei loukkaa vakuutettujen etuja eikä sulautumisen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä;

2) velkoja ei ole vastustanut sulautumista tai velkoja on saanut tuomioistuimen tuomion mukaan maksun tai turvaavan vakuuden saatavastaan.

Finanssivalvonta vahvistaa samalla vastaanottavan eläkelaitoksen sääntömuutoksen. Vakuutustoiminta ja siihen sisältyvä vastuuvelka siirtyy vastaanottavalle eläkelaitokselle sulautumissuunnitelmassa mainittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa. Sulautuminen voidaan toteuttaa, vaikka sulautuva eläkelaitos on asetettu selvitystilaan, jollei eläkelaitoksen omaisuutta ole ryhdytty jakamaan 12 luvun 26 §:ssä tai 13 luvun 32 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Finanssivalvonnan on pyydettävä 4 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailulaissa (948/2011) tarkoitetun yrityskauppavalvonnan piiriin.

11 §

Muutoksenhaku

Sulautumiseen osallistuvilla eläkelaitoksilla ja muistutuksentekijällä, joka katsoo Finanssivalvonnan päätöksen loukkaavan oikeuttaan, on oikeus valittaa Finanssivalvonnan päätöksestä noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

12 §

Perustamissopimus ja toimielinten jäsenten valinta

Sulautumissuunnitelma korvaa kombinaatiosulautumisessa perustettavan eläkelaitoksen perustamissopimuksen. Perustettavan eläkelaitoksen toimielinten jäsenet on valittava, kun sulautumissuunnitelma on hyväksytty ja Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa sulautumiseen sekä vahvistanut perustettavan laitoksen säännöt.

13 §

Ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta

Sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta kuuden kuukauden kuluessa sitä koskevan 10 §:ssä tarkoitetun Finanssivalvonnan suostumuksen myöntämisestä tai sulautuminen raukeaa. Ilmoitukseen on liitettävä:

1) kunkin sulautumiseen osallistuvan eläkelaitoksen hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että sulautumisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä;

2) selvitys siitä, että vastaanottava eläkelaitos täyttää 7 luvussa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetyt vaatimukset;

3) hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todistus 6 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten lähettämisestä;

4) sulautumiseen osallistuvien eläkelaitosten sulautumista koskevat päätökset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun sulautumisen täytäntöönpanoilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä.

14 §

Sulautumisen rekisteröinti ja oikeusvaikutukset

Finanssivalvonta merkitsee sulautumisen eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin saatuaan 13 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sulautumisen täytäntöönpanosta. Sulautuvan eläkelaitoksen vakuutustoiminta, joka sisältää vastuuvelan ja muut velat ja varat, siirtyy selvitysmenettelyttä vastaanottavalle eläkelaitokselle, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva eläkelaitos purkautuu ja kombinaatiosulautumisessa vastaanottava eläkelaitos syntyy.

Sulautuvan eläkelaitoksen varoja ja velkoja ei saa merkitä vastaanottavan eläkelaitoksen taseeseen korkeammasta arvosta kuin mikä niiden taloudellinen arvo on vastaanottavalle eläkelaitokselle. Sitoumusta työn tai palvelun suorittamiseen ei sulautumisessa saa merkitä taseeseen.

15 §

Ilmoitus vastuun siirrosta eläkkeen- ja muun etuudensaajalle

Vastaanottavan eläkelaitoksen on ilmoitettava sulautumisesta eläkkeen- ja muun etuudensaajalle viimeistään sulautumisen jälkeen tapahtuvan ensimmäisten etuuksien maksun yhteydessä.

16 §

Lopputilitys

Sulautuvan eläkelaitoksen hallituksen ja toimitusjohtajan on mahdollisimman pian sulautumisen täytäntöönpanon jälkeen laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty kassankokouksessa ja eläkesäätiössä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole laadittu. Lopputilitys on annettava sulautuvan eläkelaitoksen tilintarkastajalle, jonka on kuukauden kuluessa annettava lopputilitystä koskeva tilintarkastuskertomus.

Eläkekassan hallituksen on viipymättä 1 momentissa tarkoitettujen toimien jälkeen kutsuttava kassankokous koolle lopputilityksen vahvistamista varten.

Lopputilitys on toimitettava Finanssivalvonnalle siten kuin 6 luvun 13 §:ssä säädetään tilinpäätöksen toimittamisesta.

17 §

Sulautumisen peruuntuminen

Vaikka sulautuminen on rekisteröity, se peruuntuu, jos sulautumispäätös on tuomioistuimen lainvoimaisen tuomion mukaan pätemätön. Sulautuva eläkelaitos ja vastaanottava eläkelaitos ovat yhteisvastuussa sellaisesta velvoitteesta, joka on syntynyt sulautumisen rekisteröimisen jälkeen, mutta ennen tuomion rekisteröimistä.

11 luku

Jakautuminen

1 §

Jakautumisen yleiset edellytykset

Eläkesäätiö voi jakautua selvitysmenettelyttä siirtämällä vakuutustoimintansa tai sen osan tätä varten perustettavalle eläkesäätiölle, jos eläkesäätiön osakas, jonka vastuuta siirretään, jakautuu. Myös eläkekassa voi jakautua selvitysmenettelyttä siirtämällä vakuutustoimintansa tai sen osan tätä varten perustettavalle eläkekassalle, jos eläkekassan osakas, jonka vastuuta siirretään, jakautuu. Edellytyksenä on lisäksi, että jakautuva osakas on tuloverolain (1535/1992) 3 §:ssä tarkoitettu yhteisö, joka jakautuu siihen sovellettavan yhteisölainsäädännön mukaisesti.

2 §

Jakautumisen toteuttamistavat

Jakautuminen voi tapahtua siten, että:

1) jakautuvan eläkelaitoksen koko vakuutustoiminta, joka sisältää vastuuvelan ja muut velat sekä varat, siirtyy jakautuvasta eläkesäätiöstä kahdelle tai useammalle 1 §:ssä tarkoitetulle perus-

tettavalle eläkesäätiölle tai jakautuvasta eläkekassasta kahdelle tai useammalle perustettavalle eläkekassalle ja jakautuva eläkelaitos purkautuu (*kokonaisjakautuminen*); taikka

2) osa jakautuvan eläkelaitoksenvakuutustoiminnasta, joka sisältää jakautuvan osakkaan tai osakkaiden vastuuvelan tai sen osan ja siirtyvää vastuuvelkaa vastaavat varat sekä siirtyvää vastuuvelkaa vastaavan osuuden jakautuvan eläkelaitoksen muista varoista ja veloista, siirtyy eläkesäätiöstä yhdelle tai useammalle 1 §:ssä tarkoitetulle eläkesäätiölle tai eläkekassasta yhdelle tai useammalle mainitussa pykälässä tarkoitetulle eläkekassalle (*osittaisjakautuminen*).

3 §

Jakautumissuunnitelma

Jakautuvan eläkelaitoksen hallituksen ja perustettavan eläkelaitoksen perustajien on laadittava kirjallinen jakautumissuunnitelma, joka on päivättävä sekä kaikkien perustajien ja jakautuvan eläkelaitoksen hallituksen allekirjoitettava.

Jakautumissuunnitelmassa on oltava:

1) jakautuvan eläkelaitoksen toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai vastaavat yksilöintitiedot sekä kotipaikka;

2) selvitys jakautumisen syistä;

3) laskelma jakautuvan eläkelaitoksen vastuuvelasta ja varoista;

4) selvitys jakautuvan eläkelaitoksen vastuuvelan sekä varojen ja velkojen jakamisesta;

5) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat eläkelaitokset täyttävät jakautumisen jälkeen 7 luvussa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetyt vaatimukset;

6) ehdotus perustettavan eläkelaitoksen säännöiksi;

7) perustettavan eläkelaitoksen perustajien toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot, kotipaikat sekä perustettavien eläkelaitosten hallitusten jäsenet;

8) ehdotus jakautumisen täytäntöönpanon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta;

9) selvitys tai ehdotus jakautumiseen osallistuvien eläkelaitosten hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle sekä tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

10) ehdotus mahdollisiksi muiksi jakautumisen ehdoiksi.

Hakiessaan 5 §:ssä tarkoitettua suostumusta jakautumiselle eläkelaitosten on toimitettava Finanssivalvonnalle 2 momentissa tarkoitetut asiakirjat.

4 §

Varojen osittamista koskevat periaatteet

Tasaavaa kirjanpitojärjestelmää noudattavan eläkesäätiön tai eläkekassan jakautuessa vastaanottavalle eläkelaitokselle on siirrettävä jakautuvan eläkelaitoksen vakavaraisuuspääomasta sekä muista varoista ja veloista siirtyvää vakuutuskantaa vastaava osuus.

Osakaskohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavan eläkesäätiön jakautuessa perustettavalle eläkesäätiölle on siirrettävä jakautuvan osakkaan osakaskohtaista vakuutuskantaa tai sen siirtyvää osaa vastaava osuus jakautuvan eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta sekä muista varoista ja veloista.

Jollei jakautumissuunnitelmassa toisin sovita, luovutettaviin varoihin tulee sisällyttää jakautuvan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset. Muut varat voidaan siirtää rahana.

5 §

Finanssivalvonnan suostumus ja jakautumissuunnitelman rekisteröinti

Kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman allekirjoittamisesta jakautumiseen osallistuvien eläkelaitosten on yhdessä haettava Finanssivalvonnan suostumus jakautumiselle ja jakautumissuunnitelmalle sekä ilmoitettava jakautumissuunnitelma Finanssivalvonnalle rekisteröitäväksi. Samalla niiden on haettava vahvistus jakautumisen vaatimalle toimivan laitoksen sääntömuutokselle ja perustettavan eläkelaitoksen säännöille. Perustettavan eläkelaitoksen on haettava hakemuksen yhteydessä eläkelaitoksen merkitsemistä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin.

Jos Finanssivalvonnan suostumusta jakautumiselle ei haeta tai jakautumissuunnitelmaa ilmoiteta rekisteröitäväksi 1 momentissa säädetyssä ajassa, jakautuminen raukeaa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä.

6 §

Kuulutus velkojille

Niillä jakautuvan eläkelaitoksen velkojilla, joiden saatava on syntynyt ennen jakautumissuunnitelman rekisteröimistä, on oikeus vastustaa jakautumista. Sama oikeus on myös velkojalla, jonka saatava on verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla ulosottokelpoinen, jos saatava on syntynyt viimeistään 2 momentissa tarkoitettuna määräpäivänä.

Jollei Finanssivalvonta katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, sen on jakautuvan eläkelaitoksen kustannuksella kuulutettava jakautumista koskevasta hakemuksesta Virallisessa lehdessä sekä merkittävä kuulutus rekisteriinsä. Kuulutuksessa on mainittava velkojan oikeudesta vastustaa jakautumista ilmoittamalla siitä kirjallisesti Finanssivalvonnalle viimeistään sen määräämässä ajassa, jonka tulee olla vähintään kuukausi ja enintään kaksi kuukautta kuulutuksen julkaisemisesta. Jos velkoja on vastustanut jakautumista, Finanssivalvonnan on ilmoitettava tästä eläkelaitokselle viipymättä määräpäivän jälkeen. Jos velkoja vastustaa jakautumista, jakautuminen raukeaa kuukauden kuluttua määräpäivästä. Finanssivalvonnan on kuitenkin lykättävä asian käsittelyä, jos eläkelaitos osoittaa kuukauden kuluessa määräpäivästä panneensa vireille kanteen sen vahvistamiseksi, että velkoja on saanut maksun tai turvaavan vakuuden saatavastaan, taikka jos eläkelaitos ja velkoja yhdessä pyytävät asian käsittelyn lykkäämistä.

Mitä 1—2 momentissa säädetään, ei sovelleta vakuutettuun, eläkkeen- tai muun etuudensaajaan eikä edunsaajaan.

7 §

Kuulutuksesta ilmoittaminen ja tiedottaminen

Jakautuvan eläkelaitoksen on viimeistään kuukausi ennen määräpäivää lähetettävä kuulutuksesta kirjallinen ilmoitus sellaisille 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuille tunnetuille velkojille, joiden

saatava on syntynyt ennen jakautumissuunnitelman rekisteröintiä. Mitä edellä säädetään, ei sovelleta vakuutettuun, eläkkeen- tai muun etuudensaajaan eikä edunsaajaan.

Jakautuvan eläkelaitoksen on tiedotettava kuulutuksesta jakautuvan osakkaan ilmoitustaululla tai internetsivuilla. Jakautuvan eläkekassan on lisäksi viipymättä tiedotettava kuulutuksesta luovuttavan kassan osakkaille kassan säännöissä määrätyllä tavalla.

8 §

Jakautumisesta päättäminen

Jakautuvassa eläkekassassa jakautumisesta päättää kassankokous ja jakautuvassa eläkesäätiössä hallitus. Perustettavassa eläkelaitoksessa jakautumisesta päättää hallitus.

Jakautumisesta päättävä kassankokous on pidettävä tai hallituksen jakautumispäätös on tehtävä neljän kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman rekisteröinnistä tai jakautuminen raukeaa.

Jos jakautumista ei hyväksytä jakautumissuunnitelman mukaisesti muutoksitta kaikissa jakautumiseen osallistuvissa eläkelaitoksissa, jakautuminen raukeaa. Päätös jakautumisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä jakautumisen raukeaminen on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle rekisteröitäväksi.

9 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen sekä uusien tietojen ilmoittaminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen jakautumisesta päättävää kassankokousta pidettävä vakuutettujen, osakkaiden ja edustajiston jäsenten nähtävänä kunkin jakautumiseen osallistuvan eläkekassan toimistossa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäväksi eläkekassan kassankokouksessa:

1) jakautumissuunnitelma;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa jakautumista;

3) jakautuvan eläkekassan kolmen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset;

4) jakautuvan eläkekassan hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen jälkeisistä eläkekassan asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat on viivytyksettä lähetettävä niitä pyytävälle vakuutetulle, osakkaalle ja edustajiston jäsenelle, jos asiakirjoja ei voi tallentaa ja tulostaa eläkekassan internetsivuilta.

Eläkelaitoksen on ilmoitettava ja muille jakautumiseen osallistuville eläkelaitoksille sellaisista muista eläkelaitoksen asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista, joista eläkelaitos saa tiedon ennen jakautumispäätöksen tekemistä.

10 §

Kutsu kassankokoukseen

Kutsua jakautumisesta päättävään kassankokoukseen ei saa toimittaa ennen jakautumissuunnitelman rekisteröintiä. Kutsu on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja, jollei eläkekassan säännöissä määrätä pidempää aikaa, viimeistään kuukautta ennen kassankokousta. Kutsu on sen lisäksi, mitä eläkekassan säännöissä määrätään, lähetettävä kirjallisesti jokaiselle osakkaalle ja vakuutetulle, jonka osoite on eläkekassan tiedossa. Kutsussa on mainittava 9 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen nähtävillä pitämisestä.

11 §

Finanssivalvonnan suostumus ja vastuun siirtyminen

Eläkelaitoksen hyväksyttyä jakautumissuunnitelman Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa jakautumiseen, jos:

1) jakautuminen ei loukkaa vakuutettujen etuja eikä jakautumisen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä; ja

2) velkoja ei ole vastustanut jakautumista tai velkoja on saanut tuomioistuimen tuomion mukaan maksun tai turvaavan vakuuden saatavastaan.

Finanssivalvonta vahvistaa samalla tarvittaessa jakautuvan eläkelaitoksen sääntömuutoksen sekä perustettavan eläkelaitoksen säännöt. Vakuutustoiminta, siihen sisältyvä vastuuvelka ja varat siirtyvät vastaanottavalle eläkelaitokselle jakautumissuunnitelmassa mainittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa.

Finanssivalvonnan on pyydettävä 5 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailulaissa tarkoitetun yrityskauppavalvonnan piiriin.

12 §

Muutoksenhaku

Jakautuvalla ja vastaanottavalla eläkelaitoksella sekä muistutuksentekijällä, joka katsoo Finanssivalvonnan päätöksen loukkaavan oikeuttaan, on oikeus valittaa Finanssivalvonnan päätöksestä noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

13 §

Perustamissopimus ja toimielinten jäsenten valinta

Jakautumissuunnitelma korvaa jakautumisessa perustettavan eläkelaitoksen perustamissopimuksen. Perustettavan eläkelaitoksen toimielinten jäsenet on valittava, kun jakautumissuunnitelma on hyväksytty 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja Finanssivalvonta on 11 §:ssä tarkoitetulla tavalla antanut suostumuksensa ja vahvistanut perustettavan eläkelaitoksen säännöt.

14 §

Ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta

Jakautumiseen osallistuvien eläkelaitosten on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta kuuden kuukauden kuluessa sitä koskevan Finanssivalvonnan suostumuksen myöntämisestä tai jakautuminen raukeaa. Ilmoitukseen on liitettävä:

1) kunkin jakautumiseen osallistuvan eläkelaitoksen hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että jakautumisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä;

2) tilintarkastajan lausunto siitä, että vastaanottavalle eläkelaitokselle on siirretty jakautumissuunnitelman mukaiset varat;

3) hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todistus 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten lähettämisestä;

4) jakautumiseen osallistuvien eläkelaitosten jakautumista koskevat päätökset.

Jakautuminen raukeaa, jos eläkelaitos on asetettu selvitystilaan ennen jakautumisen rekisteröimistä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun jakautumisen täytäntöönpanoilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä.

15 §

Jakautumisen rekisteröinti ja oikeusvaikutukset

Finanssivalvonta merkitsee jakautumisen eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin saatuaan 14 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen jakautumisen täytäntöönpanosta. Kun jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity, kokonaisjakautumisessa jakautuvan eläkelaitoksen varat ja velat sekä osittaisjakautumisessa jakautumissuunnitelmassa jaetut varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle eläkelaitokselle. Samanaikaisesti perustettava eläkelaitos syntyy ja kokonaisjakautumisessa jakautuva eläkelaitos purkautuu.

Jos kokonaisjakautumisessa ilmaantuu varoja, joita ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa ja jollei jakautumissuunnitelmassa muuta määrätä, mainitut varat kuuluvat vastaanottavalle eläkelaitokselle samassa suhteessa kuin jakautuvan eläkelaitoksen netto-omaisuus jaetaan jakautumissuunnitelmassa 3 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan.

Jakautumiseen osallistuvat eläkelaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan eläkelaitoksen velasta, jota ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa ja joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan eläkelaitoksen veloista, joista toinen eläkelaitos vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, eläkelaitoksen vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

16 §

Ilmoitus vastuun siirrosta eläkkeen- ja muun etuudensaajalle

Vastaanottavan eläkelaitoksen on ilmoitettava vastuun siirrosta eläkkeen- tai muun etuudensaajalle viimeistään jakautumisen jälkeen tapahtuvan ensimmäisen etuuksien maksun yhteydessä.

17 §

Lopputilitys

Kokonaisjakautumisessa jakautuvan eläkelaitoksen hallituksen ja toimitusjohtajan on mahdollisimman pian jakautumisen täytäntöönpanon jälkeen laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty kassankokouksessa, ja eläkesäätiössä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä laadittu. Lopputilitys on annettava jakautuvan eläkelaitoksen tilintarkastajalle, jonka on kuukauden kuluessa annettava lopputilitystä koskeva tilintarkastuskertomus.

Eläkekassan hallituksen on viipymättä 1 momentissa tarkoitettujen toimien jälkeen kutsuttava kassankokous koolle lopputilityksen vahvistamista varten. Kokoukseen sovelletaan, mitä kassankokouksesta säädetään.

Lopputilitys on toimitettava Finanssivalvonnalle siten kuin 6 luvun 13 §:ssä säädetään tilinpäätöksen toimittamisesta.

18 §

Jakautumisen peruuntuminen

Vaikka jakautuminen on rekisteröity, se peruuntuu, jos jakautumispäätös on tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen mukaan pätemätön. Jakautuva eläkelaitos ja vastaanottava eläkelaitos ovat yhteisvastuussa sellaisesta vastaanottavan laitoksen velasta, joka on syntynyt jakautumisen rekisteröimisen jälkeen, mutta ennen tuomion rekisteröimistä.

12 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen sekä vapaaehtoinen selvitystila ja purkaminen

1 §

Soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan vakuutuskannan luovuttamiseen, kun luovuttava eläkelaitos ei ole 13 luvussa tarkoitetussa selvitystilassa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu eläkelaitos on luovuttanut koko vakuutuskantansa, eläkelaitoksen selvitystilaan ja purkamiseen sovelletaan tämän luvun säännöksiä sekä 13 luvun 3, 4, 7—10 §:ää, 11 §:n 1 ja 3 momenttia sekä 13—16, 33 ja 36—38 §:ää.

2 §

Vastaanottava eläkelaitos ja työeläkevakuutusyhtiö

Eläkelaitos (luovuttava eläkelaitos) voi luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle eläkelaitokselle (vastaanottava eläkelaitos) tai työeläkevakuutusyhtiölle.

3 §

Vastaanottavaa eläkelaitosta koskevat rajoitukset

Vakuutuskanta voidaan luovuttaa vain sellaiselle vastaanottavalle eläkelaitokselle, jonka 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetut osakasta koskevat vaatimukset työnantaja, jonka vakuutuskantaa luovutetaan, täyttää.

Jos vakuutuskanta luovutetaan tätä varten perustetulle uudelle eläkelaitokselle, yhdestä tai useammasta eläkelaitoksesta samanaikaisesti luovutettavassa vakuutuskannassa tulee olla yhteensä vähintään 150 vakuutettua.

4 §

Luovutuksen aikarajat

Vakuutuskantaa ei saa luovuttaa, jos kannan vastaanottamisesta on siirtohetkellä kulunut vähemmän kuin viisi vuotta.

Viiden vuoden vähimmäisajan vaatimusta ei sovelleta luovutettaessa vakuutuskanta eläkesäätiöstä, jos osakas on erotettu sääntöjen nojalla tai osakas on eronnut eläkesäätiöstä sen johdosta, ettei osakkaana oleva työnantaja enää kuulu eläkesäätiön toimintapiiriin.

Finanssivalvonnan suostumuksella voidaan 1 momentissa tarkoitetun viiden vuoden määräajan sijaan soveltaa kolmen vuoden määräaikaa, jos:

1) osakas, jonka osakaskohtaista vakuutuskantaa luovutetaan, sulautuu tai jakautuu eikä sulautuminen tai jakautuminen ole ollut tiedossa vastaanotettaessa edellä tarkoitettua vakuutuskantaa luovuttavaan eläkelaitokseen;

2) määräysvalta osakkaassa, jonka osakaskohtaista vakuutuskantaa luovutetaan, on muuttunut;

3) luovuttavan eläkelaitoksen perustamisesta on kulunut yli viisi vuotta ja luovuttavan eläkelaitoksen koko vakuutuskanta luovutetaan.

5 §

Suunnitelma vakuutuskannan luovuttamiseksi

Luovuttavan eläkelaitoksen hallituksen ja vastaanottavan eläkelaitoksen hallituksen on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovutusta koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan eläkelaitoksen toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset sekä kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan eläkelaitoksen sääntöjen muuttamiseksi;

4) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettavaan vakuutuskantaan liittyvästä osakkuudesta, jos vastaanottava työeläkevakuutusyhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

5) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sitä vastaavina varoina luovutettavasta omaisuudesta;

6) selvitys siitä, että luovuttava eläkelaitos täyttää luovutuksen jälkeen 7 luvussa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetyt vaatimukset;

7) selvitys siitä, että vastaanottava eläkelaitos täyttää luovutuksen jälkeen 7 luvussa ja eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetyt vaatimukset;

8) selvitys tai ehdotus vakuutuskannan luovuttamiseen ja vastaanottamiseen osallistuvien eläkelaitosten hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle ja tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

9) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan ja sitä vastaavien varojen luovutusajankohdasta;

10) ehdotus mahdollisiksi muiksi vakuutuskannan luovutuksen ehdoiksi.

6 §

Finanssivalvonnan suostumuksen hakeminen

Luovuttavan ja vastaanottavan eläkelaitoksen on kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoittamisesta haettava luovuttamiselle ja vakuutuskannan luovuttamista koskevalle suunnitelmalle Finanssivalvonnan suostumus sekä mahdolliselle vakuutuskannan siirron edellyttämälle vastaanottavan eläkelaitoksen sääntöjen muutokselle Finanssivalvonnan vahvistus.

Jos Finanssivalvonnan suostumusta vakuutuskannan luovuttamista koskevaksi suunnitelmaksi ja tarvittaessa vastaanottavan eläkelaitoksen sääntöjen muuttamiseksi ei haeta 1 momentissa säädetyssä määräajassa, vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetusta hakemuksesta ja hakemuksessa tarvittavista selvityksistä.

7 §

Kuulutus velkojille ja tiedottaminen

Jollei Finanssivalvonta katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, sen on kuulutettava vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta vastaanottavan eläkelaitoksen kustannuksella Virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on mainittava velkojan oikeudesta vastustaa vakuutuskannan luovuttamista ilmoittamalla siitä kirjallisesti Finanssivalvonnalle viimeistään sen määräämässä ajassa, jonka tulee olla vähintään kuukausi ja joka saa olla enintään kaksi kuukautta kuulutuksen julkaisemisesta.

Eläkelaitoksen on tiedotettava kuulutuksesta sen osakkaan ilmoitustaululla tai internetsivuilla, jonka osakaskohtaista vakuutuskantaa luovutetaan.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos luovuttavasta eläkelaitoksesta siirretään vain yksittäistä vakuutettua, eläkkeen tai muun etuudensaajaa tai edunsaajaa koskeva vakuutus.

8 §

Luovuttamisesta päättäminen

Luovuttavassa eläkekassassa vakuutuskannan luovuttamisesta ja vastaanottavassa eläkekassassa vakuutuskannan vastaanottamisesta päättää kassankokous.

Edellä 1 momentista poiketen osakaskohtaisen vastuun luovuttamisesta eläkekassasta päättää eläkekassan hallitus, jos siirrettävä vastuuvelka on enintään kymmenen prosenttia eläkekassan vastuuvelasta eikä eläkekassan säännöissä toisin määrätä.

Eläkesäätiössä vakuutuskannan luovuttamisesta ja vastaanottamisesta päättää hallitus.

9 §

Kutsu kassankokoukseen

Kutsu kassankokoukseen, jossa päätetään vakuutuskannan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta, on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja, jollei eläkekassan säännöissä ole määrätty pidempää aikaa, viimeistään kuukautta ennen kassankokousta.

10 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen vakuutuskannan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta päättävää kassankokousta pidettävä vakuutettujen ja osakkaiden nähtävinä eläkekassan toimistossa tai internetsivuilla ja viivytyksettä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:

1) vakuutuskannan luovuttamista koskeva suunnitelma;

2) kunkin vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvan eläkelaitoksen tai työeläkevakuutusyhtiön viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus;

3) hallituksen selostus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen jälkeisistä eläkekassan asemaan olennaisesti vaikuttavista seikoista sekä seikoista, joilla saattaa olla merkitystä harkittaessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan sopimuksen hyväksymistä;

4) vastaanottavan eläkelaitoksen säännöt ja tarvittaessa niitä koskeva vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan vakuutuskannan luovuttamista koskevaan kassankokoukseen, on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen nähtävinä pitämisestä.

11 §

Siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Luovutettaessa vakuutuskantaa vastaanottavalle eläkelaitokselle tai vastaanottavalle työeläkevakuutusyhtiölle on siirrettävä 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa tämän luvun 12 §:ssä tarkoitettua prosenttiosuutta käyttäen laskettu määrä.

Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta 1 momentin mukaan määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuisi suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta, eläkelaitoksesta luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus, ja osakkaan, jonka vakuutuksia koskevaa vastuuta siirretään työeläkevakuutusyhtiöön, on täydennettävä siirtyvää vakavaraisuuspääomaa siten, että sen määrä vastaa 1 momentissa säädettyä määrää.

12 §

Siirtyvän vakavaraisuuspääoman laskeminen ja siirrettävät erät

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Eläketurvakeskuksen esityksestä vakuutuskannan luovuttamisessa noudatettavan siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä kiinteänä prosenttiosuutena vastuuvelasta noudattaen, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kiinteä prosenttiosuus vastuuvelasta annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa noudattaen, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e §:n 3 momentissa säädetään. Edellä 11 §:ssä tarkoitettuna prosenttiosuutena käytetään sitä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus tehdään.

Siirrettäessä vakavaraisuuspääomaa 11 §:n mukaisesti siirrettävän vakavaraisuuspääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava eläkelaitos voi lukea vakavaraisuuspääomaansa.

13 §

Siirtyvä omaisuus ja sen arvostaminen

Luovutettaviin varoihin tulee ensisijaisesti sisällyttää eroavan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset, jollei toisin sovita. Jos vakuutustoiminnan luovuttamista koskevassa sopimuksessa ei muuta sovita, muut varat siirretään rahana.

Siirrettävä omaisuus arvostetaan käypään arvoon.

14 §

Osakaskohtaisen vakuutuskannan siirtokulut

Osakkaan, jonka osakaskohtaista vakuutuskantaa luovutetaan, on korvattava eläkelaitokselle luovuttamisesta aiheutuvat kulut.

15 §

Eläkekassasta luovutettava osakaskohtainen vakuutuskanta

Eläkekassassa luovutettavaan osakaskohtaiseen vakuutuskantaan katsotaan kuuluvan:

1) osakkaan voimassa oleva vakuutus ja sitä välittömästi edeltäneet saman osakkaan teknisestä syystä päätetyt vakuutukset;

2) osakkaaseen sulautuneen toisen osakkaan vakuutus, joka on ollut sulautumishetkellä voimassa luovuttavassa eläkelaitoksessa ja joka on päätetty osakkaan sulautumisen vuoksi.

16 §

Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto

Finanssivalvonnan on pyydettävä 6 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailulaissa tarkoitetun yrityskauppavalvonnan piiriin.

17 §

Vakuutuskannan luovuttamisen raukeaminen

Vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa, jos vakuutuskannan luovuttamista ei hyväksytä muutoksitta luovuttavassa eläkelaitoksessa ja vakuutuskannan vastaanottamista vastaanottavassa eläkelaitoksessa tai työeläkevakuutusyhtiössä.

Edellä 8 §:ssä tarkoitettu eläkekassan kassankokouksen, kassan hallituksen ja eläkesäätiön hallituksen päätös vakuutuskannan luovuttamisen tai vastaanottamisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

18 §

Finanssivalvonnan suostumus ja luovutuksen raukeaminen

Luovuttavan eläkelaitoksen ja vastaanottavan eläkelaitoksen tai työeläkevakuutusyhtiön hyväksyttyä vakuutuskannan luovuttamisen Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen:

1) jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja;

2) jollei sen voida katsoa vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä; sekä

3) jos Finanssivalvonta on hyväksynyt vastaanottavan eläkelaitoksen 10 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun sääntöjen muuttamisen.

Jollei suostumusta ole haettu määräajassa taikka se on evätty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa.

19 §

Muutoksenhaku

Luovuttavalla ja vastaanottavalla eläkelaitoksella sekä 7 §:ssä tarkoitetulla muistutuksentekijällä on oikeus valittaa Finanssivalvonnan päätöksestä noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

20 §

Luovuttamisen ajankohta ja oikeusvaikutukset

Vakuutuskanta ja sitä vastaavat varat siirtyvät samanaikaisesti vastaanottavalle eläkelaitokselle ja työeläkevakuutusyhtiölle vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa mainittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Siirtoajankohdan tulee olla kuuden kuukauden kuluessa luovuttamista koskevan suunnitelman tekemisestä.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta päättää, että siirtoajankohta on myöhemmin kuin 1 momentissa säädetään.

21 §

Ilmoitus vastuun luovuttamisesta eläkkeen- ja muun etuudensaajalle

Vakuutuskannan vastaanottaneen eläkelaitoksen on ilmoitettava vastuun luovuttamisesta eläkkeen- ja muun etuuden saajalle viimeistään vakuutuskannan luovuttamisen jälkeen tapahtuvan ensimmäisen etuuksien maksun yhteydessä.

22 §

Koko vakuutuskannan luovuttaneen eläkelaitoksen purkaminen

Eläkelaitos, joka on luovuttanut koko vakuutuskantansa 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla, on asetettava selvitystilaan ja purettava.

Eläkekassan hallituksen on neljän kuukauden kuluessa siitä, kun koko vakuutuskanta on luovutettu kutsuttava kassankokous koolle päättämään kassan asettamisesta selvitystilaan. Sen lisäksi, mitä eläkekassan säännöissä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle. Hallituksen on annettava tieto kutsusta kassankokoukseen Finanssivalvonnalle.

23 §

Selvitystilaan määrääminen ja rekisteristä poistaminen

Finanssivalvonnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin eläkelaitoksen asettamiseksi selvitystilaan, jos se havaitsee, ettei eläkelaitos 22 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa ole tehnyt päätöstä selvitystilaan asettamisesta.

Finanssivalvonnan on selvitystilaan asettamisen sijasta poistettava eläkelaitos rekisteristä, jos eläkelaitoksen varat eivät riitä selvityskulujen maksamiseen tai varojen määrästä ei saada tietoa eikä osakas, velkoja tai muu ilmoita ottavansa vastatakseen selvitysmenettelyn kuluista.

24 §

Julkinen haaste

Selvitysmiehen on viipymättä haettava julkinen haaste eläkelaitoksen velkojille selvitystilassa olevan laitoksen kustannuksella. Muutoin noudatetaan, mitä haasteesta säädetään julkisesta haasteesta annetussa laissa (729/2003).

25 §

Vaatimus saatavan välittömäksi maksamiseksi

Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen saatava osakkaalta voidaan vaatia maksettavaksi välittömästi, jos eläkelaitokselta puuttuu käteisiä varoja sen selvitysmenettelystä johtuvia ja eläkelaitoksen juoksevia hallintokuluja varten. Maksettavaksi vaadittava määrä ei saa ylittää edellä tarkoitettuihin kuluihin tarvittavaa määrää.

26 §

Velkojen maksaminen ja omaisuuden jakaminen

Eläkelaitoksen velkojille haetun 24 §:ssä tarkoitetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen selvitysmiehen on maksettava kaikki tiedossa oleva velka eläkelaitoksen jäljellä olevilla varoilla. Jos velka on riitainen tai erääntymätön tai jos sitä ei muusta syystä voida maksaa, maksamiseen tarvittavat varat on pantava erilleen.

Jos eläkelaitokselle jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, varat käytetään eläkelaitoksen säännöissä määrätyllä tavalla.

27 §

Lopputilityksen ja jaon moittiminen

Jos joku tahtoo moittia 13 luvun 33 §:ssä tarkoitettua selvitysmiehen lopputilitystä tai tämän luvun 26 §:ssä tarkoitettua jakoa, kanne eläkelaitosta vastaan on pantava vireille eläkelaitoksen kotipaikan käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun eläkekassan lopputilitys on esitetty 13 luvun 33 §:n 2 momentissa tarkoitetussa kassankokouksessa tai kun eläkesäätiön lopputilitys on 13 luvun 33 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla kuulutettu.

13 luku

Lakisääteinen selvitystila

1 §

Soveltamisala ja sovellettavat säännökset

Tätä lukua sovelletaan eläkelaitoksen selvitystilaan, kun eläkelaitos asetetaan selvitystilaan muusta syystä kuin 12 luvun 22 §:ssä tarkoitetulla perusteella laitoksen luovutettua koko vakuutuskantansa.

Selvitystilamenettelyssä selvitetään eläkelaitoksen varallisuusasema ja pyritään luovuttamaan vakuutuskanta sekä sitä vastaavat varat toiselle 1 luvun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetulle eläkelaitokselle tai työeläkevakuutusyhtiölle, vakuutuskannan luovutuksen jälkeen suoritetaan laitoksen velat ja jaetaan jäljelle jäävä omaisuus sekä puretaan eläkelaitos.

Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamiseen ei sovelleta 12 lukua. Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan kuitenkin, mitä 12 luvun 2 §:ssä, 3 §:n 2 momentissa, 5 §:n 1—5 ja 7—10 kohdassa sekä 6—10 ja 16—21 §:ssä säädetään.

2 §

Velvollisuus asettaa eläkelaitos selvitystilaan

Eläkelaitos on asetettava selvitystilaan ja purettava, jos:

1) eläkelaitoksen koko ei ole kahden viimeksi kuluneen kalenterivuoden päättyessä ollut vähintään 2 luvun 4 §:ssä säädetty tai vähintään eläkelaitoksen säännöissä määrätty, jos se on mainitussa pykälässä säädettyä kokoa suurempi, eikä voida pitää todennäköisenä, että laitoksen koko lähinnä seuraavan neljän kuukauden aikana nousee edellä tarkoitetuista korkeimpaan määrään;

2) eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin 7 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja eikä tilannetta ole korjattu mainitun luvun 13 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla;

3) eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin 7 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu vähimmäispääoma eikä tilannetta ole korjattu mainitun luvun 13 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla;

4) eläkelaitoksen kaikki osakkaat lopettavat sen toimintansa, jonka piirissä eläkelaitoksessa vakuutetut henkilöt toimivat;

5) eläkelaitos on eläkekassa, eikä siinä ole osakkaita; taikka

6) Finanssivalvonta on määrännyt eläkelaitoksen purettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n perusteella.

Finanssivalvonta voi, jollei vakuutettuja etuuksia vaaranneta, pidentää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua määräaikaa enintään vuodeksi ja hakemuksesta antaa mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa päätöksessä määräämiinsä ehdoin suostumuksen toiminnan jatkamiseen enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

3 §

Päätös selvitystilaan asettamisesta

Eläkesäätiön asettamisesta selvitystilaan päättää eläkesäätiön hallitus.
Eläkekassan asettamisesta selvitystilaan päättää kassankokous.

4 §

Kassankokous selvitystilan aikana

Selvitystilassa olevan eläkekassan kassankokoukseen sovelletaan kassankokousta koskevia säännöksiä, jollei tämä luvun säännöksistä muuta johdu.

5 §

Kutsu kassankokoukseen

Hallituksen on viipymättä kutsuttava kassankokous koolle 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa. Jos Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan, hallituksen on kutsuttava kassankokous koolle viipymättä Finanssivalvonnan myöntämän määräajan päätyttyä.
Sen lisäksi, mitä eläkekassan säännöissä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle. Hallituksen on annettava tieto kutsusta kassankokoukseen Finanssivalvonnalle.

6 §

Selvitystilaan määrääminen

Finanssivalvonnan tulee asettaa eläkelaitos selvitystilaan, jos se havaitsee, ettei eläkelaitos ole 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa tehnyt päätöstä selvitystilaan asettamisesta tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua hakemusta. Finanssivalvonnan on tehtävä tästä merkintä rekisteriin.

7 §

Selvitystilan alkaminen

Selvitystila alkaa, kun sitä koskeva eläkesäätiön hallituksen tai eläkekassan kassankokouksen päätös taikka Finanssivalvonnan päätös on tehty.
Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen nimeen on lisättävä sana ”selvitystilassa”.

8 §

Selvitysmiehen valinta ja määrääminen

Kun eläkesäätiön hallitus tai eläkekassan kassankokous tekee päätöksen selvitystilasta, on samalla valittava vähintään yksi selvitysmies hallituksen ja toimitusjohtajan tilalle. Finanssivalvonnalla on oikeus määrätä yksi selvitysmies edellä tarkoitetun selvitysmiehen lisäksi.

Jollei selvitystilassa olevalla eläkelaitoksella ole rekisteriin merkittyä toimikelpoista selvitysmiestä, Finanssivalvonnan on omasta aloitteestaan tai hakemuksesta määrättävä selvitysmies. Määräämistä voi hakea se, jonka oikeus voi riippua siitä, että eläkelaitoksella on edustaja.

Kun Finanssivalvonta määrää eläkelaitoksen selvitystilaan, se määrää vähintään yhden selvitysmiehen ja tekee tästä merkinnän eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin.

9 §

Selvitystilan ja selvitysmiehen rekisteröinti

Selvitysmiehen on ilmoitettava selvitystilaan asettamista sekä selvitysmiehen valintaa koskeva päätös Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäväksi.

10 §

Selvitysmiehen yleiset tehtävät ja palkkio

Selvitysmies hoitaa eläkelaitoksen asioita selvitystilan aikana. Selvitysmiehen toimikausi jatkuu toistaiseksi. Selvitysmieheen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään hallituksesta ja hallituksen jäsenestä, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu. Selvitysmiehen asettamisella peruutetaan 4 luvun 18 §:ssä tarkoitetut muulle nimetylle henkilölle annetut edustusoikeudet.

Selvitystilan aikana eläkelaitoksen nimen kirjoittaa selvitysmies tai, jos heitä on useita, selvitysmiehet yhdessä, jollei selvitysmiehiä asetettaessa ole toisin päätetty.

Selvitysmiehelle maksetaan Finanssivalvonnan hyväksymä palkkio ja kustannusten korvaus eläkelaitoksen varoista. Jos eläkelaitoksen varat eivät riitä palkkion ja kustannusten maksamiseen, puuttuva osa maksetaan ennen muita velkoja niistä varoista, jotka eläkelaitokselta peritään Finanssivalvonnan kustannusten korvaamiseksi.

11 §

Selvitystilaa koskevat ilmoitukset

Selvitysmiehen on ilmoitettava selvitystilaa koskevasta päätöksestä Virallisessa lehdessä ja annettava tieto ilmoituksesta ainakin yhdessä eläkelaitoksen kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä tai eläkelaitoksen internetsivuilla.

Lisäksi selvitysmiehen on ilmoitettava selvitystilan vaikutuksista eläkkeisiin ja muihin etuuksiin eläkelaitoksen internetsivuilla ja viipymättä lähetettävä ilmoitus kirjallisesti sitä pyytävälle vakuutetulle, eläkkeen- ja muun etuudensaajalle sekä edunsaajalle.

Selvitysmiehen on säännöllisesti tiedotettava velkojille selvitystilan edistymisestä Finanssivalvonnan erikseen määräämällä tavalla.

12 §

Julkinen haaste

Selvitysmiehen on viipymättä haettava julkinen haaste eläkelaitoksen velkojille selvitystilassa olevan laitoksen kustannuksella.

Julkisessa haasteessa on mainittava, että eläkelaitoksessa vakuutettujen, eläkkeen- ja muun etuudensaajien taikka edunsaajien ei tarvitse ilmoittaa saataviaan selvitystilassa eikä niiden 31 §:ssä tarkoitettua etuoikeutta tarvitse vaatia. Muutoin noudatetaan, mitä haasteesta säädetään julkisesta haasteesta annetussa laissa.

13 §

Ilmoitus tunnetuille velkojille

Selvitysmiehen on toimitettava ilmoitus julkisesta haasteesta eläkelaitoksen tunnetuille velkojille. Ilmoituksessa on mainittava noudatettavat määräajat, seuraamukset niiden laiminlyönnistä, toimielin tai viranomainen, joka on toimivaltainen ottamaan vastaan saatavia koskevat ilmoitukset tai huomautukset, sekä se, onko velkojan vaadittava saatavaa, joka on etuoikeutettu tai jonka vakuutena on esinevakuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta ei sovelleta eläkelaitoksessa vakuutettuihin, eläkkeen- tai muun etuuden saajiin taikka edunsaajiin.

14 §

Saatavien ilmoittaminen

Velkojan on ilmoitettava 13 §:ssä tarkoitetulle toimielimelle tai viranomaiselle saatavan laji, sen syntymisaika ja määrä. Lisäksi velkojan on ilmoitettava, vetoaako hän saatavan osalta etuoikeuteen, esinevakuuteen tai omistuksenpidätysehtoon, sekä se, mitä omaisuutta hänen vakuutensa koskee. Selvitysmiehelle on toimitettava jäljennökset mahdollisista todisteena olevista asiakirjoista.

15 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus selvitystilaa edeltävältä ajalta

Kun eläkelaitos on asetettu selvitystilaan, selvitysmiehen on viipymättä laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä selvitystilaa edeltävältä ajalta, jolta tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei vielä ole laadittu. Tilinpäätökselle on tehtävä tilintarkastus. Jos edelliseltä tilikaudelta ei ole laadittu tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus. Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on kohtuullista palkkiota vastaan myötävaikutettava tilinpäätöksen laatimiseen.

Kassankokous on mahdollisimman pian kutsuttava koolle käsittelemään ne tilinpäätökset ja toimintakertomukset, joita sille ei vielä ole esitetty.

16 §

Tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Selvitysmiehen on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus. Eläkekassan tilinpäätös ja toimintakertomus on esitettävä varsinaisen kassankokouksen hyväksyttäviksi neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jollei selvitystilaa ole kahden vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä saatettu loppuun, selvitysmiehen on samalla ilmoitettava, mistä syystä se on viivästynyt. Tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on viipymättä annettava jäljennös Finanssivalvonnalle.

Tilintarkastajien tehtävä ei lakkaa eläkelaitoksen joutuessa selvitystilaan. Selvitystilan aikana noudatetaan 5 luvun säännöksiä tilintarkastuksesta ja erityisestä tarkastuksesta, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tilintarkastuskertomuksen tulee sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajien mielestä tarpeettomasti pitkitetty ja onko selvitysmies muuten toiminut asianmukaisesti.

17 §

Eläkekassan vakuutuskannan luovuttaminen ja vastaanottaminen

Eläkekassan selvitystilassa selvitysmiehen tulee pyrkiä niin pian kuin mahdollista saamaan aikaan sopimus vakuutuskannan tai sen osan luovuttamisesta yhden tai useamman 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun eläkelaitoksen tai työeläkevakuutusyhtiön kanssa. Vakuutuskanta tai sen osa voidaan luovuttaa eläkekassaan sen estämättä, mitä mainitun luvun 3 §:ssä toimintapiiristä säädetään.

Luovutettaessa vakuutuskanta eläkekassaan tai työeläkevakuutusyhtiöön, vakuutuskanta voidaan jakaa myös muutoin kuin osakaskohtaisia vakuutuskantoja vastaaviin osiin.

Eläkesäätiöön voidaan luovuttaa vain osakaskohtainen vakuutuskanta. Edellytyksenä luovutukselle on, että työnantaja, jonka vakuutuskantaa luovutetaan täyttää vastaanottavan eläkesäätiön toimintapiiriä koskevat vaatimukset ja että työnantaja liittyy vastaanottavaan eläkesäätiön osakkaaksi.

18 §

Eläkesäätiön vakuutuskannan luovuttaminen ja vastaanottaminen

Eläkesäätiön selvitystilassa selvitysmiehen tulee pyrkiä niin pian kuin mahdollista saamaan aikaan sopimus vakuutuskannan tai sen osakaskohtaisen osan luovuttamisesta yhden tai useamman 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun eläkelaitoksen tai työeläkevakuutusyhtiön kanssa.

Vakuutuskanta tai sen osakaskohtainen osa voidaan luovuttaa 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun eläkelaitokseen vain, jos työnantaja, jonka vakuutuskantaa luovutetaan täyttää vastaanottavan eläkelaitoksen toimintapiiriä koskevat vaatimukset ja työnantaja liittyy vastaanottavaan eläkelaitokseen osakkaaksi.

19 §

Omaisuuden erottaminen vakuutuskantaa vastaavista varoista

Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen omaisuus, joka on tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa vaatimuksen kohteena tai jota koskeva tuomioistuimen päätös ei ole lainvoimainen, voidaan vakuutuskantaa luovutettaessa erottaa sitä vastaavista varoista. Lisäksi vakuutuskantaa vastaavista varoista voidaan erottaa asiasta aiheutuvista tarpeellisista toimenpiteistä johtuvat kohtuulliset oikeudenkäyntikulut ja kohtuulliset selvitysmenettelykulut.

Jos vakuutuskantaa vastaavina varoina luovutettavaa omaisuutta on 1 momentissa tarkoitetun erottamisen vuoksi 20 §:ssä tarkoitettua määrää vähemmän, vastaanottavalle 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle eläkelaitokselle tai työeläkevakuutusyhtiölle luovutettavaa omaisuutta voidaan täydentää siten kuin työtekijän eläkelain 185 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos eläkelaitoksessa on omaisuutta 1 momentissa tarkoitettujen tuomioistuimen päätösten tultua lainvoimaisiksi, omaisuus on käytettävä ensisijaisesti varojen palauttamiseen niille työntekijän eläkelain 185 §:ssä tarkoitetuille eläkelaitoksille, jotka ovat täydentäneet vakuutuskantaa vastaavina varoina luovutettavaa omaisuutta. Omaisuus on jaettava edellä tarkoitettujen eläkelaitosten kesken niiden osuuksien suhteessa, joilla ne ovat osallistuneet vakuutuskantaa vastaavina varoina luovutettavan omaisuuden täydentämiseen.

20 §

Vakuutuskannan luovutuksessa siirtyvä omaisuus

Luovutettaessa vakuutuskanta 17 tai 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla vastaanottavalle eläkelaitokselle on siirrettävä omaisuutta siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää 21 tai 22 §:ssä tarkoitettua siirtyvää vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä.

Siirrettävä omaisuus arvostetaan käypään arvoon. Siirrettävän vakavaraisuuspääoman tulee muodostua eristä, jotka vastaanottava eläkelaitos tai työeläkevakuutusyhtiö voi lukea vakavaraisuuspääomaansa.

21 §

Siirtyvä vakavaraisuuspääoma vakavaraisuuden vähimmäismäärän alittuessa

Kun eläkelaitos on asetettu tai Finanssivalvonta on määrännyt eläkelaitoksen selvitystilaan 2 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla perusteella, eläkekassan vakuutuskannan vastaanottajalle on siirrettävä 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa vähintään tämän luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua selvitystilaan asettamishetken vakavaraisuusrajaa vastaava määrä ja eläkesäätiön vakuutuskannan vastaanottajalle on siirrettävä vakavaraisuuspääomaa vähintään vakuutuskannan luovutushetkellä laskettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä.

Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma vakuutuskannan luovutushetkellä on suurempi kuin selvitystilaan asettamishetken vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, vakavaraisuuspääoma siirretään kokonaisuudessaan vakuutuskannan vastaanottajalle. Jos eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma on vakuutuskannan luovutushetkellä suurempi kuin vakuutuskannan luovutushetken vakavaraisuusraja, vakavaraisuuspääoma siirretään kokonaisuudessaan vakuutuskannan vastaanottajalle. Va-

kuutuskannan vastaanottajalle siirretään vakavaraisuuspääomaa kuitenkin enintään 12 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta käyttäen laskettu määrä. Edellä mainittuna prosenttiosuutena käytetään sitä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta tehdään.

22 §

Siirtyvä vakavaraisuuspääoma vakavaraisuuden vähimmäismäärän ylittyessä

Kun eläkelaitos on asetettu selvitystilaan muulla kuin 2 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdan mukaisella perusteella, vakuutuskannan vastaanottajalle on luovutettava 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettua vakavaraisuuspääomaa 12 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta käyttäen laskettu määrä. Edellä mainittuna prosenttiosuutena käytetään sitä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta tehdään.

Jos luovuttavasta eläkelaitoksesta työeläkevakuutusyhtiöön siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuisi suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus vakavaraisuuspääomasta, eläkelaitoksesta luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus, ja osakkaan on täydennettävä siirtyvää vakavaraisuuspääomaa siten, että se vastaa 1 momentissa säädettyä määrää.

23 §

Vakuutustoiminnan rajoittaminen

Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen tulee jatkaa vakuutustoimintaa vakuutuskannan luovuttamiseen asti vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Eläkekassan osakkaan tulee viipymättä järjestää 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettu eläketurva, joka on ansaittu eläkekassan selvitystilaan asettamisen jälkeen tehdystä työstä, muussa kuin edellä tarkoitetussa eläkekassassa.

Selvitystilassa oleva eläkekassa ei saa vakuuttaa uusia henkilöitä.

24 §

Sijoitustoiminnan harjoittaminen

Selvitystilassa oleva eläkelaitos voi liiallista riskinottoa välttäen jatkaa sijoitustoimintaa siten kuin 8 luvussa sekä eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa asiasta säädetään.

25 §

Vakuutuskannan luovuttaneeseen eläkelaitokseen sovellettavat säännökset

Selvitystilassa olevaan eläkelaitokseen, joka on luovuttanut koko vakuutuskantansa ja sitä vastaavat varat 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua omaisuutta lukuun ottamatta, ei sovelleta 4 luvun

22—24 §:ää riskienhallinnasta, riski- ja vakavaraisuusarviosta ja sisäisestä valvonnasta, mainitun luvun 26 §:ää vastuullisesta vakuutusmatemaatikosta, mainitun luvun 27 §:ää poikkeusoloihin varautumisesta, 10 lukua sulautumisesta eikä 11 lukua jakautumisesta.

26 §

Eläkepäätökset sekä eläkkeen ja muun etuuden suorittaminen

Eläkelaitoksen, joka on työntekijän eläkelaissa tarkoitettu yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos tai viimeinen eläkelaitos tai yrittäjän eläkelaissa tarkoitettu toimivaltainen eläkelaitos, on annettava päätös eläkettä tai muuta etuutta koskevaan hakemukseen, joka on tehty selvitystilan aikana tai sitä ennen.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun eläkelaitoksen on suoritettava eläke tai muu etuus, joka on erääntynyt maksettavaksi selvitystilan aikana tai sitä ennen.

Selvitystilassa olevaan eläkelaitokseen sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain 12 luvussa ja yrittäjän eläkelain 11 luvussa säädetään eläkelaitosten välisestä kustannustenjaosta.

27§

Toimintasuunnitelma

Selvitysmiehen on laadittava eläkelaitokselle selvitystilaa koskeva toimintasuunnitelma, joka sisältää seuraavat tiedot eläkelaitoksen veloista ja ehdotuksen niiden suorittamiseksi selvitystilan aikana:

1) arvio selvitystilan aikana erääntyvistä eläkkeistä ja muista etuuksista;

2) velat, joiden vakuutena on esineoikeus eläkelaitoksen omaisuuteen;

3) selvitystilamenettelystä johtuvat ja eläkelaitoksen toiminnasta aiheutuvat juoksevat hallintokulut;

4) ennen selvitystilan alkamista maksettavaksi erääntyneet eläkkeet ja muut etuudet, jotka ovat suorittamatta;

5) muut mahdolliset velat, joiden oikeusperuste on syntynyt ennen selvitystilan alkamista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle hyväksyttäväksi.

28 §

Eläkekassan osakkaan vastuu

Selvitystilaan asettamisen jälkeen on laskettava selvitystilaan asettamishetken mukainen eläkekassan 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka, mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuspääoma ja selvitystilaan asettamishetken mukainen mainitun luvun 6 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuusraja. Jos eläkekassan vakavaraisuus alittaa edellä tarkoitetun vakavaraisuusrajan, eläkekassan osakkaan on maksettava kassalle vakuutusmaksua vakavaraisuuspääoman kartuttamiseksi edellä tarkoitettuun vakavaraisuusrajaan saakka.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vakuutusmaksu määräytyy osakkaan eläkekassassa sinä tilikautena, jona kassa on asetettu selvitystilaan, vakuuttamien ennakonpidätyksen alaisen palkan ja

luontaisetujen raha-arvon mukaisessa suhteessa kaikkien eläkekassassa edellä tarkoitettuna tilikautena vakuutettujen ennakonpidätyksen alaisesta palkkasummasta luontaisetujen raha-arvo mukaan luettuna. Velvollisuus suorittaa 1 momentissa tarkoitettua vakuutusmaksua on myös osakkaalla, joka on eronnut tai erotettu eläkekassasta sen tilikauden aikana, jona kassa on asetettu selvitystilaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vakuutusmaksu on määrättävä viipymättä selvitystilaan asettamisen jälkeen. Selvitystilan asettamisen jälkeen tapahtuvalla eläkekassan varojen arvonmuutoksella ei ole vaikutusta osakkaan maksuvelvollisuuden määrään.

29 §

Eläkesäätiön osakkaan vastuu

Eläkesäätiön osakkaan vastuu 7 luvun 4 §:ssä tarkoitetuista vakuutusmaksuista jatkuu, vaikka eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan. Selvitystilaan asettamisen jälkeen tapahtuva eläkesäätiön varojen arvonmuutos huomioidaan laskettaessa osakkaan mainitussa pykälässä tarkoitettua vakuutusmaksun määrää.

Eläkesäätiön osakkaan vastuu säätiötä kohtaan päättyy, kun vakuutuskanta on luovutettu 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja kaikki eläkesäätiön velat on maksettu tai niistä on asetettu hyväksyttävä vakuus ja eläkesäätiö on purkautunut.

30 §

Vaatimus saatavan välittömäksi maksamiseksi

Selvitystilassa olevan eläkelaitoksen saatava osakkaalta voidaan irtisanoa maksettavaksi välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos eläkelaitokselta puuttuu käteisiä varoja sen selvitysmenettelystä johtuvia 27 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja kuluja varten. Eläkelaitoksen saatava osakkaalta voidaan irtisanoa myös niitä eläkkeitä ja etuuksia varten, jotka eläkelaitoksen on 26 §:n mukaan suoritettava. Irtisanottava määrä ei tällöin saa ylittää 26 §:ssä ja 27 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin suorituksiin tarvittavaa määrää.

Kun 17 tai 18 §:ssä tarkoitettu sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta on tehty, voidaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, selvitystilassa olevan eläkelaitoksen saatava osakkaalta irtisanoa maksettavaksi kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, vaikka pidemmästä irtisanomisajasta olisi sovittu.

31 §

Etuoikeutetut velkojat

Selvitystilassa olevassa eläkelaitoksessa vakuutetuilla, eläkkeen- ja muiden etuuksien saajilla sekä edunsaajilla on osuudestaan 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuvelkaan keskenään samanlainen etuoikeus eläkelaitoksen omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla on pantattuun omaisuuteen.

Edellä 1 momentissa säädetty etuoikeus ei heikennä käteispantin eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan oikeutta eikä estä suorittamasta 27 §:n 1—4 kohdassa tarkoitettuja velkoja selvitystilan aikana.

32 §

Velkojen maksaminen ja omaisuuden jakaminen

Eläkelaitoksen velkojille haetun 12 §:ssä tarkoitetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen selvitysmiehen on maksettava kaikki tiedossa oleva velka eläkelaitoksen jäljellä olevilla varoilla sen jälkeen, kun eläkelaitoksen vakuutuskanta on luovutettu 17 ja 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja vakavaraispääomaa siirretty vastaanottavalla vakuutuslaitokselle 21 tai 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Jos velka on riitainen tai erääntymätön tai jos sitä ei muusta syystä voida maksaa, tarpeelliset varat on pantava erilleen.

Jos eläkelaitokselle jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, varat käytetään eläkelaitoksen säännöissä määrätyllä tavalla.

33 §

Lopputilitys

Suoritettuaan tehtävänsä selvitysmiehen tulee ilman aiheetonta viivytystä antaa lopputilitys hallinnostaan laatimalla kertomus koko selvitysmenettelystä. Kertomukseen tulee sisältyä selostus eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamisesta ja omaisuuden jaosta. Kertomukseen on liitettävä tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset selvitystilan ajalta. Kertomus liitteineen on annettava tilintarkastajille, joiden tulee kuukauden kuluessa antaa lopputilitystä ja selvitystilan aikaista hallintoa koskeva tilintarkastuskertomus. Lopputilitys on toimitettava Finanssivalvonnalle siten kuin 6 luvun 13 §:ssä säädetään.

Jos eläkekassassa on 1 momentissa tarkoitettujen toimien jälkeen jäljellä osakkaita tai vakuutettuja, selvitysmiehen on viivytyksettä kutsuttava kassankokous koolle tarkastamaan lopputilitys. Kokouskutsusta ja kokousasiakirjoista, niiden nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä on voimassa, mitä 3 luvun 10 ja 12—14 §:ssä säädetään. Tällöin, lopputilitykseen sovelletaan, mitä tilinpäätöksestä säädetään.

Eläkesäätiön selvitysmiehen on viivytyksettä 1 momentissa tarkoitettujen toimien jälkeen kuulutettava lopputilityksestä eläkesäätiön kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä.

34 §

Lopputilityksen ja jaon moittiminen

Jos joku tahtoo moittia 32 §:ssä tarkoitettua jakoa tai 33 §:ssä tarkoitettua selvitysmiehen lopputilitystä, kanne eläkelaitosta vastaan on pantava vireille eläkelaitoksen kotipaikan käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun eläkesäätiön lopputilityksestä on 33 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla kuulutettu tai kun eläkekassan lopputilitys on esitetty 33 §:n 2 momentissa tarkoitetussa kassankokouksessa.

35 §

Ilmoitus vastuun siirrosta eläkkeen- ja muun etuudensaajalle

Vakuutuskannan vastaanottaneen eläkelaitoksen on ilmoitettava vastuun siirrosta eläkkeen ja muun etuuden saajalle viimeistään vakuutuskannan siirron jälkeen tapahtuvan ensimmäisen etuuden maksun yhteydessä.

36 §

Purkautuminen ja rekisteristä poistaminen

Eläkesäätiö katsotaan puretuksi, kun lopputilitys on annettu Finanssivalvonnalle. Eläkekassa katsotaan puretuksi, kun selvitysmies on esittänyt lopputilityksen kassankokoukselle. Selvitysmiehen on viipymättä ilmoitettava eläkekassan purkamisesta Finanssivalvonnalle. Jos kassankokousta ei voida osakkaiden ja vakuutettujen puuttumisen vuoksi järjestää, eläkekassa katsotaan puretuksi, kun lopputilitys on annettu Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on tehtävä eläkelaitoksen purkamisesta merkintä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin sekä ilmoitettava asiasta Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin tehtävää merkintää varten. Eläkelaitos on poistettu eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteristä, kun päätös sen purkamisesta on merkitty mainittuun rekisteriin.

Lopputilitys, tilikirjat, eläkelaitoksen hallintoelinten kokouspöytäkirjat sekä muut eläkelaitoksen toimintaan olennaisesti liittyvät asiakirjat on säilytettävä Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla kymmenen vuotta sen jälkeen, kun merkintä eläkelaitoksen purkamisesta on tehty Finanssivalvonnan rekisteriin.

37 §

Toiminta purkautumisen jälkeen

Purettu eläkelaitos ei voi purkautumisen jälkeen hankkia oikeuksia eikä tehdä sitoumuksia. Eläkelaitoksen puolesta sen purkautumisen jälkeen tehdystä oikeustoimesta vastaavat toimesta päättäneet ja tekijät yhteisvastuullisesti. Selvitysmies voi kuitenkin ryhtyä toimenpiteeseen selvitystoimen aloittamiseksi tai hakea eläkelaitoksen asettamista konkurssiin. Eläkelaitoksen kanssa sen purkautumisen jälkeen tehdyn sopimuksen vastapuoli voi luopua sopimuksesta, jos hän ei tiennyt purkautumisesta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, eläkekassan osakkaat, joilla oli vähintään yksi kymmenesosa lopputilityksen käsitelleessä kassankokouksessa edustetusta äänimäärästä, voivat vaatia selvitysmiestä kutsumaan kassankokouksen koolle käsittelemään 15 luvun 6 §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista. Jos selvitysmies ei kutsu kassankokousta koolle, Finanssivalvonta kutsuu kassankokouksen siten kuin 3 luvun 11 §:n 2 momentissa säädetään. Kanne on nostettava vuoden kuluessa lopputilityksen esittämisestä.

Haasteen ja muun tiedoksiannon toimittamiseen purkautuneelle eläkelaitokselle sovelletaan, mitä 17 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetään.

38 §

Selvitystilan jatkaminen

Selvitystilaa on jatkettava, jos eläkelaitoksen purkamisen jälkeen ilmaantuu uusia varoja, eläkelaitosta vastaan nostetaan kanne tai muutoin tarvitaan selvitystoimenpiteitä. Selvitysmiehen on viipymättä tehtävä selvitystilan jatkamisesta ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteröimistä varten. Eläkekassassa kutsu jatketun selvitystilan ensimmäiseen kassankokoukseen on toimitettava eläkekassan sääntöjen mukaisesti. Lisäksi kirjallinen kutsu on lähetettävä jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on eläkelaitoksen tiedossa. Jos selvitystä jatkettaessa eläkelaitoksella ei ole toimikelpoista selvitysmiestä, Finanssivalvonnan on määrättävä hakemuksesta väliaikainen selvitysmies sen mukaan kuin 8 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos eläkelaitoksen rekisteristä poistamisen jälkeen tarvitaan selvitystoimia, Finanssivalvonnan on määrättävä eläkelaitos selvitystilaan sen hakemuksesta, jonka oikeutta asia koskee. Jos eläkelaitokselle tulevien uusien varojen määrä on vähäinen, Finanssivalvonta voi määrätä ne tilitettäväksi valtiolle tai käytettäväksi eläkelaitoksen toimintaan läheisesti liittyvään käyttötarkoitukseen ilman selvitysmenettelyä. Jos selvitysmenettelyn jatkamista ei ole katsottava muusta syystä kuin uusien varojen vähäisyyden vuoksi tarpeelliseksi, selvitysmiehet voivat suorittaa asiassa tarvittavat toimenpiteet. Selvitysmiehen on laadittava toimenpiteistään selvitys ja toimitettava se osakkaille sekä muille jako-osuuteen oikeutetuille.

Selvitystilaa ei kuitenkaan jatketa 1 tai 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa, jos eläkelaitoksen varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen tai varojen määrästä ei saada tietoa, eikä osakas, velkoja tai muu ilmoita ottavansa vastatakseen selvitysmenettelyn kustannuksista.

39 §

Eläkesäätiön selvitystilan lopettaminen ja vakuutustoiminnan jatkaminen

Jos eläkesäätiö selvitystilan aikana täyttää 2 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetut vaatimukset, selvitysmiehen on kutsuttava eläkesäätiön osakkaat koolle päättämään jatketaanko vakuutustoimintaa. Osakkaat voivat, tilintarkastajan annettua asiasta lausuntonsa, yksimielisesti päättää selvitystilan lopettamisesta ja vakuutustoiminnan jatkamisesta.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja eläkesäätiön toiminnan jatkamisesta on tehty, eläkesäätiölle on valittava hallitus eläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla. Selvitysmiehen tehtävä päättyy, kun hallitus on valittu. Selvitysmiehen on annettava toiminnastaan 33 §:ssä tarkoitettu lopputilitys.

Hallituksen on viipymättä tehtävä ilmoitus selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäväksi. Ilmoitukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastajan lausunto. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä edellä tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

14 luku

Konkurssi

1 §

Konkurssiin luovuttaminen ja edustaminen konkurssin aikana

Eläkelaitoksen omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin vain hallituksen tai, jos eläkelaitos on selvitystilassa, vain selvitysmiehen päätöksen perusteella.

Konkurssin aikana eläkelaitosta edustavat konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

Konkurssissa olevan eläkelaitoksen nimeen on lisättävä sana ”konkurssitilassa”.

Tuomioistuimen on, jos Finanssivalvonta tekee siitä esityksen, määrättävä pesänhoitajaksi myös yksi Finanssivalvonnan ehdottama henkilö.

2 §

Eläkepäätökset sekä eläkkeen ja muun etuuden suorittaminen

Mitä 13 luvun 26 §:ssä säädetään eläkettä ja muuta etuutta koskevien päätösten antamisesta ja eläkkeiden ja muiden etuuksien suorittamisesta, sovelletaan myös, jos eläkettä tai muuta etuutta on haettu eläkelaitoksen konkurssin aikana tai sitä ennen.

Konkurssissa olevaan eläkelaitokseen sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain 12 luvussa ja yrittäjän eläkelain 11 luvussa säädetään eläkelaitosten välisestä kustannustenjaosta.

3 §

Etuoikeutetut velkojat

Eläkelaitoksessa vakuutetuilla, eläkkeensaajilla ja muiden etuuksien saajilla sekä edunsaajilla on osuudestaan 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuvelkaan keskenään samanlainen etuoikeus konkurssiin asetetun eläkelaitoksen omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla on pantattuun omaisuuteen. Edellä tarkoitettujen vakuutettujen, eläkkeen tai muiden etuuksien saajien taikka edunsaajien ei tarvitse valvoa saataviaan eläkelaitoksen konkurssissa eikä niiden etuoikeutta tarvitse vaatia.

Edellä 1 momentissa säädetty etuoikeus ei heikennä käteispantin eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan oikeutta eikä estä suorittamasta konkurssilain 16 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja velkoja.

4 §

Vaatimus saatavan välittömäksi maksamiseksi

Konkurssissa olevan eläkelaitoksen saatava osakkaalta voidaan irtisanoa maksettavaksi välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos eläkelaitokselta puuttuu käteisiä varoja sen konkurssimenettelystä johtuvia kuluja varten. Eläkelaitoksen saatava osakkaalta voidaan irtisanoa myös niitä eläkkeitä ja etuuksia varten, jotka eläkelaitoksen on 2 §:n mukaan suoritettava. Irtisanottava määrä ei tällöin saa ylittää edellä tarkoitettuihin suorituksiin tarvittavaa määrää.

5 §

Vakuutustoiminnan rajoittaminen

Konkurssitilassa olevan eläkelaitoksen tulee jatkaa vakuutustoimintaa vakuutuskannan luovuttamiseen asti vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Eläkelaitoksen osakkaan tulee viipymättä järjestää 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettu eläketurva, joka on ansaittu konkurssiin asettamisen jälkeen tehdystä työstä, muussa kuin edellä tarkoitetussa eläkelaitoksessa.

Konkurssin aikana eläkelaitos ei saa vakuuttaa uusia henkilöitä.

6 §

Sijoitustoiminnan harjoittaminen

Mitä 13 luvun 24 §:ssä säädetään, sovelletaan myös konkurssissa olevan eläkelaitoksen sijoitustoiminnan harjoittamiseen.

7 §

Eläkekassan osakkaan vastuu konkurssin aikana

Jos eläkekassan konkurssiin asettamishetkellä sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin konkurssiin asettamishetken vakavaraisuusraja, eläkekassan osakkaan on maksettava eläkekassalle vakuutusmaksua vakavaraisuuspääoman kartuttamiseksi vakavaraisuusrajaan saakka. Vakuutusmaksu on määrättävä viipymättä konkurssiin asettamisen jälkeen. Konkurssiin asettamisen jälkeen tapahtuvalla eläkekassan varojen arvonmuutoksella ei ole vaikutusta osakkaan maksuvelvollisuuden määrään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vakuutusmaksu määräytyy osakkaan eläkekassassa sinä tilikautena, jona kassa on asetettu konkurssiin, vakuuttamien ennakonpidätyksen alaisten palkkojen ja luontaisetujen raha-arvon mukaisessa suhteessa kaikkien eläkekassassa edellä tarkoitettuna tilikautena vakuutettujen ennakonpidätyksen alaisten palkkojen ja luontaisetujen raha-arvosta. Velvollisuus suorittaa 1 momentissa tarkoitettu vakuutusmaksu on myös osakkaalla, joka on eronnut tai erotettu eläkekassasta sen tilikauden aikana, jona kassa on asetettu konkurssiin.

Jos konkurssiin asetettava eläkekassa on selvitystilassa, eläkekassan osakkaan vastuu eläkekassaa kohtaan määräytyy selvitystilaan asettamishetken mukaan siten kuin 13 luvun 28 §:ssä säädetään.

8 §

Eläkesäätiön osakkaan vastuu konkurssin aikana

Eläkesäätiön osakas on vastuussa 7 luvun 4 §:ssä tarkoitetuista vakuutusmaksuista eläkesäätiölle myös sen konkurssin aikana. Konkurssiin asettamisen jälkeen tapahtuva eläkesäätiön varojen arvonmuutos otetaan huomioon laskettaessa osakkaan mainitussa pykälässä tarkoitettua vakuutusmaksun määrää.

Jos eläkesäätiön osakas on maksukyvytön, eläkesäätiön muut osakkaat vastaavat yhteisesti maksukyvyttömän osakkaan 1 momentissa tarkoitetuista vakuutusmaksuista. Vastuu maksukyvyttömän osakkaan velvoitteista jakautuu muiden osakkaiden kesken eläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla.

Eläkesäätiön osakkaan vastuu säätiötä kohtaan päättyy, kun vakuutuskanta on luovutettu 13 luvun 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja kaikki eläkesäätiön velat on maksettu tai niistä on asetettu hyväksyttävä vakuus ja eläkesäätiö on purkautunut.

9 §

Vakuutuskannan luovuttaminen

Konkurssiin asetetun eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamiseen ei sovelleta 12 lukua. Konkurssiin asetetun eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan kuitenkin, mitä 12 luvun 2 §:ssä, 3 §:n 2 momentissa, 5 §:n 1—5 ja 7—10 kohdassa, 6 ja 16 §:ssä, 17 §:n 1 momentissa sekä 18—21 §:ssä säädetään. Lisäksi konkurssiin asetetun eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan, mitä 13 luvun 17—19 §:ssä säädetään.

Kun konkurssiin asetetun eläkelaitoksen vakuutuskanta luovutetaan, vastaanottavalle vakuutuslaitokselle on siirrettävä omaisuutta määrä, joka vastaa luovutettavan vakuutuskannan osuutta luovuttavan eläkelaitoksen vastuuvelan katteesta.

Jos konkurssiin asetetussa eläkekassassa, jonka vakuutuskanta luovutetaan, on vastuuvelan katteen ylittävää vakavaraisuuspääomaa, vastaanottavalle vakuutuslaitokselle luovutetaan 2 momentissa tarkoitetun osuuden lisäksi luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus luovuttavan eläkekassan vakavaraisuuspääomasta kuitenkin enintään määrä, joka vastaa luovutettavan vakuutuskannan osuutta siitä vakavaraisuusrajasta, joka on laskettu luovuttavan eläkekassan konkurssiin asettamishetkellä tai sitä edeltävällä selvitystilaan asettamishetkellä.

Luovuttavasta eläkesäätiöstä, joka on asetettu konkurssiin, on siirrettävä vastaanottavalle vakuutuslaitokselle 2 momentissa tarkoitetun osuuden lisäksi luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus siitä vakavaraisuuspääomasta, joka vastaa vakuutuskannan luovutushetken vakavaraisuusrajaa. Jos luovuttavan eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma vakuutuskannan luovutushetkellä alittaa edellä tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän ja eläkesäätiön kaikki osakkaat on asetettu konkurssiin, vastaanottavalle vakuutuslaitokselle on siirrettävä 1 momentissa tarkoitetun osuuden lisäksi luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus siitä vakavaraisuuspääomasta, joka eläkesäätiössä on luovutushetkellä.

10 §

Vakuutuskannan luovuttaneeseen eläkelaitokseen sovellettavat säännökset

Mitä 13 luvun 25 §:ssä säädetään, sovelletaan myös konkurssissa olevaan eläkelaitoksen, joka on luovuttanut koko vakuutuskantansa.

11 §

Purkaminen ja rekisteristä poistaminen konkurssin johdosta

Jos konkurssin päättyessä omaisuutta ei ole jäljellä, eläkelaitos katsotaan purkautuneeksi, kun lopputilitys konkurssissa on hyväksytty. Purkamisesta pesänhoitajan on viivytyksettä tehtävä ilmoitus Oikeusrekisterikeskukselle, josta tieto välitetään Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnan on tehtävä eläkelaitoksen purkamisesta merkintä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin. Eläkelaitos on poistettu eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteristä, kun päätös siitä on merkitty mainittuun rekisteriin.

~~12 §~~

~~*Konkurssin päättyminen selvitystilaan*~~

~~Jos omaisuutta on konkurssin päättyessä jäljellä, eikä eläkelaitos ollut selvitystilassa, kun sen omaisuus luovutettiin konkurssiin, hallituksen on mahdollisimman pian päätettävä eläkelaitoksen asettamisesta selvitystilaan.~~

~~Jos omaisuutta on konkurssin päättyessä jäljellä ja eläkelaitos oli selvitystilassa, kun sen omaisuus luovutettiin konkurssiin, sovelletaan, mitä 13 luvun 38 §:ssä säädetään.~~

12 §

Finanssivalvonnan ja konkurssiasiamiehen yhteistyö

Finanssivalvonta valvoo, että konkurssiin asetettu eläkelaitos noudattaa eläkelaitostoimintaan sovellettavaa lainsäädäntöä ja eläkelaitoksen sääntöjä. Konkurssipesien hallintoa valvoo konkurssiasiamies.

Finanssivalvonnan ja konkurssiasiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

Finanssivalvonnalla ja konkurssiasiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa toisilleen tietoja, jotka ovat välttämättömiä niiden tässä pykälässä tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten.

15 luku

Vahingonkorvaus

1 §

Johtohenkilön vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava vahinko, jonka hän on tehtävässään 4 luvun 1 §:ssä säädetyn huolellisuusvelvoitteen vastaisesti tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut eläkelaitokselle.

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava myös vahinko, jonka hän on tehtävässään muuten tätä lakia tai eläkelaitoksen sääntöjä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut eläkelaitokselle, osakkaalle tai muulle henkilölle.

Jos vahinko on aiheutettu rikkomalla tätä lakia muulla tavalla kuin pelkästään rikkomalla 1 luvussa tarkoitettuja periaatteita tai 4 luvun 1 §:ssä säädettyä huolellisuusvelvoitetta tai jos vahinko on aiheutettu rikkomalla eläkelaitoksen sääntöjä, vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita toimineensa huolellisesti. Sama koskee vahinkoa, joka on aiheutettu eläkelaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella.

2 §

Eläkekassan osakkaan vahingonkorvausvelvollisuus

Eläkekassan osakkaan on korvattava vahinko, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai eläkekassan sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut eläkekassalle, toiselle osakkaalle tai muulle henkilölle.

3 §

Kassankokouksen puheenjohtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Eläkekassan kassankokouksen puheenjohtajan on korvattava vahinko, jonka hän on tehtävässään tätä lakia tai eläkekassan sääntöjä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut eläkekassalle, osakkaalle tai muulle henkilölle.

Mitä 1 momentissa säädetään kassankokouksen puheenjohtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta, sovelletaan myös edustajiston kokouksen puheenjohtajaan.

4 §

Sovittelu ja korvausvastuun jakaantuminen

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

5 §

Päätös vahingonkorvauskanteen nostamisesta

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta eläkelaitoksen lukuun 1—3 §:n perusteella päättää eläkekassassa kassankokous ja eläkesäätiössä hallitus. Eläkekassan hallituksella on kuitenkin oikeus päättää rangaistavaan tekoon perustuvan korvauskanteen nostamisesta.

Eläkekassan kassankokouksen päätös vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenelle, edustajiston jäsenelle tai toimitusjohtajalle taikka kanteen nostamassa jättämisestä ei ole sitova, jos kassankokoukselle ei ole annettu olennaisesti oikeita ja riittäviä tietoja korvausvelvollisuuden perusteena olevasta päätöksestä tai toimenpiteestä. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä ei sido eläkelaitoksen selvitysmiestä tai konkurssipesää, jos eläkelaitos asetetaan selvitystilaan tai konkurssiin hakemuksesta tai Finanssivalvonnan määräyksestä, joka tehdään kahden vuoden kuluessa päätöksestä.

Mitä 1 momentissa säädetään kanteen nostamisesta eläkelaitoksen lukuun, sovelletaan myös vahingonkorvauskanteen nostamiseen eläkelaitoksen lukuun edustajiston jäsentä vastaan.

6 §

Osakkaiden oikeus ajaa kannetta eläkekassan hyväksi

Yhdellä tai useammalla osakkaalla on oikeus ajaa omissa nimissään kannetta vahingonkorvauksen suorittamiseksi eläkekassalle 1-3 §:n nojalla, jos kannetta vireille pantaessa on todennäköistä, ettei eläkekassa huolehdi vahingonkorvausvaatimuksen toteuttamisesta ja:

1) kantajilla on eläkekassassa vähintään yksi kymmenesosa osakkaiden äänivallasta; tai

2) osoitetaan, että vahingonkorvausvaatimuksen toteuttamatta jättäminen olisi 1 luvun 7 §:ssä säädetyn yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista.

Eläkekassalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Kannetta ajavat osakkaat vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista, mutta heillä on oikeus saada niistä korvaus eläkekassalta, jos oikeudenkäynnillä saatavat varat siihen riittävät.

Jos korvausvelvollinen on saanut kassankokouksen päätöksellä vastuuvapauden, kanne on nostettava kolmen kuukauden kuluessa kassankokouksen päätöksestä. Jos samassa kassankokouksessa on vaadittu ja kannatettu 5 luvun 6 §:n mukaista erityisen tarkastuksen toimittamista, kanne voidaan kuitenkin nostaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun tarkastuksesta annettu lausunto on esitetty kassankokouksessa tai hakemus tarkastajan määräämiseksi on hylätty.

7 §

Kanneoikeuden vanhentuminen

Edellä 1—3 §:n nojalla ajettava muuhun kuin rangaistavaan tekoon perustuva kanne on nostettava:

1) hallituksen jäsentä tai toimitusjohtajaa vastaan viiden vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jona kanteen perusteena oleva päätös tehtiin tai kanteen perusteena olevaan toimenpiteeseen ryhdyttiin;

2) tilintarkastajaa vastaan viiden vuoden kuluessa siitä, kun kanteen perusteena oleva tilintarkastuskertomus, lausunto tai todistus esitettiin;

3) osakasta, kassankokouksen tai edustajiston kokouksen puheenjohtajaa ja edustajiston jäsentä vastaan viiden vuoden kuluessa päätöksestä tai toimenpiteestä, johon kanne perustuu.

Jos eläkelaitoksen lukuun ajettavan kanteen nostamisen määräaika on kulunut loppuun, 6 §:n ei 3 momentissa tarkoitettua kannetta ei voida nostaa sen jälkeen, kun kuukausi on kulunut konkurssissa toimitetusta valvonnasta.

8 §

Pakottavuus

Eläkelaitoksen säännöissä ei voida rajoittaa eläkelaitoksen 2 ja 3 §:n mukaista oikeutta vahingonkorvaukseen, jos vahinko on aiheutettu:

1) rikkomalla tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, joista ei voida poiketa eläkelaitoksen sääntöjen määräyksellä; taikka

2) muuten tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta.

Eläkelaitoksen oikeutta vahingonkorvaukseen voidaan muuten eläkelaitoksen säännöissä rajoittaa vain kaikkien osakkaiden suostumuksella.

Eläkelaitoksen säännöissä ei voida rajoittaa osakkaan tai muun henkilön tämän luvun mukaista oikeutta vahingonkorvaukseen tai kanteen ajamiseen.

16 luku

Rangaistussäännökset

1 §

Eläkelaitostoiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan

1) harjoittaa eläkelaitostoimintaa 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetun toimintapiirin ulkopuolella, mainitun luvun 4 §:ssä säädetyn toiminnan tarkoituksen vastaisesti, ennen 2 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rekisteröintiä tai 13 luvun 2 §:n vastaisesti asettamatta eläkelaitosta selvitystilaan taikka

2) ottaa eläkekassaan uusia vakuutettuja 13 luvun 23 §:n 3 momentin tai 14 luvun 5 §:n 3 momentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *eläkelaitostoiminnan luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

2 §

Eläkelaitosrikos

Joka tahallaan

1) toimii muutoin kuin asiamiehenä toisen välikätenä 3 luvun 16 §:ssä säädetyn äänioikeuden rajoittamista koskevan määräyksen kiertämiseksi,
2) käyttää eläkelaitoksen varoja 8 luvun 2 §:n vastaisesti,
3) jakaa eläkelaitoksen varoja laitoksen osakkaille 7 luvun 10 §:n vastaisesti taikka
4) luovuttaa tai panttaa eläkelaitoksen hallinnassa olevaa omaisuutta Finanssivalvonnan 9 luvun 2 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti
on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädettyä ankarampaa rangaistusta, *eläkelaitosrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Eläkelaitosrikkomus

Joka tahallaan
1) rikkoo 3 luvun 17 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta pitää kassankokouksen pöytäkirja nähtävillä,
2) rikkoo 8 luvun 4 §:ssä säädettyä omistusrajoitusta,
3) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 2 luvun 6 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen osakasluettelon muutoksesta tai 9 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteriin merkityn tiedon muuttumisesta,
4) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 4 luvun 23 §:ssä tarkoitetun yhteenvedon riski- ja vakavaraisuusarviosta tai sen johtopäätökset,
5) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 4 luvun 26 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastuullisen matemaatikon nimittämisestä tai eroamisesta,
6) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 7 luvun 13 §:ssä tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman tai 8 luvun 5 §:ssä tarkoitetun sijoitussuunnitelman,
7) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle eläkelaitoksen 10 luvun 16 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen sulautumisesta, 11 luvun 17 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen jakautumisesta tai 13 luvun 33 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen selvitysmenettelystä,
8) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 13 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kutsusta selvitystilaan asettamisesta päättävään kassankokoukseen, mainitun luvun 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilaan asettamisesta ja selvitysmiehen valinnasta, mainitun luvun 27 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilaa koskevasta toimintasuunnitelmasta, mainitun luvun 36 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen eläkelaitoksen purkamisesta tai mainitun luvun 39 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilan lopettamisesta taikka
9) rikkoo 6 luvun 1—8 §:n säännöksiä kirjanpidon, tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimisesta tai 6 luvun 13 §:ää tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, tilintarkastajien lausunnon ja tilastokertomuksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle
on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *eläkelaitosrikkomuksesta* sakkoon.
Eläkelaitosrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka törkeästä huolimattomuudesta menettelee 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

4 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus 17 luvun 4 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava mainitun lain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

17 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Sen estämättä, mitä oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa säädetään riita-asiain oikeuspaikasta, 15 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta saa ajaa eläkelaitoksen kotipaikan käräjäoikeudessa. Sama tuomioistuin voi käsitellä myös rikokseen perustuvan korvausvaatimuksen.

2 §

Välimiesmenettely

Välimiesmenettelyssä voidaan ratkaista vain riita-asia 15 luvun mukaisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta. Eläkelaitoksen säännöissä voi olla määräys, jonka mukaan edellä tarkoitettu riita-asia ratkaistaan välimiesmenettelyssä. Tällaisella määräyksellä on sama vaikutus kuin välityssopimuksella.

Välitystuomio on ilmoitettava Finanssivalvonnalle eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin merkittäväksi.

3 §

Tiedoksiannot eläkelaitokselle

Haaste ja muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi eläkelaitokselle, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle henkilölle, jolla on yksin tai yhdessä toisen kanssa oikeus tämän lain nojalla edustaa eläkelaitosta.

Jollei ketään 1 momentissa tarkoitetuista eläkelaitoksen edustajista ole merkitty eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat jollekulle eläkelaitoksen palveluksessa olevalle tai, jos tällaista henkilöä ei tavata, eläkelaitoksen kotipaikan poliisiviranomaiselle noudattaen lisäksi, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7 §:n 2—4 momentissa säädetään.

4 §

Salassapitovelvollisuus

Joka eläkelaitoksen tai sen toimintaan liittyviä palveluita tuottavan yhteisön palveluksessa tai sen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai eläkelaitoksen antaman toimeksiannon perusteella tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 5 tai 6 §:n nojalla on saanut tietää eläkelaitoksen, osakkaan, edunsaajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta tai liikesalaisuudesta taikka jonkun terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan, ei saa tätä ilmaista sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tiedon ilmaisemiseen tai jollei laissa muuta säädetä.

5 §

Eläkelaitoksen oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 4 §:ssä säädetään, eläkelaitoksella on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) eläkelaitoksen palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa eläkelaitoksen antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutusalan lautakunnalle tai toimielimelle, joka on kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoitettu Euroopan komissiolle, sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

4) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty;

5) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä Finanssivalvonnalle; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteeseenpanoa varten.

Eläkelaitos saa luovuttaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä mainitussa momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

6 §

Sosiaali- ja terveysministeriön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jos tiedot ovat välttämättömiä:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) Finanssivalvonnalle~~, jos tiedot ovat tarpeen~~ sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

18 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

2.

Laki

lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Lain soveltaminen ja toiminnan keskeiset periaatteet

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn muuta sosiaalista eläkevakuutustoimintaa kuin lakisääteistä eläkevakuuttamista (*lisäeläkevakuutustoiminta*) harjoittavaan eläkesäätiöön (*lisäeläkesäätiöön*) ja eläkekassaan (*lisäeläkekassaan*).

Lisäeläkesäätiö ja lisäeläkekassa eivät saa harjoittaa muuta kuin tässä laissa tarkoitettua vakuutustoimintaa.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *lisäeläkelaitoksella* lisäeläkesäätiötä ja lisäeläkekassaa;

2) *etuusperusteisella lisäeläkejärjestelyllä* järjestelyä, jossa eläke määräytyy työnantajan lupauksen mukaisesti;

3) *maksuperusteisella lisäeläkejärjestelyllä* järjestelyä, jossa eläke määräytyy suoritettujen vakuutusmaksujen ja maksujen sijoittamisesta saatujen nettotuottojen perusteella, vähennettynä kertyneiden varojen hoitokuluilla;

4) *sijoitussidonnaisella lisäeläkejärjestelyllä* maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä, jossa eläkkeen määrä on sidottu tiettyjen sijoituskohteiden arvon kehitykseen;

5) *lisäeläkejärjestelyllä sopimusta*, muuta perustamiskirjaa ja sääntöjä, jossa määritellään lisäeläkejärjestelyssä myönnettävät lisäeläke-etuudet ja niiden myöntämisedellytykset;

6) l*isäeläke-etuuksilla* muita kuin lakisääteisiä etuuksia, jotka suoritetaan eläkkeelle siirtymisen tai odotettavissa olevan eläkkeelle siirtymisen perusteella ja kyseisten etuuksien lisäksi ja niitä täydentävänä kuoleman tai työkyvyttömyyden tapauksessa tai työskentelyn keskeytyessä maksettavia vapaaehtoisia etuuksia sekä sairaustapauksessa, varojen puutteessa tai kuolemantapauksessa myönnettäviä lisätukia tai palveluja; eläkkeelläoloajan taloudellisen turvan mahdollistamiseksi näitä etuuksia voidaan maksaa koko jäljellä olevan elinajan, määräaikaisesti, kertasuorituksena tai näiden maksutapojen yhdistelminä

7) *osakkaalla* työnantajaa ja yrittäjää, joka on velvollinen maksamaan lisäeläkelaitokselle vakuutusmaksua;

8) *toiminnasta tosiasiallisesti vastaavilla henkilöillä* lisäeläkelaitoksen hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa;

9) *mahdollisella vakuutetulla* henkilöä, jolla on oikeus liittyä lisäeläkejärjestelyyn;

10) *vakuutetulla* henkilöä, joka on aiemman tai nykyisen ammatillisen toimintansa perusteella oikeutettu lisäeläke-etuuksiin lisäeläkejärjestelyn määräysten mukaisesti ja joka ei ole etuudensaaja tai mahdollinen vakuutettu;

11) *edunsaajalla* henkilöä, jonka oikeus eläkkeeseen tai muuhun etuuteen riippuu toisen henkilön vakuutettuna olemisesta;

12) *etuudensaajalla* henkilöä, joka nauttii lisäeläke-etuuksia;

13) *keskeisellä toiminnolla* lisäeläkelaitoksen hallintojärjestelmään kuuluvaa valmiutta suorittaa käytännön tehtäviä, joihin kuuluvat riskienhallintatoiminto, sisäisen tarkastuksen toiminto ja aktuaaritoiminto;

14) *pysyvällä välineellä* sellaista välinettä, jonka avulla vakuutettu tai etuudensaaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että ne ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten ja tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen jäljentämisen muuttumattomina;

15) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

16) ETA-lisäeläkesäätiöllä 13 luvussa tarkoitettua lisäeläkesäätiötä, joka harjoittaa vain rajat ylittävää toimintaa tai tämän lisäksi myös muuta lisäeläkevakuutustoimintaa;

17) ETA-lisäeläkekassalla 13 luvussa tarkoitettua lisäeläkekassaa, joka harjoittaa vain rajat ylittävää toimintaa tai tämän lisäksi myös muuta lisäeläkevakuutustoimintaa;

18) *ETA-lisäeläkelaitoksella* ETA-lisäeläkesäätiötä ja ETA-lisäeläkekassaa;

19) *ulkomaisella ETA-lisäeläkelaitoksella* ammatillista lisäeläketoimintaa harjoittavaa lisäeläkelaitosta, joka harjoittaa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2016/2341/EU tarkoitettua lisäeläketoimintaa ja joka on rekisteröity muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa;

20) *ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavalla laitoksella* laitoksen oikeudellisesta muodosta riippumatta laitosta, joka toimii rahastointiperiaatteella ja joka on perustettu erillään rahoittavista yri-

tyksistä tai toimialoista ja jonka tehtävänä on tarjota työhön perustuvia lisäeläke-etuuksia sopimuksen tai sovitun sitoumuksen perusteella, jotka on tehty;

a) yksilöllisesti tai keskitetysti työnantajan (työnantajien) ja työntekijän (työntekijöiden) tai näiden edustajien välillä, taikka

b) yksilöllisesti tai keskitetysti itsenäisten ammatinharjoittajien kanssa kotijäsenvaltioiden ja vastaanottavien jäsenvaltioiden oikeuden mukaisesti,

ja jonka toiminta johtuu suoraan tästä tehtävästä;

21) *rahoittavalla* yrityksellä yritystä tai muuta elintä, joka toimii työnantajana tai itsenäisenä ammatinharjoittajana tai näiden yhdistelmänä ja joka tarjoaa lisäeläkejärjestelyä tai suorittaa maksuosuuksia lisäeläkelaitokselle, riippumatta siitä, onko yrityksen tai elimen osana tai muodostaako sen yksi tai useampi oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö;

22) *Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1094/2010 tarkoitettua viranomaista;

23) *toimivaltaisella viranomaisella* kansallista viranomaista, joka on ETA-valtiossa nimetty hoitamaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2016/2341/EU säädettyjä tehtäviä;

24) *kotivaltiolla* ETA-valtiota, jossa lisäeläkelaitos on rekisteröity tai hyväksytty ja jossa sen keskushallinto sijaitsee;

25) *vastaanottavalla valtiolla* ETA-valtiota, jonka ammatillisia lisäeläkejärjestelyjä koskevaa sosiaali- ja työoikeutta sovelletaan rahoittavan yrityksen ja vakuutettujen tai etuudensaajien väliseen suhteeseen;

26) *siirtävällä lisäeläkelaitoksella* lisäeläkelaitosta, joka siirtää kokonaan tai osittain lisäeläkejärjestelyn vastuut, vakuutusteknisen vastuuvelan ja muut velvoitteet ja oikeudet sekä vastaavat varat tai niitä vastaavat käteisvarat toisessa ETA-valtiossa rekisteröityyn tai hyväksyttyyn lisäeläkelaitokseen;

27) *vastaanottavalla lisäeläkelaitoksella* lisäeläkelaitosta, joka vastaanottaa kokonaan tai osittain lisäeläkejärjestelyn vastuut, vakuutusteknisen vastuuvelan ja muut velvoitteet ja oikeudet sekä vastaavat varat tai niitä vastaavat käteisvarat toisessa ETA-valtiossa rekisteröidyltä tai hyväksytyltä lisäeläkelaitokselta;

28) *rajat ylittävällä toiminnalla* sellaisen lisäeläkejärjestelyn hallinnointia, jossa rahoittavan yrityksen ja vakuutettujen ja etuudensaajien väliseen suhteeseen sovelletaan jonkin muun ETA-valtion kuin kotivaltion ammatillisiin lisäeläkejärjestelyihin sovellettavaa sosiaali- ja työoikeutta;

29) *OECD-valtiolla* Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvaa valtiota;

30) *kiinteistöyhteisöllä* yhteisöä, jonka pääasiallisena omaisuutena on ETA-valtiossa sijaitsevia kiinteistöjä ja rakennuksia, ETA-valtiossa sijaitsevaan kiinteään omaisuuteen tai vesivoimaan kohdistuvia oikeuksia sekä osuuksia ja osakkeita yhteisöistä, joiden kotipaikka on ETA-valtiossa ja joiden pääasiallisena tarkoituksena on omistaa edellä tarkoitettuja kiinteistöjä ja rakennuksia ja edellä tarkoitettuja oikeuksia;

31) *konsernilla* kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia;

32) *palveluyrityksellä* yhteisöä, joka tuottaa lisäeläkelaitokselle sen toimintaan liittyviä palveluita;

33) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta;

34) *velkasitoumuksella* lainasaamista- ja muuta saamista ja näille kertynyttä korkoa sekä joukkovelkakirjalainaa ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä, ei kuitenkaan osaketta, osuutta, johdannaissopimusta eikä sellaista sitoumusta, jolla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla;

35) *sijoitusrahastolla* sijoitusrahastolaissa (213/2019) tarkoitettua kotimaista sijoitusrahastoa sekä sijoitusrahastolaissa tarkoitetun muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimiluvan saaneen yhteissijoitusyrityksen tarjoamaa rahastoa;

36) *vaihtoehtorahastolla* vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua koti- ja ulkomaista vaihtoehtorahastoa;

37) *biometrisellä riskillä* kuolemaan, työkyvyttömyyteen tai eliniän odotukseen liittyvää riskiä;

38) *säännellyllä markkinalla* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitettua säänneltyä markkinaa;

39) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

40) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettua organisoitua kaupankäyntijärjestelmää.

3 §

Lisäeläkelaitoksen toiminnan tarkoitus

Lisäeläkelaitoksen tehtävänä on muutoin kuin liikemäisesti harjoittaa lisäeläkevakuutustoimintaa ja hoitaa laitokselle tätä varten kertyviä varoja vakuutettujen edut turvaavalla tavalla. Lisäeläkelaitos ei saa harjoittaa muuta kuin edellä tarkoitettua toimintaa.

Lisäeläkelaitoksen on toiminnassaan pyrittävä riskien ja etujen oikeudenmukaiseen jakautumiseen sukupolvien välillä.

4 §

Lisäeläkelaitoksen toiminta ennen rekisteröintiä

Ennen rekisteröintiä lisäeläkelaitos ei voi hankkia oikeuksia, tehdä sitoumuksia eikä olla asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Lisäeläkelaitoksen puolesta ennen sen rekisteröintiä tehdystä toimesta vastaavat toimesta päättäneet tai siihen osallistuneet yhteisvastuullisesti. Hallitus ja toimitusjohtaja voivat ilman henkilökohtaista vastuuta käyttää puhevaltaa lisäeläkelaitoksen perustamista koskevissa asioissa.

5 §

Lisäeläkesäätiön toimintapiiri

Lisäeläkesäätiön säännöissä tulee määritellä toimintapiiri siten, että säätiön osakkaana voi olla työnantaja tai useampi työnantaja yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, jotka kuuluvat samaan konserniin. Lisäeläkesäätiö voi myös kuulua toimintapiiriinsä osakkaana.

Lisäeläkesäätiön toimintapiirin voi muodostaa myös säännöissä määrätty osa 1 momentissa tarkoitetusta toimintapiiristä.

Lisäeläkesäätiö saa harjoittaa 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa vain toimintapiirissään.

6 §

Lisäeläkekassan toimintapiiri

Lisäeläkekassan säännöissä tulee määritellä toimintapiiri siten, että sen voivat muodostaa:

1) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joilla on taloudellinen tai toiminnallinen yhteys;

2) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen tai, jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;

3) yrittäjät yhdessä sellaisten yrittäjien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen tai, jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;

4) henkilöryhmä, joka on määritelty ammatin tai ammattialaan kuulumisen taikka rekisteröidyn yhdistyksen jäsenyyden perusteella.

Lisäeläkekassatoiminnan harjoittamisen 1 momentissa tarkoitetussa toimintapiirissä tulee olla tarkoituksenmukaista. Edellä 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteröidyn yhdistyksen jäsenyyden perusteella määriteltyyn toimintapiiriin vaikuttavia muutoksia voidaan tehdä vain Finanssivalvonnan suostumuksella.

Lisäeläkekassan toimintapiirin voi muodostaa myös säännöissä määrätty osa 1 momentissa tarkoitetusta toimintapiiristä.

Lisäeläkekassa saa harjoittaa 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa vain toimintapiirissään.

7 §

Vakuutettavia koskevat rajoitukset

Lisäeläkelaitoksessa voidaan vakuuttaa vain osakkaisiin työsuhteessa- tai virkasuhteessa olevia tai osakkaan johtoon kuuluvia henkilöitä. Lisäeläkelaitoksessa voidaan lisäksi vakuuttaa laitoksessa osakkaana olevan työnantajan toiseen valtioon lähettämä työntekijä (*lähetetty työntekijä*), joka työskentelee työnantajan tai työnantajan kanssa samaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvan emo-, tytär- tai sisaryrityksen palveluksessa tai sellaisen yrityksen palveluksessa, jossa työnantaja on osakkaana, tai muussa yrityksessä, jossa työnantajalla on määräämisvalta, olematta sinä aikana työsuhteessa työnantajaan.

Lisäeläkekassassa voidaan sen lisäksi vakuuttaa myös sen säännöissä määrätyllä toimi- tai ammattialalla olevia yrittäjiä. Lisäeläkekassassa voidaan vakuuttaa myös edellä tarkoitettujen henkilöiden ja 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäseniä sekä lisäeläkekassan osakkaan palveluksesta eläkkeelle siirtyneitä henkilöitä ja heidän perheenjäseniänsä sekä henkilöitä, jotka olisivat joutuneet eroamaan kassasta, jollei heidän vakuutustaan kassassa olisi jatkettu.

Lisäeläkelaitoksessa voidaan lisäksi vakuuttaa sellaisia vapaakirjan saaneita henkilöitä, joiden vapaakirja perustuu 1 momentissa tarkoitettuun työskentelyyn. Sen lisäksi lisäeläkekassassa voidaan vakuuttaa sellaisia vapaakirjan saaneita henkilöitä, joiden vapaakirja perustuu 2 momentis-

sa tarkoitettuun yrittäjyyteen, perheenjäsenyyteen, aiempaan palvelukseen tai vakuutuksen jatkamiseen.

8 §

Oikeushenkilöllisyys ja osakkaiden vastuu

Lisäeläkelaitos on osakkaistaan erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröimisellä.

Lisäeläkesäätiön osakas on lisäeläkesäätiölle vastuussa varojen riittävyydestä lisäeläkesäätiön vastuuvelan kattamiseen siten kuin tässä laissa säädetään ja lisäeläkesäätiön säännöissä määrätään.

Lisäeläkekassan osakas on lisäeläkekassalle vastuussa sen tilinpäätöksen alijäämän kattamisesta. Osakkaan vastuu alijäämän kattamisesta on rajoitettu siten kuin tässä laissa säädetään ja lisäeläkekassan säännöissä ja laskuperusteissa määrätään.

9 §

Lisäeläkelaitoksesta eroaminen ja erottaminen

Lisäeläkekassan osakas voi erota lisäeläkekassasta. Lisäeläkesäätiön osakas saa erota ja voi tulla erotetuksi lisäeläkesäätiöstä vain, jos eroavan osakkaan osakaskohtainen vakuutuskanta on luovutettu toiselle lisäeläkelaitokselle tai vakuutusyhtiölle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun lisäeläkesäätiön osakas lopettaa toimintansa 5 §:ssä tarkoitetussa toimintapiirissä.

10 §

Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain soveltaminen

Lisäeläkelaitokseen sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä- ja eläkekassoista annetussa laissa (/), jäljempänä *eläkesäätiö- ja eläkekassalaki*, säädetään eläkelaitoksesta. Lisäeläkesäätiöön sovelletaan, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalaissa säädetään eläkesäätiöstä. Lisäeläkekassaan sovelletaan, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalaissa säädetään eläkekassasta. Lisäeläkelaitokseen, lisäeläkesäätiöön tai lisäeläkekassaan ei kuitenkaan sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 1 luvun 1—5 §:ää, 2 luvun 4, 8 ja 9 §:ää, 4 luvun 4, 8, 15 ja 26 §:ää, 5 luvun 2—4, 8 ja 9 §:ää, 6 luvun 3 ja 6 §:ää, 7 ja 8 lukua, 10 luvun 1, 3, 7, 13 ja 14 §:ää, 11 luvun 3, 4 ja 15 §:ää, 12 luvun 1—6, 10—12, 15—18, 20, 22, 23 ja 27 §:ää, 13 luvun 1, 2, 4—6, 12, 14, 17—26, 28—30 ja 39 §:ää, 14 luvun 2—8 §:ää, 16 luvun 1—3 §:ää eikä 17 luvun 2 §:ää.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, lisäeläkelaitokseen, jossa on vähintään 100 vakuutettua, ei sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 22—25 §:ää. Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, lisäeläkelaitoksiin, joissa on vähemmän kuin 100 vakuutettua, ei sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 4 luvun 22 §:n 3 momenttia eikä 24 §:n 2 momenttia.

11 §

Säännökset, joita ei sovelleta maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn

Maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn ei sovelleta 2 luvun 3 §:ää eikä 4 luvun 2 §:n 1 momenttia ja 8 §:ää.

12 §

Säännökset, joita ei sovelleta sijoitussidonnaiseen lisäeläkejärjestelyyn

Sen lisäksi, mitä 11 §:ssä säädetään, sijoitussidonnaiseen lisäeläkejärjestelyyn ei sovelleta 5 luvun 2 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia eikä 5, 10 ja 13 §:ää.

Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevan omaisuuden arvostamiseen tilinpäätöksessä ei sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 6 luvun 7 §:ää.

13 §

Säännökset, joiden soveltaminen riippuu vakuutettujen lukumäärästä

Lisäeläkelaitokseen, jossa on vähemmän kuin 100 vakuutettua (*pieni lisäeläkelaitos*), ei sovelleta 3 luvun 1, 5—13, 15—17 §:ää, 4 luvun 2 §:ää, 6 luvun 27—35 §:ää, 7 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 4, 5 ja 8—12 §:ää, 13 lukua eikä 15 luvun 1—6 ja 8—10 §:ää.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, lisäeläkelaitokseen, jossa on vähemmän kuin 16 vakuutettua ei sovelleta 3 luvun 4 §:ää, eikä 6 luvun 3 §:ää ja 16 §:n 1 momenttia.

14 §

Lisäeläkelaitoksen oikeus valita sovellettava säännöstö

Sen estämättä, mitä 13 §:ssä säädetään, lisäeläkelaitos, jossa on vähemmän kuin 100 vakuutettua, voi ilmoittaa Finanssivalvonnalle harjoittavansa toimintaansa ilmoitusta seuraavan tilikauden alusta lukien niiden tämän lain säännösten mukaisesti, joita sovelletaan lisäeläkelaitokseen, jossa on vähintään 100 vakuutettua. Jos lisäeläkelaitos peruuttaa ilmoituksensa, sen toimintaan sovelletaan peruuttamista seuraavan tilikauden alusta lukien niitä tämän lain säännöksiä, joita sovelletaan lisäeläkelaitokseen, jossa on vähemmän kuin 100 vakuutettua.

Lisäeläkelaitos voi ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos sen vakuutettujen lukumäärä vähenee alle 100:taan. Ilmoituksen tehneeseen lisäeläkelaitokseen sovelletaan 13 §:ää ilmoitusta seuraavan tilikauden alusta lukien. Jos lisäeläkelaitos, jonka vakuutettujen lukumäärä on vähentynyt alle 100:n, ei tee edellä tarkoitettua ilmoitusta, sen toimintaan sovelletaan 13 §:n estämättä säännöksiä, joita sovelletaan lisäeläkelaitokseen, jossa on vähintään 100 vakuutettua.

Finanssivalvonta merkitsee tiedon 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin (*eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteri*).

15 §

Lisäeläkelaitoksen velvollisuus ilmoittaa Finanssivalvonnalle vakuutettujen lukumäärän muutoksista

Lisäeläkelaitoksen, jossa on ollut vähemmän kuin 100 vakuutettua, tulee viipymättä ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos vakuutettujen lukumäärä nousee 100:aan.

Lisäeläkelaitoksen, jonka vakuutettujen lukumäärä nousee vähintään 16:een, tulee ilmoittaa tästä viipymättä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta merkitsee tiedon 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin.

16 §

Ulkomaiseen ETA-vakuutusyhtiöön sovellettavat säännökset

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-vakuutusyhtiöön, joka harjoittaa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/2341/EU 4 artiklassa tarkoitettua ammatillista lisäeläketoimintaa, sovelletaan tämän lain säännöksiä ulkomaisesta ETA-lisäeläkelaitoksesta. Edellä tarkoitettu vakuutusyhtiö voi vastaanottaa tai siirtää lisäeläkejärjestelyn noudattaen, mitä tässä laissa säädetään lisäeläkejärjestelyn rajat ylittävästä siirrosta.

17 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 14 ja 15 §:ssä säädettyjen ilmoitusten sisällöstä.

2 luku

Perustaminen, osakkaat ja säännöt

1 §

Lisäeläkesäätiön perustaja

Sen lisäksi, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 2 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään, maksuperusteista lisäeläketoimintaa harjoittavan lisäeläkesäätiön voivat perustaa vakuutetut yhdessä työnantajan kanssa.

2 §

Lisäeläkekassan perustaja

Sen lisäksi, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään, jos lisäeläkekassatoiminnan harjoittaminen ryhmän keskuudessa on perusteltua, lisäeläkekassan voi perustaa henkilöryhmä, joka on määritelty ammatin tai ammattialaan kuulumisen tai rekisteröidyn yhdistyksen jäsenyyden perusteella tai rekisteröity yhdistys.

Lisäeläkekassan, joka harjoittaa maksuperusteista lisäeläketoimintaa, voivat perustaa vakuutetut yhdessä työnantajan kanssa.

3 §

Lisäeläkelaitoksen vähimmäiskoko

Lisäeläkesäätiössä tulee olla 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutettuja vähintään 30 tai, jos lisäeläkesäätiön säännöissä niin määrätään, yhteensä vähintään 30 edellä tarkoitettua vakuutettua ja eläkkeensaajaa. Lisäeläkesäätiötä perustettaessa 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutettuja tulee olla vähintään 30 perustamista seuraavan toisen kalenterivuoden päättyessä.

Lisäeläkekassassa tulee olla 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutettuja vähintään 100 tai, jos lisäeläkekassan säännöissä niin määrätään, yhteensä vähintään 100 edellä tarkoitettua vakuutettua ja eläkkeensaajaa. Lisäeläkekassassa, joka harjoittaa työkyvyttömyys- tai perhe-eläketoimintaa tulee olla 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutettuja vähintään 300.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää vakuutettujen lukumäärää koskevia poikkeuksia tai pidentää 1 momentissa tarkoitettua määräaikaa enintään vuodella.

4 §

Säännöt

Lisäeläkelaitoksella tulee olla säännöt, joissa on määrättävä:

1) toiminimi ja, jos se ilmaistaan kahdella tai useammalla kielellä, ilmaisut edellä tarkoitetuilla kielillä;

2) kotipaikkana oleva Suomen kunta ja, jos lisäeläkelaitoksen keskushallinto sijaitsee muualla kuin kotipaikassa, Suomen kunta, jossa keskushallinto sijaitsee;

3) harjoitettava eläkevakuutustoiminta;

4) toimintapiiri;

5) ketkä ovat eläkelaitoksessa vakuutettuja;

6) hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärä sekä toimikausi;

7) hallituksen jäsenille suoritettavan palkkion peruste;

8) tilintarkastajien ja varatilintarkastajien toimikausi;

9) miten vakuutetut tulevat järjestelyn osapuoliksi ja eroavat järjestelystä sekä millä perusteella vakuutettu voidaan erottaa;

10) etuudet, niiden suuruus tai määräytymisperuste;

11) etuuksien saamisen edellytykset ja suorittamisaika;

12) takaako eläkelaitos biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason;
13) jos vakuutetut suorittavat vakuutusmaksuja, vakuutettujen vakuutusmaksun määräytyminen, suorittamisen ajankohdat ja viivästymisestä johtuvat seuraamukset;
14) jos vakuutetut maksavat vakuutusmaksuja, vakuutettujen oikeudesta keskeyttää maksujen suorittaminen;
15) maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä vakuutettujen oikeudesta valita ja vaihtaa sijoituskohteita;
16) onko maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä kertyneet varat ja niille laskettavat tuotot mahdollista siirtää toiseen vakuutuslaitokseen;
17) säilyttääkö ja missä määrin henkilö, jonka vakuutussuhde on päättynyt ennen eläkkeeseen tai muuhun etuuteen oikeuttavan tapahtuman sattumista, itse ja hänen edunsaajansa oikeuden eläkkeeseen tai muuhun etuuteen;
18) eläkelaitoksen varojen ja vastuiden jakautumisesta eläkelaitosta purettaessa.

Lisäksi säännöissä tulee olla:
1) tieto siitä, että vakuutetuilla ja heidän edunsaajillaan on oikeus lisäeläkkeeseen tai muuhun etuuteen työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeen luovutustilanteessa;
2) tieto siitä, että eläkelaitos toimittaa vakuutetuille, eläkkeen- ja muun etuuden saajille ja edunsaajille 7 luvussa tarkoitetut tiedot, sekä tieto siitä, miten ja milloin tiedot toimitetaan;
3) tieto vakuutettujen, eläkkeen- ja muun etuudensaajien ja edunsaajien käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista.

Lisäeläkekassan säännöissä tulee sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään määrätä:
1) miten kutsu kassankokoukseen toimitetaan;
2) miten osakkaiden äänioikeus ja äänimäärät jakautuvat kassankokouksessa;
3) jos kassalla on edustajisto, edustajiston jäsenten ja varajäsenten toimikausi ja valitsemistapa sekä jäsenille suoritettavan palkkion peruste;
4) miten osakaskohtainen vakuutusmaksu määräytyy ja seuraamukset maksun viivästymisestä;
5) miten osakas eroaa ja millä perusteella osakas voidaan erottaa kassasta.

Lisäeläkesäätiön säännöissä tulee sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, määrätä:
1) hallituksen jäsenten ja varajäsenten valitsemistapa;
2) noudattaako eläkesäätiö, jossa on useita osakkaita, kirjanpidossaan tasaavaa vai osakaskohtaista järjestelmää;
3) miten osakkaiden osuus 5 luvun 15 §:ssä tarkoitetusta ylikatteesta lasketaan tasaavaa kirjanpitojärjestelmää noudattavassa eläkesäätiössä.

5§

Sääntöjen vahvistaminen

Lisäeläkelaitoksen säännöille ja niiden muutoksille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Hakemukseen on lisäeläkelaitosta perustettaessa liitettävä perustamissopimus, osakasluettelo ja selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 3 luvun 1 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset sekä, jos laitokselle on valittu toimitusjohtaja, selvitys siitä, että toimitusjohtaja täyttää mainitussa pykälässä säädetyt vaatimukset.

Finanssivalvonnan on vahvistettava lisäeläkesäätiön säännöt tai niiden muutokset, jos säännöt ovat lainmukaiset.

Finanssivalvonnan on vahvistettava lisäeläkekassan säännöt ja niiden muutokset, jos säännöt ovat lainmukaiset eikä aiotun vakuutustoiminnan katsota vaarantavan alan tervettä kehitystä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen sisällöstä sekä hakemukseen liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista.

6 §

Lisäeläkesäätiön eläkkeiden vähentäminen

Sen estämättä, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 2 luvun 15 §:ssä säädetään, jos lisäeläkesäätiön sääntöjen muutos tarkoittaa vakuutettujen eläkkeiden vähentämistä tai poistamista siltä osin kuin eläkkeet ovat karttuneet palveluksesta ennen muutosajankohtaa taikka eläkkeensaajien alkaneiden eläkkeiden tai heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden vähentämistä tai poistamista, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä on, että muutosta on kannattanut vähintään neljä viidesosaa hallituksen kokouksessa läsnä olevista jäsenistä. Lisäksi edellytyksenä on, että muutos on lisäeläkesäätiön toiminnan jatkamisen kannalta välttämätön tai että ne, joiden eläkkeiden alentamista tai poistamista päätös koskee, ovat antaneet tähän suostumuksensa.

Muutos on 1 momentissa tarkoitetulla tavalla välttämätön, jos lisäeläkesäätiö olisi asetettava selvitystilaan 12 luvun 2 §:n 2—6 kohdan perusteella, ellei muutosta tehtäisi.

Muutokseen, joka rajoittaa eläkkeen kasvua muutoksen jälkeen, ei sovelleta 1 ja 2 momenttia.

7 §

Lisäeläkesäätiön etuuksien vähentämisessä noudatettavat yleiset periaatteet

Lisäeläkesäätiön eläkkeitä ja muita etuuksia 6 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla vähennettäessä on kohtuullisessa määrin otettava huomioon lisäeläkesäätiön säännöissä määrätty etuoikeusjärjestys lisäeläkesäätiön varojen jakamisessa etuuden saajien kesken lisäeläkesäätiötä purettaessa sekä se, että etuuden saajien ryhmien asema suhteessa toisiinsa säilyy kohtuullisessa määrin samana. Eläkkeitä ja muita etuuksia ei saa vähentää eikä poistaa siltä osin kuin lisäeläkesäätiön vastuuvelka on katettu.

8 §

Lisäeläkesäätiön etuuksien vähentäminen lakisääteisen eläketurvan muutosten johdosta

Sen estämättä, mitä 6 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 7 §:ssä säädetään, jos lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia vähennetään tai rajoitetaan, lisäeläkesäätiön sääntöjen mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia voidaan vastaavasti vähentää tai rajoittaa muuttamalla lisäeläkesäätiön sääntöjä myös siten, ettei edellä tarkoitetuilla eläkkeillä ja muilla etuuksilla korvata lakisääteisiin eläkkeisiin ja muihin etuuksiin tehtyjä muutoksia.

9 §

Lisäeläkekassan etuuksien vähentäminen

Sääntömuutosta, joka koskee etuuden pienentämistä, ei saa soveltaa vakuutustapahtumaan, joka on sattunut ennen muutoksen voimaantuloa. Uutena vakuutustapahtumana ei pidetä eläkkeen muuttamista vanhuuseläkkeeksi tai oikeuden syntymistä perhe-eläkkeen saamiseen eläkkeensaajan jälkeen.

Jos lisäeläkekassan sääntöjen muutos tarkoittaa vakuutettujen eläkkeiden vähentämistä tai poistamista siltä osin kuin eläkkeet ovat karttuneet palveluksesta ennen muutosajankohtaa, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä on, että muutos on lisäeläkekassan toiminnan jatkamisen kannalta välttämätön tai että, ne joiden eläkkeiden alentamista tai poistamista päätös koskee, ovat antaneet tähän suostumuksensa. Sääntöjen muutos on edellä tarkoitetulla tavalla välttämätön, jos lisäeläkekassa olisi asetettava selvitystilaan 12 luvun 2 §:n 2—6 kohdan perusteella, ellei sääntömuutosta tehtäisi.

Lisäeläkekassan eläkkeiden ja muiden etuuksien vähentämisestä päättää kassankokous. Sen estämättä, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 2 luvun 15 §:ssä säädetään, päätös on pätevä, jos vakuutetut, osakkaat tai edustajiston jäsenet, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa tai säännöissä määrätty suurempi äänimäärä kokouksessa edustetusta äänimäärästä, ovat sitä kannattaneet.

Sääntömuutokseen, joka rajoittaa etuuden kasvua muutoksen jälkeen, ei sovelleta 1 ja 2 momenttia.

10 §

Lisäeläkelaitoksen keskushallinto

Lisäeläkelaitoksen keskushallinnon on sijaittava Suomessa. Keskushallinnon sijaintipaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa lisäeläkelaitoksen keskeiset strategiset päätökset tehdään.

3 luku

Johto ja hallintojärjestelmä

1§

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuus

Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia ja tehtävään sopivia. Lisäeläkelaitoksen hallituksen jäsenillä on yhdessä sekä toimitusjohtajalla yksin oltava riittävästi pätevyyttä, taitoa ja kokemusta lisäeläkelaitoksen järkevään ja vakaaseen johtamiseen ja hallinnointiin.

Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty henkilö ei voi olla hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja.

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenellä on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa.

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnasta tosiasiallisesti vastaavista henkilöistä, sovelletaan myös hallituksen varajäseneen ja toimitusjohtajan sijaiseen.

2 §

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuus pienessä lisäeläkelaitoksessa

Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia. Heillä on oltava sellainen yleinen eläkevakuutustoiminnan tuntemus kuin pienen eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeellista. Jos pieni lisäeläkelaitos harjoittaa etuusperusteista lisäeläkevakuutustoimintaa, hallituksessa on myös oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Jos pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavilla henkilöillä ei ole 1 momentissa tarkoitettua eläkevakuutustoiminnan tai sijoitustoiminnan tuntemusta, heidän palveluksessaan on oltava riittävän päteviä ja kokeneita neuvonantajia.

Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty henkilö ei voi olla hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja.

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenellä on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa.

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnasta tosiasiallisesti vastaavista henkilöistä, sovelletaan myös hallituksen varajäseneen ja toimitusjohtajan sijaiseen.

3 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että toiminnasta tosiasiallisesti vastaavat henkilöt täyttävät 1 tai 2 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetusta selvityksestä.

4 §

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan esteellisyys

Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaava henkilö ei saa osallistua hänen ja eläkelaitoksen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa osallistua eläkelaitoksen ja kolmannen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, jos hän on palvelussuhteessa kolmanteen, kolmantena olevan yhteisön tai säätiön toimitusjohtaja taikka sitä vastaavassa asemassa, hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä, taikka jos hänelle on odotettavissa sopimuksesta olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa eläkelaitoksen edun kanssa.

Mitä tässä pykälässä säädetään sopimuksesta, sovelletaan vastaavasti muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen.

5 §

Hallintojärjestelmä

Lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas hallintojärjestelmä, joka mahdollistaa toiminnan vakaan ja järkevän johtamisen ja hallinnoinnin ja joka on oikeassa suhteessa toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Hallintojärjestelmässä on otettava huomioon lisäeläkelaitoksen sijoituspäätösten vaikutukset ympäristöön, sosiaalisiin tekijöihin sekä hallintotapaan liittyviin tekijöihin. Hallintojärjestelmää on arvioitava säännöllisesti.

Lisäeläkelaitoksen organisaatiorakenteen on oltava tarkoituksenmukainen ja selkeä. Vastuualueet tulee jakaa ja erottaa asianmukaisesti toisistaan. Lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas tiedonvälitysjärjestelmä.

6 §

Keskeiset toiminnot

Lisäeläkelaitoksella on oltava keskeiset toiminnot. Lisäeläkelaitoksen keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden tulee voida hoitaa tehtävänsä tehokkaasti, puolueettomasti, oikeudenmukaisesti ja riippumattomasti. Yksi henkilö tai organisaatioyksikkö voi hoitaa useampaa kuin yhtä keskeistä toimintoa. Mitä edellä säädetään, ei sovelleta 9 §:ssä tarkoitettuun sisäisen tarkastuksen toimintoon, jonka tulee olla riippumaton muista keskeisistä toiminnoista.

Keskeistä toimintoa suorittavan henkilön tai organisaatioyksikön on oltava eri kuin sillä työnantajalla, joka vakuuttaa työntekijöitä tai muita henkilöitä lisäeläkelaitoksessa, samaa keskeistä toimintoa suorittava henkilö tai organisaatioyksikkö.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi lisäeläkelaitoksen hakemuksesta myöntää luvan suorituttaa keskeisiä toimintoja samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin edellä tarkoitettu työnantaja, jos lisäeläkelaitos antaa selvityksen siitä, kuinka se estää tai käsittelee eturistiriitoja lisäeläkelaitoksessa vakuuttavan työnantajan kanssa, ja jos lisäeläkelaitoksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monitahoisuus eivät muuta edellytä. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitetusta hakemuksesta.

7 §

Keskeistä toimintoa suorittavan henkilön ilmoitusvelvollisuus

Keskeistä toimintoa suorittavan henkilön on ilmoitettava kaikki olennaiset havainnot vastuualueeltaan ja niiden johdosta antamansa suositukset toimenpiteiksi lisäeläkelaitoksen hallitukselle, joka päättää tarvittavista toimenpiteistä.

Keskeistä toimintoa suorittavan henkilön on, rajoittamatta oikeutta olla todistamatta itseään vastaan, ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos lisäeläkelaitoksen hallitus ei toteuta asianmukaisia ja oikea-aikaisia korjaavia toimia, kun keskeistä toimintoa suorittava henkilö tai organisaatioyksikkö on ilmoittanut lisäeläkelaitoksen hallitukselle havainneensa:

1) huomattavan riskin, ettei lisäeläkelaitos noudata merkittävää lakisääteistä vaatimusta, ja tämä voisi vaikuttaa merkittävästi vakuutettujen ja etuudensaajien etuihin;

2) toimintonsa suorittamisen yhteydessä lisäeläkelaitokseen tai sen toimintaan sovellettavan lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen merkittävän aineellisen rikkomisen.

8 §

Riskienhallintatoiminto ja riskienhallintajärjestelmä

Lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas riskienhallintatoiminto, joka on oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon ja organisaatioon sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Riskienhallintatoiminnon on edistettävä riskienhallintajärjestelmän toimintaa.

Riskienhallintajärjestelmässä tulee olla strategioita, prosesseja ja menettelyjä lisäeläkelaitokseen ja sen lisäeläkejärjestelyihin kohdistuvien yksittäisten ja yhdistettyjen riskien sekä näiden keskinäisten yhteyksien säännöllistä tunnistamista, mittaamista, seurantaa, hallintaa ja ilmoittamista varten. Riskienhallintajärjestelmässä tulee olla menettelyjä riskeistä ja niiden keskinäisistä yhteyksistä ilmoittamiseksi lisäeläkelaitoksen hallitukselle.

Lisäeläkelaitoksen riskienhallintajärjestelmän tulee sopia yhteen lisäeläkelaitoksen organisaation ja päätöksentekoprosessin kanssa. Riskienhallintajärjestelmän tulee kattaa riskit, joita voi esiintyä lisäeläkelaitoksessa tai ulkoistettuja toimintoja hoitavissa palveluyrityksissä, ja sen tulee olla oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon ja organisaatioon sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Riskienhallintajärjestelmän on katettava vähintään seuraavat osa-alueet:

1) vakuutusliike ja varausten muodostaminen;
2) varojen ja velkojen hallinta;
3) sijoitukset, erityisesti johdannaiset, arvopaperistetut tuotteet ja vastaavat sitoumukset;
4) likviditeetti ja keskittymäriskin hallinta;
5) operatiivisten riskien hallinta;
6) vakuuttaminen ja muut riskienvähentämistekniikat;
7) sijoitussalkkua ja sen hoitoa koskevat ympäristöön liittyvät, sosiaaliset ja hallintotapaan liittyvät riskit ja niiden hallinta.

Jos vakuutetut ja etuudensaajat kantavat lisäeläkelaitoksen sääntöjen mukaisesti riskit, riskienhallintajärjestelmässä on tarkasteltava näitä riskejä myös vakuutettujen ja etuudensaajien kannalta.

9 §

Sisäisen tarkastuksen toiminto

Lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen on arvioitava, ovatko sisäinen valvontajärjestelmä, hallintojärjestelmän muut osatekijät ja ulkoistetut toiminnot riittäviä ja tehokkaita. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee olla oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon ja organisaatioon sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen.

10 §

Aktuaaritoiminto

Jos lisäeläkelaitos itse takaa biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason, sillä on oltava tehokas aktuaaritoiminto, joka:

1) koordinoi ja valvoo vakuutusteknisen vastuuvelan laskentaa;

2) arvioi vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa käytettävien menetelmien ja mallien sekä näitä varten tehtyjen olettamien asianmukaisuuden;

3) arvioi vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa käytettyjen tietojen riittävyyden ja laadun;

4) vertaa vakuutusteknisen vastuuvelan laskentaa varten tehtyjä olettamia kokemusperäisiin tietoihin;

5) ilmoittaa lisäeläkelaitoksen hallitukselle vakuutusteknisen vastuuvelan laskennan luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta;

6) antaa lausunnon lisäeläkelaitoksen yleisestä vakuutuspolitiikasta, jos sillä on käytössä tällainen politiikka;

7) antaa lausunnon lisäeläkelaitoksen vakuutusjärjestelyjen asianmukaisuudesta, jos sillä on käytössä tällaisia järjestelyjä;

8) edistää riskienhallintajärjestelmän tehokasta täytäntöönpanoa.

11 §

Riskienarviointi

Lisäeläkelaitoksen on tehtävä riskienarviointi, joka on oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon ja organisaatioon sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Riskienarviointi on kirjattava. Riskienarviointi on tehtävä vähintään kolmen vuoden välein tai viipymättä, kun lisäeläkelaitoksen tai sen hallinnoimien lisäeläkejärjestelyjen riskiprofiilissa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Jos tietyn lisäeläkejärjestelyn riskiprofiili muuttuu merkittävästi, riskienarviointi voidaan rajoittaa mainittuun lisäeläkejärjestelyyn. Riskienarviointi on otettava huomioon lisäeläkelaitoksen strategisissa päätöksissä.

Riskienarviointiin on sisällyttävä:

1) kuvaus siitä, kuinka riskienarviointi on sisällytetty lisäeläkelaitoksen johto-, hallinnointi- ja päätöksentekoprosesseihin;

2) arviointi riskienhallintajärjestelmän tehokkuudesta;

3) kuvaus siitä, kuinka lisäeläkelaitos estää eturistiriidat lisäeläkelaitoksessa vakuuttavan työnantajan kanssa, jos lisäeläkelaitos ulkoistaa keskeisiä toimintoja edellä tarkoitetulle työnantajalle 6 §:n 3 momentin mukaisesti;

4) arviointi lisäeläkelaitoksen kokonaisrahoitustarpeesta ja tervehdyttämissuunnitelmasta, jos lisäeläkelaitoksella on tervehdyttämissuunnitelma;

5) arviointi vakuutetuille ja etuudensaajille aiheutuvista riskeistä, jotka liittyvät heidän eläke-etuuksiensa maksatukseen, sekä korjaavien toimien tehokkuudesta ottaen huomioon indeksointimekanismit ja kertyneiden etuuksien vähentämismekanismit mukaan lukien, missä määrin ja millä ehdoilla kertyneitä eläke-etuuksia voidaan vähentää ja kuka vähennyksen toteuttaa;

6) laadullinen arviointi mekanismeista, joilla suojataan eläke-etuuksia mukaan lukien lisäeläkelaitosta tai vakuutettuja ja etuudensaajia hyödyttävät takeet, sopimukset ja muu lisäeläkelaitok-

sessa vakuuttavan työnantajan antama taloudellinen tuki, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvan vakuutusyrityksen antama vakuutus tai jälleenvakuutus tai eläkkeiden suojajärjestelmä;

7) laadullinen arviointi operatiivisista riskeistä;

8) kun ympäristö, sosiaaliset ja hallintotapaan liittyvät tekijät otetaan huomioon sijoituspäätöksissä, arviointi uusista tai kehittymässä olevista riskeistä mukaan lukien arviointi ilmastonmuutokseen, luonnonvarojen käyttöön ja ympäristöön liittyvistä riskeistä sekä sosiaalisista riskeistä ja sääntelyn muuttumisen aiheuttamaan omaisuuserien arvonalenemiseen liittyvistä riskeistä.

Riskienarvioinnin soveltamiseksi lisäeläkelaitoksella on oltava käytössä menetelmät, joilla tunnistetaan ja arvioidaan riskejä, joille se on altistunut tai saattaa altistua lyhyellä ja pitkällä aikavälillä ja joilla saattaa olla vaikutusta lisäeläkelaitoksen kykyyn huolehtia velvoitteistaan.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen menetelmien tulee olla oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen toimintoihin sisältyvien riskien suuruuteen, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Käytetyt menetelmät on selostettava lisäeläkelaitoksen riskienarvioinnissa.

Lisäeläkelaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle yhteenveto riskienarvioinnista. Finanssivalvonnalle toimitettavassa yhteenvedossa tulee olla ainakin riskienarvioinnin tulokset ja kuvaus riskienarvioinnissa käytetyistä menetelmistä.

12 §

Toimintaperiaatteet, sisäisen valvonnan järjestelmä ja varautumissuunnitelma

Lisäeläkelaitoksen on vahvistettava riskienhallinnan, sisäisen tarkastuksen, tarvittaessa aktuaaritoiminnan ja ulkoistetun toiminnan järjestämistä koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet ja sovellettava niitä. Lisäeläkelaitoksen hallituksen on hyväksyttävä toimintaperiaatteet ennakolta sekä tarkasteltava niitä vähintään kolmen vuoden välein. Toimintaperiaatteet on mukautettava asianomaisen toiminnon tai alan merkittäviin muutoksiin.

Lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, joka kattaa hallinto- ja kirjanpitomenettelyt, sisäisen valvonnan periaatteet sekä asianmukaiset raportointijärjestelmät lisäeläkelaitoksen kaikilla organisaatiotasoilla.

Lisäeläkelaitoksen tulee tarkoituksenmukaisin ja oikeasuhteisin toimenpitein varmistaa toimintansa jatkuvuus ja säännöllisyys sekä laatia varautumissuunnitelma.

13 §

Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden kelpoisuus

Lisäeläkelaitoksen keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden sekä niiden henkilöiden tai yksiköiden, joille on ulkoistettu keskeinen toiminto, tulee olla hyvämaineisia ja tehtävään sopivia. Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty ei voi olla keskeistä toimintoa suorittava henkilö.

Sopivuutta koskevalla vaatimuksella tarkoitetaan, että:

1) keskeisiä sisäisen tarkastuksen toimintoja suorittavilla henkilöillä on riittävästi ammatillista pätevyyttä, taitoa ja kokemusta tarkastuksen asianmukaiseen suorittamiseen;

2) keskeisiä aktuaaritoimintoja suorittavilla henkilöillä on riittävästi ammatillista pätevyyttä, taitoa ja kokemusta aktuaaritoimintojen asianmukaiseen suorittamiseen;

3) muita keskeisiä toimintoja suorittavilla henkilöillä on riittävästi pätevyyttä, taitoa ja kokemusta hoitamansa keskeisen toiminnon asianmukaiseen suorittamiseen.

Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että 1 momentissa tarkoitetut henkilöt täyttävät tässä pykälässä säädetyt vaatimukset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitetusta selvityksestä.

14 §

Toiminnan ulkoistaminen

Lisäeläkelaitos voi ulkoistaa toimintaansa palveluyrityksille, jotka toimivat lisäeläkelaitoksen puolesta.

Keskeisiä toimintoja tai muita tehtäviä ei saa ulkoistaa tavalla, joka johtaa:

1) lisäeläkelaitoksen hallintojärjestelmän laadun heikkenemiseen;

2) operatiivisen riskin kohtuuttomaan kasvamiseen;

3) Finanssivalvonnan valvontamahdollisuuksien heikkenemiseen;

4) vakuutetuille ja etuudensaajille tarjottavan jatkuvan ja tyydyttävän palvelun heikkenemiseen.

Lisäeläkelaitos on toiminnan ulkoistamisesta huolimatta vastuussa kaikista sitä koskevien säädösten ja määräysten mukaisista velvoitteista. Lisäeläkelaitoksen on varmistettava ulkoistetun toiminnan moitteettomuus palveluyrityksen valintamenettelyn ja jatkuvan seurannan avulla.

Lisäeläkelaitoksen toiminnan ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa määritetään selkeästi lisäeläkelaitoksen ja palveluyrityksen oikeudet ja velvollisuudet.

15 §

Ulkoistamisilmoitus

Lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin etukäteen aikomuksestaan ulkoistaa toimintojaan. Jos ulkoistaminen koskee lisäeläkelaitoksen keskeisiä toimintoja, johtamista tai hallinnointia, lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ulkoistamisesta ennen sitä koskevan sopimuksen voimaantuloa. Lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle myös ulkoistettuun toimintoon liittyvistä merkittävistä muutoksista. Finanssivalvonnalla on oikeus ilman aiheetonta viivytystä saada lisäeläkelaitokselta ja palveluyritykseltä tietoja ulkoistetuista toiminnoista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta.

16 §

Palkka -ja palkkiopolitiikka

Lisäeläkelaitokselle on oltava palkka- ja palkkiopolitiikka, jota sovelletaan sen toiminnasta tosiasiallisesti vastaaviin henkilöihin, keskeisten toimintojen suorittajiin ja muihin henkilöstöryhmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus lisäeläkelaitoksen riskiprofiiliin.

Palkka- ja palkkiopolitiikkaa on sovellettava myös lisäeläkelaitoksen ulkoistettua toimintaa hoitaviin palveluyrityksiin, jos ne eivät kuulu seuraavien direktiivien soveltamisalaan:

1) siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY;

2) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY;

3) vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU;

4) oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU;

5) rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU.

Palkka- ja palkkiopolitiikan tulee olla oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon ja organisaatioon sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen.

Palkka- ja palkkiopolitiikan vahvistamisen, täytäntöönpanon ja ylläpidon on sovittava yhteen lisäeläkelaitoksen toiminnan, riskiprofiilin, tavoitteiden, pitkän aikavälin etujen, rahoitusvakauden ja suorituskyvyn kanssa. Palkka- ja palkkiopolitiikka ei saa kannustaa riskinottoon, joka on ristiriidassa lisäeläkelaitoksen riskiprofiilin tai sääntöjen kanssa.

Lisäeläkelaitoksen on vahvistettava palkka- ja palkkiopolitiikan yleiset periaatteet, joiden ajantasaisuutta on tarkasteltava vähintään kolmen vuoden välein. Lisäeläkelaitos vastaa palkka- ja palkkiopolitiikan täytäntöönpanosta ja sen tulee hallinnoida sekä valvoa palkkoja ja palkkioita selkeästi, läpinäkyvästi ja tehokkaasti. Lisäeläkelaitoksen on säännöllisesti julkistettava merkitykselliset tiedot palkka- ja palkkiopolitiikastaan, jollei luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 toisin säädetä. Lisäeläkelaitoksen palkka- ja palkkiopolitiikan on:

1) tuettava lisäeläkelaitoksen turvaavaa, varovaista ja tehokasta johtamista ja hallinnointia;

2) vastattava lisäeläkelaitoksen hallinnoimien lisäeläkejärjestelyjen vakuutettujen ja etuudensaajien pitkän aikavälin etuja;

3) sisällettävä toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään eturistiriidat;

4) oltava johdonmukainen moitteettoman ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa.

17 §

Selvitys muun ETA-valtion kuin Suomen kansalaisen kelpoisuudesta

Jos Finanssivalvonta vaatii 1 tai 13 §:ssä tarkoitetulta henkilöltä selvityksen siitä, että hän täyttää mainituissa pykälissä säädetyt vaatimukset tai siitä että hän ei ole ollut konkurssissa, Finanssivalvonnan on hyväksyttävä muun ETA-valtion kuin Suomen kansalaiselta selvitykseksi vastaavat asiakirjat kuin Suomen kansalaiselta.

Finanssivalvonnan on myös hyväksyttävä 1 momentissa tarkoitetuksi selvitykseksi tuomioistuimen antama rekisteriote tai, jos tällaista ei ole saatavissa, vastaava asiakirja, jonka toimivaltainen oikeus- tai hallintoviranomainen on antanut siinä ETA-valtiossa, jonka kansalainen 1 tai

13 §:ssä tarkoitettu henkilö on. Jos edellä tarkoitettua asiakirjaa ei ole saatavissa, Finanssivalvonnan on hyväksyttävä selvitykseksi vakuutus, jonka 1 tai 13 §:ssä tarkoitettu henkilö on antanut Finanssivalvonnalle tai toimivaltaiselle oikeus- tai hallintoviranomaiselle tai notaarille siinä ETA-valtiossa, jonka kansalainen hän on. Edellä tarkoitetun oikeus- tai hallintoviranomaisen tai notaarin on todistettava vakuutus oikeaksi.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonnan on hyväksyttävä selvitykseksi siitä, että toisen ETA-valtion kuin Suomen kansalainen ei ole ollut konkurssissa, hänen toisen ETA-valtion kuin Suomen toimivaltaiselle viranomaiselle tai ammatti- tai toimialajärjestölle asiasta antama kirjallinen vakuutus.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitetut asiakirjat on esitettävä kolmen kuukauden kuluessa niiden myöntämispäivästä.

18 § (Uusi)

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 5 §:ssä tarkoitetusta hallintojärjestelmästä, 8 §:ssä tarkoitetusta riskienhallintatoiminnoista ja riskienhallintajärjestelmästä sekä 12 §:ssä tarkoitetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä.

4 luku

Tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastus

1 §

Tasaava tai osakaskohtainen kirjanpito lisäeläkesäätiössä

Lisäeläkesäätiön on laadittava kirjanpitonsa osakaskohtaista järjestelmää noudattaen, ellei Finanssivalvonta ole myöntänyt lisäeläkesäätiölle lupaa noudattaa kirjanpidossaan tasaavaa järjestelmää.

Osakaskohtaisessa järjestelmässä kirjanpito on laadittava siten, että siitä käyvät selville kunkin lisäeläkesäätiöön kuuluvan osakkaan osalta erikseen tuloslaskelmaan ja taseeseen päättyvät erät. Osakkaan lisäeläkesäätiölle antamat varat on katsottava kyseisen osakkaan hyväksi.

Tasaavassa järjestelmässä lisäeläkesäätiölle suoritettava vakuutusmaksu jaetaan kunkin osakkaan hyväksi lisäeläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla. Osakkaan vastuuvelan katteena on osakkaan vastuuvelkaa vastaava suhteellinen osa lisäeläkesäätiön varoista.

2 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Lisäeläkelaitoksen on laadittava ja julkistettava vuositilinpäätös ja toimintakertomus, joissa otetaan huomioon jokainen sen hallinnoima lisäeläkejärjestely sekä tarvittaessa kunkin lisäeläkejärjestelyn tilinpäätös ja toimintakertomus. Vuositilinpäätöksen ja toimintakertomuksen on an-

nettava oikea ja riittävä kuva lisäeläkelaitoksen varoista, vastuista ja rahoitusasemasta, ja siinä on esitettävä merkittävät sijoitukset. Vuositilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tietojen tulee olla keskenään yhtäpitäviä, kattavia ja selkeitä sekä lisäeläkelaitoksen hallituksen ja tilintarkastajan asianmukaisesti hyväksymiä.

3 §

Taseeseen merkittävät erät

Lisäeläkelaitoksen taseeseen merkitään:

1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;

2) vastuuvelka 5 luvun säännöksiä noudattaen laskettuun arvoon;

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

4 § Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteen arvostaminen

Jos kulukirjaus, joka on tehty 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

4 §

Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteen arvostaminen

Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevat sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuden siirrot sijoitusten ja sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevien sijoitusten välillä tapahtuvat käyvillä arvoilla.

5 §

Tilintarkastajan valinta

Lisäeläkelaitoksessa on oltava vähintään yksi tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja.

Tilintarkastajan valitsee lisäeläkesäätiössä hallitus ja lisäeläkekassassa kassankokous.

5 luku

Vastuuvelka, vakuutusmaksut ja vakavaraisuus

1 §

Vastuuvelka

Lisäeläkelaitoksen sääntöjen mukaisista sitoumuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvelaksi, jonka muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

Lisäeläkelaitoksen vastuuvelan on vastattava jatkuvasti sen sääntöjen mukaisten lisäeläkejärjestelyjen yhteenlaskettuja rahoituksellisia sitoumuksia. Lisäeläkelaitoksen vakuutusmatemaatikon on laskettava vastuuvelka vuosittain.

2 §

Vakuutusmaksuvastuu

Etuusperusteisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksuvastuun on vastattava tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten pääoma-arvoa, jota laskettaessa eläkkeen tai muun etuuden katsotaan karttuvan suoraviivaisesti eläkkeeseen oikeuttavalta ajalta eläkeiän täyttämiseen mennessä. Vakuutusmaksuvastuun on kuitenkin oltava vähintään saman suuruinen kuin se olisi, jos henkilö olisi lakannut olemasta 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetussa työ- tai virkasuhteessa taikka muussa palvelussuhteessa osakkaaseen taikka osakkaan lähettämä työntekijä taikka lakannut kuulumasta osakkaan johtoon tilinpäätöshetkellä.

Lisäeläkelaitoksella voi olla indeksikorotusvastuu, jota saa käyttää tulevien korotusten lisäksi ainoastaan laskuperusteiden muuttamisesta aiheutuneen vastuuvelan kasvun peittämiseen. Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä indeksikorotusvastuun käyttämisestä.

Muun maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn kuin sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksuvastuu on maksettujen vakuutusmaksujen ja vakuutukselle hyvitettyjen muiden tuottojen yhteismäärä vähennettynä vakuutusturvan ylläpitämisestä ja vakuutuksen hoitamisesta perityillä kuluilla. Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksuvastuun on vastattava vastuuvelan katteena olevan omaisuuden käypää arvoa.

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuun on vastattava sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia maksamatta olevia korvausmääriä ja muita määriä. Lisäeläkekassalla voi olla korvausvastuuseen luettava runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuuopillisesti laskettava erä (*tasoitusmäärä*).

4 §

Vastuuvelan laskuperusteet

Lisäeläkelaitoksella on oltava laskuperusteet vastuuvelan määrittelemiselle.

Vastuuvelan laskennassa käytettävät kuolemaan, eliniänodotukseen ja työkyvyttömyyteen liittyvät oletukset ja muut muuttujat on valittava varovaisuutta noudattaen. Vakuutusmatemaattisten menetelmien tulee olla samoja tilikaudesta toiseen, ellei muuttamiseen ole perusteltua syytä. Niiden muuttaminen voi olla perusteltua, jos olettamusten perusteena oleva lainsäädäntö, väestörakenne tai taloudellinen tilanne muuttuu.

Jos lisäeläkekassan vastuuvelan laskuperusteita muutetaan, perusteita on sovellettava myös niihin henkilöihin, jotka ovat olleet vakuutettuina ennen muutosta, jollei heitä varten laadita eri laskuperusteita. Jos lisäeläkesäätiön vastuuvelan laskuperusteita muutetaan, perusteita on sovellettava kaikkiin vakuutettuihin.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä turvaavuuden ja varovaisuuden noudattamisesta laskuperusteissa ja laskuperusteiden sisällöstä sekä vastuuvelan laskennassa käytettävien muuttujien valinnasta ja oletuksista.

5 §

Vastuuvelan laskennassa käytettävä korko

Lisäeläkelaitoksen on valittava vastuuvelan laskennassa käytettävä korko varovaisuutta noudattaen.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä vastuuvelan laskennassa käytettävän koron enimmäismäärästä. Finanssivalvonnan on enimmäiskorkoa määrätessään otettava huomioon:

1) korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen, valtion joukkovelkakirjalainojen, Euroopan vakausmekanismin joukkovelkakirjalainojen, Euroopan investointipankin joukkovelkakirjalainojen tai Euroopan rahoitusvakausvälineen joukkovelkakirjalainojen markkinatuotto;

2) lisäeläkelaitosten lisäeläketoimintaa vastaavien varojen yleinen tuottotaso.

Finanssivalvonta voi antaa lisäeläkelaitokselle hakemuksesta luvan käyttää vastuuvelan laskennassa 2 momentissa tarkoitettua enimmäiskorkoa korkeampaa korkoa lisäeläkkeiden vastuuvelkaa kattavan omaisuuden tuottotason mukaan tekemällä siitä turvaavuuden kannalta riittävä vähennyksen. Tällöin on otettava huomioon myös tulevien maksujen sijoittamisesta saatavien tuottojen taso. Tuottotasoa korjataan tulevien sijoitusten tuottoa vastaavaksi siltä osin kuin lisäeläkkeiden vastuuvelkaa kattavien sijoitusten kesto on lyhyempi kuin edellä mainitun vastuuvelan kesto.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitetusta hakemuksesta.

6 §

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn laskuperusteet

Lisäeläkelaitoksella on oltava maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn osalta laskuperusteet:

1) suoritetuista vakuutusmaksuista johtuvan vakuutusturvan määrälle;

2) määrälle, jonka vakuutettu voi siirtää toiseen lisäeläketurvaa järjestävään laitokseen, jos järjestelyyn sisältyy siirto-oikeus;
3) vapaakirjalle, joka vastaa vakuutetun omia maksuosuuksia vastaavaa osaa kertyneistä varoista.

7 §

Vapaakirjan laskuperusteet

Jos joku voi lisäeläkelaitoksen sääntöjen mukaan saada vapaakirjan, lisäeläkelaitoksella on oltava laskuperusteet vapaakirjan määrittelemiselle.
Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn.
Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä vapaakirjan määrittämisessä noudatettavista laskuperusteista.

8 §

Lisäeläkekassan laskuperusteet

Lisäeläkekassalla on oltava laskuperusteet etuusperusteisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksun määräämiseksi. Vakuutusmaksun laskuperusteet on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

9 §

Vakuutettujen ja eläkkeensaajien etujen turvaaminen

Tässä luvussa tarkoitetut laskuperusteet on laadittava vakuutettujen ja eläkkeensaajien edut turvaavalla tavalla.

10 §

Vakuutustekninen katevajaus

Jos lisäeläkelaitoksen vastuuvelan laskuperusteita muutetaan lainsäädännön, väestörakenteen tai taloudellisen tilanteen muuttumisen johdosta siten, että uusien perusteiden mukainen vastuuvelka on vanhojen perusteiden mukaista suurempi, Finanssivalvonta voi myöntää lisäeläkelaitokselle luvan merkitä edellä tarkoitettujen vastuuvelkojen erotus taseeseen vastaavien puolelle vastuuvajauksena (katevajaus), jos lisäeläkelaitoksen varat eivät riittäisi uusien perusteiden mukaisen vastuuvelan kattamiseen.
Edellä 1 momentissa tarkoitetun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että lisäeläkelaitos laatii suunnitelman katevajauksen kuolettamiseksi määräajassa, joka saa olla enintään kymmenen vuotta. Luvan myöntämisen ja edellä tarkoitetun määräajan pituuden tulee perustua lisäeläkelaitoksen arvioituun vakuutusteknisen katevajauksen kuolettamisesta aiheutuvaan keskimääräiseen maksutason korotukseen. Suunnitelman on oltava osakkaiden, vakuutettujen sekä eläkkeen- ja edunsaajien saatavilla.

Suunnitelmassa on otettava huomioon lisäeläkelaitoksen varojen ja vastuiden vastaavuus, riskiprofiili, maksuvalmiussuunnitelma, eläke-etuuksien saamiseen oikeutettujen vakuutettujen ikärakenne, perusteilla olevat lisäeläkejärjestelyt sekä rahastoimattomien ja osittain rahastoimattomien lisäeläkejärjestelyjen muuttaminen täysin rahastoiduiksi.

Jos lisäeläkejärjestely puretaan 1 momentissa tarkoitetun määräajan kuluessa, lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Lisäeläkelaitoksen on laadittava suunnitelma purettavan lisäeläkejärjestelyn vastuiden ja varojen siirtämiseksi toiselle lisäeläketoimintaa harjoittavalle lisäeläkelaitokselle tai vakuutusyhtiölle. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle. Suunnitelman pääsisällön on oltava vakuutettujen saatavilla.

11 §

Vakuutusmaksut lisäeläkesäätiössä

Osakkaan on suoritettava vakuutusmaksuja tai asetettava vastuuvelan katteeksi hyväksyttäviä vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vuosittain vähintään siten, että ne yhdessä lisäeläkesäätiön muiden varojen ja vakuuksien kanssa riittävät 6 luvun 5 §:ssä tarkoitetun vastuuvelan kattamiseen. Jos lisäeläkesäätiön varat eivät riitä vastuuvelan ja muiden vastuiden kattamiseen, erotus merkitään taseen vastaavien puolelle vastuuvajauksena.

Vakuutusmaksuja on aina kuitenkin suoritettava rahana vähintään määrä, joka tarvitaan lisäeläkelaitoksen maksuvalmiuden ylläpitämiseen.

12 §

Varautuminen korvausmenon vaihteluun

Lisäeläkekassan on jälleenvakuutuksella tai muulla tavoin järjestettävä toimintansa siten, että syntyy vakuutettuja etuja turvaava suhde korvausmenojen todennäköisen vaihtelun ja lisäeläkekassan vastuukyvyn välillä.

13 §

Lisäeläkekassan vararahasto

Lisäeläkekassalla on oltava vararahasto, jota tulee vuosittain kartuttaa vähintään 20 prosentilla tilinpäätöksen osoittamasta ylijäämästä. Kun vararahasto on vähintään yhtä suuri kuin tilikauden ja kahden edellisen tilikauden maksutulon keskimäärä, siirto vararahastoon ei ole enää pakollinen.

Vararahastoa saadaan alentaa kassankokouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan vahvistetun taseen osoittaman alijäämän kattamiseksi.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi hakemuksesta antaa kassalle luvan erityisistä syistä alentaa vararahaston määrää.

Lisäeläkekassalla voi olla myös muita rahastoja, joita kartutetaan ja käytetään säännöissä määrätyllä tavalla.

14 §

Tilinpäätöksen alijäämän kattaminen lisäeläkekassassa

Jos lisäeläkekassan tilinpäätös osoittaa alijäämää, alijäämän kattamiseen tulee käyttää ensin ylijäämä edellisiltä tilikausilta ja sitten 13 §:n mukaiset rahastot ja perustamispääoma. Jollei alijäämää saada katetuksi, on niille, jotka tilikauden aikana ovat olleet velvollisia suorittamaan maksuja kassalle, viipymättä määrättävä lisämaksu, jos kassan säännöissä on lisämaksun suorittamiseen velvoittava määräys. Lisämaksun tulee olla suhteellinen tilikaudelta suoritettavaan maksuun ja enintään sen suuruinen. Lisämaksu saa ylittää puuttuvan määrän enintään 20 prosentilla.

Jollei maksuvelvollinen määräaikana suorita hänelle määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottotoimin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada perityksi, puuttuva määrä on, siinä määrin kuin sen periminen vielä on tarpeen, jaettava toisten maksuvelvollisten maksettavaksi ottaen kuitenkin huomioon 1 momentissa tarkoitettu rajoitus.

Lisämaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

15 §

Pysyvän ylikatteen palauttaminen osakkaille

Jos lisäeläkelaitoksen 6 luvun säännösten ja sen nojalla annettujen määräysten mukaisten varojen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan pysyvästi kattavan vastuuvelan määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän lisäeläkelaitoksen vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan luvalla palauttaa osakkaille vakuutusteknisten vastuuvelkojen mukaisessa suhteessa.

Jos lisäeläkesäätiö noudattaa tasaavaa kirjanpitojärjestelmää, 1 momentissa tarkoitetut erotusta vastaavat varat palautetaan osakkaille säätiön säännöissä määrätyin osuuksin siten, että osakkaiden on samanaikaisesti vastaanotettava palautettavat varat.

Siltä osin kuin 1 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut vakuutettujen suorittamista maksuista, palautusta osakkaalle ei saa tehdä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, että ylikatetta arvioitaessa katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan tiettyjen omaisuuslajien osalta käyvästä arvosta poikkeavasti.

16 §

Maksuosuuksien eriyttäminen maksuperusteisessa lisäeläkejärjestelyssä ja vapaakirja

Jos vakuutetut osallistuvat maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn rahoittamiseen, lisäeläkelaitoksen vastaanottamat vakuutusmaksut on eriteltävä osakkaan ja vakuutettujen maksuosuuksiin.

Jos vakuutettu lakkaa olemasta maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn osapuoli ennen vakuutustapahtuman sattumista, hänelle on annettava vapaakirjana vähintään hänen omia maksuosuuksiaan vastaava osuus kertyneistä varoista.

17 §

Ylikatteen siirtäminen lisäeläkelaitoksen osastojen välillä

Jos lisäeläkelaitoksen etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavan osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän tämän toiminnan vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat voidaan siirtää kyseisestä osastosta maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavaan osastoon. Edellytyksenä on lisäksi, että maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä rahoittava osakas vastaa kyseisen etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavan osaston riskeistä ja että osastolle, jolta varoja siirretään, ei jää vastuuvajausta.

18 §

Vakavaraisuuspääoma

Jos lisäeläkelaitos takaa itse biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton tai etuuksien tason, sillä on jatkuvasti oltava vakuutusteknisen vastuuvelan lisäksi riittävästi omia varoja, joilla se pystyy täyttämään 19—24 §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta yhteenlasketun vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (omien varojen vähimmäismäärä).

Omien varojen on oltava riskityypin ja varojen rakenteen mukaiset kaikkien lisäeläkejärjestelyjen osalta. Varoja ei saa sitoa ennakoituihin vastuisiin.

Lisäeläkelaitoksen 1 momentissa tarkoitettuihin omiin varoihin luetaan seuraavat erät:

1) lisäeläkekassan maksettu pohjarahasto ja maksettu takuupääoma;

2) vararahasto ja muut rahastot;

3) tilikauden ja edellisten tilikausien ylijäämistä kertynyt oma pääoma;

4) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja mainitun luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;

5) lisäeläkelaitoksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;

6) 5 momentissa säädetyin rajoituksin, lisäeläkekassan hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella puolet maksamatta olevasta pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä, kun 25 prosenttia pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu;

7) 5 momentissa säädetyin rajoituksin, lisäeläkesäätiön hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella puolet maksamatta olevasta peruspääoman määrästä, kun 25 prosenttia lisäeläkesäätiön peruspääomasta on maksettu.

Lisäeläkelaitoksen 1 momentissa tarkoitetuista omista varoista on vähennettävä seuraavat erät:

1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;

2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;

3) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;

4) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;

5) johdannaissopimuksista lisäeläkelaitokselle koituva mahdollinen enimmäistappio.

Edellä 3 momentin 6 ja 7 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea omiin varoihin enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia omien varojen määrästä tai omien varojen vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on pienempi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) omiin varoihin luettavista ja siitä vähennettävistä eristä;

2) omia varoja koskevien vaatimusten täyttämistä koskevien laskelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankohdasta.

19 §

Vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä henkivakuutusluokista 1 ja 2

Lukuun ottamatta vakuutusluokista annetun lain (526/2008) 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vakuutuksia mainitussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta tämän luvun 18 §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen tämän pykälän 2 ja 3 momentin mukaiset määrät.

Vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus ja saatu tulos kerrotaan 24 §:n 1 momentissa tarkoitetulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus. Korkeintaan kolmeksi vuodeksi otetussa kuolemanvaravakuutuksessa osuus on kuitenkin 0,1 prosenttia ja, jos vakuutus on otettu useammaksi kuin kolmeksi, mutta enintään viideksi vuodeksi, osuus on 0,15 prosenttia. Saatu tulos kerrotaan 24 §:n 2 momentissa tarkoitetulla suhdeluvulla.

20 §

Vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä henkivakuutusluokasta 3

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvien vakuutusten osalta 18 §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen mainitun pykälän 2—5 momentin mukaiset määrät.

Jos 18 §:n mukaista toimintaa harjoittava lisäeläkelaitos vastaa sijoitusriskistä, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus.

Jos 18 §:n mukaista toimintaa harjoittava lisäeläkelaitos ei vastaa sijoitusriskistä eikä sillä ole oikeutta muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 1 prosentin osuus.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus.

Jos 18 §:n mukaista toimintaa harjoittava lisäeläkelaitos ei vastaa sijoitusriskistä ja sillä on oikeus muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten viimeksi kuluneen tilikauden hallintokuluista lasketaan 25 prosentin osuus.

21 §

Vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä henkivakuutusluokasta 5

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 5 kuuluvien vakuutusten osalta 18 §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla 1 prosentti vakuutuksiin liittyvistä varoista.

22 §

Vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä henkivakuutusluokasta 6

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuun henkivakuutusluokkaan 6 kuuluvien vakuutusten osalta 18 §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla 4 prosenttia vakuutusten vakuutusmaksuvastuun määrästä viimeksi kuluneen tilikauden lopussa. Näin saatu tulos kerrotaan 24 §:n 1 momentissa tarkoitetulla suhdeluvulla.

23 §

Vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä vahinkovakuutusluokista 1 ja 2

Vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osuus 18 §:ssä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärästä on 2—5 momentissa tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Lisäeläkelaitoksen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 vakuutusmaksutulosta lasketaan yhteen 18 prosenttia ensimmäisestä 50 000 000 eurosta ja 16 prosenttia sen yli menevästä osasta. Tämä tulos kerrotaan suhdeluvulla, josta säädetään 24 §:n 3 momentissa.

Jos lisäeläkelaitoksen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 vakuutusmaksutuotto on suurempi kuin vakuutusmaksutulo, 2 momentin mukainen laskelma tehdään käyttäen vakuutusmaksutulon sijasta vakuutusmaksutuottoa.

Lisäeläkelaitoksen kolmen viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettujen vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 omalla vastuulla olevasta korvauskulujen keskiarvosta lasketaan yhteen 26 prosenttia ensimmäisestä 35 000 000 eurosta ja 23 prosenttia sen ylimenevästä osasta. Tämä tulos kerrotaan suhdeluvulla, josta säädetään 24 §:n 3 momentissa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu 2—4 momentin mukaisesti määräytyvä omien varojen vähimmäismäärä on pienempi kuin edeltävän vuoden omien varojen vähimmäismäärä, omien varojen vähimmäismäärän on oltava vähintään edeltävän vuoden omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna suhdeluvulla, joka saadaan, kun tilikauden lopun omalla vastuulla oleva vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten korvausvastuu jaetaan tilikauden alun omalla vastuulla olevalla korvausvastuulla. Tämä suhdeluku ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tässä pykälässä säädettyjen määrien muuttamisesta Euroopan unionin tilastotoimiston Eurostatin julkaiseman Euroopan kuluttajahin-

taindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu euromäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

24 §

Suhdeluvut laskettaessa vakavaraisuuspääoman vähimmäismääriä

Edellä 19 §:n 2 momentissa ja 22 §:ssä tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden omalla vastuulla olevaa vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summaa vastaavaan summaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,85.

Edellä 19 §:n 3 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden kyseessä olevien vakuutusten omalla vastuulla olevaa riskisummaa vastaavaan riskisummaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Edellä 23 §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kolmen viimeksi kuluneen tilikauden omalle vastuulle jäävää korvauskulua vastaavaan korvauskuluun ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

25 §

Tervehdyttämissuunnitelma ja rahoitussuunnitelma

Jos lisäeläkelaitoksen 18 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu omien varojen määrä on pienempi kuin 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä, sen on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, miten lisäeläkelaitos vuoden kuluessa täyttää omien varojen vähimmäismäärän.

Lisäeläkelaitoksen, jonka vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin yksi kolmasosa 19 §:ssä tarkoitetusta vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärästä, on laadittava ja viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että lisäeläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma on vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin kolmen kuukauden kuluessa lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman hyväksymisestä suurempi kuin yksi kolmasosa vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärästä. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, Finanssivalvonta voi erityisen painavista syistä jatkaa määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisesta ja toimittamisesta sen hyväksyttäviksi.

26 §

Ylikatteen palauttamista koskevat poikkeukset lisäeläkekassassa

Jos lisäeläkekassa takaa itse biometrisen riskin, sijoitustoiminnan tuoton ja etuuksien tason, eläkejärjestelyyn ei sovelleta 14 eikä 15 §:ää.

27 §

Varojen erillisyys

Lisäeläkelaitoksen on pidettävä maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn varat ja velat sekä tuotot ja kulut omissa osastoissaan erillään lisäeläkelaitoksen muista varoista.

Maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteena olevat varat, joita ei lain mukaan ole käytettävä muihin tarkoituksiin, on käytettävä yksinomaan kyseisen järjestelyn eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen.

28 §

Lisäeläkelaitoksen vastuullinen vakuutusmatemaatikko

Lisäeläkelaitoksella on oltava vastuullinen vakuutusmatemaatikko, jonka kelpoisuuden sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut vakuutusyhtiölain (521/2008) 31 luvun 6 §:n perusteella tai jonka kelpoisuus on mainitun luvun 7 §:n nojalla rinnastettavissa tähän.

Lisäeläkelaitoksen vakuutusmatemaatikon on suoritettava laitoksen tilasta vakuutustekninen tutkimus vähintään joka toinen vuosi sekä muulloinkin, jos Finanssivalvonta pitää sitä tarpeellisena.

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon nimittämisestä ja erottamisesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

6 luku

Varojen sijoittaminen ja vastuuvelan kattaminen

Yleiset periaatteet

1 §

Varoja koskevat yleiset periaatteet

Lisäeläkelaitoksen varoja ei saa käyttää sen toiminnalle ilmeisen vieraaseen tarkoitukseen 1 luvun 3 §:n 1 momentin vastaisesti.

2 §

Lainanottoa ja takausta koskevat rajoitukset

Lisäeläkelaitos ei saa ottaa muuta lainaa kuin tilapäisiä, lyhytaikaisia luottoja maksuvalmiutensa ylläpitämiseksi.

Lisäeläkelaitos ei saa antaa takausta.

3 §

Sijoittamista koskevat yleiset periaatteet

Lisäeläkelaitoksen varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti sekä maksuvalmius varmistaen. Lisäeläkelaitoksen varat on sijoitettava siten, että varmistetaan sijoitusten suojaus, laadukkuus, tuottavuus ja rahaksi muutettavuus kokonaisuutena. Lisäeläkelaitoksen varoja sijoitettaessa on huolehdittava niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Lisäeläkelaitoksen sijoitukset saman liikkeeseenlaskijan tai samaan yritysryhmään kuuluvien liikkeeseenlaskijoiden varoihin eivät saa asettaa lisäeläkelaitosta alttiiksi liialliselle riskien keskittymiselle.

Lisäeläkelaitoksen on sijoitettava varansa vakuutettujen ja etuudensaajien pitkän aikavälin edun mukaisesti. Lisäeläkelaitoksen tulee eturistiriitatilanteessa varmistaa, että sijoitukset tehdään vain vakuutettujen ja etuudensaajien edun mukaisesti. Lisäeläkelaitos voi varoja sijoittaessaan ottaa huomioon sijoitusten pitkän aikavälin vaikutukset ympäristöön sekä sosiaalisiin ja hallintotapaan liittyviin tekijöihin.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa määrätä, jos siihen 1 momentin soveltamisen kannalta on erityistä syytä, ettei tiettyjä varoja saa lukea lisäeläkekassan vastuuvelan katteeseen.

4 §

Sijoitussuunnitelma ja sijoituspolitiikka

Lisäeläkelaitoksen hallituksen on laadittava laitoksen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa tulee olla sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys, joka on julkistettava. Selvitystä on tarkistettava ilman viivytystä kaikkien merkittävien sijoituspolitiikkaa koskevien muutosten jälkeen ja vähintään joka kolmas vuosi. Sijoituspolitiikan periaatteita koskevassa selvityksessä tulee olla vähintään:

1) selvitys käytetyistä sijoitusriskien mittaamis- ja hallintamenetelmistä sekä strategiasta, jota noudattaen eläkelaitos on jakanut sijoittamansa varat ottaen huomioon vastuuvelan luonteen ja keston;

2) selvitys prosesseista riskien hallitsemiseksi;

3) selvitys ympäristön sekä sosiaalisten ja hallintotapaan liittyvien tekijöiden huomioon ottamisesta sijoituspolitiikassa;

4) selvitys lisäeläkelaitoksen luottoarviointiprosessista sekä sen riittävyydestä ottaen huomioon lisäeläkelaitoksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monitahoisuus.

Sijoitussuunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä sijoitussuunnitelmasta.

Vastuuvelan kattaminen

5 §

Katettava vastuuvelka

Lisäeläkelaitoksen on katettava 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka, josta on ensin vähennetty:

1) jälleenvakuuttajan osuus enintään Finanssivalvonnan hyväksymään määrään;

2) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset.;

Lisäeläkelaitoksen katettavasta vastuuvelasta voidaan vähentää 5 luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun katevajauksen kuolettamatta oleva määrä.

6 §

Katevarojen arvostaminen

Varat, joilla katetaan 5 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka, arvostetaan käypään arvoon.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen varojen arvostamisesta.

7 §

Vastuuvelan katteeksi hyväksyttävät varat ja vakuudet

Edellä 5 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka on katettava tässä pykälässä säädetyllä omaisuudella. Vastuuvelan katteen on oltava:

1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä;

2) velkasitoumuksiin perustuvia lainasaamisia ja muita saamisia;

3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistusosuuksia sekä pääomalainoja ja muita sitoumuksia, joilla on heikompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla;

4) osuuksia sijoitus- ja vaihtoehtorahastoissa;

5) kiinteistöjä, rakennuksia vuokraoikeuksineen ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia sopimukseen tai muuhun oikeustoimeen perustuvia vuokra- ja käyttöoikeuksia tai muita vastaavia oikeuksia, jotka on kirjattu erityisinä oikeuksina kiinteistörekisteriin;

6) osakkeita ja osuuksia kiinteistöyhteisöissä;

7) rakennusaikaisia saamisia kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa 5 ja 6 kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa katteen haltijana olevalla lisäeläkelaitoksella on määräämisvalta;

8) muita arvopapereita;

9) vakuutusmaksusaamisia osakkailta sekä muita saamisia jälleenvakuuttajilta kuin 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja jälleenvakuuttajien osuuksia;

10) verotuksessa vahvistettuja verosaamisia ja muita saamisia valtioilta sekä muilta julkisyhteisöiltä;

11) saamisia takuurahastoilta;

12) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja aineellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja;

13) rahaa ja pankkisaamisia sekä talletuksia luottolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia;

14) korkosaamisia, vuokrasaamisia, muita tulojäämiä ja muita vastaavia siirtosaamisia sekä menoennakoita.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, lisäeläkesäätiön vastuuvelan katteena voi olla vastuuvajaus, jonka täyttämiseksi on asetettu katekelpoinen vakuus. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vakuuksien arvostuksesta ja vakuuksien merkityksestä luettaessa katteeseen niitä sitoumuksia, joihin vakuudet liittyvät.

Lisäeläkelaitoksen hakemuksesta Finanssivalvonta voi erityisistä syistä hyväksyä enintään 2 vuoden määräajaksi vastuuvelan katteeksi muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua omaisuutta, joka on riskiltään samankaltaista kuin 1 momentissa tarkoitettu omaisuus.

Lisäeläkelaitoksen on luetteloitava vastuuvelan kate. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä kateluettelon muodosta ja säilyttämisestä, omaisuuserien merkitsemisestä luetteloon, luettelon laatimisajankohdasta sekä vastuuvelan katteena olevan omaisuuden luetteloon merkitsemisen ajankohdista.

8 §

Vastuuvelan kattaminen kokonaan velkasitoumuksilla, talletuksilla ja rahasto-osuuksilla

Edellä 5 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka voidaan kattaa kokonaan:

1) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA-valtio, Ahvenanmaan maakunta tai kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- valtio;

2) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA-valtiossa sijaitseva kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisönä toimiva seurakunta tai muu sellainen niihin rinnastettava alueellinen julkisyhteisö, jolla tai jonka jäsenillä on veronkanto-oikeus;

3) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos tai vakuutusyhtiö;

4) talletuksilla ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa;

5) velkasitoumuksilla, joissa velallisena on yhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa ja jonka osakkeilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla;

6) Euroopan investointipankin liikkeelle laskemilla tai takaamilla sijoituksilla Euroopan strategisten investointien rahastoon, eurooppalaiseen pitkäaikaissijoitusrahastoon, eurooppalaiseen yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneeseen rahastoon tai eurooppalaiseen riskipääomarahastoon;

7) velkasitoumuksilla, joiden panttivakuutena on 3 kohdassa tarkoitetun vakuutusyhtiön antamia henkivakuutuksia tai 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettuja velkasitoumuksia.

Mitä 1 momentissa säädetään ei sovelleta, jos velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus ei kuulu eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain (315/2015) ~~3 luvun~~ 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan 1.

9 §

Vastuuvelan kattaminen osaksi velkasitoumuksilla

Edellä 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta enintään 70 prosenttia voidaan kattaa velkasitoumuksilla:

1) joissa velallisena on yhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa ja jonka osakkeilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla taikka monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;

2) joilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla taikka monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;

3) joiden vakuudeksi on voimassa kiinnitys 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun ETA-valtiossa sijaitsevaan omaisuuteen taikka joiden vakuutena on 7 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia kiinteistöyhteisöissä, joiden kotipaikka on ETA-valtiossa;

4) joiden panttivakuutena on 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja velkasitoumuksia.

10 §

Vastuuvelan kattaminen osaksi osakkeilla ja niihin rinnastettavalla omaisuudella

Edellä 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta enintään 70 prosenttia voidaan kattaa:

1) kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla taikka monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä olevilla osakkeilla, osuuksilla ja muilla yhteisöjen liikkeeseen laskemilla arvopapereilla lukuun ottamatta 9 §:ssä tarkoitettuja velkasitoumuksia;

2) sellaisten yhteisöjen osakkeilla, osuuksilla ja muilla näiden liikkeeseen laskemilla arvopapereilla, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa, lukuun ottamatta 9 §:ssä tarkoitettuja velkasitoumuksia;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen ottamilla pääomalainoilla ja muilla sitoumuksilla, joilla on heikompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla;

4) velkasitoumuksilla, joiden panttivakuutena on tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita.

11 §

Vastuuvelan kattaminen osaksi saamisilla, rahasto-osuuksilla ja muilla sijoituksilla

Edellä 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta enintään 25 prosenttia voidaan kattaa 2 momentissa tarkoitetuilla varoilla.

Tässä momentissa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävien varojen enimmäismäärä, laskettuna prosentteina 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta on:

1) muut saamiset jälleenvakuuttajilta kuin 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut jälleenvakuuttajien osuudet yhteensä 25 prosenttia;

2) verotuksessa vahvistetut tai muut vastaavat saamiset ETA-valtiossa sijaitsevalta julkisyhteisöiltä yhteensä 25 prosenttia, joista saaminen muulta yksittäiseltä julkisyhteisöltä kuin ETA-valtiolta voi olla enintään10 prosenttia;

3) 12 §:n 2 momentissa tarkoitetut sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuudet yhteensä 25 prosenttia siten, että yhden sijoitusrahaston osuus voi olla enintään 5 prosenttia;

4) osakkeet ja osuudet ja muut yhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit, joilla käydään kauppaa muussa valtiossa kuin ETA- tai OECD-valtiossa säänneltyä markkinaa vastaavalla markkinalla, enintään 15 prosenttia;

5) muu kuin 7 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettu omaisuus enintään 10 prosenttia.

12 §

Vastuuvelan kattaminen osaksi sijoitusrahasto- ja vaihtoehtorahasto-osuuksilla

Osuudet sijoitusrahastoissa ja vaihtoehtorahastoissa luetaan 8—11 §:ssä tarkoitettuun omaisuuteen ja lasketaan mainituissa pykälissä säädettyihin enimmäismääriin.

Jos sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoja sijoitetaan muuhun kuin 8—10 §:n ja 11 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun omaisuuteen, rahasto-osuudet luetaan 11 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin sijoituksiin.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, 5 §:ssä tarkoitettua vastuuvelkaa voidaan kattaa osuuksilla sellaisissa sijoitusrahastoissa ja vaihtoehtorahastoissa, jotka sijoittavat varansa 7 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun omaisuuteen.

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 25 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan sijoittaa yhteen tässä pykälässä tarkoitettuun sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään osuuksista sijoitus- ja vaihtoehtorahastoissa, sovelletaan myös Euroopan investointipankin liikkeelle laskemiin tai takaamiin sijoituksiin Euroopan strategisten investointien rahastoon, eurooppalaiseen pitkäaikaissijoitusrahastoon, eurooppalaiseen yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneeseen rahastoon ja eurooppalaiseen riskipääomarahastoon.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rahasto-osuuksien lukemisesta vastuuvelan katteeseen.

13 §

Osakkaana olevaan yhteisöön sijoittamista koskevat rajoitukset

Jos lisäeläkelaitoksessa on useita osakkaita, sijoitukset osakkaana olevaan yhteisöön on tehtävä varovaisuutta noudattaen ja ottaen huomioon varojen riittävä hajauttaminen.

Lisäeläkelaitos saa sijoittaa osakkaanaan olevaan yhteisöön enintään viisi prosenttia varoistaan. Jos osakas kuuluu konserniin, sen kanssa samaan konserniin kuuluviin yrityksiin saa sijoittaa enintään kymmenen prosenttia lisäeläkelaitoksen varoista. Edellä säädettyä rajoitusta ei sovelleta osakkaalle annettuun lainaan, jolle on annettu osakkaasta riippumaton katekelpoinen vakuus.

Lisäeläkesäätiöllä on oikeus vakuutta vastaan antaa varojaan velaksi osakkaalle. Osakkaan on suoritettava saamastaan ja myös muulla perusteella syntyneestä velasta lisäeläkesäätiölle vähintään 5 luvun 5 §:n mukaisesti vastuuvelkaa laskettaessa käytettävän koron suuruinen korko.

14 §

Lisäeläkesäätiön osakkaaseen sidoksissa olevaan omaisuuteen sijoittamista koskevat rajoitukset

Sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, lisäeläkesäätiön 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta voidaan kattaa enintään 25 prosenttia tässä pykälässä tarkoitetuilla varoilla.

Tässä momentissa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävien varojen enimmäismäärä, laskettuna prosentteina 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta on:

1) velkasitoumukset, joissa velallisena on lisäeläkesäätiön osakas ja joilla ei ole osakkaasta riippumatonta 7—10 §:n mukaista vakuutta yhteensä 25 prosenttia;

2) lisäeläkesäätiössä osakkaana olevan yhteisön osakkeet ja osuudet, jos niillä käydään kauppaa säännellyllä markkinalla, enintään 10 prosenttia.

Edellä 1 momentissa ja 15 §:ssä tarkoitetulla omaisuudella voidaan kattaa yhteensä enintään 25 prosenttia vastuuvelasta.

Sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, lisäeläkesäätiön vastuuvelan katteeksi hyväksytään myös luottotoiminnassa hyväksyttävät turvaavat vakuudet.

15 §

Lisäeläkelaitoksen osakkaan toimintaan liittyvään omaisuuteen sijoittamista koskevat rajoitukset

Vastuuvelan kokonaismäärän katteena olevista varoista saa olla sijoitettuna omaisuuteen, jonka arvo riippuu pääosin osakkaan toiminnasta, enintään 25 prosenttia, josta yhden toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaan kohteeseen saa olla sijoitettuna enintään 15 prosenttia vastuuvelan bruttomäärän katteena olevista varoista.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää määräajaksi poikkeuksen 1 momentin säännöksistä.

16 §

Säännellyn markkinan ulkopuolelle sijoittamista koskevat rajoitukset

Lisäeläkelaitoksen varat on sijoitettava pääasiallisesti säännellylle markkinalle. Sijoitukset säännellyn markkinan ulkopuolelle on pidettävä varovaisuuden edellyttämällä tasolla.

Edellä 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta voidaan kattaa yhteensä enintään 10 prosenttia seuraavalla omaisuudella, jos sillä ei käydä kauppaa säännellyllä markkinalla taikka monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä:

1) osakkeet, osuudet ja osakkeisiin rinnastettavat arvopaperit;

2) sitoumukset, joilla on heikompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla;

3) joukkovelkakirjat;

4) muut sijoitusvälineet, joilla on pitkän aikavälin sijoitushorisontti.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta

1) joukkovelkakirjoihin, joista 8 §:n 1 momentin 1—3 kohdan mukaan vastaa valtio, kunta, vakuutusyhtiö, luottolaitos tai muu niihin rinnastettava yhteisö;

2) 7 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tarkoitettuun omaisuuteen. (Uusi)

Mitä 2 momentissa säädetään, ei myöskään sovelleta 12 §:ssä tarkoitettuihin sijoitusrahasto-osuuksiin tai vaihtoehtorahaston osuuksiin, ellei kyseessä ole sijoitusrahasto tai vaihtoehtorahasto, jonka varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu arvopapereihin, joilla ei käydä kauppaa säännellyllä markkinalla. Vaikka sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista yli 70 prosenttia olisi sijoitettu arvopapereihin, joilla ei käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, 2 momenttia ei sovelleta, jos yli 70 prosenttia sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista on sijoitettu 8 ja 9 §:ssä tarkoitettuihin velkasitoumuksiin.

17 §

Vakuudettomiin velkasitoumuksiin sijoittamista koskevat rajoitukset

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa viittä prosenttia 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta, voidaan kattaa velkasitoumuksella, johon ei liity vakuutta, joka 8—10 §:n mukaan voitaisiin sellaisenaan hyväksyä vastuuvelan katteeksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

1) velkasitoumuksiin, joissa 8 §:n 1 momentin 1—3 kohdan mukaan velallisena on valtio, kunta, vakuutusyhtiö, luottolaitos tai muu niihin rinnastettava yhteisö;

2) joukkovelkakirjalainoihin ja muihin pääomamarkkinavälineisiin.

18 §

Johdannaissopimusten käyttäminen

Lisäeläkelaitos voi käyttää johdannaissopimuksia, jos ne pienentävät sijoitusriskiä tai mahdollistavat sijoitusten tehokkaan hoidon. Johdannaissopimusten kohde-etuuksien yhteismäärä saa olla enintään yhtä suuri kuin niiden raha- ja pääomamarkkinavälineiden sekä osakkeiden ja osuuksien yhteismäärä, jotka ovat lisäeläkelaitoksen vastuuvelan katteena. Lisäeläkelaitoksen on johdannaissopimuksia tehdessään vältettävä liiallista yhteen vastapuoleen liittyvää riskiä sekä muita johdannaisiin liittyviä riskejä. Lisäeläkelaitoksen toimintaan liittyvät johdannaissopimukset on luettava lisäeläketoiminnan varoihin. Johdannaissopimukset on arvostettava varovaisuutta noudattaen ottaen huomioon kohde-etuus.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä lisäeläkelaitosten johdannaissopimusten käytöstä.

19 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Edellä 5 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelasta enintään 5 prosenttia voidaan kattaa sijoituksella yhteen yhteisöön. Sijoituksena yhteen yhteisöön pidetään sijoituksia:

1) saman yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin sekä saman yhteisön pääomalainoihin;

2) saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin;

3) eri velallisten antamiin velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia yhteen yhteisöön tai yhden yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta:

1) velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takaajana on ETA-valtio ja joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain ~~3 luvun~~ 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan 1;

2) velkasitoumuksiin, joissa velallisena on Ahvenanmaan maakunta tai sellainen kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA-valtio, jonka luottoluokitus kuuluu eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain ~~3 luvun~~ 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan 1;

3) 12 §:n mukaisiin osuuksiin sijoitusrahastoissa tai vaihtoehtorahastoissa.

20 §

Sijoitukset yhteen konserniin

Sovellettaessa 9, 10, 15 ja 19 §:ssä säädettyjä enimmäisrajoja on laskettava yhteen sellaiset sijoitukset eri omaisuuslajeihin, jotka kohdistuvat tai liittyvät yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluvaan muuhun yhteisöön.

21 §

Valuuttariski

Enintään 30 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärän katteena olevista varoista ja sitoumuksista saa olla muun valuutan kuin euron määräisiä tai sellaisia varoja ja sitoumuksia, joita ei ole täysin suojattu valuuttakurssien muutoksilta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä valuuttariskin rajoittamisesta ja valuuttaliikkeen järjestämisestä.

22 §

Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan kate

Sijoitussidonnaiseen lisäeläkejärjestelyyn ei sovelleta, mitä 7—12, 16, 17, 19 ja 20 §:ssä säädetään. Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelasta on katettava vähintään 95 prosenttia järjestelyn arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvilla varoilla. Sijoituskohteisiin tulee kuulua omaisuuseriä, joiden käypä arvo on jatkuvasti vaikeuksitta määriteltävissä ja jotka voidaan muuttaa rahaksi järjestelyn ehtojen mukaisesti.

Sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelasta vähintään 70 prosenttia on katettava arvopapereilla ja muilla sitoumuksilla, joilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla, sekä osuuksilla sijoitusrahastoissa tai vaihtoehtorahastoissa, joiden kotipaikka on ETA-valtiossa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä sijoitussidonnaisten lisäeläkejärjestelyjen sijoitusriskin seurannasta.

23 §

Etuus- ja maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn katteen erillisyys

Etuus- ja maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan kate on eriytettävä toisistaan. Lisäksi sijoitussidonnaisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan kate on eriytettävä muun maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelan katteesta.

24 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuus

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) siitä, että jotkin 7 §:n mukaiset katteeseen hyväksyttävät varat arvostetaan niiden käyvästä arvosta poikkeavasti, jos se on omaisuuslajin luonteeseen liittyvän käyvän arvon suuren vaihtelun vuoksi tai muusta syystä välttämätöntä;

2) 11 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävistä varoista, jos se on näiden varojen erityisen riskillisyyden vuoksi välttämätöntä.

25 §

Varojen sijainti ETA-valtiossa

Arvopaperin katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa sen liikkeeseenlaskijalla on kotipaikka. Lisäksi arvopaperin katsotaan sijaitsevan ETA-valtiossa, jos sillä käydään kauppaa säännellyllä markkinalla taikka monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä.

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksiin sovelletaan 1 momenttia. Vaihtoehtorahastojen, katsotaan sijaitsevan ETA-valtiossa, jos rahastoyhtiöllä tai vaihtoehtorahaston hoitajalla on kotipaikka ETA-valtiossa ja lisäksi sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu ETA-valtiossa sijaitseviin varoihin.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä vastuuvelan katteeseen kuuluvien varojen ja sitoumusten sijainnista.

26 §

OECD-valtioiden rinnastaminen ETA-valtioihin

ETA-valtioon rinnastetaan muutkin kuin siihen kuuluvat OECD-valtiot sovellettaessa 7—12, 14, 16—20 ja 25 §:ää.

Omaisuudenhoito ja varojen säilyttäminen

27 §

Omaisuudenhoitajan nimeäminen

Lisäeläkelaitoksella on oikeus nimetä omaisuudenhoitajakseen ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/2341/EU 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu lisäeläkelaitos tai yhteisö sekä ETA-valtioon sijoittunut omaisuudenhoitaja, joka on hyväksytty tämän toiminnan harjoittamiseen jonkin 3 luvun 16 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin mukaisesti.

28 §

Säilytysyhteisön nimeäminen

Jos vakuutetut ja etuudensaajat kantavat lisäeläkejärjestelyn sijoitusriskin kokonaan, lisäeläkelaitoksen tulee nimetä lisäeläkejärjestelyn 30 §:ssä tarkoitettuun varojen säilyttämiseen ja 31 §:ssä tarkoitettuun varojen valvontaan yksi tai useampi ETA-valtioon sijoittautunut säilytysyhteisö, joka on hyväksytty jonkin 3 luvun 16 §:n 2 momentin 1 tai 3—5 kohdassa mainitun direktiivin mukaisesti. Säilytysyhteisö on nimettävä kirjallisella sopimuksella. Sopimuksessa tulee määrittää säilytysyhteisölle toimitettavat tiedot, jotta säilytysyhteisö voi suorittaa sille säädetyt tehtävät.

29 §

Säilytysyhteisön toimintaperiaatteet ja vahingonkorvausvelvollisuus

Säilytysyhteisön on varoja säilyttäessään sekä valvontatehtäviä suorittaessaan toimittava rehellisesti, oikeudenmukaisesti, ammattitaitoisesti, riippumattomasti sekä vakuutettujen ja etuudensaajien edun mukaisesti.

Säilytysyhteisö ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka voi aiheuttaa eturistiriitoja sen ja lisäeläkelaitoksen tai sen ja vakuutettujen tai etuudensaajien välillä, ellei se ole toiminnallisesti ja hierarkkisesti erottanut säilytystehtäviensä hoitamista sellaisista muista tehtävistä, joihin voi liittyä eturistiriitoja, ja ellei se tunnista, käsittele ja valvo eturistiriitoja ja ilmoita niistä vakuutetuille, etuudensaajille ja lisäeläkelaitoksen hallitukselle.

Säilytysyhteisö on vastuussa lisäeläkelaitokselle, vakuutetuille ja etuudensaajille tappioista, joita niille aiheutuu säilytysyhteisön velvoitteiden tahallisesta tai huolimattomasta laiminlyömisestä taikka tehtävien puutteellisesta suorittamisesta. Tähän vastuuseen ei vaikuta se, onko säilytysyhteisö siirtänyt kaikki tai osan säilyttämistään varoista kolmannelle osapuolelle.

30 §

Säilytysyhteisön tehtävät

Kun lisäeläkelaitoksen lisäeläkejärjestelyyn liittyvät rahoitusvälineistä muodostuvat ja säilytettäväksi kelpaavat varat annetaan säilytysyhteisön säilytettäväksi, säilytysyhteisön tulee säilyttää kaikkia rahoitusvälineitä, jotka voidaan kirjata säilytysyhteisön kirjanpitoon rahoitusvälinetilille tai jotka voidaan fyysisesti toimittaa säilytysyhteisölle. Säilytysyhteisön on tätä varten varmistettava, että rahoitusvälineet, jotka voidaan kirjata säilytysyhteisön kirjanpitoon rahoitusvälinetilille, kirjataan säilytysyhteisön kirjanpitoon lisäeläkelaitoksen nimissä avatuille erillisille tileille rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU mukaisesti, jotta niiden voidaan milloin tahansa todeta kuuluvan edellä tarkoitetulle lisäeläkelaitokselle tai vakuutetuille ja etuudensaajille.

Jos lisäeläkelaitoksen lisäeläkejärjestelyyn liittyvät varat koostuvat muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista varoista, säilytysyhteisön on todennettava, että lisäeläkelaitos omistaa varat, ja sen on pidettävä niistä kirjaa. Todentaminen on tehtävä lisäeläkelaitoksen toimittamien tietojen ja asiakirjojen perusteella sekä saatavilla olevan ulkopuolisen näytön perusteella. Säilytysyhteisön on pidettävä kirjanpitonsa ajan tasalla.

31 §

Valvontaan nimetyn säilytysyhteisön ja lisäeläkelaitoksen valvontatehtävät

Valvontaan nimetyn säilytysyhteisön on 30 §:ssä tarkoitettujen tehtävien lisäksi:

1) toteutettava lisäeläkelaitoksen toimeksiannot, jos ne eivät ole ristiriidassa lain tai lisäeläkelaitoksen sääntöjen kanssa;

2) varmistettava, että lisäeläkelaitoksen varoja koskeviin toimiin liittyvät maksut suoritetaan lisäeläkelaitokselle yleisesti käytössä olevia määräaikoja noudattaen;

3) varmistettava, että varojen tuotot käytetään lisäeläkelaitoksen sääntöjen mukaisesti.

Jos valvontatehtäviin ei nimetä säilytysyhteisöä, lisäeläkelaitoksen on otettava käyttöön menettelyt, joilla varmistetaan, että lisäeläkelaitos suorittaa 1 momentissa tarkoitetut tehtävät.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi määrätä säilytysyhteisölle muita valvontatehtäviä.

32 §

Eturistiriitojen ehkäiseminen ja ratkaiseminen lisäeläkelaitoksessa

Jos vakuutetut ja etuudensaajat eivät kanna lisäeläkejärjestelyn sijoitusriskiä kokonaan, lisäeläkelaitoksella on oltava järjestelmä, jolla ehkäistään ja ratkaistaan sen ja vakuutettujen tai etuudensaajien välisiä lisäeläkejärjestelyn varojen säilyttämiseen ja omaisuudenhoitoon liittyviä eturistiriitoja. Lisäeläkelaitoksen edellä tarkoitetun järjestelmän on:

1) varmistettava, että rahoitusvälineitä hoidetaan ja suojellaan asianmukaisesti;

2) pidettävä kirjaa, jonka avulla lisäeläkelaitos kykenee yksilöimään kaikki varat jatkuvasti ja viipymättä;

3) toteutettava tarvittavat toimenpiteet varojen säilyttämiseen liittyvien eturistiriitojen estämiseksi;

4) toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä tiedot siitä, miten varoja säilytetään.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetusta järjestelmästä.

Omistajaohjaus

33 §

Omistajaohjauksen periaatteet

Lisäeläkelaitos, joka sijoittaa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan yhtiön osakkeeseen, on laadittava tässä toiminnassa sovellettavat omistajaohjauksen periaatteet.

Omistajaohjauksen periaatteissa on kuvattava yleisellä tasolla:

1) miten omistajaohjaus liittyy lisäeläketoiminnan sijoitusstrategiaan;

2) menettelytavat 1 momentissa tarkoitetun kohdeyhtiöiden toiminnan seuraamiseksi lisäeläketoiminnan sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa;

3) menettelytavat äänioikeuden ja muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttämiseksi 1 momentissa tarkoitetussa kohdeyhtiöissä;

4) miten lisäeläkelaitos käy vuoropuhelua 1 momentissa tarkoitettujen kohdeyhtiöiden, niiden muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa;

5) miten lisäeläkelaitos tunnistaa, ehkäisee ja estää vaikuttamiseen liittyviä eturistiriitoja.

Omistajaohjauksen periaatteisiin on sisällyttävä toimenpiteitä eturistiriitojen välttämiseksi ja käsittelemiseksi.

34 §

Omistajaohjauksen periaatteiden julkistaminen ja vuosittainen selvitys

Lisäeläkelaitoksen on julkistettava internetsivuillaan tai pidettävä muutoin vastaavalla tavalla yleisesti saatavilla maksutta 33 §:ssä tarkoitetut omistajaohjauksen periaatteet ja vuosittainen selvitys niiden toteutumisesta. Selvityksessä on ainakin julkistettava tiedot lisäeläkelaitoksen äänestyskäyttäytymisestä, merkittävimmistä äänestystapahtumista sekä mahdollisesta arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) tarkoitetun valtakirjaneuvonantajan käytöstä. Jos sijoituspalvelulain (747/2012) 6 b luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu omaisuudenhoitaja, sijoitusrahastolaissa (213/2019) tarkoitettu rahastoyhtiö tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahaston hoitaja toteuttaa omistajaohjauksen periaatteita lisäeläkelaitoksen lukuun, lisäeläkelaitoksen on julkistettava tieto siitä, missä omaisuudenhoitaja, rahastoyhtiö tai vaihtoehtorahaston hoitaja on asettanut tällaiset äänestystiedot yleisesti saataville.

Jos lisäeläkelaitos ei laadi 33 §:ssä mainittuja omistajaohjauksen periaatteita kokonaan tai osittain tai julkista niitä tai niitä koskevaa selvitystä 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, sen on julkistettava selvitys poikkeamisen syistä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään lisäeläkelaitoksesta, sovelletaan myös lisäeläkelaitokseen, jonka lisäeläketoiminnan lukuun sijoituspalvelulaissa tarkoitettu ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai ulkomainen ETA-luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu ulkomainen ETA-ra-

hastoyhtiö tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu ETA-vaihtoehtorahaston hoitaja toteuttaa omistajaohjauksen periaatteita.

35 §

Lisäeläkelaitoksen toiminnan yhteensovittaminen omistajaohjauksen periaatteiden kanssa

Lisäeläkelaitoksen, jolla on omistajaohjauksen periaatteet, on sijoitusstrategiastaan julkistettava tiedot, miten sen oman pääoman ehtoinen sijoittaminen sovitetaan yhteen lisäeläkelaitoksen vastuuvelan luonteen ja keston kanssa. Lisäeläkelaitoksen on sijoitusstrategiastaan julkistettava tiedot myös siitä, miten oman pääoman ehtoinen sijoittaminen vaikuttaa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä sen varojen tuottoon.

Lisäeläkelaitoksen, jonka lukuun sijoituspalvelulain 6 b luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu omaisuudenhoitaja, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahaston hoitaja toteuttaa sijoitustoimintaa, on julkistettava omaisuudenhoitajan, rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahaston hoitajan kanssa tekemästään järjestelystä:

1) tiedot siitä, kuinka omaisuudenhoitajan, rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahaston hoitajan kanssa tehty järjestely kannustaa omaisuudenhoitajaa, rahastoyhtiötä tai vaihtoehtorahaston hoitajaa sovittamaan sijoitusstrategiansa ja -päätöksensä yhteen lisäeläkelaitoksen vastuuvelan luonteen ja keston kanssa erityisesti pitkäaikaisten vastuiden osalta;

2) tiedot siitä, kuinka kyseinen järjestely kannustaa omaisuudenhoitajaa, rahastoyhtiötä tai vaihtoehtorahaston hoitajaa tekemään sijoituspäätökset kohdeyhtiön keskipitkän tai pitkän aikavälin taloudellisen ja muun tuloksellisen suoriutumisen arviointien perusteella ja vaikuttamaan kohdeyhtiöön siten, että kohdeyhtiön tulos paranee keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;

3) tiedot siitä, kuinka omaisuudenhoitajan, rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahaston hoitajan tulosten arviointimenetelmä ja arvioinnin aikavälin pituus ja omaisuudenhoitopalveluista palkitseminen sopivat yhteen lisäeläkelaitoksen vastuuvelan luonteen ja keston kanssa erityisesti pitkäaikaisten vastuiden osalta ja kuinka niissä otetaan huomioon pitkän aikavälin absoluuttinen tulos;

4) tiedot siitä, miten lisäeläkelaitos valvoo omaisuudenhoitajalle, rahastoyhtiölle tai vaihtoehtorahaston hoitajalle aiheutuvia salkun kiertonopeuden kustannuksia ja määrittelee tavoitteeksi asetetun salkun kiertonopeuden tai kiertonopeuden rajat sekä valvoo niitä;

5) omaisuudenhoitajan, rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahaston hoitajan kanssa tehdyn järjestelyn kesto.

Jos 2 momentissa tarkoitetun omaisuudenhoitajan, rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahaston hoitajan kanssa tehtyyn järjestelyyn ei sisälly yhtä tai useampaa 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista, lisäeläkelaitoksen on esitettävä selvitys poikkeamisen syistä.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään lisäeläkelaitoksesta, sovelletaan myös lisäeläkelaitokseen, jonka lukuun sijoituspalvelulaissa tarkoitettu ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai ulkomainen ETA-luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu ulkomainen ETA-rahastoyhtiö tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu ETA-vaihtoehtorahaston hoitaja toteuttaa sijoitustoimintaa.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen on oltava maksutta yleisesti saatavilla lisäeläkelaitoksen internetsivuilla. Jos 2 momentissa tarkoitetut tiedot muuttuvat olennaisesti, muuttuneet tiedot on päivitettävä internetsivuille vähintään vuosittain.

7 luku

Lisäeläkejärjestelystä annettavat tiedot

1 §

Mahdollisille vakuutetuille ja automaattisesti liitettäville vakuutetuille annettavat tiedot

Lisäeläkelaitoksen on annettava ennen lisäeläkejärjestelyyn liittymistä mahdollisille vakuutetuille, joita ei liitetä automaattisesti lisäeläkejärjestelyyn, sekä vakuutetuille, jotka liitetään automaattisesti lisäeläkejärjestelyyn, viipymättä lisäeläkejärjestelyyn liittämisen jälkeen seuraavat tiedot:

1) heidän käytettävissään olevat merkitykselliset vaihtoehdot, sijoitusvaihtoehdot mukaan luettuina;

2) lisäeläkejärjestelyn merkitykselliset ominaisuudet, etuuksien luonne mukaan luettuna;

3) tiedot siitä, onko ympäristöön ja ilmastoon liittyvät, sosiaaliset ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät huomioitu sijoituspolitiikassa ja, jos on, miten;

4) mistä lisätietoja on saatavilla.

Kun vakuutetut kantavat sijoitusriskin tai voivat tehdä sijoituspäätöksiä, lisäeläkelaitoksen on annettava mahdollisille vakuutetuille tiedot lisäeläkejärjestelyyn liittyvien sijoitusten aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä vähintään viiden vuoden ajalta tai kaikilta lisäeläkejärjestelyn toimintavuosilta, jos niitä on vähemmän kuin viisi, sekä tiedot vakuutettujen ja etuudensaajien kantamien kustannusten rakenteesta.

2 §

Lisäeläkejärjestelyyn liityttäessä annettavat tiedot

Kun vakuutettu liittyy lisäeläkejärjestelyyn, lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetulle ja tarvittaessa hänen edustajalleen tiedoksi lisäeläkelaitoksen säännöt, joista käy ilmi vakuutetun lisäeläkeoikeuksien laajuus, etuuksien saamiseen liittyvät edellytykset ja valintamahdollisuudet sekä kohtuullisen ajan kuluessa olennaiset tiedot sääntöihin tehdyistä muutoksista.

Sääntöjä annettaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota:

1) eläke-etujen laajuuteen;

2) eläke-etujen saamiseen liittyviin edellytyksiin ja valintamahdollisuuksiin;

3) eläkkeen yhteensovittamiseen lakisääteisen eläkkeen ja muiden etuuksien kanssa.

3 §

Tiedot maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn liityttäessä

Kun vakuutettu liittyy maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn, lisäeläkelaitoksen on kiinnitettävä 2 §:ssä tarkoitettuja sääntöjä vakuutetulle antaessaan erityistä huomiota:

1) vakuutettujen maksuosuuksien määräytymisperusteisiin;

2) maksujen laiminlyönnin seuraamuksiin;

3) vakuutettujen oikeuteen keskeyttää maksujen suorittaminen;

4) järjestelystä eroamisen vaikutuksiin;
5) vakuutettujen oikeuteen vaihtaa sijoituskohteita työsuhteen aikana ja sen jälkeen;
6) siihen, onko järjestelyyn kertyneet varat mahdollista siirtää toiseen vakuutuslaitokseen.

Sen lisäksi, mitä 2 §:ssä säädetään, liityttäessä maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn vakuutetulle on toimitettava tiedot vahvistetusta sijoitussuunnitelmasta ja sijoituskohteiden valinnan kannalta olennaisista seikoista.

4 §

Lisäeläkkeen eläke-etuusote

Lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetuille veloituksetta vähintään kerran vuodessa sähköisessä muodossa tai paperijäljennöksenä lisäeläkejärjestelyn keskeiset tiedot sisältävä asiakirja, jonka otsikossa on maininta lisäeläkkeen eläke-etuusote. Vakuutetulle on toimitettava pyynnöstä paperijäljennös sähköisesti toimitettujen tietojen lisäksi. Lisäeläkkeen eläke-etuusotteen tietojen tulee olla tarkkoja ja ajantasaisia.

Lisäeläkkeen eläke-etuusotteessa on ilmoitettava vakuutetulle vähintään:
1) vakuutetun henkilötiedot ja eläkeikä;
2) lisäeläkelaitoksen nimi ja osoite sekä vakuutetun lisäeläkejärjestelyn tunnistetiedot;
3) tiedot lisäeläkejärjestelyn tarjoamista takeista ja tarvittaessa, mistä lisätietoja on saatavissa;
4) tiedot vakuutetun eläkeiän perusteella tehdyistä lisäeläke-ennusteista ja vastuuvapauslauseke, jossa todetaan, että ennusteet saattavat poiketa etuuksien lopullisesta arvosta, sekä talousskenaarioihin perustuvien lisäeläke-ennusteiden osalta myös ennusteen kannalta paras mahdollinen skenaario ja epäedullinen skenaario ottaen huomioon lisäeläkejärjestelyn erityisluonne;
5) tiedot vakuutetulle kertyneistä etuuksista tai karttuneesta pääomasta ottaen huomioon lisäeläkejärjestelyn erityisluonne;
6) tiedot lisäeläkelaitoksessa vakuuttavan työnantajan ja vakuutetun lisäeläkejärjestelyyn suorittamista maksuista vähintään viimeisten 12 kuukauden ajalta ottaen huomioon lisäeläkejärjestelyn erityisluonne;
7) erittely lisäeläkelaitoksen vähentämistä kustannuksista vähintään viimeisten 12 kuukauden ajalta;
8) tiedot koko lisäeläkejärjestelyn rahastointitasosta;
9) selkeästi tarkka päivämäärä, johon tiedot viittaavat;
10) tietoihin tulleet merkittävät muutokset edelliseen vuoteen verrattuna.

Lisäeläkkeen eläke-etuusotteessa on 2 momentissa ilmoitettavien tietojen lisäksi ilmoitettava, mistä ja millä tavalla vakuutettu saa:
1) käytännönläheiset lisätiedot lisäeläkejärjestelyn vakuutetulle tarjoamista vaihtoehdoista;
2) vuositilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä sijoituspolitiikan periaatteita koskevan selvityksen;
3) tiedot olettamista, joita käytetään elinkorkoina ilmaistuihin määriin, erityisesti kun kyse on elinkoron tasosta, tarjoajan tyypistä ja elinkoron kestosta;
4) tiedot etuuksien tasosta työsuhteen päättyessä;
5) lisätietoja, jos kyse on lisäeläkejärjestelyistä, joissa vakuutetut kantavat sijoitusriskin ja joissa jäsen sidotaan sijoitusvaihtoehtoon kyseisessä lisäeläkejärjestelyssä vahvistetulla erityisellä säännöllä.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun lisäeläkkeen eläke-ennusteen laskennassa käytettävistä olettamista, joita lisäeläkelaitoksen on käytettävä määrittäessään sijoitusten vuotuisen tuottoprosentin, vuotuisen inflaation ja tulevat palkat. Vakuutettujen, etuudensaajien sekä tarvittaessa heidän edustajiensa on saatava pyynnöstä tarkemmat tiedot olettamista, joita on käytetty lisäeläkkeen eläke-etuusotteella ilmoitetun eläke-ennusteen ja mahdollisen talousskenaarion tuottamisessa.

5 §

Vakuutetulle ja etuudensaajalle annettavat tiedot

Lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetuille ja etuudensaajille riittävästi tietoja lisäeläkejärjestelyn ehdoista, erityisesti seuraavat tiedot:

1) lisäeläkelaitoksen nimi ja ETA-valtio, jossa se on rekisteröity tai hyväksytty, sekä kyseisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen nimi;

2) lisäeläkejärjestelyn osapuolten oikeudet ja velvollisuudet;

3) sijoitusprofiilia koskevat tiedot;

4) vakuutettujen ja etuudensaajien kantamien rahoitusriskien luonne;

5) lisäeläkejärjestelyn täysimääräisiä tai osittaisia takeita taikka tiettyä etuuksien tasoa mahdollisesti koskevat ehdot tai, jos lisäeläkejärjestelyn nojalla ei anneta mitään takeita, maininta siitä;

6) mahdolliset mekanismit, joilla kertyneitä etuuksia suojataan, tai mahdolliset etuuksien vähentämismekanismit;

7) jos vakuutetut kantavat sijoitusriskin tai voivat tehdä sijoituspäätöksiä, tiedot lisäeläkejärjestelyyn liittyvien sijoitusten aiemmasta tuotto- tai arvonkehityksestä vähintään viiden vuoden ajalta tai kaikilta lisäeläkejärjestelyn toimintavuosilta, jos niitä on vähemmän kuin viisi;

8) vakuutettujen ja etuudensaajien kantamien kustannusten rakenne järjestelmissä, joissa ei vahvisteta tiettyä etuuksien tasoa;

9) vakuutetuille tarjolla olevat lisäeläke-etuuksien ottamista koskevat vaihtoehdot;

10) jos vakuutetuilla on oikeus lisäeläkeoikeuksien siirtoon, tiedot tällaiseen siirtoon liittyvistä järjestelyistä.

Lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetulle vuosittain selvitys taloudellisesta tilanteestaan.

Niissä lisäeläkejärjestelyissä, joissa vakuutetut kantavat sijoitusriskin ja joissa tarjotaan useampi kuin yksi vaihtoehto, joilla on eri sijoitusprofiili, vakuutetuille on ilmoitettava ehdot, jotka koskevat saatavilla olevia sijoitusvaihtoehtoja ja oletuksena olevaa sijoitusvaihtoehtoa, sekä lisäeläkejärjestelyn sääntö, jonka mukaan vakuutettu liitetään yksittäiseen sijoitusvaihtoehtoon.

Lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetuille, etuudensaajille ja heidän edustajilleen kohtuullisen ajan kuluessa kaikki lisäeläkejärjestelyn sääntöihin tehtäviä muutoksia koskevat olennaiset tiedot sekä asetettava heidän saatavilleen selvitys vakuutusteknisen vastuuvelan merkittävien muutosten vaikutuksista vakuutettujen ja etuudensaajien kannalta.

6 §

Pyynnöstä annettavat tiedot

Vakuutettujen, etuudensaajien sekä tarvittaessa heidän edustajiensa on saatava pyynnöstä:

1) lisäeläkelaitoksen tilinpäätös ja toimintakertomus ja, jos lisäeläkelaitos vastaa useammasta kuin yhdestä lisäeläkejärjestelystä, kunkin lisäeläkejärjestelyn tilinpäätös ja toimintakertomus;
2) lisäeläkelaitoksen sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys;
3) tieto lisäeläkelaitoksen säännöistä, jotka koskevat lisäeläkeoikeuksien siirtämistä toiseen lisäeläkelaitokseen siinä tapauksessa, että työsuhteen päättymisestä johtuen vakuutussuhde päättyy.

Liikkeen luovutuksen kohteena olevien toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden on saatava pyynnöstä yksityiskohtaiset tiedot karttuneen lisäeläkkeen määrästä, etuuksien siirtymisestä ja heidän oikeuksistaan liikkeen luovutustilanteessa.

7 §

Eläkkeelle jäädessä annettavat tiedot

Lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetulle hänen jäädessään lisäeläkkeelle tai muiden etuuksien erääntyessä yksityiskohtaiset tiedot niistä lisäeläke-etuuksista ja muista etuuksista, joihin hän on oikeutettu.

Jos lisäeläkelaitoksen tiedossa on, että vakuutettu jää lakisääteiselle eläkkeelle, sen on annettava vakuutetulle 1 momentissa tarkoitetut tiedot.

8 §

Lisäeläkkeen maksamista koskevat tiedot

Lisäeläkelaitoksen on annettava vakuutetuille lisäeläkkeen eläke-etuusotteen lisäksi tiedot heille tarjolla olevista vaihtoehdoista lisäeläke-etuuksien maksamiseksi hyvissä ajoin ennen vakuutetun eläkeikää tai vakuutetun pyynnöstä.

Lisäeläkelaitoksen on annettava etuudensaajille säännöllisesti tiedot maksussa olevista etuuksista ja vaihtoehdoista niiden maksamiseksi. Lisäksi etuudensaajille on ilmoitettava viipymättä päätöksen antamisen jälkeen ja kolme kuukautta ennen päätöksen täytäntöönpanoa sellaisesta päätöksestä, jonka seurauksena on maksettavien etuuksien väheneminen. Jos etuuksien maksussa ollessa etuudensaajat kantavat merkittävän sijoitusriskin, etuudensaajille on annettava säännöllisesti asianmukaiset tiedot.

9 §

Lisäeläkelaitoksen antamien tietojen ajantasaisuus, esitystapa ja saatavillaolo

Lisäeläkelaitoksen antamien tässä luvussa tarkoitettujen tietojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:
1) ne on saatettu ajan tasalle säännöllisesti;
2) ne on kirjoitettu selkeästi käyttäen selkeää, ytimekästä ja ymmärrettävää kieltä sekä välttäen ammattikieltä ja teknisiä termejä;
3) niiden käsitteistö ja sisältö ovat johdonmukaisia ja tiedot eivät ole harhaanjohtavia;
4) niiden esitystapa on helppolukuinen;
5) ne ovat saatavilla suomen tai ruotsin kielellä;

6) ne on asetettu mahdollisten vakuutettujen, vakuutettujen ja etuudensaajien saataville veloituksetta sähköisessä muodossa tai paperijäljennöksenä.

10 §

Vakuutetun ilmoitusvelvollisuus

Vakuutetun ja etuudensaajan on ilmoitettava lisäeläkelaitokselle osoitteensa ja muut yhteystietonsa.

Lisäeläkelaitoksen on kerrottava vakuutetulle hänen 1 momentissa tarkoitetusta velvollisuudesta annettaessa hänelle tässä luvussa säädettyjä tietoja.

11 §

Vastuu puutteellisista tai virheellisistä tiedoista

Jos lisäeläkelaitos ei anna vakuutetulle hänen liittyessään maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn tässä luvussa tarkoitettuja tietoja tai antaa niistä hänelle puutteellisia tai virheellisiä tietoja, järjestelyn katsotaan olevan vakuutetun ja etuudensaajan hyväksi voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutetulla oli saamiensa tietojen perusteella aihetta käsittää.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti, jos maksuperusteisen järjestelyn lisäeläke-etuuksista tai muista seikoista on vakuutussuhteen aikana annettu puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, joiden voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutetun menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka lisäeläkelaitos on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta etuudesta tai muusta korvauksesta.

12 §

Edunsaajaan sovellettavat säännökset

Mitä 5—11 §:ssä säädetään vakuutetuista, sovelletaan myös edunsaajaan.

13 § (Uusi)

Kestävyyteen liittyvien tietojen antaminen

Kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta säädetään kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/2088 sekä kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/852.

8 luku

Etuuden hakeminen ja suorittaminen

1 §

Etuuden hakeminen

Etuutta on haettava kirjallisesti. Hakijan on annettava lisäeläkelaitokselle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen eläkelaitoksen vastuun arvioimiseksi ja joita häneltä kohtuudella voidaan vaatia ottaen huomioon myös eläkelaitoksen mahdollisuus hankkia selvitys.

2 §

Hakemuksen jättämisaika ja etuuden vanhentuminen

Eläkettä on haettava vuoden kuluessa siitä, kun vakuutettu on saanut tietää vakuutustapahtumasta, jollei lisäeläkelaitoksen säännöissä ole määrätty pitempää aikaa. Eläkettä on joka tapauksessa haettava kymmenen vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta.

Muuta etuutta kuin eläkettä on haettava kuuden kuukauden kuluessa vakuutustapahtumasta, jollei lisäeläkelaitoksen säännöissä ole määrätty pitempää aikaa. Hakemuksen myöhästymisestä huolimatta etuus voidaan myöntää joko kokonaan tai osaksi, jos sen epäämistä on pidettävä kohtuuttomana.

Jos eläkettä ei ole haettu 1 momentissa säädetyssä ajassa, vakuutettu menettää oikeutensa eläkkeeseen, ja jos muuta etuutta ei ole haettu 2 momentissa säädetyssä ajassa, vakuutettu menettää oikeutensa etuuteen.

3 §

Eläkkeen takautuva suorittaminen

Eläkettä on suoritettava takautuvasti enintään eläkkeen hakemista edeltäneen kymmenen vuoden ajalta.

4 §

Etuuden hakeminen vakuutetun puolesta

Jos vakuutettu ei iän, vamman, sairauden tai muun niihin rinnastettavan syyn takia kykene itse hakemaan eläkettä tai muuta etuutta, eikä hänellä ole edunvalvojaa eikä edunvalvontavaltuutettua, lisäeläkelaitoksen hyväksymä vakuutetun lähiomainen tai muu hänestä pääasiallisesti huolehtiva henkilö voi käyttää vakuutetun puhevaltaa kunnes tälle on määrätty edunvalvoja tai tälle on vahvistettu edunvalvontavaltuutettu.

5 §

Etuudensaajan ilmoitusvelvollisuus

Etuudensaaja on velvollinen ilmoittamaan lisäeläkelaitokselle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada etuutta tai etuuden määrään, jos tästä velvollisuudesta on mainittu etuutta koskevassa päätöksessä.

Lisäeläkelaitos voi vaatia etuudensaajalta selvityksen etuuden määrään vaikuttavista seikoista ja selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää etuuden saamisen edellytykset. Jollei etuudensaaja toimita selvitystä lisäeläkelaitokselle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, lisäeläkelaitos voi päättää, että etuuden suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

6 §

Etuuden maksaminen kertasuorituksena

Lisäeläkelaitoksella on oikeus maksaa kertasuorituksena etuus, joka on pienempi kuin kolmekymmentä euroa kuukaudessa tai etuudensaajan suostumuksella pienempi kuin sata euroa kuukaudessa. Finanssivalvonta antaa kertasuorituksen laskennasta määräyksen, jota noudatetaan ellei muualla laissa toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa säädettyjä euromääriä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä. Tarkistettu euromäärä pyöristetään lähimpään euroon.

7 §

Etuuden maksaminen ETA-valtioon

Etuus tulee maksaa etuudensaajalle ETA-valtioon samoin edellytyksin kuin Suomessa.

8 §

Etuuden suorituksen viivästyminen

Etuuden suorituksen viivästyessä lisäeläkelaitoksen on maksettava myöhästyneelle suoritukselle korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitettua viivästyskorkoa siitä lukien, kun kolme kuukautta on kulunut sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona etuudenhakija on jättänyt lisäeläkelaitokselle hakemuksensa ja 1 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot. Saman päätöksen perusteella myöhemmin suoritettavalle etuuserälle viivästyskorkoa lasketaan eräpäivästä lukien.

Jos 1 momentissa tarkoitettua etuutta ei ole voitu etuudensaajasta johtuvasta syystä maksaa oikeassa ajassa, lisäeläkelaitos ei ole velvollinen maksamaan viivästyskorkoa pitemmältä ajalta kuin siitä päivästä, jona este lisäeläkelaitoksen tieten on lakannut. Jos etuuden suorittaminen viivästyy lain säännöksen vuoksi taikka yleisen liikenteen tai maksuliikenteen keskeytymisen taikka muun sen kaltaisen ylivoimaisen esteen vuoksi, lisäeläkelaitos ei ole velvollinen maksamaan viivästyskorkoa esteestä aiheutuvalta viivästysajalta.

9 §

Etuuden alentaminen tai epääminen vakuutetusta johtuvasta syystä

Jos vakuutettu tai hänen edustajansa on järjestelyyn liittyessään tai etuutta hakiessaan vilpillisesti antanut lisäeläkelaitokselle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä lisäeläkelaitoksen sääntöjen mukaisen etuuden saamiseen tai suuruuteen, hakijalle kuuluva etuus voidaan evätä tai sitä voidaan alentaa siten kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Lisäeläkelaitos on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, hänelle kuuluva etuus voidaan evätä tai sitä alentaa tai jo myönnetyn etuuden suorittaminen keskeyttää sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10 §

Syyntakeettomuus ja pakkotila

Mitä 9 §:n 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos vakuutettu oli sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Mainitussa momentissa säädettyä ei sovelleta myöskään, jos vakuutettu oli toiminut henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi tai muun oikeudellisesti suojattua etua uhkaavan välittömän ja pakottavan vaaran torjumiseksi sellaisissa olosuhteissa, että toimenpide oli kokonaisuutena puolustettavissa, kun otetaan huomioon pelastettavan edun ja teolla aiheutetun vahingon ja haitan laatu ja suuruus, vaaran alkuperä sekä muut olosuhteet.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutetun edustajaan.

11 §

Etuuden takaisinperintä

Jos etuutta on suoritettu enemmän kuin mihin etuudensaajalla on ollut oikeus, aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin.

Aiheettomasti maksettu etuus voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden maksamisen ei ole katsottava johtuneen vakuutetun tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa suoritettavista etuuksista. Kulloinkin suoritettavasta etuudesta ei saa etuudensaajan suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosan siitä etuuden osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun etuudesta on ennakkoperintälain (1118/1996) nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) nojalla lähdevero.

12 §

Tieto oikeusturvakeinoista

Etuutta koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi, millä tavalla asia voidaan saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi ja toimivaltainen tuomioistuin sekä kanneaika ja mistä se lasketaan.

Jos asia voidaan saattaa vaihtoehtoisen riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi, 1 momentissa säädettyä tiedonantovelvollisuutta sovelletaan myös vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annettaviin tietoihin.

13 §

Kanneaika ja oikeuspaikka

Kanne lisäeläkelaitoksen päätöksestä on oikeuden menettämisen uhalla nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut kirjallisen tiedon päätöksestä ja tästä määräajasta.

Vakuutetun lisäeläkelaitosta vastaan esittämä vaatimus voidaan tutkia myös siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vaatimuksen esittäjällä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

14 §

Eläkkeen- ja muun etuudensaajaan ja edunsaajaan sovellettavat säännökset

Mitä tässä luvussa säädetään vakuutetusta, sovelletaan myös eläkkeen- ja muun etuudensaajaan sekä edunsaajaan.

9 luku

Sulautuminen

1 §

Toimintapiiriä koskevat sulautumisen edellytykset

Lisäeläkesäätiö voi sulautua lisäeläkesäätiöön, jos sulautuvan lisäeläkesäätiön osakkaat täyttävät vastaanottavan lisäeläkesäätiön toimintapiiriä koskevat 1 luvun 5 §:ssä säädetyt vaatimukset. Lisäeläkekassa voi sulautua lisäeläkekassaan, jos sulautuvan lisäeläkekassan osakkaat täyttävät vastaanottavan lisäeläkekassan toimintapiiriä koskevat 1 luvun 6 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Sulautuvan lisäeläkelaitoksen vakuutustoiminta, joka sisältää vastuuvelan sekä muut velat ja varat, siirtyy selvitysmenettelyttä vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle.

2 §

Sulautumissuunnitelma

Sulautumiseen osallistuvien lisäeläkelaitosten hallitusten on laadittava kirjallinen sulautumissuunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Sulautumissuunnitelmassa on oltava:

1) sulautumiseen osallistuvien lisäeläkelaitosten toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset ja kotipaikat;

2) selvitys sulautumisen syistä;

3) absorptiosulautumisessa ehdotus vastaanottavan lisäeläkelaitoksen mahdollisesta sääntömuutoksesta sekä kombinaatiosulautumisessa ehdotus perustettavan lisäeläkelaitoksen säännöiksi ja ehdotus siitä, miten perustettavan lisäeläkelaitoksen toimielinten jäsenet valitaan;

4) selvitys sulautuvan lisäeläkelaitoksen vastuuvelan ja muiden velkojen sekä varojen siirtymisestä vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle;

5) selvitys siitä, että vastaanottava lisäeläkelaitos täyttää sulautumisen jälkeen 5 ja 6 luvussa säädetyt vaatimukset;

6) selvitys sulautuvan lisäeläkelaitoksen varoista, veloista ja omasta pääomasta ja niiden arvostamiseen vaikuttavista seikoista, sulautumisen suunnitellusta vaikutuksesta vastaanottavan lisäeläkelaitoksen taseeseen sekä sulautumiseen sovellettavista kirjanpidollisista menetelmistä;

7) ehdotus sulautumisen täytäntöönpanon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta, joka saa olla enintään kuuden kuukauden kuluttua sulautumissuunnitelman tekemisestä;

8) ehdotus mahdollisiksi muiksi sulautumisen ehdoiksi.

3 §

Sulautumisesta päättäminen

Lisäeläkekassassa sulautumisesta päättää kassankokous. Kassankokouksen päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Lisäeläkesäätiössä sulautumisesta päättää säätiön hallitus.

Sulautumisesta päättävä kassankokous on pidettävä tai hallituksen sulautumispäätös tehtävä neljän kuukauden kuluessa sulautumissuunnitelman rekisteröinnistä, tai sulautuminen raukeaa.

Jos sulautumista ei hyväksytä sulautumissuunnitelman mukaisesti muutoksitta kaikissa sulautumiseen osallistuvissa lisäeläkelaitoksissa, sulautuminen raukeaa. Päätös sulautumisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä sulautumisen raukeaminen on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle rekisteröitäväksi eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin.

4 §

Ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta

Sulautumiseen osallistuvien lisäeläkelaitosten on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta kuuden kuukauden kuluessa sitä koskevan Finanssivalvonnan suostumuksen myöntämisestä, tai sulautuminen raukeaa. Ilmoitukseen on liitettävä:

1) kunkin sulautumiseen osallistuvan lisäeläkelaitoksen hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että sulautumisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä;
2) selvitys siitä, että vastaanottava lisäeläkelaitos täyttää 6 luvussa säädetyt vaatimukset vastuuvelan kattamisesta;
3) hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todistus eläkesäätiö- ja eläkekassalain 10 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten lähettämisestä;
4) sulautumiseen osallistuvien lisäeläkelaitosten sulautumista koskevat päätökset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun sulautumisen täytäntöönpanoilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista ja annettavista selvityksistä.

5 §

Sulautumisen rekisteröinti ja oikeusvaikutukset

Finanssivalvonta merkitsee sulautumisen eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin saatuaan 4 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sulautumisen täytäntöönpanosta. Sulautuvan lisäeläkelaitoksen vakuutustoiminta, joka sisältää vastuuvelan ja muut velat ja varat, siirtyy selvitysmenettelyttä vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva lisäeläkelaitos purkautuu ja kombinaatiosulautumisessa vastaanottava lisäeläkelaitos syntyy.

Sulautuvan lisäeläkelaitoksen varoja ja velkoja ei saa merkitä vastaanottavan lisäeläkelaitoksen taseeseen korkeammasta arvosta kuin mikä niiden taloudellinen arvo on vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle. Sitoumusta työn tai palvelun suorittamiseen ei sulautumisessa saa merkitä taseeseen.

10 luku

Jakautuminen

1 §

Jakautumissuunnitelma

Jakautuvan lisäeläkelaitoksen hallituksen ja perustettavan lisäeläkelaitoksen perustajien on laadittava kirjallinen jakautumissuunnitelma, joka on päivättävä sekä kaikkien perustajien ja jakautuvan lisäeläkelaitoksen hallituksen allekirjoitettava.

Jakautumissuunnitelmassa on oltava:
1) jakautuvan lisäeläkelaitoksen toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai vastaavat yksilöintitiedot sekä kotipaikka;
2) selvitys jakautumisen syistä;
3) laskelma jakautuvan lisäeläkelaitoksen vastuuvelasta ja varoista;
4) selvitys jakautuvan lisäeläkelaitoksen vastuuvelan sekä varojen ja velkojen jakamisesta;
5) jos jakautuvalla lisäeläkelaitoksella on tasoitusmäärä, selvitys tasoitusmäärän jakamisesta;
6) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat lisäeläkelaitokset täyttävät jakautumisen jälkeen 6 luvussa säädetyt vaatimukset;

7) ehdotus perustettavan lisäeläkelaitoksen säännöiksi;
8) perustettavan lisäeläkelaitoksen perustajien toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot, kotipaikat sekä perustettavan lisäeläkelaitoksen hallituksen jäsenet;
9) ehdotus jakautumisen täytäntöönpanon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta;
10) ehdotus mahdollisiksi muiksi jakautumisen ehdoiksi.

2 §

Varojen osittamista koskevat periaatteet

Tasaavaa kirjanpitojärjestelmää noudattavan lisäeläkelaitoksen jakautuessa vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle on siirrettävä siirtyvää vakuutuskantaa vastaava osuus jakautuvan lisäeläkelaitoksen vastuuvelan katteesta, muista varoista ja veloista ja, jos laitoksella on vakavaraisuuspääoma, vakavaraisuuspääomasta.

Osakaskohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavan lisäeläkesäätiön jakautuessa perustettavalle lisäeläkesäätiölle on siirrettävä jakautuvan osakkaan osakaskohtaista vakuutuskantaa tai sen siirtyvää osaa vastaava osuus jakautuvan lisäeläkesäätiön vastuuvelan katteesta, muista varoista ja veloista ja, jos laitoksella on vakavaraisuuspääoma, vakavaraisuuspääomasta.

Jollei jakautumissuunnitelmassa toisin sovita, luovutettaviin varoihin tulee sisällyttää jakautuvan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset. Muut varat voidaan siirtää rahana. Jakautuvan lisäeläkelaitoksen, jolla on tasoitusmäärä, on haettava Finanssivalvonnan vahvistus tasoitusmäärän siirtoa koskeville perusteille kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman allekirjoittamisesta.

3 §

Jakautumisen rekisteröinti ja oikeusvaikutukset

Kun jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity, kokonaisjakautumisessa jakautuvan lisäeläkelaitoksen varat ja velat sekä osittaisjakautumisessa jakautumissuunnitelmassa jaetut varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle. Samanaikaisesti perustettava lisäeläkelaitos syntyy ja kokonaisjakautumisessa jakautuva lisäeläkelaitos purkautuu.

Jos kokonaisjakautumisessa ilmaantuu varoja, joita ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa, ne kuuluvat vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle samassa suhteessa kuin jakautuvan lisäeläkelaitoksen netto-omaisuus jaetaan 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun jakautumissuunnitelman mukaan, jollei jakautumissuunnitelmassa muuta määrätä.

Jakautumiseen osallistuvat lisäeläkelaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan lisäeläkelaitoksen velasta, jota ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa ja joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan lisäeläkelaitoksen veloista, joista toinen lisäeläkelaitos vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, lisäeläkelaitoksen vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

11 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen, vapaaehtoinen selvitystila ja purkaminen

1 §

Vakuutuskannan luovuttaminen

Lisäeläkelaitos (*luovuttava lisäeläkelaitos*) voi luovuttaa vakuutuskantansa toiselle lisäeläkelaitokselle (*vastaanottava lisäeläkelaitos*) tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle vakuutusyhtiölle, joka harjoittaa vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettua henkivakuutusta.

Luovutettaessa vakuutuskannan osa sovelletaan, mitä vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään.

2 §

Vastaanottavaa lisäeläkelaitosta koskevat rajoitukset

Vakuutuskanta voidaan luovuttaa vain sellaiselle lisäeläkelaitokselle, jonka toimintapiiriä koskevat 1 luvun 5 tai 6 §:ssä tarkoitetut vaatimukset työnantaja, yrittäjä tai henkilöryhmä tai rekisteröity yhdistys, johon liittyvää vakuutuskantaa siirretään, täyttää.

3 §

Suunnitelma vakuutuskannan luovuttamiseksi

Luovuttavan ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen hallituksen on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset sekä kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovutuksen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan lisäeläkelaitoksen sääntöjen muuttamiseksi;

4) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettavaan vakuutuskantaan liittyvästä osakkuudesta, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

5) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sitä vastaavina varoina luovutettavasta omaisuudesta;

6) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

7) jos luovuttavalla lisäeläkelaitoksella on tasoitusmäärä, selvitys mahdollisesti siirtyvästä tasoitusmäärästä;

8) selvitys siitä, että luovuttava ja vastaanottava lisäeläkelaitos täyttävät luovutuksen jälkeen 6 luvussa säädetyt vaatimukset;

9) selvitys tai ehdotus vakuutuskannan luovuttamiseen ja vastaanottamiseen osallistuvien lisäeläkelaitosten hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle ja tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

10) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan ja sitä vastaavien varojen luovutusajankohdasta;
11) ehdotus mahdollisiksi muiksi vakuutuskannan luovutuksen ehdoiksi.
Mitä 2 momentin 8 kohdassa säädetään ei sovelleta luovuttavaan lisäeläkelaitokseen, joka on selvitystilassa.

4 §

Finanssivalvonnan suostumuksen hakeminen

Luovuttavan ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen on kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoittamisesta haettava luovuttamiselle ja vakuutuskannan luovuttamista koskevalle suunnitelmalle Finanssivalvonnan suostumus sekä mahdolliselle vakuutuskannan luovutuksen edellyttämälle vastaanottavan lisäeläkelaitoksen sääntöjen muutokselle Finanssivalvonnan vahvistus. Luovuttavan ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen on haettava Finanssivalvonnan vahvistus tasoitusmäärän siirtoa koskeville perusteille, jos luovuttavalla lisäeläkelaitoksella on tasoitusmäärä.
Jos Finanssivalvonnan suostumusta vakuutuskannan luovuttamista koskevaksi suunnitelmaksi ja tarvittaessa vastaanottavan lisäeläkelaitoksen sääntöjen muuttamiseksi sekä tasoitusmäärän siirtoa koskeviksi perusteiksi ei haeta 1 momentissa säädetyssä määräajassa, vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa.
Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetusta hakemuksesta ja hakemuksessa tarvittavista selvityksistä.

5 §

Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto

Finanssivalvonnan on pyydettävä 4 §:ssä tarkoitetusta hakemuksesta Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailulaissa (948/2011) tarkoitetun yrityskauppavalvonnan piiriin.

6 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen vakuutuskannan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta päättävää kassankokousta pidettävä vakuutettujen ja osakkaiden nähtävinä lisäeläkekassan toimistossa tai internetsivuilla ja viivytyksettä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:
1) vakuutuskannan luovuttamista koskeva suunnitelma;
2) kunkin vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvan lisäeläkelaitoksen tai vakuutusyhtiön viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus;
3) hallituksen selostus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen jälkeisistä lisäeläkekassan asemaan olennaisesti vaikuttavista seikoista sekä seikoista, joilla saattaa olla merkitystä harkittaessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan sopimuksen hyväksymistä;

4) vastaanottavan lisäeläkelaitoksen säännöt ja tarvittaessa niitä koskeva vastuunsiirtämisestä johtuva muutosehdotus.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan vakuutuskannan luovuttamista koskevaan kassankokoukseen, on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen nähtävinä pitämisestä. Edellä tarkoitetut asiakirjat on viivytyksettä lähetettävä vakuutetulle tai osakkaalle, joka sitä pyytää, jos asiakirjoja ei voida tallentaa ja tulostaa lisäeläkekassan internetsivuilta.

7 §

Luovutuksen raukeaminen

Vakuutuskannan luovutus raukeaa, jos luovutusta ei hyväksytä muutoksitta luovuttavassa lisäeläkelaitoksessa ja vastaanottamista vastaanottavassa lisäeläkelaitoksessa tai vakuutusyhtiössä.

Lisäeläkelaitoksen kassankokouksen tai hallituksen päätös vakuutuskannan luovutuksen tai vastaanottamisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

8 §

Finanssivalvonnan suostumus

Luovuttavan lisäeläkelaitoksen ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen tai vakuutusyhtiön hyväksyttyä vakuutuskannan luovuttamisen Finanssivalvonnan on annettava siihen suostumuksensa:

1) jollei luovutus loukkaa vakuutettuja etuja;

2) jollei luovutuksen voida katsoa vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä; ja

3) jos Finanssivalvonta on hyväksynyt vastaanottavan lisäeläkelaitoksen 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun sääntöjen muuttamisen.

Jollei suostumusta ole haettu määräajassa taikka se on evätty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, vakuutuskannan luovuttaminen on rauennut.

9 §

Luovuttamisen ajankohta ja oikeusvaikutukset

Vakuutuskanta ja sitä vastaavat varat siirtyvät samanaikaisesti vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle ja vakuutusyhtiölle vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa mainittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Suunnitelmassa mainitun siirtoajankohdan tulee olla viimeistään kuuden kuukauden kuluttua luovuttamista koskevan suunnitelman tekemisestä.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta päättää, että vakuutuskanta ja sitä vastaavat varat siirtyvät samanaikaisesti 1 momentissa säädettyä määräaikaa myöhempänä ajankohtana.

10 §

Koko vakuutuskannan luovuttaneen lisäeläkelaitoksen purkaminen

Lisäeläkelaitos, joka ei ole selvitystilassa ja joka on luovuttanut koko vakuutuskantansa, on asetettava selvitystilaan ja purettava. Edellä tarkoitetun lisäeläkelaitoksen selvitystilaan ja purkamiseen sovelletaan 11 §:ää sekä 12 luvun 4, 7, 8, 10 ja 14 §:ää, eläkesäätiö- ja eläkekassalain 12 luvun 24—26 §:ää sekä 13 luvun 3, 7—10 §:ää, 11 §:n 1 ja 3 momenttia sekä 13, 15, 16, 33 ja 36—38 §:ää.

Lisäeläkekassan hallituksen on neljän kuukauden kuluessa siitä, kun kassan koko vakuutuskanta on luovutettu, kutsuttava kassankokous koolle päättämään kassan asettamisesta selvitystilaan. Sen lisäksi, mitä lisäeläkekassan säännöissä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle. Hallituksen on annettava tieto kutsusta kassankokoukseen Finanssivalvonnalle.

11 §

Selvitystilaan määrääminen ja rekisteristä poistaminen

Finanssivalvonnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin lisäeläkelaitoksen asettamiseksi selvitystilaan, jos se havaitsee, ettei lisäeläkelaitos ole 10 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa tehnyt päätöstä selvitystilaan asettamisesta.

Finanssivalvonnan on selvitystilaan asettamisen sijasta poistettava lisäeläkelaitos rekisteristä, jos laitoksen varat eivät riitä selvityskulujen maksamiseen tai varojen määrästä ei saada tietoa eikä osakas, velkoja tai muu ilmoita ottavansa vastatakseen selvitysmenettelyn kuluista.

12 luku

Lakisääteinen selvitystila ja konkurssi

Selvitystila

1 §

Lisäeläkelaitoksen selvitystila ja purkaminen

Selvitystilamenettelyssä selvitetään lisäeläkelaitoksen varallisuusasema ja pyritään luovuttamaan vakuutuskanta ja sitä vastaavat varat toiselle lisäeläkelaitokselle tai vakuutusyhtiölaissa tarkoitetulle vakuutusyhtiölle. Vakuutuskannan luovutuksen jälkeen suoritetaan laitoksen velat ja jaetaan laitoksen jäljelle jäävä omaisuus sekä puretaan lisäeläkelaitos.

2 §

Velvollisuus asettaa lisäeläkelaitos selvitystilaan

Lisäeläkelaitos on asetettava selvitystilaan ja purettava:

1) jollei vakuutettujen lukumäärä kahden viimeksi kuluneen kalenterivuoden päättyessä ole täyttänyt 2 luvun 3 §:ssä säädettyä tai lisäeläkelaitoksen säännöissä määrättyä vähimmäismäärää eikä voida pitää todennäköisenä, että lukumäärä lähinnä seuraavien neljän kuukauden aikana nousee edellä tarkoitetuista vähimmäismääristä suurempaan;

2) jos lisäeläkekassan tilinpäätös on osoittanut alijäämää tai jos mahdollinen perustamispääoma on ollut lisäeläkekassan säännöissä vahvistettua pienempi, eikä alijäämää ole katettu taikka perustamispääomaa täytetty kahden seuraavan tilikauden aikana;

3) jos lisäeläkesäätiö ei täytä 5 luvun 11 §:ssä säädettyjä vaatimuksia;

4) jos on käynyt ilmeiseksi, että lisäeläkelaitos ei ole kattanut 5 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn vastuuvelkaa 6 luvussa säädetyllä tavalla;

5) jos lisäeläkelaitos ei ole toteuttanut 5 luvun 10 §:ssä tarkoitettua suunnitelmaa katevajauksen kuolettamiseksi säädetyssä määräajassa;

6) jos lisäeläkelaitos ei ole toteuttanut 5 luvun 25 §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa säädetyssä määräajassa;

7) jos lisäeläkelaitoksen kaikki osakkaat lopettavat sen toimintansa, jonka piirissä lisäeläkelaitoksessa vakuutetut henkilöt toimivat;

8) jos lisäeläkekassa on sen sääntöjen mukaan purettava; taikka

9) jos Finanssivalvonta on määrännyt lisäeläkelaitoksen purettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n perusteella.

Finanssivalvonta voi, jollei vakuutettuja etuuksia vaaranneta, pidentää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun määräajan enintään vuodeksi ja hakemuksesta antaa 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa päätöksessä määrääminsä ehdoin suostumuksen toiminnan jatkamiseen enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

3 §

Oikeuksien säilyminen jatkettaessa selvitystilaan asettamista koskevaa määräaikaa lisäeläkesäätiössä

Jos Finanssivalvonta on pidentänyt selvitystilaan asettamista koskevaa määräaikaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, vakuutetut, eläkkeensaajat ja muiden etuuksien saajat sekä ne henkilöt, joiden vakuutussuhde on päättynyt vuoden kuluessa ennen osakkaan toiminnan lopettamisesta johtuvaa lisäeläkesäätiön purkamista, säilyttävät lisäeläkesäätiön sääntöjen mukaisen oikeutensa eläkkeen ja muiden etuuksien saamiseen.

Lisäeläkesäätiön on muutettava sääntönsä vastaamaan 1 momentissa säädettyä.

4 §

Kassankokous selvitystilan aikana

Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, selvitystilassa olevan lisäeläkekassan kassankokoukseen sovelletaan kassankokousta koskevia eläkesäätiö- ja eläkekassalain säännöksiä.

Hallituksen on viipymättä kutsuttava kassankokous koolle 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa. Jos Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetun määräajan jatkamiseksi, hallituksen on kutsuttava kassankokous koolle viipymättä Finanssivalvonnan myöntämän määräajan päätyttyä.

Sen lisäksi, mitä lisäeläkekassan säännöissä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle. Hallituksen on annettava tieto kutsusta kassankokoukseen Finanssivalvonnalle.

5 §

Selvitystilan rekisteröinti ja selvitystilaan määrääminen

Selvitysmiehen on ilmoitettava selvitystilaan asettamista ja selvitysmiehen valintaa koskeva päätös Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäväksi.

Finanssivalvonnan tulee asettaa lisäeläkelaitos selvitystilaan, jos se havaitsee, ettei lisäeläkelaitos ole 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa tehnyt päätöstä selvitystilaan asettamisesta tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua hakemusta. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle edellä tarkoitetusta päätöksestään.

6 §

Etuoikeutetut velkojat

Selvitystilassa olevassa lisäeläkelaitoksessa vakuutetuilla, eläkkeen- ja muiden etuuksien saajilla sekä edunsaajilla on osuudestaan 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuvelkaan keskenään samanlainen etuoikeus lisäeläkelaitoksen omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla on pantattuun omaisuuteen.

Tässä pykälässä säädetty etuoikeus ei heikennä käteispantin eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan oikeutta eikä estä suorittamasta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 27 §:n 1—4 kohdassa tarkoitettuja velkoja selvitystilan aikana.

7 §

Julkinen haaste

Selvitysmiehen on viipymättä haettava julkinen haaste lisäeläkelaitoksen velkojille selvitystilassa olevan laitoksen kustannuksella.

Julkisessa haasteessa on mainittava, että lisäeläkelaitoksessa vakuutettujen, eläkkeen- ja muun etuuden saajien taikka edunsaajien ei tarvitse ilmoittaa saataviaan selvitystilassa eikä niiden 6 §:ssä tarkoitettua etuoikeutta tarvitse vaatia. Muutoin noudatetaan, mitä julkisesta haasteesta annetussa laissa (729/2003) säädetään.

8 §

Saatavien ilmoittaminen

Edellä 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun velkojan on ilmoitettava sellaiselle toimielimelle tai viranomaiselle, joka on toimivaltainen ottamaan vastaan saatavaa koskevat ilmoitukset tai huomautukset, saatavan laji, sen syntymisaika ja määrä. Lisäksi velkojan on ilmoitettava, vetoaako hän saatavan osalta etuoikeuteen, esinevakuuteen tai omistuksenpidätysehtoon, sekä se, mitä omaisuutta hänen vakuutensa on.

9 §

Vakuutuskannan luovuttaminen, velkojen suorittaminen ja omaisuuden jakaminen

Lisäeläkelaitoksen selvitystilassa selvitysmiehen tulee pyrkiä niin pian kuin mahdollista saamaan aikaan sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta yhden tai useamman lisäeläkelaitoksen tai vakuutusyhtiön kanssa 11 luvun säännösten mukaisesti. Vakuutuskanta voidaan luovuttaa myös osissa yhdelle tai useammalle edellä tarkoitetulle vakuutuslaitokselle.

Jos sopimusta vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan kahden vuoden kuluessa selvitystilan alkamisesta, Finanssivalvonnan on määrättävä ajankohta, jolloin vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa. Tämän jälkeen lisäeläkelaitoksen omaisuus on muutettava rahaksi. Selvitysmiesten tulee viipymättä laatia luettelo jaossa noudatettavista suhdeluvuista. Luettelo on toimitettava Finanssivalvonnalle, jossa luettelo on pidettävä asianomaisten nähtävänä 30 päivän ajan. Finanssivalvonnan tulee kuuluttaa luettelon nähtävillä olosta Virallisessa lehdessä. Suhdelukuihin saa hakea oikaisua Finanssivalvonnalta 30 päivän kuluessa luettelon nähtävillä oloajan päättymisestä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuilla varoilla on maksettava selvitystilamenettelystä johtuvat velat ja 6 §:ssä tarkoitetut etuoikeutetut velat. Tämän jälkeen omaisuuden rahaksi muuttamisesta saaduilla varoilla maksetaan kaikki muu tiedossa oleva velka lisäeläkelaitoksen velkojille haetun 7 §:ssä tarkoitetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen. Jos velka on riitainen tai erääntymätön taikka sitä ei muusta syystä voida maksaa, tarpeelliset varat on pantava erilleen, jos laitoksen varat siihen riittävät. Jäljelle jäävä omaisuus jaetaan lisäeläkekassan tai lisäeläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla.

Jos lisäeläkelaitos harjoittaa maksuperusteista lisäeläkevakuuttamista, vastuuvelan kate jaetaan 6 §:ssä tarkoitetuille etuoikeutetuille velkojille 6 luvun 23 §:ssä tarkoitetun eriytetyn katteen perusteella.

10 §

Kielto käyttää lisäeläkelaitoksen varoja

Finanssivalvonta voi kieltää selvitystilassa olevan lisäeläkelaitoksen 6 luvun 27 §:ssä tarkoitetun omaisuudenhoitajan tai mainitun luvun 28 §:ssä tarkoitetun säilytysyhteisön hallussa olevien varojen käyttämisen.

11 §

Toiminnan rajoittaminen

Selvitystilassa lisäeläkelaitos saa jatkaa vakuutustoimintaa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Selvitystilassa lisäeläkekassa ei saa vakuuttaa uusia henkilöitä ellei 1 momentista muuta johdu.

12 §

Maksettavaksi erääntyneen etuuden suorittaminen

Lisäeläkesäätiön on suoritettava eläke tai muu etuus, joka on erääntynyt maksettavaksi selvitystilan aikana tai sitä ennen. Selvitysmiehen tulee tehdä edellä tarkoitetut suoritukset eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 27 §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman mukaisesti.

Lisäeläkekassa ei saa selvitystilan aikana suorittaa eläkkeitä tai muita etuuksia, jos ne ovat erääntyneet maksettaviksi selvitystilan aikana.

13 §

Saatavat osakkaalta

Jos lisäeläkekassan eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 15 §:ssä tarkoitettu selvitystilatilinpäätös osoittaa alijäämää, sen kattamiseen sovelletaan, mitä 5 luvun 14 §:ssä säädetään. Lisäeläkesäätiön osakkaan 5 luvun 11 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta suorittaa vakuutusmaksuja sovelletaan myös lisäeläkesäätiön selvitystilassa. Selvitystilassa olevan lisäeläkesäätiön saatava osakkaalta voidaan irtisanoa maksettavaksi välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos lisäeläkesäätiöltä puuttuu käteisiä varoja selvitysmenettelystä johtuvia eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 27 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja kuluja varten. Lisäeläkesäätiön saatava osakkaalta voidaan irtisanoa myös niiden eläkkeiden ja etuuksien maksamista varten, jotka lisäeläkesäätiön on 12 §:n mukaan suoritettava. Irtisanottava määrä ei tällöin saa ylittää eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 27 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja tämän luvun 12 §:ssä tarkoitettuihin suorituksiin tarvittavaa määrää.

Kun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta on tehty tai 2 momentissa tarkoitettu ajankohta, jolloin vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa on määrätty, voidaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, selvitystilassa olevan lisäeläkelaitoksen saatava osakkaalta irtisanoa maksettavaksi kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, vaikka pidemmästä irtisanomisajasta olisi sovittu.

14 §

Lopputilityksen ja jaon moittiminen

Jos joku tahtoo moittia eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitettua lopputilitystä tai tämän luvun 9 §:ssä tarkoitettua omaisuuden jakoa, kanne lisäeläkelaitosta vastaan on pantava vireille lisäeläkelaitoksen kotipaikan käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa sii-

tä, kun lisäeläkesäätiön lopputilityksestä on eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitetulla tavalla kuulutettu tai kun lisäeläkekassan lopputilitys on esitetty mainitussa pykälässä tarkoitetussa kassankokouksessa.

15 §

Lisäeläkesäätiön selvitystilan lopettaminen ja vakuutustoiminnan jatkaminen

Jos lisäeläkesäätiö selvitystilan aikana täyttää 2 §:n 1 momentin 1—7 kohdassa säädetyt vaatimukset, selvitysmiehen on kutsuttava lisäeläkesäätiön osakkaat koolle päättämään, jatketaanko vakuutustoimintaa. Osakkaat voivat, tilintarkastajan annettua asiasta lausuntonsa, yksimielisesti päättää selvitystilan lopettamisesta ja vakuutustoiminnan jatkamisesta.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja lisäeläkesäätiön toiminnan jatkamisesta on tehty, lisäeläkesäätiölle on valittava hallitus lisäeläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla. Selvitysmiehen tehtävä päättyy, kun hallitus on valittu. Selvitysmiehen on annettava toiminnastaan eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitettu lopputilitys.

Hallituksen on viipymättä tehtävä ilmoitus selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä Finanssivalvonnalle merkittäväksi eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin. Ilmoitukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastajan lausunto.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

Konkurssi

16 §

Etuoikeutetut velkojat

Konkurssissa olevassa lisäeläkelaitoksessa vakuutetuilla, eläkkeen saajilla ja muiden etuuksien saajilla sekä edunsaajilla on osuudestaan 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuvelkaan keskenään samanlainen etuoikeus lisäeläkelaitoksen omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla on pantattuun omaisuuteen.

Edellä 1 momentissa säädetty etuoikeus ei heikennä käteispantin eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan oikeutta eikä estä suorittamasta konkurssimenettelystä ja lisäeläkelaitoksen toiminnasta konkurssin aikana johtuvia juoksevia hallintokuluja.

17 §

Eläkkeiden ja muiden etuuksien suorittaminen

Konkurssin aikana lisäeläkelaitos ei saa suorittaa maksettavaksi erääntyneitä lisäeläkkeitä tai muita etuuksia.

18 §

Toiminnan rajoittaminen

Konkurssin aikana lisäeläkelaitos saa jatkaa toimintaansa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Konkurssin aikana lisäeläkelaitos ei saa vakuuttaa uusia henkilöitä.

19 §

Vakuutuskannan luovuttaminen, velkojen suorittaminen ja omaisuuden jakaminen

Kun lisäeläkelaitos on konkurssissa, pesänhoitajan tulee pyrkiä niin pian kuin mahdollista saamaan aikaan sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta yhden tai useamman lisäeläkelaitoksen tai vakuutusyhtiön kanssa 11 luvun säännösten mukaisesti. Vakuutuskanta voidaan luovuttaa myös osissa yhdelle tai useammalle edellä tarkoitetulle vakuutuslaitokselle.

Jos sopimusta vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan kahden vuoden kuluessa konkurssin tai sitä edeltäneen selvitystilan alkamisesta, Finanssivalvonnan on määrättävä ajankohta, jolloin vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa. Tämän jälkeen lisäeläkelaitoksen omaisuus on muutettava rahaksi.

Pesänhoitajan tulee viipymättä laatia luettelo jaossa noudatettavista suhdeluvuista. Luettelo on toimitettava Finanssivalvonnalle, jossa luettelo on pidettävä asianomaisten nähtävänä 30 päivän ajan. Finanssivalvonnan tulee kuuluttaa luettelon nähtävilläolosta Virallisessa lehdessä. Suhdelukuihin saa hakea oikaisua Finanssivalvonnalta 30 päivän kuluessa luettelon nähtävillä oloajan päättymisestä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuilla varoilla on ensin maksettava konkurssimenettelystä ja sitä edeltäneestä selvitystilamenettelystä johtuvat velat, 16 §:ssä tarkoitetut hallintokulut ja seuraavaksi sen estämättä, mitä 17 §:ssä säädetään, 16 §:ssä 1 momentissa tarkoitetut etuoikeutetut velat. Tämän jälkeen omaisuuden rahaksi muuttamisesta saaduilla varoilla maksetaan kaikki muu tiedossa oleva velka.

Jos lisäeläkelaitos harjoittaa maksuperusteista lisäeläkevakuuttamista, vastuuvelan kate jaetaan 6 §:ssä tarkoitetuille etuoikeutetuille velkojille 6 luvun 23 §:ssä tarkoitetun eriytetyn katteen perusteella.

20 §

Saatavat osakkaalta

Jos konkurssiin asetettava lisäeläkekassa on selvitystilassa, lisäeläkekassan osakkaan vastuu vakuutusmaksujen suorittamisesta määräytyy selvitystilatilinpäätöksen mukaan siten kuin 5 luvun 14 §:ssä säädetään. Jos lisäeläkekassa ei ole sitä konkurssiin asetettaessa selvitystilassa, konkurssilain (120/2004) 9 luvun 3 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen osoittaman alijäämän kattamiseen sovelletaan, mitä tämän lain 5 luvun 14 §:ssä säädetään.

Lisäeläkesäätiön osakkaan 5 luvun 11 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta suorittaa vakuutusmaksuja sovelletaan myös lisäeläkesäätiön konkurssissa. Konkurssissa olevan lisäeläkesäätiön saata-

va osakkaalta voidaan irtisanoa maksettavaksi välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos lisäeläkesäätiöltä puuttuu käteisiä varoja konkurssimenettelystä johtuvia kuluja varten.

Kun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus vakuutuskannan luovuttamisesta on tehty tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu ajankohta, jolloin vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa on määrätty, voidaan sen lisäksi, mitä tämän pykälän 2 momentissa säädetään, konkurssissa olevan lisäeläkelaitoksen saatava osakkaalta irtisanoa maksettavaksi kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, vaikka pidemmästä irtisanomisajasta olisi sovittu.

13 luku

Rajat ylittävä toiminta

ETA-lisäeläkelaitos ja ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos

1 §

Luvun soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan ETA-lisäeläkelaitoksen ja ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen rajat ylittävään toimintaan.

Lisäeläkesäätiö voi hakea Finanssivalvonnalta lupaa toimia ETA-lisäeläkesäätiönä ja lisäeläkekassa voi hakea Finanssivalvonnalta lupaa toimia ETA-lisäeläkekassana. Luvan hakemiseen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään ETA-lisäeläkelaitoksen rajat ylittävää toimintaa koskevasta luvasta.

ETA-lisäeläkelaitoksen rajat ylittävä toiminta

2 §

Rajat ylittävää toimintaa koskevan luvan hakeminen

ETA-lisäeläkelaitoksen on haettava Finanssivalvonnalta lupa ennen rajat ylittävän toiminnan aloittamista ja siihen liittyvän rahoituksen vastaanottamista rahoittavalta yritykseltä.

ETA-lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava hakemuksen yhteydessä Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot:

1) vastaanottava valtio;

2) rahoittava yritys ja sen keskushallinnon sijaintipaikka;

3) rahoittavaa yritystä varten hallinnoitavan lisäeläkejärjestelyn pääpiirteet.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen yhteydessä annettavista tiedoista.

3 §

Arvio edellytyksistä harjoittaa rajat ylittävää toimintaa

Jos Finanssivalvonta arvioi, että ETA-lisäeläkelaitoksella on sen hallinnollinen rakenne ja taloudellinen tila, laitoksen johtajien maine ja ammatillinen pätevyys sekä kokemus huomioon ottaen edellytykset ehdotetun rajat ylittävän toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se sai 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot, toimitettava nämä tiedot 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoitettava tietojen toimittamisesta ETA-lisäeläkelaitokselle. Ilmoitukseen on liitettävä päätös luvasta aloittaa rajat ylittävä toiminta.

Jos Finanssivalvonta arvioi, että ETA-lisäeläkelaitoksella ei ole 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä rajat ylittävän toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonnan on evättävä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu lupa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se vastaanotti mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

4 §

Tieto sosiaali- ja työoikeuden sekä tietojen toimittamisen vaatimuksista

Finanssivalvonnan on ilmoitettava lupaa hakevalle ETA-lisäeläkelaitokselle tieto niistä rajat ylittävässä toiminnassa noudatettavista sosiaali- ja työoikeuden vaatimuksista, jotka se on saanut vastaanottavan valtion toimivaltaiselta viranomaiselta, ja mainittujen vaatimusten merkittävistä muutoksista. ETA-lisäeläkelaitoksen rajat ylittävään toimintaan ei sovelleta 7 lukua lisäeläkejärjestelystä annettavista tiedoista eikä 8 lukua etuuden hakemisesta ja suorittamisesta.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava lupaa hakevalle ETA-lisäeläkelaitokselle vastaanottavan valtion toimivaltaiselta viranomaiselta saamansa tieto niistä rajat ylittävässä toiminnassa noudatettavista tietojen toimittamista koskevista vaatimuksista, jotka vastaanottava valtio on asettanut mahdollisille vakuutetuille, vakuutetuille ja etuudensaajille annettavista tiedoista, ja edellä tarkoitettujen vaatimusten merkittävistä muutoksista.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan saanut ETA-lisäeläkelaitos voi ryhtyä harjoittamaan rajat ylittävää toimintaa saatuaan tiedon tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista vaatimuksista tai kuuden viikon kuluttua siitä, kun vastaanottavan valtion toimivaltainen viranomainen on saanut 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

5 §

Sosiaali- ja työoikeuden sekä tietojen toimittamista koskevien vaatimusten valvonta

Jos vastaanottavan valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle, että ETA-lisäeläkelaitos ei noudata toiminnassaan 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia, Finanssivalvonnan on yhteistyössä vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin rikkomuksen lopettamiseksi.

6 §

Vastuuvelan täysimääräinen kattaminen

ETA-lisäeläkelaitoksen, joka harjoittaa rajat ylittävää toimintaa, on katettava vastuuvelka täysin ja jatkuvasti kaikkien sen hallinnoimien lisäeläkejärjestelyjen osalta.

7 §

ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan merkitseminen rekisteriin

Finanssivalvonnan on merkittävä rajat ylittävää toimintaa harjoittava lisäeläkesäätiö eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin myös ETA-lisäeläkesäätiönä. Jos ETA-lisäeläkesäätiön rajat ylittävä toiminta loppuu, Finanssivalvonnan on poistettava lisäeläkesäätiön rekisteröinti ETA-lisäeläkesäätiönä. Finanssivalvonnan on merkittävä rekisteriin ne ETA-valtiot, joissa ETA-lisäeläkesäätiö toimii.

Finanssivalvonnan on merkittävä rajat ylittävää toimintaa harjoittava lisäeläkekassa rekisteriin myös ETA-lisäeläkekassana. Jos ETA-lisäeläkekassan rajat ylittävä toiminta loppuu, Finanssivalvonnan on poistettava lisäeläkekassan rekisteröinti ETA-lisäeläkekassana. Finanssivalvonnan on merkittävä rekisteriin ne ETA-valtiot, joissa ETA-lisäeläkekassa toimii.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetut rekisteritiedot Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

Ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen rajat ylittävä toiminta Suomessa

8 §

Ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen oikeus harjoittaa lisäeläketoimintaa Suomessa

Ulkomaisella ETA-lisäeläkelaitoksella on oikeus harjoittaa rajat ylittävää toimintaa Suomessa ja vastaanottaa rahoitusta Suomessa sijaitsevilta rahoittavilta yrityksiltä.

9 §

Tieto sosiaali- ja työoikeuden sekä tietojen toimittamisen vaatimuksista

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle rajat ylittävässä toiminnassa lisäeläkejärjestelyyn sovellettavan Suomen sosiaali- ja työoikeuden vaatimukset sekä tietojen toimittamista mahdollisille vakuutetuille, vakuutetuille ja etuudensaajille koskevat vaatimukset. Finanssivalvonnan on ilmoitettava edellä tarkoitetut tiedot kuuden viikon kuluessa toimivaltaisen viranomaisen toimittamien ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen toimintaa koskevien vastaanottavaa valtiota, rahoittavaa yritystä, sen kotipaikkaa ja lisäeläkejärjestelyn pääpiirteitä koskevien tietojen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten merkittävistä muutoksista.

10 §

Rajat ylittävän toiminnan aloittaminen

Ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos voi ryhtyä harjoittamaan rajat ylittävää toimintaa Suomessa, kun se on saanut kotivaltionsa toimivaltaiselta viranomaiselta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot sovellettavista sosiaali- ja työoikeuden ja tietojen antamista koskevista vaatimuksista.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos voi ryhtyä harjoittamaan rajat ylittävää toimintaa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen ei ole antanut sille 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kuuden viikon kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta on saanut ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tiedot ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen toiminnan aloittamista koskevassa ilmoituksessa annetuista tiedoista.

11 §

Sosiaali- ja työoikeuden sekä tietojen toimittamista koskevien vaatimusten noudattamisen valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos noudattaa 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia. Finanssivalvonnan on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan rikkomuksista ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rikkomus jatkuu toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden puuttuessa, Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen toimintaa tai, jos se on välttämätöntä rikkomuksen lopettamiseksi, kieltää toiminnan Suomessa noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n 3 momentissa säädetään ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan rajoittamisesta ja kieltämisestä.

14 luku

Rajat ylittävät siirrot

1 §

Luvun soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitokseen, jossa on vähintään 100 vakuutettua, sekä lisäeläkelaitokseen, joka on tehnyt Finanssivalvonnalle 1 luvun 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, sitä seuraavan tilikauden alusta lukien. Tätä lukua sovelletaan myös lisäeläkelaitokseen, jossa on vähemmän kuin 100 vakuutettua, jos vastaanottavana lisäeläkelaitoksena toimiva lisäeläkelaitos tai vastaanottavana lisäeläkelaitoksena toimiva ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos ei siirron jälkeen harjoita rajat ylittävää toimintaa.

Lisäeläkelaitos voi siirtää kokonaan tai osittain lisäeläkejärjestelyn vastuun, joka sisältää vakuutusteknisen vastuuvelan, muut velvoitteet ja oikeudet sekä siirrettävää vastuuvelkaa ja muita

velvoitteita vastaavat varat tai niitä vastaavan rahamaksun vastaanottavaan lisäeläkelaitokseen tässä luvussa säädetyin edellytyksin.

Lisäeläkelaitos, jonka lisäeläkejärjestely siirretään, vastaa siirron kustannuksista.

Lisäeläkejärjestelyn osan siirtämiseen sovelletaan, mitä lisäeläkejärjestelyn siirrosta tässä luvussa säädetään. Tässä luvussa tarkoitettuun lisäeläkejärjestelyn rajat ylittävään siirtoon ei sovelleta 11 lukua. Lisäeläkelaitokseen, joka siirtää koko vakuutuskantansa sovelletaan kuitenkin mainitun luvun 10 ja 11 §:ää.

2 §

Vakuutettujen, etuudensaajien ja vakuuttavan työnantajan suostumus

Sen lisäksi, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalaissa säädetään eläkelaitoksen hallituksen päätöksestä, 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisäeläkejärjestelyn siirto edellyttää, että enemmistö siirtävän lisäeläkelaitoksen hallituksen niistä jäsenistä, jotka edustavat vakuutettuja ja etuudensaajia, puoltaa siirtoa.

Jos lisäeläkelaitoksen sääntöjen mukaan etuudensaajat eivät valitse hallitukseen jäseniä, siirron edellytyksenä on lisäksi, että etuudensaajien enemmistö puoltaa siirtoa. Tällöin etuudensaajat käyttävät päätösvaltaansa äänestämällä postitse tai tietoliikenneyhteyden avulla. Etuudensaajien päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä.

Lisäeläkelaitoksen on vähintään kuukausi ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä lähetettävä siirrettävään vakuutuskantaan kuuluville vakuutetuille ja etuudensaajille sekä vakuutettuja ja etuudensaajia edustaville hallituksen jäsenille ilmoitus lisäeläkejärjestelyn siirtoa koskevasta suunnitelmasta sekä pidettävä heidän saatavillaan toimistossaan tai internetsivuillaan tieto siirron ehdoista. Jos etuudensaajat käyttävät päätösvaltaansa 2 momentissa tarkoitetulla tavalla äänestämällä, etuudensaajille on vähintään kuukausi ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä lähetettävä ohjeet äänestyksessä noudatettavasta menettelystä.

Lisäeläkejärjestelyn siirto edellyttää lisäksi, että työnantaja, jonka lisäeläkejärjestelyä siirretään, on antanut siihen ennakolta suostumuksensa.

3 §

Finanssivalvonnan arvio ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumus

Lisäeläkelaitoksen lisäeläkejärjestelyn 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun rajat ylittävän siirron edellytyksenä on vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen antama hyväksyminen, jonka se antaa sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut ennakkosuostumuksensa edellä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen sille toimittamaan vastaanottavan lisäeläkelaitoksen rajat ylittävää siirtoa koskevaan hakemukseen.

Finanssivalvonnan on saatuaan vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta mainitun laitoksen rajat ylittävää siirtoa koskevan hakemuksen arvioitava:

1) turvataanko jäljelle jäävien vakuutettujen ja etuudensaajien asema pitkällä aikavälillä siirrettäessä lisäeläkejärjestely osittain 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla;

2) ovatko vakuutettujen ja etuudensaajien yksilölliset etuudet vähintään samat siirron jälkeen;

3) ovatko siirrettävää lisäeläkejärjestelyä vastaavat varat riittävät ja asianmukaiset kattamaan siirrettävän vastuun, vakuutusteknisen vastuuvelan ja muut velvoitteet ja oikeudet 6 luvussa säädetyllä tavalla.

Finanssivalvonnan on kahdeksan viikon kuluessa 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen vastaanottamisesta toimitettava arvionsa vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

4 §

Tiedot siirrettyyn lisäeläkejärjestelyyn sovellettavista sosiaali- ja työoikeuden sekä tietojen toimittamisen vaatimuksista

Kun Finanssivalvonta on saanut vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tiedon siirron hyväksymisestä ja siirto johtaa rajat ylittävään toimintaan, Finanssivalvonnan on ilmoitettava edellä tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot niistä siirrettyyn lisäeläkejärjestelyyn sovellettavista sosiaali- ja työoikeuden vaatimuksista, joiden mukaisesti mainittua lisäeläkejärjestelyä tulee hallinnoida sekä mainittujen vaatimusten merkittävistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on lisäksi ilmoitettava vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tietojen toimittamiseen mahdollisille vakuutetuille, vakuutetuille ja etuudensaajille sovellettavista vaatimuksista sekä niitä koskevista merkittävistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus neljän viikon kuluessa siitä, kun se sai tiedon siirtoa koskevan hakemuksen hyväksymisestä.

5 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävät

Jos Finanssivalvonta on 4 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa vastaanottavan valtion toimivaltainen viranomainen, Finanssivalvonta valvoo, että vastaanottava lisäeläkelaitos noudattaa mainitun pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia. Finanssivalvonnan on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan rikkomuksista vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rikkomus jatkuu edellä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden puuttuessa, Finanssivalvonta voi rajoittaa vastaanottavan lisäeläkelaitoksen toimintaa tai kieltää toiminnan Suomessa noudattaen, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n 3 momentissa säädetään ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan rajoittamisesta ja kieltämisestä.

6 §

Lisäeläkelaitos vastaanottavana lisäeläkelaitoksena

Lisäeläkelaitos voi toimia rajat ylittävässä siirrossa vastaanottavana lisäeläkelaitoksena, jos tässä luvussa siirrolle säädetyt edellytykset täyttyvät.

Siirron edellytyksenä on, että siirrettävään lisäeläkejärjestelyyn kuuluvat vakuutetut ja etuudensaajat taikka vakuutettujen edustajat ja etuudensaajien edustajat ovat antaneet lisäeläkejärjes-

telyn siirrolle ennakolta suostumuksensa. Lisäksi siirron edellytyksenä on, että siirrettävää lisäeläkejärjestelyä rahoittava yritys on antanut siirrolle ennakolta suostumuksensa ja että se liittyy vastaanottavaan lisäeläkesäätiöön osakkaaksi, joka täyttää 1 luvun 5 §:ssä säädetyt toimintapiiriä koskevat vaatimukset tai se liittyy vastaanottavaan lisäeläkekassaan osakkaaksi, joka täyttää mainitun luvun 6 §:ssä säädetyt toimintapiiriä koskevat vaatimukset.

Siirtävä lisäeläkelaitos vastaa siirron kustannuksista.

7 §

Lupahakemus lisäeläkejärjestelyn vastaanottamiseen

Lisäeläkelaitoksen, jonka on tarkoitus toimia vastaanottavana lisäeläkelaitoksena, on haettava Finanssivalvonnan lupa lisäeläkejärjestelyn rajat ylittävälle siirrolle. Hakemuksessa on oltava seuraavat tiedot:

1) siirtävän ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen nimi ja keskushallinnon sijaintipaikka sekä ETA-valtio, jossa lisäeläkelaitos on hyväksytty tai rekisteröity;

2) siirtävän ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen välinen sopimus lisäeläkejärjestelyn siirrosta kaikkine ehtoineen;

3) selvitys siirrettävän lisäeläkejärjestelyn olennaisista piirteistä;

4) selvitys siirrettävästä vastuusta tai vakuutusteknisestä vastuuvelasta ja muista velvoitteista ja oikeuksista sekä vastaavista varoista tai niitä vastaavista käteisvaroista;

5) rahoittavan yrityksen nimi ja keskushallinnon sijaintipaikka;

6) todiste 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista vakuutettujen, etuudensaajien ja rahoittavan yrityksen suostumuksesta;

7) ETA-valtiot, joiden sosiaali- ja työoikeudetta sovelletaan siirrettävään lisäeläkejärjestelyyn.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu hakemus viipymättä arvioitavaksi siirtävän lisäeläkelaitoksen toimivaltaiselle viranomaiselle.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetusta hakemuksesta.

8 §

Finanssivalvonnan päätös lisäeläkejärjestelyn vastaanottamisluvasta

Finanssivalvonta arvioi 7 §:ssä tarkoitetun hakemuksen perusteella:

1) onko lupaa hakeva lisäeläkelaitos toimittanut kaikki 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot;

2) ovatko lisäeläkelaitoksen hallinnollinen rakenne ja taloudellinen tila, johtajien hyvä maine ja ammatillinen pätevyys ja kokemus aiotulle siirrolle asetettujen vaatimusten mukaisia;

3) turvataanko lisäeläkelaitoksen vakuutettujen ja etuudensaajien sekä niihin siirrettyjen vakuutettujen ja edunsaajien pitkän aikavälin edut siirron aikana ja sen jälkeen;

4) onko lisäeläkelaitoksen vastuuvelka täysin katettu siirron ajankohtana, jos siirto johtaa rajat ylittävään toimintaan;

5) ovatko siirrettävät varat riittävät ja asiamukaiset kattamaan siirrettävän vastuun, vakuutustekninen vastuuvelka mukaan lukien, sekä muut velvoitteet ja oikeudet tässä laissa säädetyllä tavalla.

Finanssivalvonnan on toimitettava päätöksensä hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä lupaa hakevalle lisäeläkelaitokselle kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottami-

sesta sekä siirtävän lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kahden viikon kuluessa päätöksen tekemisestä. Jos Finanssivalvonta ei anna päätöstä kolmen kuukauden määräajassa, lupaa hakeva lisäeläkelaitos voi hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan Finanssivalvonnan hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes Finanssivalvonta on antanut hyväksyvän tai hylkäävän päätöksensä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava valitusviranomaiselle päätöksensä antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa.

9 §

Tiedot vastaanotettuun lisäeläkejärjestelyyn sovellettavista sosiaali- ja työoikeuden ja tietojen toimittamisen vaatimuksista

Jos rajat ylittävä siirto johtaa rajat ylittävään toimintaan, Finanssivalvonnan on toimitettava vastaanottavalle lisäeläkelaitokselle ne tiedot rajat ylittävässä toiminnassa sovellettavista sosiaali- ja työoikeuden vaatimuksista sekä tietojen toimittamista mahdollisille vakuutetuille, vakuutetuille ja etuudensaajille koskevista vaatimuksista, jotka se on saanut siirtävän lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta. Finanssivalvonnan on toimitettava edellä tarkoitetut tiedot viikon kuluessa siitä, kun se sai ne siirtävän lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.

Jos rajat ylittävää toimintaa vastaanottavana lisäeläkelaitoksena harjoittava lisäeläkelaitos ei noudata 1 momentissa tarkoitettuja sosiaali- ja työoikeuden vaatimuksia tai tietojen toimittamista koskevia vaatimuksia, Finanssivalvonnan on yhteistyössä vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin rikkomuksen lopettamiseksi.

10 §

Siirrettävän lisäeläkejärjestelyn hallinnoinnin aloittaminen

Edellä 7 §:ssä tarkoitettu lupaa hakeva lisäeläkelaitos voi ryhtyä hallinnoimaan siirrettävää lisäeläkejärjestelyä, kun se on saanut Finanssivalvonnalta 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun hyväksyvän päätöksen tai, jos se ei ole saanut Finanssivalvonnalta hyväksyvää tai hylkäävää päätöstä 4 kuukauden ja 3 viikon kuluessa hakemuksen tekemisestä.

Jos lisäeläkelaitoksen toimiessa vastaanottavana lisäeläkelaitoksena rajat ylittävä siirto johtaa rajat ylittävään toimintaan, lisäeläkelaitoksen merkitsemisestä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin sovelletaan, mitä asiasta 13 luvun 7 §:ssä säädetään.

11 §

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen sovintomenettely

Finanssivalvonta voi saattaa sen ja siirtävän tai vastaanottavan lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen välisen erimielisyyden, joka koskee lisäeläkejärjestelyn siirrossa sovellettavaa menettelyä, toimenpiteiden sisältöä tai toimivaltaisen viranomaisen toimimatta jättämistä, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010 31 artik-

lan toisen kohdan c alakohdassa tarkoitettuun Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen neuvoa-antavaan sovittelumenettelyyn.

15 luku

Lisäeläkelaitoksen ja ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen valvonta sekä tietojen antaminen

1 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävät

Finanssivalvonta valvoo, että lisäeläkelaitos täyttää sen toiminnalle tässä laissa säädetyt edellytykset. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että lisäeläkelaitos täyttää vaatimukset, jotka koskevat:

1) 5 luvussa säädettyä vakuutusteknistä vastuuvelkaa ja sen rahoittamista, lisäeläkelaitoksen omia varoja, käytettävissä olevaa omien varojen vähimmäismäärää ja vaadittua omien varojen vähimmäismäärää;
2) 6 luvun sijoittamista ja omaisuudenhoitoa sekä varojen säilyttämistä koskevia säännöksiä;
3) 3 luvun hallintojärjestelmää ja johtoa koskevia säännöksiä;
4) 7 luvussa säädettyjä vakuutetuille ja etuudensaajille toimitettavia tietoja.

2 §

Valvonnan tavoitteet, suhteellisuus ja vaikuttavuus

Valvonnan tavoitteena on vakuutettujen ja etuudensaajien oikeuksien suojelu sekä lisäeläkelaitoksen vakauden ja hyvän kunnon varmistaminen.

Valvonnan tulee olla oikea-aikaista ja oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Valvonnan on perustuttava tulevaisuuteen suuntautuvaan ja riskilähtöiseen lähestymistapaan.

Finanssivalvonnan on tehtävä valvonnan vaikuttavuuden kannalta tarkoituksenmukaisessa suhteessa tarkastuksia lisäeläkelaitoksen toimitiloissa ja valvontatoimenpiteitä lisäeläkelaitoksen toimitilojen ulkopuolella. Finanssivalvonnan on erityisesti poikkeustilanteissa tarkasteltava toimiensa vaikutuksia Euroopan unionin rahoitusjärjestelmien vakauteen.

3 §

Valvonnassa huomioon otettavat seikat ja käytettävissä olevat valvontakeinot

Finanssivalvonnan on lisäeläkelaitosta valvoessaan otettava huomioon sen toimintaolosuhteet sekä ulkoistettuja keskeisiä toimintoja ja muita toimintoja lisäeläkelaitokselle suorittavat palveluyritykset. Finanssivalvonnan tulee lisäeläkelaitosta valvoessaan erityisesti arvioida:

1) täyttääkö lisäeläkelaitoksen hallintojärjestelmä 3 luvussa säädetyt laadulliset vaatimukset;
2) lisäeläkelaitoksen toiminnan riskejä ja sen kykyä arvioida ja hallita näitä riskejä.

Finanssivalvonnan käytettävissä tulee olla stressitestejä tai muita vastaavia seurantavälineitä, joiden avulla se voi havaita lisäeläkelaitoksen taloudellisen tilan heikkenemisen ja seurata lisäeläkelaitoksen toimenpiteitä heikkenemisen estämiseksi.

Finanssivalvonnan on vahvistettava valvontatoimenpiteiden vähimmäisaikaväli ja laajuus ottaen huomioon lisäeläkelaitoksen koko, luonne, laajuus ja monitahoisuus.

Finanssivalvonnan on julkistettava kuvaus 1—3 momentissa säädetyn valvontamenettelyn vaiheista ja yleisistä periaatteista.

4 §

Valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ja asiakirjojen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Lisäeläkelaitoksen, sen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden ja keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja asiakirjat. Erityisesti on toimitettava:

1) oma riskienarviointi, selvitys sijoituspolitiikkaa koskevista periaatteista, tilinpäätös ja toimintakertomus;

2) sisäiset osavuosikatsaukset, vakuutusmatemaattiset arviot ja yksityiskohtaiset olettamat, varojen ja vastuiden vastaavuutta koskevat selvitykset, selvitys sijoituspolitiikkaa koskevien periaatteiden noudattamisesta, selvitys suunnitelmien mukaisten maksuosuuksien suorittamisesta ja tilintarkastuslaissa tarkoitettu tilintarkastuskertomus.

5 §

Ulkoistettujen toimintojen valvonta

Finanssivalvonta valvoo lisäeläkelaitoksen ja sen keskeisten toimintojen ja muiden toimintojen ulkoistamisesta ja edelleen ulkoistamisesta säädetyn 3 luvun 14 §:n noudattamista erityisesti, kun ulkoistamisella on vaikutusta lisäeläkelaitoksen taloudelliseen asemaan tai valvonnan vaikuttavuus sitä muutoin edellyttää.

Mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:n 1 momentissa säädetään valvottavan ja muun Finanssimarkkinoilla toimivan toimipaikassa suoritettavasta tarkastuksesta, sovelletaan myös sellaisen palveluyrittäjän toimipaikassa suoritettavaan tarkastukseen, jolle lisäeläkelaitos on ulkoistanut toimintojaan. Mitä edellä säädetään palveluyrittäjän toimipaikassa tehtävästä tarkastuksesta, sovelletaan myös tarkastukseen sellaisen palveluntarjoajan toimipaikassa, jolle lisäeläkelaitoksen palveluyrittäjä on edelleen ulkoistanut lisäeläkelaitoksen toimintoja.

6 §

Rikemaksun määrääminen

Finanssivalvonta määrää Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:ssä tarkoitetun rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) riskien ja etujen oikeudenmukaisesta jakautumisesta eri sukupolvien välillä säädettyä 1 luvun 3 §:n 2 momenttia;

2) hallintojärjestelmästä, keskeisistä toiminnoista, riskienarvioinnista ja riskienhallintajärjestelmästä, toimintaperiaatteista, sisäisen valvonnan järjestelmästä, varautumissuunnitelmasta, toiminnan ulkoistamisesta ja palkka- ja palkkiopolitiikasta 3 luvun 5—17 §:ssä säädettyä;
3) omaisuudenhoidosta ja säilytysyhteisön käyttämisestä 6 luvun 29—32 §:ssä säädettyä;
4) vastuuvelasta, sen kattamisesta, sijoittamisesta sekä vakavaraisuuspääomasta 5 luvun 1, 5, 10 ja 18 §:ssä sekä 6 luvun 3, 5, 7—10, 16 ja 18 §:ssä säädettyä;
5) tietojen toimittamisesta vakuutetuille ja etuudensaajille 7 luvussa säädettyä;
6) rajat ylittävästä toiminnasta 13 luvussa säädettyä tai rajat ylittävistä siirroista 14 luvussa säädettyä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, rikemaksun määräämiseen sovelletaan, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa rikemaksun määräämisestä säädetään.

7 §

Kielto käyttää omaisuudenhoitajan ja säilytysyhteisön hallinnassa olevia varoja

Finanssivalvonta voi eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa kieltää 6 luvun 27 §:ssä tarkoitetun omaisuudenhoitajan ja mainitun luvun 28 §:ssä tarkoitetun säilytysyhteisön hallinnassa olevien eläkesäätiön varojen käyttämisen.

Finanssivalvonta voi ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä kieltää Suomeen sijoittautuneen omaisuudenhoitajan ja säilytysyhteisön hallinnassa olevien ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen varojen käyttämisen tai rajoittaa varojen käyttämistä.

8 §

Kieltopäätöksen tiedoksi antaminen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle

Finanssivalvonnan on annettava tiedoksi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle eläkesäätiön toiminnan kieltävä tai sitä rajoittava päätös.

9 §

Vastaanottavan valtion sosiaali- ja työoikeuden valvonta rajat ylittävässä toiminnassa

Finanssivalvonta valvoo siten kuin 13 luvun 11 §:ssä säädetään, että ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos harjoittaessaan rajat ylittävää toimintaa, jossa Suomi on vastaanottavana valtiona, noudattaa Suomen sosiaali- ja työoikeutta sekä lisäeläkkeisiin sovellettavia tietojen toimittamista koskevia vaatimuksia.

Jos lisäeläkelaitos harjoittaa rajat ylittävää toimintaa, vastaanottavan valtion sosiaali- ja työoikeuden sekä tietojen toimittamista koskevien vaatimusten noudattamista valvoo vastaanottavan valtion toimivaltainen viranomainen. Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ne tämän lain säännökset, jotka eivät ole Suomen sosiaali- ja työlainsäädäntöä, sekä niihin tehdyt muutokset säännöllisesti kuitenkin vähintään kahden vuoden välein.

10 §

Tietojenvaihto ja yhteistyö

Finanssivalvonnan on edistettävä tietojenvaihtoa ETA-valtioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten valvontaa koskevien parhaiden käytäntöjen ja yhteistyön kehittämiseksi, kilpailun vääristymisen estämiseksi sekä rajat ylittävän toiminnan ja rajat ylittävien siirtojen edellytysten turvaamiseksi. Finanssivalvonnan on tietojenvaihtoa edistäessään toimittava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä Euroopan komission kanssa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten valvonnan helpottamiseksi.

Finanssivalvonnan on valvoessaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2341 soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa toimittava yhteistyössä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010 mukaisesti sekä toimitettava ilman aiheetonta viivytystä mainitun asetuksen 35 artiklan mukaisesti Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikki tiedot, joita tämä tarvitsee mainitun direktiivin ja mainitun asetuksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/2341/EU soveltamiseen liittyvistä merkittävistä vaikeuksista ja pyrittävä yhteistyössä Euroopan komission, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ja muun ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten kanssa ratkaisemaan edellä tarkoitetut vaikeudet viipymättä.

11 §

Euroopan parlamentin tutkintaoikeus

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa Euroopan parlamentille salassapitosäännösten estämättä sellaisia tietoja lisäeläkelaitosten toiminnasta, jotka ovat välttämättömiä Euroopan parlamentille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 226 artiklassa säädetyn tutkintaoikeuden toteuttamista varten.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös siihen, joka Finanssivalvonnan palveluksessa tai Finanssivalvonnan antaman toimeksiannon perusteella tehtävää suorittaessaan, on saanut viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa salassa pidettäväksi säädetyn tiedon.

16 luku

Rangaistussäännökset

1 §

Lisäeläkelaitostoiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan

1) harjoittaa lisäeläkelaitostoimintaa 1 luvun 5 tai 6 §:ssä tarkoitetun toimintapiirin ulkopuolella, mainitun luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnan tarkoituksen vastaisesti, ennen mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitettua rekisteröintiä, vakuuttamalla muita kuin mainitun luvun 7 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä tai, 12 luvun 2 §:n vastaisesti asettamatta lisäeläkelaitosta selvitystilaan, taikka

2) ottaa lisäeläkekassaan uusia vakuutettuja 12 luvun 11 §:n 2 momentin tai mainitun luvun 18 §:n 2 momentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *lisäeläkelaitostoiminnan luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

2 §

Lisäeläkelaitosrikos

Joka tahallaan:

1) toimii muutoin kuin asiamiehenä toisen välikätenä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun äänioikeuden rajoittamista koskevan määräyksen kiertämiseksi,

2) käyttää lisäeläkelaitoksen varoja 6 luvun 1 §:n vastaisesti,

3) jakaa lisäeläkelaitoksen varoja laitoksen osakkaille 5 luvun 15 §:ssä säädetyn vastaisesti taikka

4) luovuttaa tai panttaa lisäeläkelaitoksen hallinnassa olevaa omaisuutta Finanssivalvonnan eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 2 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädettyä ankarampaa rangaistusta, *lisäeläkelaitosrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Lisäeläkelaitosrikkomus

Joka tahallaan

1) rikkoo eläkesäätiö- ja eläkekassalain 3 luvun 17 §:n 3 momentissa tarkoitettua velvollisuutta pitää kassankokouksen pöytäkirja nähtävillä,

2) rikkoo 4 luvun 1—4 §:ää tai eläkesäätiö- ja eläkekassalain 6 luvun 1, 2, 4, 5, 7 ja 8 §:ää kirjanpidon, tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimisesta tai mainitun luvun 13 §:ää tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, tilintarkastajien lausunnon ja tilastokertomuksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle,

3) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetut laskuperusteet etuusperusteisen lisäeläkejärjestelyn vakuutusmaksun määräytymiselle,

4) jättää ilmoittamatta Finanssivalvonnalle 5 luvun 25 §:ssä tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelman tai mainitun luvun 28 §:ssä tarkoitetun vastuullisen matemaatikon nimittämisestä tai eroamisesta,

5) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 6 luvun 4 §:ssä tarkoitetun lisäeläkelaitoksen sijoitussuunnitelman,

6) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle lisäeläkelaitoksen eläkesäätiö- ja eläkekassalain 10 luvun 16 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen sulautumisesta, mainitun lain 11 luvun 17 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen jakautumisesta tai mainitun lain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen selvitysmenettelystä,

7) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 12 luvun 4 §:ssä tarkoitetun tiedon kutsusta selvitystilaan asettamisesta päättävään kassankokoukseen, mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilaan asettamisesta ja selvitysmiehen valinnasta, eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 27 §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman hyväksyttäväksi, mainitun luvun 36 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen lisäeläkekassan purkamisesta tai 12 luvun 15 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilan lopettamisesta taikka

8) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle eläkesäätiö- ja eläkekassalain 2 luvun 6 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen osakasluettelon muutoksesta tai mainitun lain 9 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteriin merkityn tiedon muuttumisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *lisäeläkelaitosrikkomuksesta* sakkoon.

Lisäeläkelaitosrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka törkeästä huolimattomuudesta menettelee 1 momentin 2—8 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

17 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

3.

Vakuutuskassalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Lain soveltaminen ja toiminnan keskeiset periaatteet

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn vakuutuskassaan, joka myöntää korvausta sairauden, vian tai vamman johdosta tai eroavustusta tai hautausavustusta tai muita sosiaalisen henkilövakuutustoiminnan piiriin kuuluvia avustuksia (vakuutuskassa).

Vakuutuskassa ei saa harjoittaa eläkevakuutustoimintaa.

2 §

Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun vakuutuskassaan sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/), jäljempänä eläkesäätiö- ja eläkekassalaki, säädetään eläkelaitoksesta tai eläkekassasta, jollei tässä laissa muuta säädetä.

Tässä laissa tarkoitettuun vakuutuskassaan ei kuitenkaan sovelleta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 1 luvun 1—6 §:ää, 2 luvun 1, 4, 7 ja 8 §:ää, 4 luvun 8, 22—26 §:ää, 5 luvun 2—4, 8 ja 9 §:ää, 6 luvun 6 §:ää, 7 ja 8 lukua, 10 luvun 1, 3, 13, 14 ja 16 §:ää, 11 luvun 1, 3, 4, 14, 15 ja 17 §:ää, 12 luvun 1—5, 10—12, 15, 17, 18, 20, 22 ja 23 §:ää, 13 luvun 1, 2, 5, 6, 12, 17—32, 34, 35 ja 39 §:ää, 14 lukua, 16 luvun 1—3 §:ää, eikä 17 luvun 2 §:ää.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sairauskassalla* vakuutuskassaa, joka myöntää korvausta sairauden, vian tai vamman johdosta;

2) *työpaikkakassalla* sairausvakuutuslain (1224/2004) 16 luvun mukaista sairauskassaa, joka voi harjoittaa myös lakisääteisiä etuuksia täydentävää sairauskassatoimintaa;

3) *täydennyskassalla* sairauskassaa, joka harjoittaa ainoastaan lakisääteisiä etuuksia täydentävää toimintaa;
4) *hautaus- ja eroavustuskassalla* vakuutuskassaa, joka maksaa eroavustusta tai hautausavustusta vakuutetun kuollessa tai muuta näihin rinnastettavaa avustusta;
5) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;
6) *OECD-valtiolla* Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvaa valtiota;
7) *vakuutetulla* henkilöä, joka on oikeutettu etuuksiin vakuutuskassan sääntöjen mukaisesti;
8) *edunsaajalla* henkilöä, jonka oikeus etuuteen riippuu toisen henkilön vakuutettuna olemisesta;
9) *osakkaalla* työnantajaa ja yrittäjää, joka on velvollinen maksamaan kassalle vakuutusmaksua;
10 *konsernilla* kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia.

4 §

Toiminnan tarkoitus ja toiminta ennen rekisteröintiä

Vakuutuskassan tarkoituksena on 5 tai 7 §:ssä tarkoitetussa toimintapiirissään harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa muutoin kuin liikemäisesti ja hoitaa kassalle tätä varten kertyviä varoja vakuutettujen edut turvaavalla tavalla. Vakuutuskassa ei saa harjoittaa muuta toimintaa.

Ennen rekisteröintiä vakuutuskassa ei voi hankkia oikeuksia, tehdä sitoumuksia eikä olla asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Vakuutuskassan puolesta ennen sen rekisteröintiä tehdystä toimesta vastaavat toimesta päättäneet tai siihen osallistuneet yhteisvastuullisesti. Hallitus ja toimitusjohtaja voivat ilman henkilökohtaista vastuuta käyttää puhevaltaa vakuutuskassan perustamista koskevissa asioissa.

5 §

Sairauskassan toimintapiiri

Työpaikkakassan toimintapiiristä säädetään sairausvakuutuslain 16 luvun 1 §:ssä.

Täydennyskassan säännöissä tulee määritellä sen toimintapiiri siten, että sen voi muodostaa:
1) työnantaja;
2) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joilla on taloudellinen tai toiminnallinen yhteys;
3) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen tai jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;
4) yrittäjät yhdessä sellaisten yrittäjien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen tai jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;
5) henkilöryhmä, joka on määritelty ammatin tai ammattialaan kuulumisen taikka rekisteröidyn yhdistyksen jäsenyyden perusteella.

Täydennyskassan toimintapiirin voi muodostaa myös määrätty osa 2 momentissa tarkoitetusta toimintapiiristä.

Vakuutuskassatoiminnan harjoittamisen 2 momentin 2—5 kohdassa tarkoitetussa toimintapiirissä tulee olla tarkoituksenmukaista. Mainitun momentin 5 kohdassa tarkoitettuun rekisteröidyn

yhdistyksen jäsenyyden perusteella määriteltyyn toimintapiiriin vaikuttavia muutoksia saadaan tehdä vain Finanssivalvonnan suostumuksella.

6 §

Täydennyskassan vakuutetut

Täydennyskassassa voidaan vakuuttaa vain sen toimintapiiriin kuuluvan työnantajaan työsuhteessa tai muussa palvelussuhteessa tai virkasuhteessa olevia tai toimintapiiriin kuuluvan työantajan johtoon kuuluvia henkilöitä. Täydennyskassassa voidaan lisäksi vakuuttaa säännöissä määrätyllä toimi- tai ammattialalla olevia yrittäjiä.

Täydennyskassassa voidaan vakuuttaa myös 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäseniä sekä eläkkeensaajia ja heidän perheenjäseniänsä sekä henkilöitä, jotka olisivat joutuneet eroamaan kassasta, jollei heidän vakuutustaan kassassa olisi jatkettu.

7 §

Hautaus- ja eroavustuskassan toimintapiiri ja vakuutetut

Hautaus- ja eroavustuskassan toimintapiiriin sovelletaan, mitä 5 §:n 2 momentissa säädetään, ja hautaus- ja eroavustuskassan vakuutettuihin sovelletaan, mitä 6 §:ssä säädetään.

8 §

Oikeushenkilöllisyys ja osakkaiden vastuu

Vakuutuskassa on osakkaistaan erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröimisellä ja joka lakkaa, kun vakuutuskassa on purettu. Vakuutuskassan osakkaan vastuu kassaa kohtaan on rajoitettu siten kuin tässä laissa säädetään ja kassan säännöissä ja vakuutusmaksun laskuperusteissa määrätään.

2 luku

Perustaminen

1 §

Vakuutuskassan perustaja

Työpaikkakassan voi perustaa työnantaja tai työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joilla on taloudellinen ja toiminnallinen yhteys, jos toiminnan harjoittaminen yhdessä on tarkoituksenmukaista.

Täydennyskassan taikka hautaus- ja eroavustuskassan voi perustaa 1 momentissa tarkoitettu työnantaja tai työnantajat yhdessä sekä:

1) työnantajat yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen tai jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;
2) yrittäjät yhdessä sellaisten yrittäjien kanssa, joiden toimiala tai ammattiala on samankaltainen, tai jotka muun vastaavan seikan vuoksi muodostavat kokonaisuuden;
3) henkilöryhmä, joka on määritelty ammatin tai ammattialaan kuulumisen tai rekisteröidyn yhdistyksen jäsenyyden perusteella, tai rekisteröity yhdistys.

2 §

Vähimmäiskoko

Työpaikkakassan vakuutettujen määrästä säädetään sairausvakuutuslaissa.
Täydennyskassassa ja hautaus- ja eroavustuskassassa on oltava vähintään 100 vakuutettua.

3 §

Säännöt

Vakuutuskassalla tulee olla säännöt, joissa on määrättävä:
1) toiminimi ja, jos se ilmaistaan kahdella tai useammalla kielellä, toisiaan vastaavat ilmaisut näillä kielillä;
2) kotipaikkana oleva Suomen kunta;
3) harjoitettava vakuutustoiminta;
4) toimintapiiri;
5) hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärä sekä toimikausi;
6) hallituksen jäsenille ja varajäsenille suoritettavan palkkion peruste;
7) tilintarkastajien ja varatilintarkastajien toimikausi;
8) keitä ovat osakkaat, vakuutetut ja edunsaajat;
9) miten vakuutetut tulevat järjestelyn osapuoliksi ja eroavat järjestelystä sekä millä perusteella vakuutettu voidaan erottaa;
10) miten eläkkeen tai muun etuudensaaja tai edunsaaja eroaa järjestelystä ja millä perusteella hänet voidaan erottaa;
11) etuudet ja niiden suuruus tai määräytymisperuste;
12) etuuksien saamisen edellytykset ja suorittamisaika;
13) jos vakuutetut suorittavat vakuutusmaksuja, vakuutetun vakuutusmaksun määräytyminen, maksun suorittamisen ajankohta ja viivästymisestä johtuvat seuraamukset;
14) säilyttääkö ja missä määrin henkilö, jonka vakuutussuhde on päättynyt ennen korvaukseen tai avustukseen oikeuttavan tapahtuman sattumista, itse ja hänen edunsaajansa oikeuden korvaukseen tai avustukseen;
15)miten kutsu kassankokoukseen toimitetaan;
16) osakkaiden äänioikeuden ja äänimäärän jakautumisen perusteet kassankokouksessa;
17) jos vakuutuskassassa on edustajisto, edustajiston jäsenten ja varajäsenten lukumäärä, toimikausi ja valitsemistapa sekä heille suoritettavan palkkion peruste;
18) täydennys-, hautaus- ja eroavustuskassassa osakkaan vakuutusmaksun määräytyminen ja viivästymisestä johtuvat seuraamukset;

19) miten osakas eroaa ja millä perusteella osakas voidaan erottaa vakuutuskassasta, sekä eroavan osakkaan velvollisuudet kassaa kohtaan;

20) varojen ja vastuiden jakautuminen vakuutuskassaa purettaessa.

Lisäksi säännöissä on oltava tieto siitä, miten täydennys-, hautaus- ja eroavustuskassa tiedottaa vakuutetuille ja edunsaajille korvauksia ja avustuksia koskevista sääntömääräyksistä, ja tieto vakuutettujen ja edunsaajien käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista.

Jos vakuutuskassa on perustettu työnantajan tai työnantajien palveluksessa olevia henkilöitä varten, työnantajan suostumuksella kassan säännöissä voidaan määrätä, että näiden palveluksessa olevat henkilöt ovat vakuutuskassan vakuutettuja. Jos työnantajan suostumus peruutetaan, se on kuitenkin voimassa vielä kuusi kuukautta sen jälkeen, kun ilmoitus peruuttamisesta on saapunut vakuutuskassalle.

4 §

Toiminimi

Vakuutuskassalla on oltava joko suomen- tai ruotsinkielinen toiminimi. Suomenkieliseen nimeen on sisällytettävä sana “vakuutuskassa”. Sairauskassan toiminimeen voi tämän sanan sijasta kuitenkin sisältyä sana “sairauskassa”. Vakuutuskassan ruotsinkieliseen toiminimeen on vastaavasti sisällytettävä sana “försäkringskassa” tai “sjukkassa”. Jos vakuutuskassan toiminimellä on useampikielinen ilmaisu, ilmaisujen näillä kielillä on sisällöltään vastattava toisiaan.

Vakuutuskassan toiminimen on selvästi erotuttava muiden vakuutuskassojen nimistä. Toiminimi ei saa olla hyvän tavan tai yleisen järjestyksen vastainen eikä omiaan johtamaan yleisöä harhaan.

5 §

Osakasluettelo

Vakuutuskassan on pidettävä osakasluetteloa, johon merkitään osakkaiden nimet ja yritys- ja yhteisötunnus.

Osakasluettelon muutoksesta on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

3 luku

Hallinto ja tilinpäätös

1 §

Työpaikkakassan hallituksen jäsenet ja varajäsenet

Työpaikkakassan hallituksessa on oltava vähintään viisi jäsentä ja kullakin heistä henkilökohtainen varajäsen.

2 §

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuus

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava vakuutuskassatoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden tarpeellinen asiantuntemus. Jos vakuutuskassa sijoittaa varojaan, hallituksessa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan tuntemus.

Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty ei voi olla hallituksen jäsen eikä toimitusjohtaja.

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenellä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa.

3 §

Säännösten soveltaminen varajäseneen

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti hallituksen varajäseneen.

4 §

Vastuullinen vakuutusmatemaatikko

Vakuutuskassalla on oltava vastuullinen vakuutusmatemaatikko, jos kassan vastuuvelkaan sisältyy 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu.

Vastuullisen matemaatikon kelpoisuuden tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama vakuutusyhtiölain (521/2008) 31 luvun 6 §:n perusteella tai kelpoisuuden tulee olla mainitun luvun 7 §:n nojalla rinnastettavissa tähän.

Vastuullisen matemaatikon nimittämisestä ja erottamisesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

~~5 §~~

~~*Työpaikkakassan vakuutustoiminnan ulkoistamisen kielto*~~

~~Työpaikkakassa ei saa ulkoistaa vakuutustoimintojaan.~~

5 §

Tilintarkastajan valinta

Vakuutuskassan on valittava vähintään yksi tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja. Tilintarkastajan valitsee kassankokous.

6 §

Taseeseen merkittävät erät

Vakuutuskassan taseeseen merkitään:

1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;

2) vastuuvelka 4 luvun säännöksiä noudattaen laskettuun arvoon;

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

7 §

Sijoitusten arvostaminen käypään arvoon

Sen estämättä, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 6 luvun 7 §:ssä säädetään, sijoitussidonnaisen järjestelyn vastuuvelan katteena olevat sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuden siirrot muiden sijoitusten ja sijoitussidonnaisen järjestelyn vastuuvelan katteena olevan omaisuuden välillä tapahtuvat käyvillä arvoilla.

4 luku

Vastuuvelka ja vakuutusmaksut

1 §

Vastuuvelka

Vakuutuskassan sääntöjen mukaisista sitoumuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvelaksi, jonka muodostavat korvausvastuu ja vakuutusmaksuvastuu.

2 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia maksamatta olevia korvausmääriä ja muita määriä.

3 §

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten pääomaarvoa.

Vakuutuskassalla voi olla indeksikorotusvastuu, jota saa käyttää tulevien korotusten lisäksi ainoastaan laskuperusteiden muuttamisesta aiheutuneen vastuuvelan kasvun peittämiseen siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää.

4 §

Vastuuvelan laskuperusteet

Vakuutuskassalla on oltava laskuperusteet vastuuvelan määrittämiselle. Vastuuvelan laskennassa käytettävät muuttujat on valittava varovaisuutta noudattaen. Vakuutusmatemaattisten menetelmien tulee olla samoja tilikaudesta toiseen, ellei muuttamiseen ole perusteltua syytä.

Jos vakuutuskassan vastuuvelan laskuperusteita muutetaan, perusteita on sovellettava myös niihin henkilöihin, jotka ovat olleet vakuutettuina ennen muutosta, jollei heitä varten laadita eri perusteita.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä turvaavuuden ja varovaisuuden noudattamisesta laskuperusteissa ja vastuuvelan laskennassa käytettävien muuttujien valinnasta ja oletuksista.

5 §

Vakuutustekninen katevajaus

Jos vastuuvelan laskentaperusteita muutetaan siten, että uusien laskuperusteiden mukainen vastuuvelka on vanhojen laskuperusteiden mukaista suurempi, Finanssivalvonta voi myöntää vakuutuskassalle luvan pitää vastuuvelka tältä osin pienempänä enintään kymmenen vuoden ajan, jos vakuutuskassan varat eivät riittäisi uusien laskuperusteiden mukaisen vastuuvelan kattamiseen.

Finanssivalvonnan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että vakuutuskassa laatii suunnitelman erotuksen pienentämiseksi ja Finanssivalvonnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti vähentää erotusta vuosittain.

Suunnitelman on oltava osakkaiden, vakuutettujen ja edunsaajien saatavilla.

6 §

Vakuutusmaksujen laskuperusteet

Vakuutuskassalla on oltava laskuperusteet vakuutusmaksun määrittämiselle.

Vakuutusmaksun laskuperusteet on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

7 §

Vapaakirjan ja takaisinostoarvon laskuperusteet

Jos henkilö voi vakuutuskassan sääntöjen mukaan saada vapaakirjan, vakuutuskassalla on oltava laskuperusteet vapaakirjan määrittämiselle.

Jos vakuutetut osallistuvat vakuutuskassan korvausten tai avustusten rahoittamiseen, vakuutuskassalla on oltava laskuperusteet vakuutettujen maksuosuuksia vastaavan takaisinostoarvon määrittelemiselle.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista laskuperusteista.

8 §

Vakuutettujen etujen turvaaminen

Tässä luvussa tarkoitetut laskuperusteet on laadittava ja vakuutusmaksut määrättävä vakuutettujen edut turvaavalla tavalla.

9 §

Maksuosuuksien eriyttäminen maksuperusteisessa järjestelyssä

Jos vakuutetut osallistuvat korvausten tai avustusten rahoittamiseen, vakuutuskassan vastaanottamat vakuutusmaksut on eriteltävä osakkaan ja vakuutettujen maksuosuuksiin.

10 §

Vastuuvelan korko

Vastuuvelan laskennassa käytettävä korko tulee valita varovaisuutta noudattaen.

11 §

Vararahasto

Vakuutuskassalla on oltava tässä luvussa tarkoitettu vararahasto, jota tulee vuosittain kartuttaa vähintään 20 prosentilla tilinpäätöksen osoittamasta ylijäämästä. Kun vararahasto on vähintään yhtä suuri kuin tilikauden ja kahden edellisen tilikauden maksutulon keskimäärä, siirtoa vararahastoon ei tarvitse enää tehdä.

Vararahastoa saadaan alentaa kassankokouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan vahvistetun taseen osoittaman alijäämän peittämiseksi. Finanssivalvonta voi myös hakemuksesta antaa vakuutuskassalle luvan erityisistä syistä alentaa vararahaston määrää, ei kuitenkaan 1 momentin mukaista täyden vararahaston määrää pienemmäksi.

Vakuutuskassalla voi olla myös muita rahastoja, joita kartutetaan ja käytetään säännöissä määrätyllä tavalla.

12 §

Tilinpäätöksen alijäämän peittäminen

Jos vakuutuskassan tilinpäätös osoittaa alijäämää, sen peittämiseen tulee käyttää ensin ylijäämä edellisiltä tilikausilta ja sitten 11 §:n mukaiset rahastot ja perustamispääoma. Jollei alijäämää saada peitetyksi, niille, jotka tilikauden aikana ovat olleet velvollisia suorittamaan maksuja vakuutuskassalle, on viipymättä määrättävä lisämaksu, jos vakuutuskassan säännöissä on lisämaksun suorittamiseen velvoittava määräys. Lisämaksun tulee olla suhteellinen tilikaudelta suoritettavaan maksuun ja enintään sen suuruinen. Lisämaksu saa ylittää enintään 20 prosentilla puuttuvan määrän.

Jollei maksuvelvollinen määräaikana suorita hänelle määrättyä lisämaksua, se on viipymättä pantava ulosottotoimin perittäväksi. Jollei lisämaksua saada perityksi, puuttuva määrä on, siinä määrin kuin sen periminen vielä on tarpeen, jaettava toisten maksuvelvollisten maksettavaksi ottaen kuitenkin huomioon 1 momentissa mainittu rajoitus.

Lisämaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

13 §

Katteen eriyttäminen

Jos vakuutetut osallistuvat korvauksien tai avustuksien rahoittamiseen, osakkaiden ja vakuutettujen rahoittama osuus vastuuvelan katteesta on eriytettävä toisistaan.

Sellaisen korvauksen tai avustuksen vastuuvelan katteena olevat varat, jossa korvauksen tai avustuksen määrä on sidottu tiettyjen sijoituskohteiden arvonkehitykseen, on 1 momentissa säädetyn lisäksi eriytettävä muusta vastuuvelan katteesta.

14 §

Pysyvä ylikate

Jos vakuutuskassan varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan vastuuvelan määrän sekä ylittävän vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan luvalla palauttaa osakkaille vastuuvelkojen mukaisessa suhteessa. Siltä osin kuin erotus on karttunut vakuutettujen suorittamista maksuista, palautusta osakkaalle ei saa tehdä.

5 luku

Varat ja sijoittaminen sekä vastuuvelan kattaminen

1 §

Varojen sijoittaminen

Vakuutuskassan varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti sekä maksuvalmius varmistaen. Vastuuvelan katteena olevat varat on hajautettava riittävällä tavalla.

2 §

Sijoitussuunnitelma

Vakuutuskassan hallituksen on laadittava sijoitussuunnitelma.
Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä sijoitussuunnitelmasta.

3 §

Varojen käyttö

Vakuutuskassan varoja ei saa käyttää vakuutuskassan toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen 1 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetyn toiminnan tarkoituksen vastaisesti.

4 §

Lainanottoa ja takausta koskevat rajoitukset

Vakuutuskassan on sopeutettava toimintansa sellaiseksi, että toiminta on mahdollista ilman lainanottoa. Vakuutuskassa saa ottaa tilapäisesti lyhytaikaisia lainoja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.
Vakuutuskassa ei saa antaa takausta.

5 §

Vastuuvelan kate

Vakuutuskassan on katettava 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka, josta on ensin vähennetty seuraavat erät:
1) jälleenvakuuttajan osuus enintään Finanssivalvonnan hyväksymään määrään;
2) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset;
3) kuolettamatta oleva määrä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetusta vakuutusteknisestä katevajauksesta.
Katettaessa vastuuvelka on otettava huomioon, millaista vakuuttamista vakuutuskassa harjoittaa, ja tämän mukaisesti huolehdittava katteeseen kuuluvien varojen ja sitoumusten varmuudes-

ta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa määrätä, jos siihen 2 momentin soveltamisen kannalta on erityistä syytä, ettei tiettyjä varoja saa lukea eläkekassan vastuuvelan katteeseen.

Vakuutuskassan on luetteloitava vastuuvelan kate. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä kateluettelon muodosta ja säilyttämisestä, omaisuuserien luetteloon merkitsemisestä ja erien merkitsemisajankohdista sekä luettelon laatimisajankohdasta.

6 §

Katevarojen arvostaminen

Varat, joilla katetaan 5 §:n mukaisesti laskettu vastuuvelka, arvostetaan käypään arvoon siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää.

7 §

Vastuuvelan katteeksi hyväksyttävät varat ja vakuudet

Edellä 5 §:n mukaisesti lasketun vastuuvelan katteen on oltava:

1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä;

2) velkasitoumuksiin perustuvia laina- ja muita saamisia;

3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistusosuuksia sekä pääomalainoja ja muita sitoumuksia, joilla on heikompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla;

4) osuuksia sijoitusrahastoissa tai vaihtoehtorahastoissa;

5) kiinteistöjä, rakennuksia vuokraoikeuksineen ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia sopimukseen tai muuhun oikeustoimeen perustuvia vuokra- ja käyttöoikeuksia tai muita vastaavia oikeuksia, jotka on kirjattu erityisinä oikeuksina kiinteistörekisteriin, osakkeita ja osuuksia kiinteistöyhteisöissä taikka rakennusaikaisia saamisia kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa tässä kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa katteen haltijana olevalla vakuutuskassalla on määräämisvalta;

6) muita arvopapereita;

7) vakuutusmaksusaamisia osakkailta tai muita saamisia jälleenvakuuttajilta kuin 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja jälleenvakuuttajien osuuksia;

8) verotuksessa vahvistettuja verosaamisia tai muita saamisia valtioilta ja muilta julkisyhteisöiltä;

9) saamisia takuurahastoilta;

10) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja aineellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja;

11) rahaa tai pankkisaamisia taikka talletuksia luottolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia;

12) siirtosaamisia, kuten kertyneitä korkoja ja kertyneitä vuokria ja muita tulojäämiä sekä menoennakoita.

Vakuutuskassan hakemuksesta Finanssivalvonta voi erityisistä syistä hyväksyä enintään kahden vuoden määräajaksi vastuuvelan katteeksi muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua omaisuutta, joka on riskiltään samankaltaista kuin kyseinen omaisuus.

8 §

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia saadaan käyttää, jos ne pienentävät sijoitusriskiä tai mahdollistavat sijoitusten tehokkaan hoidon.

Johdannaissopimusten kohde-etuuksien yhteismäärä saa olla enintään yhtä suuri kuin niiden raha- ja pääomamarkkinavälineiden ja osakkeiden ja osuuksien yhteismäärä, jotka ovat vastuuvelan katteena.

Johdannaissopimukset on arvostettava varovaisesti. Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset johdannaissopimusten käytöstä katteen yhteydessä.

9 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, saadaan kattaa sijoituksella yhteen yhteisöön. Sijoituksena yhteen yhteisöön pidetään sijoituksia:

1) saman yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin ja saman yhteisön pääomalainoihin;

2) saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin, joilla ei ole vakuutta tai joiden vakuutena on edellä tarkoitetun yhteisön osakkeita, muita niihin rinnastettavia arvopapereita tai edellä tarkoitetun yhteisön pääomalainoja;

3) eri velallisten antamiin velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia yhden yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin tai edellä tarkoitetun yhteisön pääomalainoihin tai yhden yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Tätä pykälää ei sovelleta:

1) velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtio, ja joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain (315/2015) ~~3 luvun~~ 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan 1;

2) velkasitoumuksiin, joissa velallisena on Ahvenanmaan maakunta tai sellainen kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- tai OECD-valtio, jonka luottoluokitus kuuluu tämän momentin 1 kohdassa tarkoitettuun luottoluokkaan 1.

10 §

Sijoitukset yhteen konserniin

Tässä luvussa säädettyjä enimmäisrajoja sovellettaessa on laskettava yhteen sijoitukset, jotka kohdistuvat tai liittyvät yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluvaan muuhun yhteisöön.

11 §

Sijoitusrahastot ja vaihtoehtorahastot

Osuuksiin sijoitusrahastoissa ja vaihtoehtorahastoissa ei sovelleta 9 ja 10 §:ää.

12 §

Valuuttariski

Enintään 30 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärän katteena olevista varoista ja sitoumuksista saa olla muun valuutan kuin euron määräisiä taikka sellaisia varoja ja sitoumuksia, joita ei ole täysin suojattu valuuttakurssien muutoksilta.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset valuuttariskin rajoittamisesta ja valuuttaliikkeen järjestämisestä.

13 §

Osakkaan toimintaan liittyvä omaisuus

Vastuuvelan kokonaismäärän katteena olevista varoista saa olla sijoitettuna omaisuuteen, jonka arvo riippuu pääosin osakkaan toiminnasta, enintään 25 prosenttia, josta yhden toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaan kohteeseen saa olla sijoitettuna enintään 15 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärän katteena olevista varoista.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää määräajaksi poikkeuksen 1 momentin säännöksistä.

14 §

Sijoitussidonnaisen järjestelyn vastuuvelan kate

Jos korvauksen tai avustuksen määrä on sidottu tiettyjen sijoituskohteiden arvonkehitykseen, vastuuvelan kattamiseen ei sovelleta, mitä 9—12 §:ssä säädetään. Tällöin vastuuvelasta on katettava vähintään 95 prosenttia järjestelyn arvonkehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvilla varoilla. Sijoituskohteisiin tulee kuulua omaisuuseriä, joiden käypä arvo on jatkuvasti vaikeuksitta määriteltävissä ja jotka voidaan muuttaa rahaksi järjestelyn ehtojen mukaisesti.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä sijoitussidonnaisten järjestelyjen sijoitusriskin seurannasta.

15 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuus

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, että tietyt 7 §:n mukaiset katteeseen hyväksyttävät varat arvostetaan niiden käyvästä arvosta poikkeavasti,

jos se on omaisuuslajin luonteeseen liittyvän käyvän arvon suuren vaihtelun vuoksi tai muusta syystä välttämätöntä.

16 §

Omaisuudenhoitajan ja säilytysyhteisön käyttäminen

Vakuutuskassalla on vakuutustoimintaa koskevien varojen osalta oikeus käyttää varojensa hoitajina ETA-valtioon sijoittautuneita omaisuudenhoitajia, jotka on hyväksytty jonkin seuraavan direktiivin mukaisesti:

1) siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY;

2) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY;

3) vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU;

4) oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU;

5) rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna omaisuudenhoitajana saadaan käyttää myös mainitun momentin 4 kohdassa mainitun direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja laitoksia.

Vakuutuskassalla on oikeus käyttää vakuutustoimintaa koskevien varojen osalta varojensa säilyttäjinä ETA-valtioon sijoittautuneita säilytysyhteisöjä, jotka on hyväksytty 1 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa mainitun direktiivin mukaisesti.

6 luku

Tiedonantosäännökset, etuuden hakeminen ja suorittaminen

1 §

Soveltamisala

Tätä lukua ei sovelleta työpaikkakassojen sairausvakuutuslain mukaisiin etuuksiin.

Mitä tässä luvussa säädetään vakuutetusta, sovelletaan myös edunsaajaan. Luvun 9 §:ää ei kuitenkaan sovelleta vapaakirjan saaneeseen.

2 §

Vakuutetulle annettavat tiedot

Vakuutuskassan on annettava vakuutetulle järjestelyyn liityttäessä vakuutuskassan säännöt. Vakuutuskassan on kohtuullisen ajan kuluessa tiedotettava sääntömuutoksista vakuutetuille.

3 §

Etuuden hakeminen

Etuutta on haettava kirjallisesti. Hakijan on annettava vakuutuskassalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutuskassan vastuun arvioimiseksi ja joita häneltä kohtuudella voidaan vaatia ottaen huomioon myös vakuutuskassan mahdollisuus hankkia selvitys.

4 §

Hakemuksen jättämisaika ja etuuden vanhentuminen

Etuutta on haettava kuuden kuukauden kuluessa vakuutustapahtumasta, jollei vakuutuskassan säännöissä ole määrätty pitempää aikaa. Hakemuksen myöhästymisestä huolimatta etuus voidaan myöntää joko kokonaan tai osaksi, jos sen epäämistä on pidettävä kohtuuttomana.

5 §

Etuuden hakeminen vakuutetun puolesta

Jos vakuutettu ei iän, vamman, sairauden tai muun niihin rinnastettavan syyn takia kykene itse hakemaan etuutta eikä hänellä ole edunvalvojaa tai edunvalvontavaltuutettua, vakuutuskassan hyväksymä vakuutetun lähiomainen tai muu hänestä pääasiallisesti huolehtiva henkilö saa käyttää vakuutetun puhevaltaa, kunnes tälle on määrätty edunvalvoja tai vahvistettu edunvalvontavaltuutettu.

6 §

Ilmoitusvelvollisuus

Vakuutettu on velvollinen ilmoittamaan vakuutuskassalle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada etuutta tai etuuden määrään, jos tästä velvollisuudesta on mainittu etuutta koskevassa päätöksessä.

Vakuutuskassa voi vaatia vakuutetulta selvityksen etuuden määrään vaikuttavista seikoista ja selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää etuuden saamisen edellytykset. Jollei vakuutettu ole toimittanut sanottua selvitystä vakuutuskassalle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, vakuutuskassa voi päättää, että etuuden suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

7 §

Etuuden maksaminen kertasuorituksena

Vakuutuskassalla on oikeus maksaa kertasuorituksena etuus, joka on pienempi kuin kolmekymmentä euroa kuukaudessa tai vakuutetun suostumuksella pienempi kuin 100 euroa kuukaudessa. Kertasuoritus lasketaan Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti.

Edellä 1 momentissa säädettyjä euromääriä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä. Tarkistettu euromäärä pyöristetään lähimpään euroon.

8 §

Etuuden suorituksen viivästyminen

Etuuden suorituksen viivästyessä vakuutuskassan on maksettava myöhästyneelle suoritukselle korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitettua viivästyskorkoa, joka lasketaan viivästysajan jokaiselta päivältä. Viivästysaika alkaa, kun kolme kuukautta on kulunut sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona vakuutettu on jättänyt vakuutuskassalle hakemuksensa ja 3 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot. Saman päätöksen perusteella myöhemmin suoritettavalle etuuserälle viivästyskorkoa lasketaan eräpäivästä lukien.

Jos 1 momentissa tarkoitettua etuutta ei ole voitu vakuutetusta johtuvasta syystä maksaa oikeassa ajassa, vakuutuskassa ei ole velvollinen maksamaan korkolain 4 §:ssä tarkoitettua korkoa pitemmältä ajalta kuin siitä päivästä, jona este vakuutuskassan tieten on lakannut. Jos etuuden suorittaminen viivästyy lain säännöksen vuoksi taikka yleisen liikenteen tai maksuliikenteen keskeytymisen taikka muun sen kaltaisen ylivoimaisen esteen vuoksi, vakuutuskassa ei ole velvollinen maksamaan mainitussa pykälässä tarkoitettua korkoa tällaisen esteen aiheuttamalta viivästysajalta.

9 §

Vakuutetun tai edunsaajan oikeus vapaakirjaan vakuutuskassassa

Jos vakuutussuhde vakuutuskassassa on päättynyt vakuutuskassan jatkaessa toimintaansa, aiemmin vakuutetulla henkilöllä tai edunsaajana olleella ei ole osuutta vakuutuskassan varoihin, ellei säännöissä toisin määrätä.

Jos vakuutussuhde päättyy ennen vakuutustapahtuman sattumista, aiemmin vakuutettuna olleelle henkilölle tai tämän edunsaajalle on kuitenkin annettava vapaakirjana vähintään vakuutetun omia maksuja vastaava osuus korvaus- ja vakuutusmaksuvastuusta.

10 §

Vakuutuskassan etuuksien vähentäminen

Sääntömuutosta, joka koskee etuuden pienentämistä, ei saa soveltaa vakuutustapahtumaan, joka on sattunut ennen muutoksen voimaantuloa.

Vakuutuskassan etuuksien vähentämisestä päättää kassankokous. Sen estämättä, mitä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 2 luvun 15 §:ssä säädetään, päätös on pätevä, jos vakuutetut, osakkaat tai edustajiston jäsenet, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa tai säännöissä määrätty suurempi äänimäärä kokouksessa edustetusta äänimäärästä ovat sitä kannattaneet.

Sääntömuutokseen, joka rajoittaa etuuden tulevaa kasvua, ei sovelleta 1 momenttia.

11 §

Etuuden alentaminen tai epääminen vakuutetusta johtuvasta syystä

Jos vakuutettu tai hänen edustajansa on järjestelyyn liittyessään tai etuutta hakiessaan vilpillisesti antanut vakuutuskassalle vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, joilla on merkitystä vakuutuskassan sääntöjen mukaisen etuuden saamiseen tai suuruuteen, vakuutetulle kuuluva etuus voidaan evätä tai sitä voidaan alentaa siten kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutuskassa on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, hänelle kuuluva etuus voidaan evätä tai sitä voidaan alentaa tai jo myönnetyn etuuden suorittaminen keskeyttää sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

12 §

Syyntakeettomuus ja pakkotila

Mitä 11 §:n 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos vakuutettu oli sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Mainitussa momentissa säädetty ei sovelleta myöskään, jos vakuutettu oli toiminut henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi tai muun oikeudellisesti suojattua etua uhkaavan välittömän ja pakottavan vaaran torjumiseksi sellaisissa olosuhteissa, että toimenpide oli kokonaisuutena puolustettavissa, kun otetaan huomioon pelastettavan edun ja teolla aiheutetun vahingon ja haitan laatu ja suuruus, vaaran alkuperä sekä muut olosuhteet.

13 §

Aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperintä

Jos etuutta on suoritettu enemmän kuin mihin vakuutetulla on ollut oikeus, aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin.

Aiheettomasti maksettu etuus voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden maksamisen ei ole katsottava johtuneen vakuutetun tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa suoritettavista etuuksista. Kulloinkin suoritettavasta etuudesta ei saa vakuutetun suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosan siitä etuuden osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun etuudesta on ennakkoperintälain (1118/1996) nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) nojalla lähdevero.

14 §

Tieto oikeusturvakeinoista

Etuutta koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi, millä tavalla asia voidaan saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi ja toimivaltainen tuomioistuin sekä kanneaika ja mistä se lasketaan.

Jos asia voidaan saattaa vaihtoehtoisen riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi, 1 momentissa säädettyä tiedonantovelvollisuutta sovelletaan myös vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annettaviin tietoihin.

15 §

Kanneaika ja oikeuspaikka

Kanne vakuutuskassan päätöksestä on oikeuden menettämisen uhalla nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut kirjallisen tiedon päätöksestä ja tästä määräajasta.

Vakuutetun vakuutuskassaa vastaan esittämä vaatimus voidaan tutkia myös siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vaatimuksen esittäjällä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

7 luku

Sulautuminen ja jakautuminen

1 §

Vakuutuskassan sulautumisen tai jakautumisen yleiset edellytykset

Vakuutuskassa voi sulautua vakuutuskassaan, jos sulautuvan vakuutuskassan osakkaat täyttävät vastaanottavan vakuutuskassan toimintapiiriä koskevat 1 luvun 5 ja 7 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Vakuutuskassa voi jakautua, jos sen osakkaana oleva yritys jakautuu.

Sulautumisesta tai jakautumisesta voidaan päättää, vaikka sulautuva, luovuttava tai jakautuva vakuutuskassa on asetettu selvitystilaan.

2 §

Työpaikkakassan sulautuminen ja jakautuminen

Mitä 1 §:ssä säädetään, ei sovelleta työpaikkakassan sulautumiseen ja jakautumiseen.

Työpaikkakassa voi sulautua työpaikkakassaan, jos sulautuvan työpaikkakassan osakkaat täyttävät vastaanottavan työpaikkakassan toimintapiiriä koskevat sairausvakuutuslain 16 luvun 1 §:ssä säädetyt vaatimukset ja sulautumiselle on Kansaneläkelaitoksen suostumus. Kansaneläkelaitoksen suostumukseen sovelletaan, mitä sairausvakuutuslain 16 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään.

Työpaikkakassa voi jakautua, jos sen osakkaana oleva yritys jakautuu ja jakautumiselle on Kansaneläkelaitoksen suostumus. Kansaneläkelaitoksen suostumukseen sovelletaan, mitä sairausvakuutuslain 16 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos Kansaneläkelaitoksen suostumusta sulautumiselle tai jakautumiselle ei haeta kuukauden kuluessa sulautumista tai jakautumista koskevan suunnitelman allekirjoittamisesta, sulautuminen tai jakautuminen raukeaa.

3 §

Sääntömääräys

Vakuutuskassan säännöissä voidaan kieltää sulautuminen tai jakautuminen kokonaan tai osittain.

4 §

Sulautumissuunnitelma

Sulautumiseen osallistuvien vakuutuskassojen hallitusten on laadittava kirjallinen sulautumissuunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Sulautumissuunnitelmassa on oltava ainakin:

1) sulautumiseen osallistuvien vakuutuskassojen toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot sekä kotipaikat;

2) selvitys sulautumisen syistä;

3) absorptiosulautumisessa ehdotus vastaanottavan vakuutuskassan mahdollisesta sääntömuutoksesta sekä kombinaatiosulautumisessa ehdotus perustettavan vakuutuskassan säännöiksi ja ehdotus siitä, miten perustettavan vakuutuskassan toimielinten jäsenet valitaan;

4) selvitys sulautuvan vakuutuskassan vastuuvelan ja muiden velkojen sekä varojen siirtymisestä vastaanottavalle vakuutuskassalle;

5) selvitys siitä, että vastaanottava vakuutuskassa täyttää sulautumisen jälkeen 5 ja 6 luvussa säädetyt vaatimukset;

6) selvitys sulautuvan vakuutuskassan varoista, veloista ja omasta pääomasta ja niiden arvostamiseen vaikuttavista seikoista, sulautumisen suunnitellusta vaikutuksesta vastaanottavan vakuutuskassan taseeseen sekä sulautumiseen sovellettavista kirjanpidollisista menetelmistä;

7) ehdotus sulautumisen täytäntöönpanon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta, joka saa olla enintään kuuden kuukauden kuluttua sulautumissuunnitelman tekemisestä;

8) ehdotus mahdollisiksi muiksi sulautumisen ehdoiksi.

5 §

Jakautumissuunnitelma

Jakautuvan vakuutuskassan hallituksen ja perustettavan vakuutuskassan perustajien on laadittava kirjallinen jakautumissuunnitelma, joka on päivättävä ja kaikkien perustajien sekä jakautuvan vakuutuskassan hallituksen allekirjoitettava.

Jakautumissuunnitelmassa on oltava ainakin:

1) jakautumiseen osallistuvien vakuutuskassojen toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot, kotipaikat sekä perustettavien vakuutuskassojen hallitusten jäsenet;
2) selvitys jakautumisen syistä;
3) jakautumisessa toimivaan vakuutuskassaan ehdotus mahdollisesta vastaanottavan vakuutuskassan sääntöjen muutoksesta sekä jakautumisessa perustettavaan vakuutuskassaan ehdotus perustettavan vakuutuskassan säännöiksi;
4) laskelma jakautuvan vakuutuskassan vastuuvelasta ja varoista;
5) selvitys jakautuvan vakuutuskassan vastuuvelan ja muiden velkojen sekä varojen jakamisesta;
6) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat vakuutuskassat täyttävät jakautumisen jälkeen 4 ja 5 luvussa säädetyt vaatimukset;
7) selvitys jakautuvan vakuutuskassan varoista, veloista ja omasta pääomasta ja niiden arvostamiseen vaikuttavista seikoista, jakautumisen suunnitellusta vaikutuksesta vastaanottavan vakuutuskassan taseeseen sekä jakautumiseen sovellettavista kirjanpidollisista menetelmistä;
8) ehdotus jakautumisen täytäntöönpanon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta, joka saa olla enintään kuuden kuukauden kuluttua jakautumissuunnitelman tekemisestä;
9) ehdotus mahdollisiksi muiksi jakautumisen ehdoiksi.

6 §

Ilmoitus sulautumisen tai jakautumisen täytäntöönpanosta

Sulautumiseen tai jakautumiseen osallistuvien vakuutuskassojen on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sulautumisen tai jakautumisen täytäntöönpanosta eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin *(eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteri)* merkittäväksi kuuden kuukauden kuluessa sitä koskevan Finanssivalvonnan suostumuksen myöntämisestä, tai sulautuminen tai jakautuminen raukeaa.

Ilmoitukseen on liitettävä:
1) kunkin sulautumiseen tai jakautumiseen osallistuvan vakuutuskassan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että sulautumisessa tai jakautumisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä;
2) selvitys siitä, että vastaanottava vakuutuskassa täyttää 5 luvussa säädetyt vaatimukset vastuuvelan kattamisesta;
3) hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todistus eläkesäätiö- ja eläkekassalain 10 luvun 6 §:n 1 momentissa tai 11 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten lähettämisestä;
4) sulautumiseen tai jakautumiseen osallistuvien vakuutuskassojen sulautumista tai jakautumista koskevat päätökset;
5) jakautumisessa tilintarkastajan lausunto siitä, että vastaanottavalle vakuutuskassalle on siirretty jakautumissuunnitelman mukaiset varat.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun sulautumisen tai jakautumisen täytäntöönpanoilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista ja annettavista selvityksistä.

7 §

Varojen osittamista koskevat periaatteet jakautumisessa

Tasaavaa kirjanpitojärjestelmää noudattavan vakuutuskassan jakautuessa vastaanottavalle vakuutuskassalle on siirrettävä siirtyvää vakuutuskantaa vastaava osuus jakautuvan vakuutuskassan vastuuvelan katteesta, muista varoista ja veloista.

Osakaskohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavan vakuutuskassan jakautuessa perustettavalle vakuutuskassalle on siirrettävä jakautuvan osakkaan osakaskohtaista vakuutuskantaa tai sen siirtyvää osaa vastaava osuus jakautuvan vakuutuskassan vastuuvelan katteesta, muista varoista ja veloista.

Jollei jakautumissuunnitelmassa toisin sovita, luovutettaviin varoihin tulee sisällyttää jakautuvan osakkaan toimintaan liittyvät sijoitukset. Muut varat voidaan siirtää rahana.

8 §

Sulautumisen oikeusvaikutukset

Kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity, sulautuvan vakuutuskassan vakuutustoiminta, joka sisältää vastuuvelan sekä muut velat ja varat, siirtyy selvitysmenettelyttä vastaanottavalle vakuutuskassalle. Samanaikaisesti sulautuva vakuutuskassa purkautuu ja kombinaatiosulautumisessa vastaanottava vakuutuskassa syntyy.

Sulautuvan vakuutuskassan varoja ja velkoja ei saa merkitä vastaanottavan vakuutuskassan taseeseen korkeammasta arvosta kuin mikä niiden taloudellinen arvo on vastaanottavalle vakuutuskassalle. Sitoumusta työn tai palvelun suorittamiseen ei sulautumisessa saa merkitä taseeseen.

9 §

Jakautumisen oikeusvaikutukset

Kun jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity, kokonaisjakautumisessa jakautuvan vakuutuskassan varat ja velat ja osittaisjakautumisessa jakautumissuunnitelmassa jaetut varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä yhdelle tai useammalle vastaanottavalle vakuutuskassalle. Samanaikaisesti perustettava vakuutuskassa syntyy ja kokonaisjakautumisessa jakautuva vakuutuskassa purkautuu.

Jos kokonaisjakautumisessa ilmaantuu varoja, joita ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa, ne kuuluvat vastaanottavalle vakuutuskassalle samassa suhteessa kuin jakautuvan vakuutuskassan netto-omaisuus jaetaan 5 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan, jollei jakautumissuunnitelmassa muuta määrätä.

Jakautumiseen osallistuvat vakuutuskassat vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan vakuutuskassan velasta, jota ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa ja joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan vakuutuskassan veloista, joista toinen vakuutuskassa vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, vakuutuskassan vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

10 §

Lopputilitys

Sulautuvan vakuutuskassan ja kokonaisjakautumisessa jakautuvan vakuutuskassan hallituksen ja toimitusjohtajan on mahdollisimman pian sulautumisen täytäntöönpanon jälkeen laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty kassankokouksessa. Lopputilitys on annettava sulautuvan kassan tilintarkastajalle, jonka on kuukauden kuluessa annettava lopputilitystä koskeva tilintarkastuskertomus.

Vakuutuskassan hallituksen on viipymättä 1 momentissa tarkoitettujen toimien jälkeen kutsuttava kassankokous koolle lopputilityksen vahvistamista varten.

Lopputilitys on toimitettava Finanssivalvonnalle siten kuin eläkesäätiö- ja eläkekassalain 6 luvun 13 §:n 2 momentissa säädetään tilinpäätöksen toimittamisesta.

8 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen sekä vapaaehtoinen selvitystila ja purkaminen

1 §

Vakuutuskannan luovuttaminen

Vakuutuskassa voi luovuttaa (luovuttava vakuutuskassa) vakuutuskantansa kokonaan tai osittain toiselle vakuutuskassalle (vastaanottava vakuutuskassa) tai vakuutusyhtiölle.

Vakuutuskannan luovuttamiselle on saatava Finanssivalvonnan suostumus.

Tätä lukua ei sovelleta työpaikkakassan vakuutuskannan luovuttamiseen.

2 §

Vastaanottavaa kassaa koskevat rajoitukset

Vakuutuskanta voidaan luovuttaa vain sellaiselle vakuutuskassalle, jonka toimintapiiriä koskevat 1 luvun 5 tai 7 §:ssä säädetyt vaatimukset työnantaja, johon liittyvää vakuutuskantaa siirretään, täyttää. Mitä edellä säädetään työnantajasta, sovelletaan myös yrittäjään ja henkilöryhmään.

3 §

Suunnitelma kannan luovuttamiseksi

Luovuttavan ja vastaanottavan vakuutuskassan hallituksen on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovuttamista koskeva suunnitelma, joka on päivättävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava ainakin:

1) luovuttavan ja vastaanottavan vakuutuskassan toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset ja kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovutuksen syystä;
3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan vakuutuskassan sääntöjen muuttamiseksi;
4) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettavaan vakuutuskantaan liittyvästä osakkuudesta;
5) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sitä vastaavina varoina luovutettavasta omaisuudesta;
6) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;
7) selvitys siitä, että luovuttava ja vastaanottava vakuutuskassa täyttävät luovutuksen jälkeen 4 ja 5 luvussa säädetyt vaatimukset;
8) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan luovutusajankohdasta;
9) ehdotus mahdollisiksi muiksi vakuutuskannan luovutuksen ehdoiksi.

Edellä 2 momentin 7 kohtaa ei sovelleta luovuttavaan vakuutuskassaan, joka on selvitystilassa.

4 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen vakuutuskannan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta päättävää kassankokousta pidettävä vakuutettujen ja osakkaiden nähtävinä vakuutuskassan toimistossa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:
1) vakuutuskannan luovuttamista koskeva suunnitelma;
2) kunkin vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvan vakuutuskassan viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus;
3) hallituksen selostus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen jälkeisistä vakuutuskassan asemaan olennaisesti vaikuttavista seikoista sekä seikoista, joilla saattaa olla merkitystä harkittaessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan sopimuksen hyväksymistä;
4) vastaanottavan vakuutuskassan säännöt ja tarvittaessa niitä koskeva vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus.

Kokouskutsussa, joka toimitetaan vakuutuskannan luovuttamisesta päättävään kassankokoukseen, on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen nähtävinä pitämisestä. Edellä tarkoitetut asiakirjat on viivytyksettä lähetettävä vakuutetulle ja osakkaalle, joka sitä pyytää, jos asiakirjoja ei voi tallentaa ja tulostaa vakuutuskassan internetsivuilta.

5 §

Luovutuksen raukeaminen

Vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa, jos vakuutuskannan luovuttamista ei hyväksytä muutoksitta luovuttavassa vakuutuskassassa ja vakuutuskannan vastaanottamista vastaanottavassa vakuutuskassassa tai vakuutusyhtiössä.

Vakuutuskassan kassankokouksen tai hallituksen päätöksestä vakuutuskannan luovuttamisen tai vastaanottamisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

6 §

Finanssivalvonnan suostumus tai luovutuksen raukeaminen

Luovuttavan vakuutuskassan ja vastaanottavan vakuutuskassan tai vakuutusyhtiön hyväksyttyä vakuutuskannan luovuttamisen Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa kannan luovuttamiseen:

1) jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja;

2) jollei sen voida katsoa vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä;

3) jos Finanssivalvonta on hyväksynyt vastaanottavan vakuutuskassan 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun kassan sääntöjen muuttamisen.

Jollei suostumusta ole haettu määräajassa taikka se on evätty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, vakuutuskannan luovuttaminen on rauennut.

7 §

Luovuttamisen ajankohta ja oikeusvaikutukset

Vakuutuskanta ja sitä vastaavat varat siirtyvät samanaikaisesti vastaanottavalle vakuutuskassalle tai vakuutusyhtiölle kannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa mainittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Suunnitelmassa mainitun siirtoajankohdan tulee olla kuuden kuukauden kuluessa luovuttamista koskevan suunnitelman tekemisestä.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta päättää, että vakuutuskanta ja sitä vastaavat varat siirtyvät samanaikaisesti 1 momentissa säädettyä määräaikaa myöhempänä ajankohtana.

8 §

Koko vakuutuskantansa luovuttaneen kassan purkaminen

Vakuutuskassa, joka on luovuttanut koko vakuutuskantansa ja joka ei ole selvitystilassa, on asetettava selvitystilaan ja purettava. Edellä tarkoitetun vakuutuskassan selvitystilaan ja purkamiseen sovelletaan tämän luvun 9 §:ää, eläkesäätiö- ja eläkekassalain 12 luvun 24—27 §:ää, 13 luvun 3, 4, 7—10, 11 §:n 1 ja 3 momenttia sekä 13, 15, 16, 33, 37 ja 38 §:ää sekä tämän lain 10 luvun 6 ja 7 §:ää, 10 §:n 1 momenttia sekä 11 ja 13 §:ää.

9 §

Selvitystilaan määrääminen ja rekisteristä poistaminen

Finanssivalvonnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin vakuutuskassan asettamiseksi selvitystilaan, jos se havaitsee, ettei vakuutuskassa 8 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa ole tehnyt päätöstä selvitystilaan asettamisesta.

Finanssivalvonnan on selvitystilaan asettamisen sijasta poistettava vakuutuskassa eläkesäätiöja vakuutuskassarekisteristä, jos vakuutuskassan varat eivät riitä selvityskulujen maksamiseen tai

varojen määrästä ei saada tietoa eikä osakas, velkoja tai muu ilmoita ottavansa vastatakseen selvitysmenettelyn kuluista.

9 luku

Lakisääteinen selvitystila ja purkaminen

1 §

Vakuutuskassan purkaminen

Tätä lukua sovelletaan vakuutuskassan selvitystilaan ja purkamiseen.

Selvitysmenettelyssä selvitetään vakuutuskassan varallisuusasema, suoritetaan velat, jaetaan vakuutuskassan jäljelle jäävä omaisuus ja puretaan vakuutuskassa.

2 §

Velvollisuus selvitystilaan asettamiseen

Vakuutuskassa on asetettava selvitystilaan ja purettava:

1) jollei vakuutettujen lukumäärä kahden viimeksi kuluneen kalenterivuoden päättyessä ole täyttänyt 2 luvun 2 §:ssä säädettyä tai vakuutuskassan säännöissä määrättyä vähimmäismäärää eikä voida pitää todennäköisenä, että lukumäärä lähinnä neljän seuraavan kuukauden aikana nousee edellä tarkoitetuista korkeampaan määrään;

2) jos vakuutuskassan tilinpäätös osoittaa alijäämää tai jos mahdollinen perustamispääoma on vakuutuskassan säännöissä vahvistettua määrää pienempi eikä alijäämää ole katettu taikka perustamispääomaa täytetty kahden seuraavan tilikauden aikana;

3) jos se ei täytä 4 luvun vastuuvelan laskuperusteita tai 5 luvun vastuuvelan kattamista ja katteen eriyttämistä koskevia vaatimuksia;

4) jos sen kaikki osakkaat lopettavat sen toimintansa, jonka piirissä vakuutetut henkilöt toimivat;

5) jos se on sääntöjensä mukaan purettava; taikka

6) jos Finanssivalvonta on määrännyt sen purettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n perusteella.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa, jollei vakuutettuja etuuksia vaaranneta, pidentää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun määräajan enintään vuodeksi ja hakemuksesta antaa mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa päätöksessä määrääminsä ehdoin suostumuksen toiminnan jatkamiseen enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

3 §

Kassankokous selvitystilan aikana

Hallituksen on viipymättä kutsuttava kassankokous koolle 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa. Jos Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan

mainitun pykälän 1 momentin 1 tai 4 kohdassa tarkoitetun määräajan jatkamiseksi, hallituksen on kutsuttava kassankokous koolle viipymättä Finanssivalvonnan myöntämän määräajan päätyttyä.

Sen lisäksi, mitä vakuutuskassan säännöissä määrätään, kokouskutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle. Hallituksen on annettava tieto kutsusta kassankokoukseen Finanssivalvonnalle.

4 §

Selvitystilaan määrääminen

Finanssivalvonnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin vakuutuskassan määräämiseksi selvitystilaan, jos se havaitsee, ettei vakuutuskassa ole tehnyt 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa päätöstä selvitystilaan asettamisesta tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua hakemusta.

5 §

Kielto käyttää kassan varoja

Finanssivalvonta voi kieltää selvitystilassa olevaa vakuutuskassaa luovuttamasta tai panttaamasta kassan omaisuutta sekä kieltää vakuutuskassan 5 luvun 16 §:ssä tarkoitetun omaisuudenhoitajan tai säilytysyhteisön hallussa olevien varojen käyttämisen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä työpaikkakassan varojen luovuttamista Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain 16 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

6 §

Toimintasuunnitelma

Selvitysmiehen on laadittava vakuutuskassalle selvitystilaa koskeva toimintasuunnitelma, joka sisältää seuraavat tiedot vakuutuskassan veloista ja ehdotuksen niiden suorittamiseksi selvitystilan aikana:

1) arvio selvitystilan aikana erääntyvistä etuuksista;

2) velat, joiden vakuutena on esineoikeus vakuutuskassan omaisuuteen;

3) selvitystilamenettelystä johtuvat ja vakuutuskassan toiminnasta aiheutuvat juoksevat hallintokulut;

4) ennen selvitystilan alkamista maksettavaksi erääntyneet etuudet, jotka ovat suorittamatta;

5) muut mahdolliset velat, joiden oikeusperuste on syntynyt ennen selvitystilan alkamista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle hyväksyttäväksi.

7 §

Toiminnan rajoittaminen

Selvitystilassa vakuutuskassa saa jatkaa vakuutustoimintaa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä vakuutettujen ja edunsaajien etujen turvaamiseksi. Selvitysmiehen on määrättävä ajankohta, jolloin vakuutuskassan vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa.

Selvitystilassa vakuutuskassa ei saa vakuuttaa uusia henkilöitä eikä periä maksuja, joiden peruste on syntynyt selvitystilaan asettamisen jälkeen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta työpaikkakassan selvitystilassa.

8 §

Saatavan irtisanominen välittömästi maksettavaksi

Selvitystilassa olevan vakuutuskassan saatava osakkaalta voidaan irtisanoa välittömästi maksettavaksi, jos vakuutuskassalta puuttuu käteisiä varoja sen selvitysmenettelystä johtuvia 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja kuluja varten.

9 §

Etuoikeutetut velkojat

Selvitystilassa olevassa vakuutuskassassa vakuutetuilla ja edunsaajilla on osuudestaan 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuvelkaan keskenään samanlainen etuoikeus vakuutuskassan omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla on pantattuun omaisuuteen. Edellä tarkoitetun osuuden laskemisesta selvitystilassa voidaan tarkemmin määrätä vakuutuskassan säännöissä.

Edellä 1 momentissa säädetty etuoikeus ei heikennä käteispantin eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan oikeutta eikä estä suorittamasta 6 §:n 1 momentin 2ja 3 kohdassa tarkoitettuja velkoja selvitystilan aikana.

Mitä 1 momentissa säädetään sovelletaan työpaikkakassan omaisuuteen siltä osin, mikä vastaa vakuutettujen ja edunsaajien rahoittaman lisäturvan osuutta työpaikkakassan vastuuvelasta.

10 §

Julkinen haaste

Selvitysmiehen on viipymättä haettava julkinen haaste vakuutuskassan velkojille selvitystilassa olevan kassan kustannuksella.

Julkisessa haasteessa on mainittava, että vakuutuskassassa vakuutettujen, eläkkeen tai muun etuuden saajien taikka edunsaajien ei tarvitse ilmoittaa saataviaan selvitystilassa eikä niiden 9 §:ssä tarkoitettua etuoikeutta tarvitse vaatia. Muutoin noudatetaan, mitä haasteesta säädetään julkisesta haasteesta annetussa laissa (729/2003).

11 §

Velkojen maksaminen ja omaisuuden jakaminen

Vakuutuskassan velkojille haetun 10 §:ssä tarkoitetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen ja sen jälkeen, kun vakuutuskassan vakuutukset ovat lakanneet olemasta voimassa, selvitysmiehen on maksettava kaikki tiedossa olevat velat vakuutuskassan jäljellä olevilla varoilla. Ensin maksetaan selvitysmenettelystä johtuvat ja 9 §:ssä tarkoitetut etuoikeutetut velat ja näiden jälkeen muut velat. Jos velka on riitainen tai erääntymätön tai jos sitä ei muusta syystä voida maksaa, tarpeelliset varat on pantava erilleen. Jos vakuutuskassalle jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, ne käytetään vakuutuskassan säännöissä määrätyllä tavalla.

Jollei varoja kahden vuoden kuluessa ole saatu jaetuksi, Finanssivalvonnan tulee määrätä ajankohta, jolloin varat on jaettava säännöissä määrätyllä tavalla. Jos jakamatta jäänyt jako-osuus on vähäinen jaettuun omaisuuteen verrattuna, Finanssivalvonta voi selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä sen lankeavaksi valtiolle tai käytettäväksi johonkin kassan toimintaan läheisesti liittyvään käyttötarkoitukseen.

12 §

Luettelo jaossa noudatettavista suhdeluvuista

Selvitysmiesten tulee viipymättä laatia luettelo jaossa noudatettavista suhdeluvuista. Luettelo on toimitettava Finanssivalvonnalle, jossa luettelo on pidettävä asianomaisten nähtävänä 30 päivän ajan. Finanssivalvonnan tulee kuuluttaa luettelon nähtävilläolosta Virallisessa lehdessä. Suhdelukuihin saa hakea oikaisua Finanssivalvonnalta 30 päivän kuluessa luettelon nähtävillä oloajan päättymisestä.

13 §

Lopputilityksen ja jaon moittinen

Jos joku tahtoo moittia eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitettua lopputilitystä tai tämän luvun 11 §:ssä tarkoitettua omaisuuden jakoa, kanne vakuutuskassaa vastaan on pantava vireille vakuutuskassan kotipaikan käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lopputilitys on esitetty eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitetussa kassankokouksessa.

14 §

Selvitystilan lopettaminen ja toiminnan jatkaminen

Jos vakuutuskassa selvitystilan aikana täyttää 2 §:n 1 momentissa säädetyt vaatimukset, selvitysmiehen on kutsuttava vakuutuskassan osakkaat ja vakuutetut koolle päättämään, jatketaanko vakuutustoimintaa. Osakkaat ja vakuutetut saavat, tilintarkastajan annettua asiasta lausuntonsa, kahden kolmasosan määräenemmistöllä tai säännöissä määrätyllä suuremmalla määräenemmis-

töllä päättää selvitystilan lopettamisesta ja vakuutustoiminnan jatkamisesta. Työpaikkakassan selvitystilan lopettaminen edellyttää lisäksi Kansaneläkelaitoksen suostumusta.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja vakuutuskassan toiminnan jatkamisesta on tehty, vakuutuskassalle on valittava hallitus vakuutuskassan säännöissä määrätyllä tavalla. Selvitysmiehen tehtävä päättyy, kun hallitus on valittu. Selvitysmiehen on annettava toiminnastaan eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitettu lopputilitys.

Hallituksen on viipymättä tehtävä ilmoitus selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä Finanssivalvonnalle eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin merkittäväksi. Ilmoitukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastajan lausunto.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

15 §

Etuoikeutetut velkojat konkurssissa

Mitä 9 §:ssä säädetään velkojien ja edunsaajien etuoikeudesta, sovelletaan myös vakuutuskassan konkurssissa.

10 luku

Rangaistussäännökset

1 §

Vakuutuskassatoiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan

1) harjoittaa vakuutuskassatoimintaa 1 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetyn toiminnan tarkoituksen vastaisesti, ennen mainitun luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua rekisteröintiä, mainitun luvun 5 tai 7 §:ssä tarkoitetun toimintapiirin ulkopuolella, vakuuttamalla muita kuin mainitun luvun 6 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä tai 9 luvun 2 §:n vastaisesti asettamatta vakuutuskassaa selvitystilaan taikka

2) ottaa vakuutuskassaan uusia vakuutettuja 9 luvun 7 §:n 2 momentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *vakuutuskassatoiminnan luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

2 §

Vakuutuskassarikos

Joka tahallaan

1) toimii muutoin kuin asiamiehenä toisen välikätenä eläkesäätiö- ja eläkekassalain 3 luvun 16 §:ssä säädetyn äänioikeuden rajoittamista koskevan määräyksen kiertämiseksi,

2) käyttää vakuutuskassan varoja 5 luvun 3 §:n vastaisesti,

3) jakaa vakuutuskassan varoja kassan osakkaille 4 luvun 14 §:n vastaisesti taikka

4) luovuttaa tai panttaa vakuutuskassan hallinnassa olevaa omaisuutta Finanssivalvonnan eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 2 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädettyä ankarampaa rangaistusta, *vakuutuskassarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Vakuutuskassarikkomus

Joka tahallaan

1) rikkoo, mitä kassankokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä säädetään eläkesäätiö- ja eläkekassalain 3 luvun 17 §:n 3 momentissa,

2) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 3 luvun 4 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastuullisen matemaatikon nimittämisestä tai eroamisesta,

3) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetut laskuperusteet vakuutusmaksun määrittämiseksi,

4) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 7 luvun 10 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen sulautumisesta tai jakautumisesta taikka eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 33 §:ssä tarkoitetun lopputilityksen selvitystilasta,

5) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 9 luvun 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kutsusta selvitystilaan asettamisesta päättävään kassankokoukseen, eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilaan asettamisesta ja selvitysmiehen valinnasta, 9 luvun 6 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilaa koskevasta toimintasuunnitelmasta, eläkesäätiö- ja eläkekassalain 13 luvun 36 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vakuutuskassan purkamisesta tai tämän lain 9 luvun 14 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen selvitystilan lopettamisesta,

6) rikkoo 3 luvun 7 tai 8 §:n tai eläkesäätiö- ja eläkekassalain 6 luvun 1—5, 7 tai 8 §:n säännöksiä kirjanpidon, tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimisesta tai eläkesäätiö- ja eläkekassalain 6 luvun 13 §:ää tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, tilintarkastajien lausunnon ja tilastokertomuksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle tai

7) jättää toimittamatta Finanssivalvonnalle 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen osakasluettelon muutoksista tai eläkesäätiö- ja eläkekassalain 9 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteriin merkittyjen tietojen muuttumisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutuskassarikkomuksesta* sakkoon.

Vakuutuskassarikkomuksesta tuomitaan myös se, joka törkeästä huolimattomuudesta menettelee 1 momentin 2—7 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

11 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

4.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 a ja 29 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 a § ja 29 e §:n 1—3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 29 a § laissa 419/2003, 29 e §:n 1 ja 3 momentti laissa 442/2012 ja 2 momentti laissa 96/2016, seuraavasti:

29 a §

Työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttaminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi työnantajan pyynnöstä ja Finanssivalvonnan suostumuksella luovuttaa yhtiössä olevan työnantajan vakuutusta koskevan työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuskannan (*työnantajakohtainen vakuutuskanta*) eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (/) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle eläkesäätiölle tai eläkekassalle (*vastaanottava eläkelaitos*).

Jos 1 momentissa tarkoitettu vakuutuskanta luovutetaan tätä varten perustetulle eläkelaitokselle, yhdestä tai useammasta työeläkevakuutusyhtiöstä samanaikaisesti luovutettavissa yhden tai useamman työnantajan vakuutuskannoissa tulee olla yhteensä vähintään 150 vakuutettua.

Luovutettavaan vakuutuskantaan katsotaan kuuluvan:

1) työnantajan voimassa oleva vakuutus ja sitä välittömästi edeltäneet saman työnantajan teknisestä syystä työeläkevakuutusyhtiössä päätetyt vakuutukset;

2) työnantajaan sulautuneen toisen työnantajan vakuutus, joka on ollut sulautumishetkellä voimassa työeläkevakuutusyhtiössä ja joka on päätetty työnantajan sulautumisen vuoksi.

Työnantajakohtaista vakuutuskantaa ei kuitenkaan voida luovuttaa, jos saman vakuutuskannan tai sen osan aikaisemmasta luovuttamisesta on luovutushetkellä kulunut vähemmän kuin viisi vuotta.

Finanssivalvonnan suostumuksella voidaan 4 momentissa tarkoitetun viiden vuoden määräajan sijaan soveltaa kolmen vuoden määräaikaa, jos:

1) työnantaja, jonka työnantajakohtainen vakuutuskanta luovutetaan, sulautuu tai jakautuu eikä sulautuminen tai jakautuminen ole ollut tiedossa vastaanotettaessa edellä tarkoitettua kantaa luovuttavaan työeläkevakuutusyhtiöön; tai

2) määräysvalta työnantajassa, jonka työnantajakohtainen vakuutuskanta luovutetaan, on muuttunut.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisävakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen vakavaraisuuden, joka vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten keskimääräistä vakavaraisuutta (*siirtyvä vakavaraisuuspääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Eläketurvakeskuksen esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vastuuvelasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten keskimääräistä vakavaraisuutta vastaavasti laskettuna kuin työntekijän eläkelain 171 §:ssä tarkoitettu täydennyskertoimen perusteena oleva vakavaraisuus.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan huhtikuun, heinäkuun, lokakuun ja tammikuun alusta. Eläketurvakeskuksen on kalenterivuosittain helmikuun, toukokuun, elokuun ja marraskuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitetun prosenttiosuuden vahvistamisesta.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Vakuutuskannan luovuttamiseen, jota koskeva sopimus tehdään tämän lain tultua voimaan, sovelletaan sitä 29 e §:n nojalla sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettyä kiinteää prosenttiosuutta, joka oli voimassa tämän lain voimaan tullessa, kunnes sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistettu tämän lain mukainen kiinteä prosenttiosuus tulee voimaan.

5.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 1 §:n 3 momentti, 70 §:n 2 momentin 2 kohta, 141 §:n 2 momentti, 152 §:n 5 momentin 3 kohta, 168 §:n 1 ja 2 momentti, 170 §, 171 §:n 2 ja 4 momentti, 179 §:n 1 momentti 6 kohta ja 191 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 70 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 1468/2019, 168 §:n 1 momentti laissa 1112/2007, 168 §:n 2 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 179 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 69/2016, 170 § osaksi laissa 1121/2006, 171 §:n 4 momentti laissa 1121/2006 sekä 191 §:n 4 momentti laissa 643/2009,

lisätään 185 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 69/2016, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

— —

Työnantaja voi järjestää tässä laissa säädetyn eläketurvan työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitetussa työeläkevakuutusyhtiössä tai eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetussa eläkesäätiössä tai eläkekassassa. Eläkelaitosten yhteiselimenä toimii Eläketurvakeskus. Eläketurvakeskuksen tehtävistä ja hallinnosta säädetään Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa (397/2006).

70 §

Eläkkeeseen oikeuttavat työansiot

— —

Eläkkeen perusteena olevaan työansioon luetaan myös työstä maksettava vastike, joka on sovittu osaksi tai kokonaan hyvitettäväksi:

— —

2) vakuutuskassalaissa (/) tarkoitetun sairauskassan maksamalla päivärahalla, jota työntekijä saa laissa säädetyn tai työehtosopimuksessa tai muussa sopimuksessa sovitun palkan sijasta;

— —

141 §

Työnantajan velvollisuus järjestää työntekijän eläketurva

— —

Työnantajan on järjestettävä työntekijänsä eläketurva:

1) työeläkevakuutusyhtiössä;

2) eläkekassassa perustamalla eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tarkoitetulla tavalla eläkekassa tai liittymällä sellaisen eläkekassan osakkaaksi, jonka toimintapiiriin työnantaja kuuluu; taikka

3) eläkesäätiössä perustamalla eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tarkoitetulla tavalla eläkesäätiö tai liittymällä sellaisen eläkesäätiön osakkaaksi, jonka toimintapiiriin työnantaja kuuluu.

— —

152 §

Työeläkevakuutusmaksu

— —

Kun työeläkevakuutus on järjestetty:

— —

3) eläkesäätiössä, työeläkevakuutusmaksu eli säätiön vakuutusmaksu määräytyy eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain ja eläkesäätiön sääntöjen mukaisesti.

— —

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Vakuutusmaksujen ja vastuuvelan laskuperusteet on laadittava ottaen huomioon ensisijaisesti työntekijöiden ja eläkkeensaajien tämän lain mukaan vakuutettujen etujen turvaaminen ja mitä 174—182 §:ssä sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain 5 §:ssä säädetään eläkkeistä aiheutuvan vastuun ja muiden kulujen jakautumisesta. Lisäksi tämän lain 178—181 §:ssä ja Eläketurvakeskuksesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettujen yhteisesti kustannettavien kulujen suorittamista varten voidaan käyttää ennakolta rahastoivaa menetelmää.

Vastuuvelan laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevat perusteet. Laskuperusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu voi vähentää eläkelaitoksen vastuuvelkaa enintään määrällä, joka on 20 prosenttia eläkelaitoksen tämän lain mukaisesta vastuuvelasta, josta on vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu ja vakuutuksenottajille ositettu lisävakuutusvastuu sekä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisävakuutusvastuu. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun on oltava kussakin eläkelaitoksessa yhtä suuri suhteessa edellä tarkoitettuun vastuuvelkaan. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun vuotuisen muutoksen perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuosituoton mukainen osuus edellä tarkoitetun vastuuvelan viidesosasta. Vuotuista muutosta

koskeva tarkastelu tehdään ennen tämän lain 170 ja 171 §:n soveltamisesta mahdollisesti seuraavaa vähennystä. Laskuperusteisiin on sisällytettävä osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun suhteellista osuutta koskeva vuotuinen tasaaminen eläkelaitosten kesken osana 179 §:n mukaisten kustannusten selvittelyä. Jos osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu alittaa tasaamisen jälkeen edellä tarkoitetun 20 prosentin alarajan, täydennetään alitus kunkin eläkelaitoksen osittamatonta lisävakuutusvastuuta tai lisävakuutusvastuuta vähentämällä.

— —

170 §

Vastuuvelan laskuperusteiden muuttaminen

Jos vastuuvelan laskuperusteita muutetaan 168 §:n vaatimusten johdosta siten, että eläkkeistä ja karttuneista eläkeoikeuksista aiheutuvan vastuun määrä kasvaa, tästä aiheutuvat kustannukset sisällytetään 179 §:ssä tarkoitettuihin työeläkelaitosten yhteisesti vastattaviin kustannuksiin. Jos kuitenkin muutos kohdistuu vanhuuseläkkeitä varten laskettavan vastuuvelan laskuperusteisiin, muutoksesta aiheutuvat kustannukset katetaan ensisijaisesti vähentämällä 168 §:n 2 momentissa tarkoitetun osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrää tai varoilla, jotka muutoin olisi käytettävä 171 §:ssä tarkoitettuun rahastoinnin lisäämiseen.

Jos vastuuvelan laskuperusteita muutetaan siten, että eläkkeistä ja karttuneista eläkeoikeuksista aiheutuvan vastuun määrä pienenee, käytetään vapautuvat varat 179 §:ssä tarkoitettuihin kustannuksiin.

171 §

Vanhuuseläkevastuun täydentäminen

— —

Jos eläkelaitosten osaketuottosidonnaisten lisävakuutusvastuiden yhteismäärä on suurempi kuin yksi prosentti eläkelaitosten 168 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun laskennan perusteena olevien vastuuvelkojen yhteismäärästä, ylittävä osuus on käytettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen rahastoitujen osien täydennyksiin.

— —

Edellä 2 ja 3 momentin mukaisiin täydennyksiin tarkoitettuja varoja voidaan käyttää 170 §:n mukaisten vanhuuseläkkeitä varten laskettavan vastuuvelan laskuperustemuutoksista aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

179 §

Eläkelaitoksen vastuu yhteisesti kustannettavista etuuksista

Eläkelaitokset, mukaan lukien Merimieseläkekassa, vastaavat yhteisesti seuraavista kuluista siltä osin kuin niitä ei saada muualta kustannetuiksi:

— —

6) 170 §:ssä tarkoitetut vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta aiheutuvat kustannukset;

— —

185 §

Eläkelaitosten sopimisoikeus

— —

Eläkelaitokset voivat sopia selvitystilassa tai konkurssissa olevan eläkelaitoksen vakuutuskannan luovuttamista varten, että ne täydentävät luovutettavaa vakuutuskantaa vastaavina varoina siirrettävää omaisuutta. Täydentämisen edellytyksenä on, että luovutettavaa vakuutuskantaa vastaavina varoina siirretään ensisijaisesti se osa luovuttavan eläkelaitoksen omaisuudesta, joka vastaa luovutettavaa vakuutuskantaa, siten kuin muualla laissa säädetään.

191 §

Sovellettavat säännökset

— —

Tätä lakia toimeenpantaessa ei sovelleta, mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 30 luvun 1, 3 ja 4 §:ssä sekä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 16 luvun 4 §:ssä ja 17 luvun 4 ja 5 §:ssä säädetään vaitiolovelvollisuudesta ja tietojen luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 185 §:n 2 momenttia sovelletaan myös sellaisen eläkelaitoksen vakuutuskantaa luovutettaessa, joka on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin ennen tämän lain voimaantuloa.

6.

Laki

eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaantulo

Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annettu laki (/), lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annettu laki (/), jäljempänä uudet eläkelaitoslait, ja vakuutuskassalaki (/), jäljempänä uusi vakuutuskassalaki, tulevat voimaan päivänä kuuta 20 .

Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annettua lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa perustettuun lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavaan eläkesäätiöön ja eläkekassaan, jollei tässä laissa toisin säädetä. Lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annettua lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa perustettuun eläkesäätiöön ja eläkekassaan, joka harjoittaa lisäeläkevakuutustoimintaa, jollei tässä laissa toisin säädetä. Uutta vakuutuskassalakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa perustettuun vakuutuskassaan, joka myöntää korvausta sairauden, vian tai vamman johdosta, eroavustusta tai hautausavustusta tai muita sosiaalisen henkilövakuutustoiminnan piiriin kuuluvia avustuksia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tällä lailla kumotaan eläkesäätiölaki (1774/1995), vakuutuskassalaki (1164/1992), jäljempänä vanha vakuutuskassalaki, ja maksuperusteisista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiöissä ja eläkekassoissa annettu laki (173/2009).

2 §

Yhteiseläkesäätiön toimintapiiri

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetään eläkesäätiön toimintapiiristä, yhteiseläkesäätiöön, jonka rekisteröinti on voimassa uusien eläkelaitoslakien tullessa voimaan, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta eläkesäätiölain 115 §:ää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun yhteiseläkesäätiöön voidaan uusien eläkelaitoslakien tultua voimaan liittää vain osakkaita, jotka kuuluvat eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun toimintapiiriin.

3 §

AB-eläkesäätiö

Eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettu AB-eläkesäätiö, jonka rekisteröinti on voimassa uusien eläkelaitoslakien voimaan tullessa, saa jatkaa toimintaansa ja sulautua toiseen edellä tarkoitettuun AB-eläkesäätiöön. Ellei tässä laissa toisin säädetä, AB-eläkesäätiön A-osastoon sovelletaan, mitä lisäeläkesäätiöstä- ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tai muualla lainsäädännössä lisäeläkesäätiöstä ja lisäeläkelaitoksesta säädetään, ja AB-eläkesäätiön B-osastoon, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tai muualla lainsäädännössä lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavasta eläkesäätiöstä tai eläkelaitoksesta säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun AB-eläkesäätiöön sovelletaan eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 6 §:n 1—5 ja 7 momenttia ja 120 §:n 1 momenttia. AB-eläkesäätiö voi siirtää B-osaston lisävakuutusvastuuseen ylikatetta A-osastolta. AB-eläkesäätiön säännöissä on määrättävä, miten työnantajien osuus ylikatteesta ja ylitteestä lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta ja ylitettä siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat. Edellä 1 momentissa tarkoitetun AB-eläkesäätiön tilintarkastukseen sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tilintarkastuksesta säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun AB-eläkesäätiöön voidaan uusien eläkelaitoslakien tultua voimaan siirtää vakuutuskantaa.

4 §

Vakuutuskassan toimintapiiri

Jos sellaisen vakuutuskassan toimintapiiri, jonka rekisteröinti on voimassa uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaan tullessa, on määritelty siten, että siihen on voinut kuulua vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 176 §:n nojalla sellaisia jäseniä ja muita vakuutettuja sekä osakkaita, jotka vanhan vakuutuskassalain 4 §:n mukaan eivät voisi kuulua vakuutuskassan toimintapiiriin, nämä jäsenet, vakuutetut ja osakkaat voivat jatkaa vakuutuskassan toimintapiirissä myös uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain tultua voimaan, jos vakuutuskassan sääntöihin on tästä otettu määräys ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 1 luvun 3 §:n 2—4 momentissa säädetään eläkekassan toimintapiiristä, eläkekassa, jonka rekisteröinti on voimassa uusien eläkelaitoslakien voimaan tullessa saa jatkaa toimintaansa.

5 §

Eläkekassa ja sen vapaaehtoisia etuuksia myöntävä osasto

Vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettu eläkekassa, jonka rekisteröinti on voimassa uusien eläkelaitoslakien tullessa voimaan ja jossa on vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettu vapaaehtoisia lisäeläkkeitä tai muita etuuksia myöntävä osasto, saa jatkaa toimintaan-

sa ja sulautua toiseen edellä tarkoitettuun eläkekassaan. Ellei tässä laissa toisin säädetä vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia myöntävään osastoon sovelletaan, mitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa lisäeläkekassasta ja lisäeläkelaitoksesta säädetään, ja lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavaan osastoon, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tai muualla lainsäädännössä lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavasta eläkekassasta tai eläkelaitoksesta säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun eläkekassaan sovelletaan vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 8 a §:n 1—5 ja 7 momenttia. Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkekassa voi siirtää lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston lisävakuutusvastuuseen ylikatetta lisäetuja myöntävästä osastosta. Edellä 1 momentissa tarkoitetun eläkekassan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tilintarkastuksesta säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun eläkekassaan voidaan uusien eläkelaitoslakien tultua voimaan liittää uusia osakkaita ja siirtää vakuutuskantaa. Jos 1 momentissa tarkoitettu eläkekassa jakautuu useaksi eläkekassaksi, myös näihin eläkekassoihin sovelletaan 1 momenttia.

6 §

Lakisääteisen ja muun toiminnan varojen erillään pitäminen

Jos 3 §:ssä tarkoitettu AB-eläkesäätiö tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkekassa antaa varojensa hoidon tai säilyttämisen ulkopuoliselle, lakisääteisen ja muun toiminnan varat on hoidettava erillään. Omaisuuden hoidossa käytettävät tilit ja varojen säilytys on pidettävä osastoittain erillään.

Lakisääteisellä ja muulla toiminnalla tulee olla erilliset arvo-osuustilit ja erilliset sijoitustilit, joilla käsitellään sijoitustoiminnan tuotot ja kulut.

Lakisääteisellä ja muulla toiminnalla saa olla yhteinen käyttötili, jolta maksetaan eläkemenot ja osastojen yhteisiä kuluja ja jonne työnantajat maksavat vakuutusmaksut. Osastokohtainen käyttötilin selvitys tulee tehdä vähintään kolmen kuukauden välein.

7 §

Eläkelaitoksen ja vakuutuskassan vähimmäiskoko

Sen estämättä, mitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 2 luvun 3 §:ssä ja 12 luvun 2 §:n 1 kohdassa säädetään lisäeläkesäätiön vähimmäiskoosta, eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettu A-eläkesäätiö, jonka rekisteröinti on voimassa tämän lain voimaan tullessa, saa jatkaa toimintaansa, jos se jatkaa eläkesäätiölain voimassa ollessa harjoittamaansa vakuutustoimintaa. Jos vakuutustoiminta laajenee siitä, mitä se oli lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain voimaan tullessa siten, että eläkesäätiössä sääntöjen mukaan vakuutettavien henkilöiden joukkoa laajennetaan tai etuuksia lisätään, A-eläkesäätiön on täytettävä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 2 luvun 3 §:ssä säädetyt vaatimukset laitoksen vähimmäiskoosta mainitun lain 12 luvun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetussa määräajassa. A-eläkesäätiö, joka ei täytä tässä momentissa säädettyjä vaatimuksia, on asetettava selvitystilaan ja purettava.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 2 luvun 4 §:ssä ja 13 luvun 2 §:n 1 kohdassa säädetään eläkelaitoksen vähimmäiskoosta, ennen 1 päivää heinäkuuta 1976 rekisteröidyt eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetut B-eläkesäätiöt ja eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetut AB-eläkesäätiöt saavat jatkaa toimintaansa, jos niissä on vakuutettuna työntekijän eläkelain (395/2006) perusteella vähintään 50 työntekijää. Jos tässä momentissa tarkoitetun B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön vakuutettujen lukumäärä on vähemmän kuin 50, B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön on nostettava vakuutettujen määrä mainittuun määrään eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 13 luvun 2 §:n 1 kohdassa säädetyssä määräajassa. B-eläkesäätiö ja AB-eläkesäätiö, joka ei täytä tässä momentissa säädettyjä vaatimuksia, on asetettava selvitystilaan ja purettava.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 2 luvun 4 §:ssä ja 13 luvun 2 §:n 1 kohdassa, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 2 luvun 3 §:ssä ja 12 luvun 2 §:n 1 kohdassa sekä uuden vakuutuskassalain 2 luvun 2 §:ssä ja 9 luvun 2 §:n 1 kohdassa säädetään eläkelaitoksen, lisäeläkelaitoksen ja vakuutuskassan vähimmäiskoosta, vakuutuskassa, jonka rekisteröinti on voimassa uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaan tullessa, saa jatkaa toimintaansa, jos se jatkaa vanhan vakuutuskassalain aikana harjoittamaansa vakuutustoimintaa ja täyttää avustuskassalain (471/1942) voimassa ollessa sääntöihin vahvistetut vaatimukset vähimmäisjäsenmäärästä. Jos jäsenmäärä laskee sääntöihin vahvistettua vähimmäismäärää pienemmäksi tai jos edellä tarkoitetun vakuutuskassan harjoittama vakuutustoiminta muuttuu luonteeltaan taikka kassan toimintapiiri tai etuudet muuttuvat, lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavan eläkekassan on täytettävä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 2 luvun 4 §:ssä ja lisäeläketoimintaa harjoittavan lisäeläkekassan on täytettävä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 2 luvun 3 §:ssä sekä sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassan on täytettävä uuden vakuutuskassalain 2 luvun 2 §:ssä säädetyt vaatimukset kahden vuoden kuluessa siitä, kun jäsenmäärä on laskenut säännöissä edellytetty määrää pienemmäksi taikka kun vakuutustoiminnan laadun tai toimintapiirin taikka etuuksien muutoksen sisältävä sääntömuutos on hyväksytty kassankokouksessa. Eläke-, lisäeläke-, sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassa, joka ei täytä tässä momentissa säädettyjä vaatimuksia, on asetettava selvitystilaan ja purettava.

8 §

Vireillä olevien rekisteröintien käsittely

Sellaisen eläkesäätiön perustamiseen, sääntöjen vahvistamiseen ja rekisteröintiin, joka oli ilmoitettu rekisteröitäväksi ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa, mutta, jota ei ollut vielä ehditty rekisteröidä mainittujen lakien voimaan tullessa, sovelletaan eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Sellaisen vakuutuskassan perustamiseen, sääntöjen vahvistamiseen ja rekisteröintiin, joka oli ilmoitettu rekisteröitäväksi ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa, mutta, jota ei vielä ollut ehditty rekisteröidä mainittujen lakien voimaan tullessa, sovelletaan vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin eläkesäätiöihin ja vakuutuskassoihin sovelletaan 3—7 ja 10 §:ää.

9 §

Säännöt

Eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja -lisäeläkekassan sääntöihin sisältyvän uusien eläkelaitoslakien vastaisen määräyksen sijasta noudatetaan uusia eläkelaitoslakeja, jollei tästä laista muuta johdu. Vakuutuskassan sääntöihin sisältyvän uuden vakuutuskassalain vastaisen määräyksen sijasta noudatetaan uutta vakuutuskassalakia, jollei tästä laista muuta johdu. Uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain vastaisten sääntöjen muuttamiselle uusien eläkelaitoslakien tai uuden vakuutuskassalain mukaiseksi on haettava Finanssivalvonnan vahvistus samalla, kun muulle sääntöjen muuttamiselle haetaan vahvistusta, kuitenkin kahden vuoden kuluessa uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantulosta.

Eläkesäätiö, eläkekassa, lisäeläkesäätiö ja -lisäeläkekassa sekä vakuutuskassa saavat uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain vahvistamisen ja julkaisemisen jälkeen, mutta ennen mainittujen lakien voimaantuloa, päättää sääntöjensä muuttamisesta uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain mukaisiksi noudattaen mainittuja lakeja. Sääntöjen muuttamiselle voidaan hakea Finanssivalvonnan vahvistusta ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa ja Finanssivalvonta voi vahvistaa sääntöjen muutoksen tulevaksi voimaan samana päivänä kuin uudet eläkelaitoslait ja uusi vakuutuskassalaki tulevat voimaan.

10 §

Takuupääoma ja pohjarahasto

Jos vakuutuskassalla, joka on rekisteröity uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaan tullessa, on vakuutuskassan sääntöjen mukaan takuupääoma tai pohjarahasto, takuupääomaan ja pohjarahastoon sovelletaan vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 16 §:n 3 momenttia, 76 §:n 1 momenttia, 83 b §:n 2 momentin 1 kohtaa, 83 s §:n 3 momentin 1 kohtaa ja 111 §:n 1 momentin 2 kohtaa. Takuupääomaan sovelletaan lisäksi vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 12 §:n 4 kohtaa ja pohjarahastoon vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 12 §:n 5 kohtaa.

Eläkekassan ja lisäeläkekassan selvitystilassa takuupääoma on maksettava takaisin korkoineen sen jälkeen, kun velat on maksettu tai tarpeelliset varat on pantu erilleen eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 13 luvun 32 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Vakuutuskassan selvitystilassa takuupääoma on maksettava takaisin korkoineen sen jälkeen, kun velat on maksettu tai tarpeelliset varat on pantu erilleen uuden vakuutuskassalain 9 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

11 §

Hallituksen jäsenet

Uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaan tullessa nimitettyinä olevat eläkesäätiöiden ja eläkekassojen, lisäeläkesäätiöiden ja lisäeläkekassojen sekä vakuutuskassojen hallitusten jäsenet voivat jatkaa tehtävässään sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvussa, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 3 luvussa ja uuden

vakuutuskassalain 3 luvussa säädetään hallituksen jäsenistä, varajäsenistä ja puheenjohtajasta, sen toimikauden loppuun, joka ensimmäisenä päättyy uusien eläkelaitoslakien tai uuden vakuutuskassalain tultua voimaan.

12 §

Hallintoneuvosto

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 1 §:ssä säädetään eläkelaitoksen johdosta, eläkesäätiöllä, eläkekassalla, lisäeläkesäätiöllä ja -lisäeläkekassalla sekä vakuutuskassalla saa olla sääntöjensä nojalla hallintoneuvosto, jos Finanssivalvonta on hyväksynyt säännöt ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa.

Eläkesäätiön ja lisäeläkesäätiön hallintoneuvostoon sovelletaan, mitä eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 9 §:n 12 kohdassa sekä 29 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään. Eläkesäätiön ja lisäeläkesäätiön hallintoneuvostoon sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 2 luvun 15 §:ssä, 4 luvun 8 §:n 4 momentissa ja 11 §:ssä sekä 15 luvun 1, 4, 5, 7 ja 8 §:ssä säädetään vahingonkorvauksesta ja mitä mainitun lain 17 luvun 3 §:ssä säädetään tiedoksiannosta eläkelaitokselle ja 4 ja 5 §:ssä salassapidosta.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 5 luvun 2 §:ssä säädetään tilintarkastajan valinnasta, jos eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto, hallintoneuvosto nimeää tilintarkastajan tai tilintarkastajat osakkaan esityksestä. Sen lisäksi, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 5 luvun 3 §:ssä säädetään, tilintarkastajana ei saa olla se, joka on alistus - tai riippuvuussuhteessa hallintoneuvoston jäseneen.

Sen estämättä, mitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 4 luvun 5 §:ssä säädetään tilintarkastajan valinnasta, jos lisäeläkesäätiöllä on hallintoneuvosto, hallintoneuvosto nimeää tilintarkastajan tai tilintarkastajat osakkaan esityksestä.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 9 §:ssä säädetään, eläkesäätiön ja lisäeläkesäätiön hallintoneuvosto saa valita kaikki hallituksen jäsenet osakkaiden ja vakuutettujen esityksestä, jos säännöissä näin määrätään.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 10 §:n 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonnan on ennen kuin se määrää toimitsijan hoitamaan eläkesäätiön tai eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan tai vakuutuskassan asioita kehotettava hallintoneuvostoa valitsemaan eläkesäätiölle, eläkekassalle, lisäeläkesäätiölle, lisäeläkekassalle tai vakuutuskassalle hallitus, jos sen valinta kuuluu sääntöjen nojalla hallintoneuvostolle.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 16 §:ssä säädetään, eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan ja vakuutuskassan toimitusjohtajan nimittää hallintoneuvosto, jos säännöissä näin määrätään. Eläkekassan, lisäeläkekassan ja vakuutuskassan toimitusjohtaja saa olla hallituksen puheenjohtaja, jos kassalla on hallintoneuvosto.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 16 §:n 4 momentissa säädetään, Finanssivalvonnan on ennen kuin se määrää toimitsijan hoitamaan eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan tai vakuutuskassan asioita kehotettava hallintoneuvostoa valitsemaan eläkesäätiölle, eläkekassalle, lisäeläkesäätiölle, lisäeläkekassalle tai vakuutuskassalle toimitusjohtaja, jos toimitusjohtajan valinta kuuluu sääntöjen nojalla hallintoneuvostolle.

Eläkekassan, lisäeläkekassan sekä sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassan hallintoneuvostoon sovelletaan, mitä vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleissa 12 §:n

18 kohdassa, 44 §:n 2 momentissa, 44 §:n 3 momentin 3 kohdassa, 45 §:n 1 momentissa ja 47 §:ssä säädetään. Eläkekassan, lisäeläkekassan sekä sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassan hallintoneuvostoon sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 3 luvun 24 §:ssä, 4 luvun 8 §:n 4 momentissa ja 11 §:ssä sekä 15 luvun 1, 4, 5, 7 ja 8 §:ssä säädetään vahingonkorvauksesta ja mainitun lain 17 luvun 3 §:ssä tiedoksiannosta eläkelaitokselle ja 4 ja 5 §:ssä salassapidosta.

Sen estämättä, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 9 §:ssä säädetään, eläkekassan ja vakuutuskassan hallintoneuvostoon sovelletaan vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 38 §:ää.

13 §

Kassankokous

Kassankokouksen kokouskutsuun, joka on lähetetty ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa, sovelletaan vanhaa vakuutuskassalakia.

Ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa tehdyn kassankokouksen päätöksen pätemättömyyttä koskeva kanne tai muu vaatimus, joka on pantu vireille säädetyssä ajassa, ratkaistaan vanhan vakuutuskassalain mukaan.

14 §

Vakuudettomat lainat

A-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön ennen 1 päivää huhtikuuta 1991 työnantajalle antamiin lainoihin sovelletaan eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 144 §:ää.

15 §

Etuuksien takautuva vähentäminen ja poistaminen

Lisäeläkejärjestelyyn eläkesäätiössä, joka on perustettu ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa, sovelletaan eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 11 §:ää.

Lisäeläkejärjestelyyn eläkekassassa, joka on perustettu ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa, sovelletaan vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 52 ja 53 §:ää.

16 §

Lisäeläkkeen hakeminen ja takautuva suorittaminen

Lisäeläkkeen hakemiseen ja takautuvaan suorittamiseen sovelletaan eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 53 §:n 1 momenttia, jos lisäeläkettä on haettu eläkesäätiöltä ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa ja vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 89 §:n 1 momenttia, jos lisäeläkettä on haettu vakuutuskassalta ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa.

17 §

Vapaakirja

Lisäeläkejärjestelyyn eläkekassassa, jossa ei kassan sääntöjen nojalla ole voinut vakuuttaa uusia henkilöitä 19 päivän toukokuuta 2014 jälkeen, sovelletaan vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 93 §:ää.

18 §

Jakautuminen, sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen, selvitystila ja konkurssi

Eläkesäätiön jakautumista, sulautumista ja vakuutuskannan luovuttamista koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan, jos jakautuva eläkesäätiö, sulautuva eläkesäätiö tai sulautuvan eläkesäätiön vastaanottava eläkesäätiö taikka vakuutuskannan luovuttava eläkesäätiö tai vastaanottava eläkelaitos, vakuutusyhtiö tai työeläkevakuutusyhtiö on hyväksynyt asiaa koskevan sopimuksen ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa.

Vakuutuskassan jakautumista, sulautumista ja vakuutuskannan luovuttamista koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden vanhan vakuutuskassalain säännösten mukaan, jos jakautuva vakuutuskassa, sulautuva vakuutuskassa tai sulautuvan vakuutuskassan vastaanottava vakuutuskassa taikka vakuutuskannan luovuttava vakuutuskassa tai vastaanottava eläkelaitos, vakuutusyhtiö tai työeläkevakuutusyhtiö on hyväksynyt asiaa koskevan sopimuksen ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa.

Jos eläkesäätiö, joka harjoittaa lakisääteistä eläkevakuuttamista, on päättänyt asettamisestaan selvitystilaan tai Finanssivalvonta on määrännyt eläkesäätiön purettavaksi ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa, selvitystilaan ja eläkesäätiön purkamiseen sovelletaan eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 13 luvun 17—19 §:ää ja 24 §:ää sekä muutoin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita eläkesäätiölain säännöksiä. Jos eläkekassa, joka harjoittaa lakisääteistä eläkevakuuttamista, on päättänyt asettamisestaan selvitystilaan tai Finanssivalvonta on määrännyt eläkekassan purettavaksi ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa, selvitystilaan ja eläkekassan purkamiseen sovelletaan eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 13 luvun 17—19 §:ää ja 24 §:ää sekä muu-toin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita vanhan vakuutuskassalain säännöksiä.

Eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 13 luvun 17—19 §:ää ja 24 §:ää sovelletaan myös sellaisen lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavan eläkesäätiön ja eläkekassan konkurssissa, jossa eläkesäätiö tai eläkekassa on asetettu konkurssiin ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa.

19 §

Oikeuspaikka ja riitojen ratkaiseminen

Lisäeläkesäätiöistä- ja lisäeläkekassoista annetun lain 8 luvun 13 §:n 2 momentin säännöstä toimivaltaisesta tuomioistuimesta sovelletaan sellaisen riita-asian käsittelemiseen, jossa vedotaan eläkesäätiölakiin, vuoden 1955 eläkesäätiölakiin (469/1955), vanhaan vakuutuskassalakiin

tai avustuskassalakiin ja joka tulee vireille uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain tultua voimaan.

Välimiesmenettelyyn, joka on tullut vireille ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa, ei sovelleta eläkesäätiöistä- ja eläkekassoista annetun lain 17 luvun 2 §:ää.

20 §

Päätöksen pätemättömyys

Ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa tehdyn päätöksen pätemättömyyttä koskevan moitekanteen tai muun vaatimuksen käsittelemiseen ja ratkaisemiseen sovelletaan eläkesäätiölakia tai vanhaa vakuutuskassalakia.

21 §

Vahingonkorvaus

Vahingonkorvaukseen, joka perustuu ennen uusien eläkelaitoslakien ja uuden vakuutuskassalain voimaantuloa tehtyyn tekoon tai laiminlyöntiin, sovelletaan eläkesäätiölakia tai vanhaa vakuutuskassalakia.

22 §

Finanssivalvonnan toimivalta

Mitä eläkesäätiölaissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä tai asianomaisesta ministeriöstä, sovelletaan Finanssivalvontaan. Finanssivalvontaan ei kuitenkaan sovelleta, mitä eläkesäätiölain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 88 §:n 5 ja 6 momentissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Mitä vanhassa vakuutuskassalaissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä tai asianomaisesta ministeriöstä, sovelletaan Finanssivalvontaan. Finanssivalvontaan ei kuitenkaan sovelleta, mitä vanhan vakuutuskassalain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 132 §:n 3 momentissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä.

23 §

Tilintarkastajan siirtyminen hallintoneuvoston jäseneksi

Jos lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavalla eläkelaitoksella on 12 §:n 1 momentissa tarkoitettu hallintoneuvosto tilintarkastajan jai tilintarkastusyhteisön puolesta tilintarkastusta suorittavan päävastuullisen tilintarkastajan jäsenyyteen hallintoneuvostossa sovelletaan, mitä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 5 luvun 9 §:ssä säädetään hallituksen jäsenyydestä ja toimitusjohtajan tehtävästä.

24 §

Vakavaraisuuspääoman ylitteen ja ylikatteen palauttaminen osakkaalle eläkesäätiössä

AB-eläkesäätiössä, jossa B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän, vakavaraisuuspääoman ylitteen osakkaalle palauttamisen edellytyksenä on sen lisäksi, mitä mainitun lain 7 luvun 10 §:ssä säädetään, että A-osaston vastuuvelka on katettu lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 6 luvun 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

AB-eläkesäätiössä, jonka A-osaston lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 6 luvun säännösten ja sen nojalla annettujen määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan vastuuvelan määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkelaitoksen vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavien varojen palauttamiseen sovelletaan, mitä mainitun lain 5 luvun 15 §:ssä säädetään. Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

25 §

Ylikatteen palauttaminen osakkaalle eläkekassassa

Eläkekassassa, jossa on lisäetuja myöntävä osasto ja jonka lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 6 luvun säännösten ja sen nojalla annettujen määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan vastuuvelan määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkelaitoksen vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavien varojen palauttamiseen sovelletaan, mitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 5 luvun 15 §:ssä säädetään. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on lisäksi, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 7 §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

26 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

yrittäjän eläkelain 1 ja 146 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 1 §:n 3 momentti ja 146 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 146 §:n 3 momentti laissa 636/2009, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

— —

Yrittäjän on järjestettävä tässä laissa tarkoitettu eläketurva työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitetussa työeläkevakuutusyhtiössä tai eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetussa eläkekassassa, joka harjoittaa tämän lain mukaista työeläkevakuuttamista. Eläkelaitosten yhteiselimenä toimii Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa (397/2006) tarkoitettu Eläketurvakeskus.

146 §

Sovellettavat säännökset

— —

Tätä lakia toimeenpantaessa ei sovelleta, mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 30 luvun 1, 3 ja 4 §:ssä sekä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 16 luvun 4 §:ssä sekä 17 luvun 4 ja 5 §:ssä säädetään vaitiolovelvollisuudesta ja tietojen luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

sairausvakuutuslain 11 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 11 luvun 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1475/2019, seuraavasti:

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

3 §

Palkkatulo

— —

Palkkana pidetään ennakkoperintälain (1118/1996) 13 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätyksen alaista palkkaa, palkkiota ja korvausta, urheilijan palkkiota, rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa ja mainitun lain 3 §:ssä tarkoitettua esiintyvän taiteilijan sekä urheilijan henkilökohtaista korvausta, tuloverolain (1535/1992) 77 §:ssä tarkoitetusta ulkomaantyöskentelystä saatua ennakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätyksen alaista palkkaa, vakuutuskassalaissa (/) tarkoitetun sairauskassan maksamaa täydennyspäivärahaa ja työsuhteessa saatuja palvelurahoja. Palkkana pidetään myös sellaista työstä suoritettavaa vastiketta, joka on sovittu osaksi tai kokonaan hyvitettäväksi tuloverolain 33 b §:n 3 momentissa tarkoitettuna työpanokseen perustuvana osinkona.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 3 momentti ja 4 momentin 5 ja 6 kohta, 6 §:n 17 kohta, 23 §:n 1 momentti, 26 §:n 8 momentti, 27 §:n 7 momentti, 28 §:n 2 momentti, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 4 momentti, 32 §:n 2 momentti, 41 §:n 7 momentin 2 kohta, 41 a §:n 15 momentin 2 kohta ja 55 §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 3 momentti laissa 235/2021, 4 §:n 4 momentin 5 ja 6 kohta laissa 752/2012, 6 §:n 17 kohta ja 28 §:n 2 momentti laissa 352/2017, 26 §:n 8 momentti laissa 575/2017, 29 §:n 5 momentti laissa 524/2021, 41 §:n 7 momentin 2 kohta laissa 611/2014 sekä 41 a §:n 15 momentin 2 kohta ja 55 § laissa 241/2018, seuraavasti:

4 §

Valvottavat

— —

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (/) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu eläkekassa ja eläkesäätiö, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu lisäeläkekassa ja lisäeläkesäätiö, ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

— —

5) vakuutuskassalaissa tarkoitettua sairauskassaa ja muuta vakuutuskassaa;

6) eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua eläkesäätiötä ja eläkekassaa sekä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä ja ETA-lisäeläkekassaa;

— —

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

17) *säännöillä* valvottavan yhtiöjärjestystä ja yhdistysjärjestystä sekä osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen, maksulaitoksen, säästöpankin, hypoteekkiyhdistyksen, eläkesäätiön ja eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan, vakuutuskassan, työttömyyskassan, talletussuojarahaston, sijoittajien korvausrahaston, pörssin, ~~selvitysyhteisön,~~ arvopaperikeskuksen ja sijoitusrahaston sääntöjä sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettuja vaihtoehtorahaston sääntöjä samoin kuin muita sääntöjä, jotka Finanssivalvonta tai muu viranomainen finanssimarkkinoita koskevien säännösten nojalla vahvistaa finanssimarkkinoilla toimivalle tai joita finanssimarkkinoilla toimivat muuten ovat finanssimarkkinoita koskevien säännösten nojalla velvolliset toiminnassaan noudattamaan;

— —

23 §

Tietojensaantioikeus muussa yrityksessä kuin valvottavassa

Mitä edellä tässä luvussa säädetään valvottavasta, sovelletaan myös sellaiseen muuhun suomalaiseen yritykseen, joka kuuluu valvottavan kanssa samaan ryhmittymään, jonka ryhmävalvonnasta Finanssivalvonta vastaa taikka joka on valvottavan osakkuusyritys tai, jos valvottava on eläkesäätiö tai eläkekassa, lisäeläkesäätiö tai lisäeläkekassa, ETA-lisäeläkesäätiö tai ETA-lisäeläkekassa, eläkesäätiön tai eläkekassan, lisäeläkesäätiön tai lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön tai ETA-lisäeläkekassan perustanut työnantaja. Finanssivalvonnalla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada valvottavalta tämän kanssa samaan ryhmittymään kuuluvaa ulkomaista yritystä ja valvottavan ulkomaista osakkuusyritystä koskevat vastaavat tiedot, jos tiedot ovat välttämättömiä Finanssivalvonnalle laissa säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi.

— —

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

— —

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan sekä vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

— —

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

— —

Vakuutusyhtiön, ulkomaisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkesäätiön ja eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan sekä vakuutuskassan omaisuuden luovutusta ja panttausta koskevasta kiellosta ja kiellosta suorittaa vakuutuksenottajille vakuutuksen takaisinostoarvo säädetään erikseen.

— —

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

— —

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa ja vakuutuskassaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä.

— —

29 §

Asiamiehen asettaminen

— —

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, ja arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

— —

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan lisäksi vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-eläkelisäkassaan, vakuutuskassaan ja työttömyyskassaan sekä Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen ja Merimieseläkekassaan.

— —

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

— —

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-lisäeläkekassaan, vakuutuskassaan ja työttömyyskassaan.

— —

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

— —

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

— —

2) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkelaitoksen ja vakuutusyhtiölain 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitetun erillisyhtiön vakuutusmaksutuloa sekä eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön, ETA-lisäeläkekassan ja vakuutuskassan maksutuloa;

— —

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

— —

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

— —

2) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkelaitoksen ja vakuutusyhtiölain 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitetun erillisyhtiön vakuutusmaksutuloa sekä eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön, ETA-lisäeläkekassan ja vakuutuskassan maksutuloa, ja jos vakuutusyhtiö, vakuutusyhdistys, eläkelaitos, erillisyhtiö, eläkesäätiö, eläkekassa, lisäeläkesäätiö, lisäeläkekassa, ETA-lisäeläkesäätiö, ETA-lisäeläkekassa tai vakuutuskassa kuuluu tytäryrityksenä konserniin, konsernitilinpäätöksen mukaista vakuutusmaksutuloa tai vastaavasti maksutuloa;

— —

55 §

Sivuliikkeen perustamista ja muuta palvelujen tarjoamista toiseen ETA-valtioon koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa isäntävaltion valvontaviranomaiselle valvottavan sivuliikkeen perustamisesta isäntävaltioon ja palvelujen tarjoamisesta isäntävaltioon sivulii-

kettä perustamatta säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, maksulaitoslaissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa. Lisäeläkkeiden tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa säädetään lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa sekä vakuutusten tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle pörssin toiminnasta toisessa ETA-valtiossa säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 16 kohta, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin 16 kohta laissa 758/2012, 4 §:n 1 momentti ~~ja 5 §:n 1 momentti~~ laissa 531/2021 sekä 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti laissa 601/2021, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

— —

16) lisäeläkesäätiöstä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike;

— —

Valiokunnan mietintö StVM 19/2021 vp

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0027
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0027
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,24
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma ~~x~~ 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,0027
eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu eläkesäätiö ja eläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettu lisäeläkesäätiö, lisäeläkekassa ja ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa (/) tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutuskassa kuin sairauskassa	taseen loppusumma	0,0027
maatalousyrittäjän eläkelaissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma ~~x~~ 4	0,0027
merimieseläkelaissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu Työllisyysrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,0027

Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva -niminen eläkelaitos ja kirkkolaissa (1054/1993) tarkoitettu kirkon eläkerahasto ja ydinjätehuoltorahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0009
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0014
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0018
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0027
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,10
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,0009
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,32
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitetun toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,32

yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinnoitujen sijoitusrahastojen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi	liikevaihto	1,24 ja vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,32
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,10
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,63
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,14
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,32
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoittautunut ETA valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailla hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0010
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,32
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,029

— —

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perus-maksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankki-osakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa, lisäeläkesäätiö, lisäeläkekassa, ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa	1 284
vakuutuskassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, Työllisyysrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284
valtion eläkerahasto, Valtion ydinjätehuoltorahasto, Keva-niminen eläkelaitos ja kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
~~muu sijoituspalveluyritys kuin~~ sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420

sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210
sellainen rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, *jäljempänä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus,* tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja, jota Finanssivalvonta valvoo mainitun asetuksen 27 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla	10 700

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytysyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytysyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitetun ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070

vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari ja sivutoiminen vakuutusmeklari	1 070 ja 193 euron korotus jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 ja 17 120 euron korotus, jos osakkeelle on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitetut likvidit markkinat
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 ja 11 770 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitetut likvidit markkinat
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210

suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minkään luotonantajan asiamiehenä	1 200
Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitetun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettu ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja ja sivutoiminen vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 15 kohdassa tarkoitettu hyväksytty julkistamisjärjestely tai hyväksytty ilmoitusjärjestelmä	10 700
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 32 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	3 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 4 momentin 10 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	5 000

Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 13 kohdassa tarkoitettu arvopaperistamisen tarkastaja	5 000
sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettu kolmannen maan yritys, joka tarjoaa palveluja sivuliikettä perustamatta	3 210
virtuaalivaluutan tarjoaja	2 140

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain (315/2015) 1 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 ja 2 momentti sekä 28 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 17 §:n 1 momentti laissa 99/2016, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lakisääteistä eläkevakuutusta, jota harjoittaa työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu eläkesäätiö tai eläkekassa tai merimieseläkelaissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa (*eläkelaitos*).

— —

17 §

Tuottovaatimusriski ja vakuutusriski

Tuottovaatimusriskiluokan riskiarvo lasketaan sen estämättä, mitä 12 §:ssä säädetään, kaavalla

$$V_j = (k + b\,C - \lambda\,S_j)\,A_j,$$

missä k on vastuuvelan laskemisessa käytettävä diskonttauskorko, b on laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain (395/2006) 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täydennyskerroin, S_j on tuottovaatimusriskille määritelty tappio-olettama ja A_j on vastuuvelka, josta on vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton ja ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 2 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu ja erät, joita yrittäjän eläkelain (1272/2006) 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Tuottovaatimusriskin odotettu tuotto lasketaan sen estämättä, mitä 13 §:ssä säädetään, kaavalla

$$\mu_j = -\,(k + b + D + \lambda\,m_j)\,A_j,$$

missä m_j on tuottovaatimusriskille määritelty tuoton odotusarvo, A_j on 1 momentissa määritelty vastuuvelka ja λ on työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettu osaketuottosidonnaisuuden aste.

— —

28 §

Poikkeukselliset olosuhteet

— —

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, sosiaali- ja terveysministeriön saatua 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, että Finanssivalvonta voi pidentää työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 1 momentissa, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 13 §:n 1 momentissa ja merimieseläkelain 209 §:n 1 momentissa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman toteuttamiselle asetettua määräaikaa, siten että se päättyy viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen antamisesta.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 18 b §:n 3 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1237/2018, sekä

muutetaan 5 §:n 6 kohta, 8 §:n 1 momentin 4, 10 ja 17 kohta, 18 §:n 1 momentin 5 kohta, 18 b §:n 3 momentin 7 kohta sekä, 48 ja 48 a §

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 6 kohta ja 8 §:n 1 momentin 17 kohta laissa 1077/2008, 8 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 321/1997, 8 §:n 1 momentin 10 kohta laissa 511/1998, 18 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 717/2004, 18 b §:n 3 momentin 7 kohta laissa 1237/2018, 48 § laeissa 321/1997 ja 511/1998 sekä 48 a § laeissa 511/1998 ja 1124/2006, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

— —

6) vakuutusyhtiöiden, vakuutusyhdistysten, vakuutuskassojen ja muiden niihin rinnastettavien vakuutuslaitosten sekä eläkesäätiöiden, eläkekassojen, lisäeläkesäätiöiden, lisäeläkekassojen, ETA-lisäeläkesäätiöiden ja ETA-lisäeläkekassojen kirjanpidossaan tekemä sijoitusomaisuuden arvonkorotus;

— —

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

— —

4) elinkeinotoiminnassa työskennelleiden henkilöiden palkat, heidän ja heidän omaistensa eläkkeet ja työsuhteeseen perustuvat avustukset sekä työntekijöiden ja heidän omaistensa eläke-, sairauskorvaus-, työkyvyttömyyskorvaus- tai muiden niiden kaltaisten oikeuksien ja etujen järjestämisestä johtuvat vakuutusmaksut ja muut sellaiset maksut 2 ja 3 momentissa säädetyin poikkeuksin; maksut työnantajan perustamalle itsenäiselle eläkelaitokselle, eläkesäätiölle tai lisäeläkesäätiölle ovat vähennyskelpoisia kuitenkin vain siihen määrään asti, joka vakuutusteknisten perusteiden mukaan tarvitaan säätiön tai laitoksen eläkesitoumuksista tai muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen taikka siirretään eläkesäätiön eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun vastuuseen;

— —

10) vakuutusyhtiöiden, vakuutusyhdistysten, vakuutuskassojen ja muiden niihin rinnastettavien vakuutuslaitosten lakisääteiset siirrot korvaus- ja vakuutusmaksuvastuuseen sekä eläkesäätiöiden, lisäeläkesäätiöiden, eläkekassojen ja lisäeläkekassojen ja muiden niihin rinnastettavien

eläkelaitosten eläkesitoumuksista ja muista sellaisista sitoumuksista johtuvan vastuun peittämiseen tarvittavat vakuutusteknisten perusteiden mukaan lasketut määrät;

— —

17) vakuutusyhtiölain 8 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten tuloslaskelmaan kuluksi merkityt arvonlaskut;

— —

18 §

Vähennyskelpoisia ovat myös:

— —

5) eläkesäätiön ja eläkekassan maksama eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 10 §:ssä ja lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan maksama lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (/) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettu palautus.

— —

18 b §

— —

Rahoitusalan yrityksellä tarkoitetaan 1 momentin 2 kohdassa:

— —

7) lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua lisäeläkesäätiötä ja lisäeläkekassaa, joka kuuluu ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2341 soveltamisalan piiriin sekä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua omaisuudenhoitajaa;

— —

48 §

Siirrot korvaus- ja vakuutusmaksuvastuuseen sekä vastuuvelan peittämiseen käytetyt määrät katsotaan sen verovuoden kuluiksi, jona siirto lain mukaan on tehty tai jona vastuuvelkaa on katettu.

48 a §

Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiö saa vähentää varauksen, jonka enimmäismäärä on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 14 §:ssä tarkoitettuun osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen tehdyn siirron määrä.

Työntekijän eläkelain (395/2006) mukaista toimintaa harjoittava eläkesäätiö ja eläkekassa saa vähentää varauksen, jonka enimmäismäärä on eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 7 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen tehdyn siirron määrä.

Jos varauksen määrä ylittää 2 momentissa mainitussa lainkohdassa tarkoitetun lisävakuutusvastuun enimmäismäärän toisena peräkkäisenä verovuonna, ylittävä osa luetaan eläkesäätiön tai eläkekassan viimeksi mainitun verovuoden veronalaiseksi tuloksi. Vakuutusyhtiön veronalaiseksi tuloksi luetaan viimeksi mainitusta verovuodesta alkaen varauksen ylittävästä osasta se määrä, joka on siirrettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 18 §:n 1 momentin mukaan ositettuun lisävakuutusvastuuseen.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 4 §:n ja 7 luvun 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 1 luvun 4 §:n 3 momentin 3 kohta ja 7 luvun 6 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 7 luvun 6 b §:n 1 momentti laissa 516/2019, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

— —

Tämä laki ei koske:

— —

3) lisäeläkesäätiöstä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettuja lisäeläkesäätiöitä, lisäeläkekassoja, ETA-lisäeläkesäätiöitä ja ETA-lisäeläkekassoja, jotka toteuttavat maksuperusteisia ammatillisia lisäeläkkeitä tai jotka tarjoavat vapaaehtoista etuusperusteista lisäeläketurvaa, eikä muita ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2341 soveltamisalaan kuuluvia ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia;

— —

7 luku

Toiminnan järjestäminen

6 b §

Vaihtoehtorahastojen hoitajan raportointivelvollisuus

Tässä pykälässä *institutionaalisella sijoittajalla* tarkoitetaan vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua henkivakuutusta harjoittavaa vakuutusyhtiötä, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua lisäeläkesäätiötä ja lisäeläkekassaa sekä niitä vastaavaa Euroopan talousalueella toimivaa institutionaalista sijoittajaa, joka on sijoittanut varojaan 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuun vaihtoehtorahastoon.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetun lain (771/2016) 3 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Työnantaja

— —

Mitä tässä laissa säädetään työnantajasta, sovelletaan myös vakuutuskassalaissa (/) tarkoitettuun sairauskassaan sen maksaessa täydennyspäivärahaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

merimieseläkelain 215 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 215 §:n 6 momentti seuraavasti:

215 §

Sovellettavat säännökset

— —

Siltä osin kuin eläkekassan toiminnassa ei ole kysymys eläketurvan toimeenpanosta, eläkekassan toimintaan sovelletaan eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (/) 16 luvun 4 §:ää ja 17 luvun 4—6 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 3 §:n 2 momentti sekä 23 luvun 22 §:n 4 momentti ja 35 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 3 §:n 2 momentti laissa 1298/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö StVM 19/2021 vp

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

3 §

Henkivakuutus, vahinkovakuutus ja jälleenvakuutustoiminta

— —

Jälleenvakuutustoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jossa on kyse sellaisten riskien hyväksymisestä, jotka vakuutusyhtiö, jälleenvakuutusyhtiö, vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu lisäeläkesäätiö, lisäeläkekassa, ETA-lisäeläkesäätiö tai ETA-lisäeläkekassa taikka ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/2341 tarkoitettu muussa ETA-valtiossa toimiva lisäeläkelaitos on luovuttanut.

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

22 §

Omaisuuden rahaksi muuttaminen, saatavien maksaminen ja omaisuuden jakaminen

— —

Selvitystilassa olevan työeläkevakuutusyhtiön omaisuus on käytettävä 1—3 momentista poiketen Finanssivalvonnan määräämällä tavalla niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat siitä, että samanlainen eläketurva järjestetään toisessa työeläkevakuutusyhtiössä tai eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetussa eläkesäätiössä tai eläkekassassa. Tällöin on ensisijaisesti pyrittävä pienentämään työntekijän eläkelain 181 §:n soveltamisesta aiheutuvia kustannuksia.

35 §

Konkurssimenettely ja omaisuuden jako

— —

Työeläkevakuutusyhtiön omaisuus on käytettävä Finanssivalvonnan erikseen määräämällä tavalla kustannuksiin, jotka aiheutuvat siitä, että samanlainen eläketurva järjestetään toisessa työeläkevakuutusyhtiössä tai eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain mukaisessa eläkesäätiössä tai eläkekassassa. Tällöin on ensisijaisesti pyrittävä pienentämään työntekijän eläkelain 181 §:n soveltamisesta aiheutuvia kustannuksia.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain (1038/1997) 10 §:n 1 momentti seuraavasti:

10 §

Päätös lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (/) mukaisen lisäeläkekassan ja ETA-lisäeläkekassan sääntöjen muuttamisesta tehdään mainitun lain 1 luvun 10 §:stä ja eläkesäätiöstä ja eläkekassoista annetun lain (/) 2 luvun 15 §:stä poiketen yksinkertaisella äänten enemmistöllä.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 19 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 914/2020, seuraavasti:

19 §

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun peruste

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena olevana palkkana pidetään työ- tai virkasuhteessa saatua palkkaa, tulospalkkiota tai muuta vastiketta, joka on maksettu tai sovittu maksettavaksi korvauksena työstä. Tällainen vastike katsotaan palkaksi myös silloin, kun sen maksaa työntekijälle työnantajan sijasta konkurssipesä, palkkaturvalaissa (866/1998) tarkoitettu palkkaturvasta huolehtiva viranomainen tai muu maksaja (sijaismaksaja). Palkkaan luetaan myös työstä maksettava vastike, joka on sovittu osaksi tai kokonaan hyvitettäväksi:

— —

2) vakuutuskassalaissa (/) tarkoitetun sairauskassan maksamalla päivärahalla, jota työntekijä saa laissa säädetyn tai työehtosopimuksessa tai muussa sopimuksessa sovitun palkan sijasta; ~~taikka~~

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

19.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

— —

Sovellettaessa 1 momentin 8—11 kohtaa omistus- ja ääniosuuteen luetaan myös osakkeet ja osuudet, jotka kuuluvat sellaiselle 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluvan työnantajayrityksen, jossa vakuutetut henkilöt ovat työnantajayrityksen palveluksessa, perustamalle eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetulle eläkesäätiölle tai elä-

kekassalle tai lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetulle lisäeläkesäätiölle, lisäeläkekassalle, ETA-lisäeläkesäätiölle tai ETA-lisäeläkekassalle.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

työntekijän eläkelain voimaanpanolain 4 ja 30 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 4 §:n 4 momentti ja 30 c §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 30 c §:n 3 momentti laissa 1210/2013, seuraavasti:

4 §

— —

Valtioneuvoston työeläkevakuutusyhtiölle myöntämä työsuhde-eläkelakien mukaisen toiminnan harjoittamista koskeva toimilupa muuttuu työntekijän eläkelain voimaan tullessa työsuhde-eläkelakien osalta työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskevaksi toimiluvaksi. Työntekijän eläkelaissa tarkoitetun eläkekassan ja eläkesäätiön sääntöjen mukainen TEL-lain alainen vakuutustoiminta muuttuu työntekijän eläkelain tultua voimaan työntekijän eläkelain mukaiseksi vakuutustoiminnaksi.

30 c §

— —

Työeläkevakuutusyhtiön sekä eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetun eläkekassan ja eläkesäätiön vastuuvelka 1 momentissa tarkoitetuista etuuksista muodostuu kokonaisuudessaan tasausvastuusta, johon lisätään vuosittain tasausvastuulle laskettu työntekijän eläkelain 166 §:ssä tarkoitettujen laskuperusteiden mukainen perustekorko. Perustekorolla korotetusta tasausvastuusta vähennetään vuosittain 2 momentissa tarkoitettu kustannusosuus ja vastuuvelan laskuperusteissa määrätyt, etuuksien hoitamisesta aiheutuvien kulujen kattamiseksi tarkoitetut hoito-osat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 2 §:n 3 momentin 5 kohta ja 23 §:n 1 momentin 1 kohdan g alakohta sekä 6 b luvun 6 §:n 1 momentti

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 2 §:n 3 momentin 5 kohta ja 23 §:n 1 momentin 1 kohdan g alakohta laissa 1069/2017 sekä 6 b luvun 6 §:n 1 momentti laissa 513/2019, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

— —

Tämä laki ei koske:

— —

5) eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettua eläkesäätiötä eikä eläkekassaa ja lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettua lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä ja ETA-lisäeläkekassaa;

— —

23 §

Asiakas, ammattimainen ja ei-ammattimainen asiakas

Tässä laissa *ammattimaisella asiakkaalla* tarkoitetaan:

1) rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittavaa tai säänneltyä yhteisöä ja siihen rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa:

— —

g) työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua eläkesäätiötä ja eläkekassaa sekä lisäeläke-

säätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä ja ETA-lisäeläkekassaa;
— —

6 b luku

Hallinto ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

6 §

Omaisuudenhoitajan raportointivelvollisuus

Tässä pykälässä *institutionaalisella sijoittajalla* tarkoitetaan vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua henkivakuutusta harjoittavaa vakuutusyhtiötä, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettua lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä ja ETA-lisäeläkekassaa sekä niitä vastaavaa Euroopan talousalueella toimivaa institutionaalista sijoittajaa, jolle omaisuudenhoitaja tarjoaa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua palvelua.
— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

22.

Laki

työtapaturma- ja ammattitautilain 81 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 81 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

81 §

Ansiomenetyskorvauksen perusteena oleva työansio

Ansionmenetyskorvauksen perusteena olevaa työansiota määrättäessä otetaan huomioon palkka, tulospalkkio tai muu vastike, joka on maksettu tai sovittu maksettavaksi korvauksena työstä.

Tällainen vastike katsotaan työansioksi myös silloin, kun sen maksaa työntekijälle työnantajan sijasta konkurssipesä, palkkaturvalaissa (866/1998) tarkoitettu palkkaturvasta huolehtiva viranomainen tai muu maksaja. Työansioon luetaan myös työstä maksettava vastike, joka on sovittu osaksi tai kokonaan hyvitettäväksi:

— —

2) vakuutuskassalaissa (/) tarkoitetun sairauskassan maksamalla päivärahalla, jota työntekijä saa laissa säädetyn tai työehtosopimuksessa tai muussa sopimuksessa sovitun palkan sijasta;

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 85 §:n 2 momentin 2 kohta, 159 §:n 1 momentin johdantokappale, 3 kohta ja 2 momentti sekä 163 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

85 §

Eläkkeeseen oikeuttavat työansiot

— —

Eläkkeen perusteena olevaan työansioon luetaan myös sellainen tulo, jossa työstä suoritettava vastike on sovittu osaksi tai kokonaan hyvitettäväksi:

— —

2) vakuutuskassalaissa (/) tarkoitetun sairauskassan maksamalla päivärahalla, jota työntekijä saa laissa säädetyn tai työehtosopimuksessa tai muussa sopimuksessa sovitun palkan sijasta;

— —

159 §

Tietojen antaminen vapaaehtoista ryhmälisäeläketurvaa varten

Kevalla on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa henkivakuutusyhtiölle sekä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitetulle lisäeläkekassalle, lisäeläkesäätiölle, ETA-lisäeläkesäätiölle ja ETA-lisäeläkekassalle työntekijöiden nimet ja osoitteet, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut jäljempänä tässä momentissa säädettyä tarkoitusta varten välttämättömät tiedot:

— —

3) uuden järjestettävän lisäeläketurvan lopullisen sisällön määrittelemistä varten; edellytyksenä on kuitenkin, että henkivakuutusyhtiö, lisäeläkesäätiö, lisäeläkekassa, ETA-lisäeläkesäätiö tai ETA-lisäeläkekassa on huolehtinut siitä, että lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluville työntekijöille on vakuutussopimuksen tai eläkejärjestelyn tultua hyväksytyksi asianmukaisesti selvitetty henkivakuutusyhtiön ja edellä mainittujen lisäeläkelaitosten mahdollisuus saada tarvittavat tiedot ja ettei työntekijä nimenomaisesti ole kieltäytynyt lisäeläkejärjestelystä tai ole kieltänyt antamasta tietojaan.

Uuden lisäeläketurvan järjestäjää haettaessa Kevalla on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa henkivakuutusyhtiölle sekä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitetulle lisäeläkekassalle, lisäeläkesäätiölle, ETA-lisäeläkesäätiölle ja ETA-lisäeläkekassalle lisäeläketurvan ja sen kustannusten määrittelemistä varten tiedot työntekijöiden työsuhteista, eläkeoikeuksista, ikä- ja sukupuolijakaumasta ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä.

163 §

Tietojen antaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Kevalla on oikeus avata tekninen käyttöyhteys sen lisäksi, mitä tietojen antamisesta teknisellä käyttöyhteydellä säädetään julkisuuslain 29 §:n 3 momentissa:

— —

4) henkivakuutusyhtiölle, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitetulle lisäeläkesäätiölle, lisäeläkekassalle, ETA-lisäeläkesäätiölle ja ETA-lisäeläkekassalle 159 §:ssä tarkoitettuihin ryhmälisäeläketurvan hoitamista tai järjestämistä varten välttämättömiin tietoihin; ja

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

24.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 5 luvun 15 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta seuraavasti:

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

15 §

Sisäiset liiketoimet

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle sellaisista liiketoimista, joissa yhtenä osapuolena on luottolaitos ja toisena osapuolena on:

— —

2) eläkesäätiöstä ja eläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu eläkesäätiö tai lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) tarkoitettu lisäeläkesäätiö tai ETA-lisäeläkesäätiö, joka on luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan työnantajayrityksen perustama ja jossa vakuutettuina voivat olla työnantajayrityksen palveluksessa olevat henkilöt;

3) eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa tarkoitettu eläkekassa tai lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa tarkoitettu lisäeläkekassa tai ETA-lisäeläkekassa, jossa vakuutettuina voivat olla luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajayrityksen palveluksessa olevat henkilöt.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

25.

Laki

yrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään yrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1273/2006) 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 73/2016, uusi 4 momentti seuraavasti:

4 §

— —

Mitä tässä laissa säädetään vakuutuskassasta, sovelletaan eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (/) tultua voimaan mainitussa laissa tarkoitettuun eläkekassaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

26.

Laki

kilpailulain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailulain (948/2011) 23 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 662/2012, seuraavasti:

23 §

Yrityskaupan ilmoittaminen

— —

Yrityskaupasta, johon sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 3 tai 10 luvun säännöksiä, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (/) 10 luvun säännöksiä sulautumisesta tai 12 luvun säännöksiä vakuutuskannan luovuttamisesta, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (/) 9 luvun säännöksiä sulautumisesta tai 11 luvun säännöksiä

vakuutuskannan luovuttamisesta taikka vakuutuskassalain (/) 7 luvun säännöksiä sulautumisesta tai 8 luvun säännöksiä vakuutuskannan luovuttamisesta, on ilmoitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, kun yrityskaupan osapuolet ovat saaneet tiedon Finanssivalvonnan suostumuksesta tai siitä, ettei Finanssivalvonta vastusta yrityskauppaa. Ilmoitusta yrityskaupasta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos Finanssivalvonta on jonkin edellä tässä momentissa mainitun lain mukaisesti pyytänyt yrityskaupasta Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunnon ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto on lausunnossaan katsonut, ettei estettä kaupan hyväksymiselle ole.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

27.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 12 kohdan c alakohta, sellaisena kuin se on laissa 822/2017, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

12) *korvauskelpoisella* talletuksella muita talletuksia kuin:

c) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön, ETA-lisäeläkekassan ja vakuutuskassan talletuksia;

— —

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

28.

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 1 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1299/2018, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

— —

Ulkomaiseen ETA-vakuutusyhtiöön, joka harjoittaa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/2341/EU4 artiklassa tarkoitettua ammatillista lisäeläketoimintaa, sovelletaan, mitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (/) säädetään ulkomaisesta ETA-lisäeläkelaitoksesta. Edellä tarkoitettu vakuutusyhtiö voi toimia rajat ylittävässä siirrossa siirtävänä tai vastaanottavana lisäeläkelaitoksena noudattaen, mitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa säädetään lisäeläkejärjestelyn rajat ylittävästä siirrosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Valiokunnan mietintö StVM 19/2021 vp

Helsingissä 9.9.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Kim Berg sd
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Pia Kauma kok (osittain)
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Sofia Virta vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen